

Toelichting Beheersverordening Binnenstad Sneek

1.1. Aanleiding

Per 1 juli 2013 mag een bestemmingplan niet ouder zijn dan 10 jaar. Indien een bestemmingsplan toch ouder is, dan vervalt de bevoegdheid tot het heffen van leges voor diensten die door de gemeente worden verleend die verband houden met het bestemmingsplan (artikel 3.1, lid 4 Wro). Om te voorkomen dat er geen leges in rekening gebracht kunnen worden, biedt het vaststellen van een beheersverordening een tijdelijke oplossing.

1.1.2 Begrenzing plangebied

De begrenzing van het beheersgebied wordt gevormd door de begrenzing van het bestemmingsplan Stadskern Sneek, vastgesteld door de gemeenteraad op 25 september 1990 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Fryslân d.d. 23 januari 1991. Daarnaast zijn er de afgelopen jaren enkele ontwikkelingen in het gebied geweest. Deze ontwikkelingen hebben een eigen juridisch planologisch kader gekregen dat nog actueel is. Deze plannen maken onderdeel uit van de beheersverordening. Een opsomming van de plannen is onderstaand opgenomen:

Bestemmingsplan	Vastgesteld
Sneek- Stadskern, part. Herziening, herziening zonegrens	Vastgesteld 19 maart 2003
Achtste wijziging bestemmingsplan Stadskern Sneek	Vastgesteld 3 december 1999
Negende wijziging bestemmingsplan Stadskern Sneek	Vastgesteld 24 april 2001
Tiende wijziging bestemmingsplan Stadskern Sneek	Vastgesteld 12 juni 2001

met alle bijbehorende vrijstellingen, ontheffingen en afwijkingen.

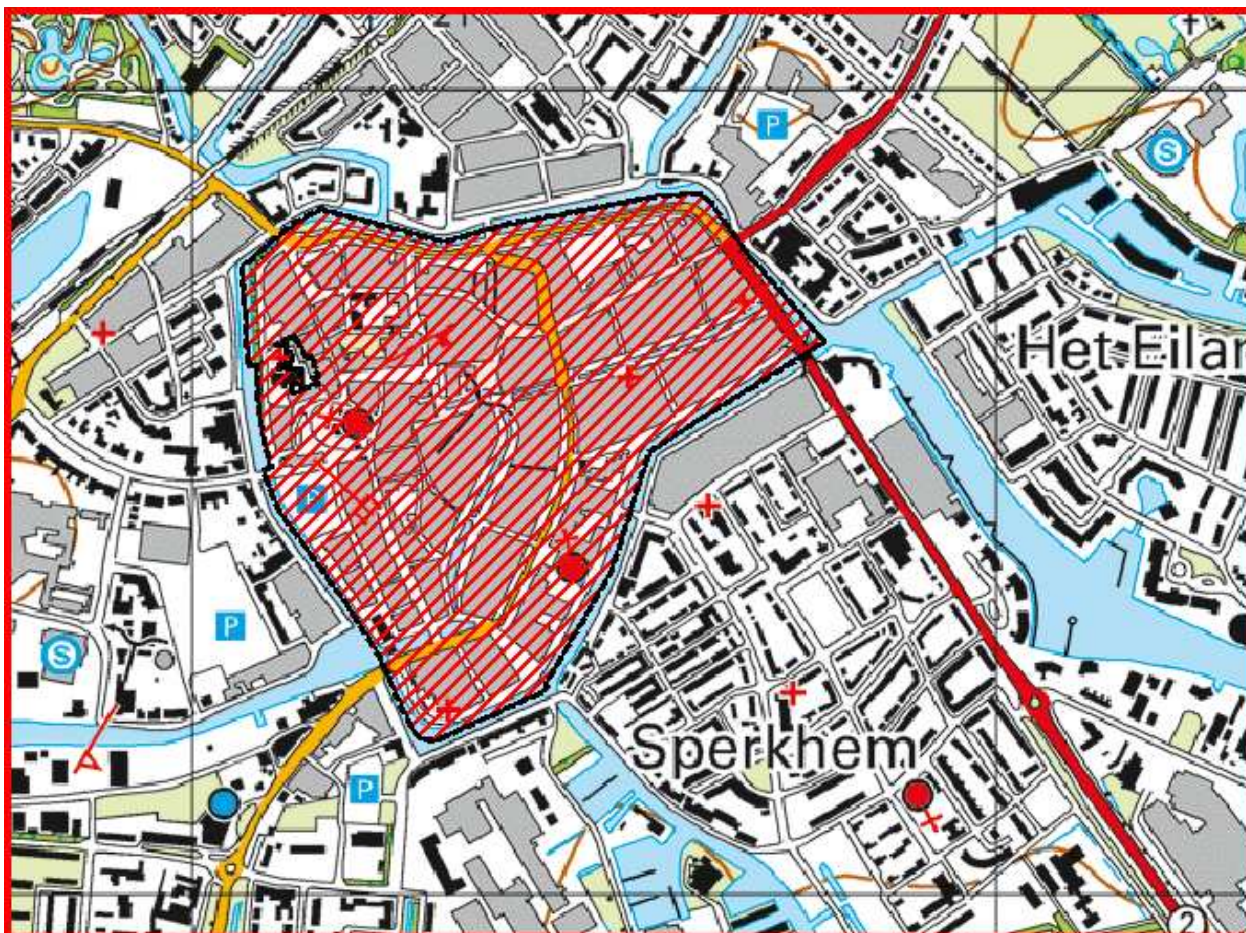

Fig 1. Overzicht plangebied beheersverordening

1.2 Ruimtelijke ontwikkeling

De gemeenteraad kan, voor die delen van het grondgebied van de gemeente waar geen ruimtelijke ontwikkelingen worden voorzien, in plaats van een bestemmingsplan een beheersverordening vast- stellen waarin het beheer van dat gebied in overeenstemming met het bestaande feitelijke of planologisch toelaatbare gebruik wordt geregeld. Bestaand gebruik kan op twee manieren worden vastgelegd: bestaand gebruik in enge zin en in ruime zin.

1.2.1. Gebruik in enge zin

Gebruik in enge zin is het gebruik dat feitelijk bestaand is op het moment van het vaststellen van de beheersverordening. Dit geldt zowel voor het gebruik van de gronden als van de aanwezige bouwwerken. Deze variant legt de bestaande functies en de bestaande bebouwing vast en biedt ruimte voor kleine –ruimtelijke en functionele ondergeschikte- uitbreidingsmogelijkheden.

1.2.2. Gebruik in ruime zin

De tweede uitleg is flexibeler. Bij deze uitleg gaat de minister niet uit van de feitelijk bestaande situatie, maar van de mogelijkheden die het vigerende bestemmingsplan biedt (inclusief de binnenplanse afwijkingsmogelijkheden). Dit kunnen dus ook ontwikkelingen zijn die ten tijde van het vaststellen van de beheersverordening nog niet zijn gerealiseerd.

Daarbij geldt dus in principe het uitgangspunt dat de in het bestemmingsplan opgenomen mogelijkheden grotendeels worden gecontinueerd. De binnenplanse wijzigings- en uitwerkingsmogelijkheden mogen niet meegenomen worden omdat deze niet passen binnen het karakter van de beheersverordening.

1.2.3. Procedure

De Wet ruimtelijke ordening kent geen voorbereidingsprocedure voor de beheersverordening. Het vaststellen van een beheersverordening is een besluit tot het vaststellen van een algemeen bindend voorschrift. Op een dergelijk besluit is hoofdstuk 3 Awb van toepassing, met dien verstande dat afdeling 3.2 Awb ingevolge artikel 3:1, lid 1 Awb alleen van toepassing is voor zover de aard van het algemeen verbindende voorschriften zich niet tegen de toepassing van die afdeling opgenomen voorschriften betreffende zorgvuldigheid en belangenafweging verzetten.

Tegen het besluit tot vaststellen van een beheersverordening kan geen bezwaar worden gemaakt bij de gemeenteraad of beroep bij de bestuursrechter worden aangetekend. De beheersverordening moet conform artikel 139 van de Gemeentewet bekend worden gemaakt.

Ingevolge artikel 139 van de Gemeentewet moet de gemeenteraad een inspraakverordening vaststellen. In die verordening is bepaald welke beleidsvoornemens via de in de inspraakverordening voorgeschreven procedure worden voorbereid. Ook op deze beheersverordening is de inspraakverordening van toepassing. Het uitgangspunt is dat beleidsvoornemens 6 weken ter inzage worden gelegd.

De beheersverordening heeft met ingang van 14 juni tot en met 25 juli 2013 voor een ieder ter inzage waarbij de mogelijkheid bestond schriftelijk dan wel mondeling een inspraakreactie in te dienen. Van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt.

1.3 Waaruit bestaat deze beheersverordening?

Artikel 3.38 Wro geeft aan dat een beheersverordening met het oog op het beheer van het gebied (in ruimte zin) het bestaande gebruik van het gebied regelt. Dit gebeurt aan de hand van:

- gebruiksregels
- bouwregels
- afwijkingsregels
- omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde of overige werkzaamheden
- overgangsregels

De beheersverordening gaat vergezeld van een toelichting. Deze motiveert in ieder geval de keuze voor het instrument, welke onderzoeken hebben plaatsgevonden en voorts bevat de toelichting ook een uitleg van de regeling.

1.4 Hoe werkt de verordening?

De beheersverordening moet digitaal worden gemaakt volgens de Praktijkrichtlijn Gebiedsgerichte Besluiten. De verordening wordt door de gebruiker daarom via een digitaal platform (meestal de website RO-online, www.ruimtelijkeplannen.nl) benaderd.

1.5 Leeswijzer

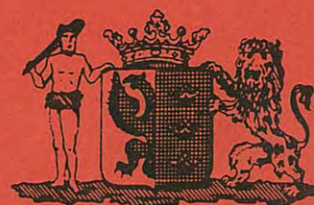
De beheersverordening is als volgt opgebouwd. In de volgende hoofdstukken wordt allereerst een beschrijving gegeven van het gebied in ruimte zin. Daarbij is de toelichting van het bestemmingsplan één op één overgenomen. Vervolgens zijn de regels met eventuele bijlagen opgenomen. De regels zijn in principe ook één op één overgenomen uit het bestemmingsplan met de kanttekening dat dat er aanpassingen hebben plaatsgevonden in verband met gewijzigde wet- en regelgeving.

Bestemmingsplan Stads kern

25 september 1990

SNEEK

**Bestemmingsplan "Stadskern" van de gemeente
Sneek**

Inhoud

TOELICHTING
VOORSCHRIFTEN
PLANKAART

Vastgesteld bij raadsbesluit van
25 september 1990 no 7^I

goedgekeurd gs bij besluit van
23 januari 1991 no. RO-90-37941

25 september 1990

werknummer 327.321.000

Kuiper Compagnonis B.V.
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Architectuur

I. TOELICHTING

1.	INLEIDING	blz.
1.1.	Ligging van het plan	1
1.2.	Oude regelingen en binnen het gebied gelegen plannen	1
1.3.	Omliggende plannen	3
1.4.	Opdracht	3
1.5.	Het karakter van een bestemmingsplan	5
1.6.	Opbouw van het bestemmingsplan	7
1.7.	Opbouw van de toelichting	7
2.	DE BASIS VAN HET PLAN	9
2.1.	Inleiding	9
2.2.	Gewenste ontwikkeling volgens het Structuurplan	11
2.2.1.	Ruimtelijke structuur	11
2.2.2.	Bevolking en wonen	15
2.2.3.	Centrumfuncties, voorzieningen	18
2.2.3.1.	Winkels en Horeca	19
2.2.3.2.	Overheidsdiensten, zakelijke dienstverlening	23
2.2.3.3.	Welzijnsvoorzieningen, onderwijs	24
2.2.4.	Bedrijvigheid	24
2.2.5.	Verkeer en vervoer	25
2.2.6.	Diverse kwantificeringen	30
3.	BESCHRIJVING VAN HET PLAN	37
3.1.1.	Stedebouwkundige aspecten	37
3.1.2.	Functionele aspecten	44
3.1.3.	Ruimtelijke ontwikkelingen	47
3.1.4.	Functionele ontwikkelingen	53
3.1.5.	Bedrijven	58
3.1.6.	Horeca	60
3.1.7.	Recreatie-inrichtingen	63
3.1.8.	Verkeersaspecten	63
3.1.9.	Groenstructuur	65
3.2.	Juridische aspecten	65
3.2.1.	Algemene beschouwing	65
3.2.2.	Plankaart	67
3.2.3.	Voorschriften algemeen	68
3.2.4.	Paragraaf I Beschrijving in hoofdlijnen	68
3.2.5.	Paragraaf II Algemene en technische bepalingen	70
3.2.6.	Paragraaf III Bestemmingsbepalingen	71
3.2.7.	Paragraaf IV Blokzijden	74
3.2.8.	Paragraaf V Gebruiksbe­palingen	78
3.2.9.	Paragraaf VI Aanvullende bepalingen	79
3.2.10.	Paragraaf VII Overgangs-, straf- en slotbepalingen	80
3.3.	Beschrijving per gebied	81
3.3.1.	Deelgebied A	81
3.3.2.	Deelgebied B	88
3.3.3.	Deelgebied C	96
3.3.4.	Deelgebied D	101
3.4.	Begeleidingscommissie Beschermd Stadsgezicht Sneek	104

4.	DE UITVOERBAARHEID VAN HET PLAN	107
4.1.	Algemene beschouwing	107
4.2.	Milieu	107
4.3.	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	110
4.4.	Economische uitvoerbaarheid	113
5.	OVERLEG EN INSPRAAK	115
5.1.	Overleg	115
5.2.	Inpraak	115

Lijst van afbeeldingen

Kaart	Titel	blz.
1	Ligging plangebied binnen de gemeente Sneek	2
2	Grens van het plan en aangrenzende plannen	4
3	Structuurplan	10
4	Historische ruimtelijke waardering	12
5	Verandering in het kader van het structuurplan	14
6	Woonfunctie	17
7	Kernwinkelfront conform structuurplan Binnenstad	20
8	Verkeerscirculatieplan	27
9	Kadastrale minuut anno 1825	35
10	Ruimtelijke structuur	48
11	Hoofdstructuur centrum	54
12	Hoofdstructuur gemengd gebied	57
13	Horeca	61
14	Verkeersstructuur	64
15	Groenstructuur	66
16	Deelgebied A	82
17	Deelgebied B	89
18	Deelgebied C	97
19	Deelgebied D	102

Inhoud afzonderlijke bijlagen:

A.	I	Overleg ex artikel 10 Bro
	1.	Overlegreacties
	2.	Gemeentelijk commentaar
	II	Inpraak
		reacties en commentaar
	III	Toelichting bij het ontwerp "aanwijzing beschermd Stadsgezicht Sneek"
	IV	Verklaring als bedoeld in artikel 74, lid 2, onder a van de Wet geluidhinder
	V	Raadsvoorstel en raadsbesluit
B.		Toelichting op de Staat van bedrijfsactiviteiten
C.		Akoestisch onderzoek bestemmingsplan Stadskern Sneek

1. INLEIDING

1.1. Ligging van het plan

Het bestemmingsplan geldt voor de gehele stadskern binnen de stadsgrachten. Dit is de "oude binnenstad".

Het omvat het grootste gedeelte van het als Beschermd Stadsgezicht aangewezen gebied

Bescherming van het stadsgezicht.

Het Bestemmingsplan Stadskern Sneek beslaat de gehele oude binnenstad van Sneek. De grens van het plan is gelegd midden in de stadsgracht, gelegen aan resp. de Prins Hendrikkade, Jousterkade, Bothniakade, Harinxmakade, Rienck Bockemakade, (de Kolk), Waterpoortsgracht en Kerkgracht (zie kaart 1 en 2).

Het plan beslaat zodoende het grootste gedeelte van het Beschermd Stadsgezicht Sneek. De binnen de aanwijzing Beschermd Stadsgezicht vallende overzijde van de stadsgracht is - of zal worden opgenomen in omringende bestemmingsplannen.

Het bestemmingsplan kan beschouwd worden als een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 36 Monumentenwet 1988. Met het plan krijgt de in de Toelichting op de (toekomstige) Aanwijzing tot Beschermd Stadsgezicht beoogde bescherming vorm en als het ware een "wettelijke basis".

1.2. Oude regelingen en binnen het gebied gelegen plannen

Er is geen "oud" plan.

Er is wel een Structuurplan Binnenstad.

Voor de stadskern zijn geen oude regelingen van kracht. In mei 1979 is het Structuurplan Binnenstad Sneek gepresenteerd, waarin de "meest gewenste" stedenbouwkundige ontwikkeling van de stadskern is aangegeven. Het plan is in oktober 1979 door de gemeenteraad aanvaard, doch het is niet officieel vastgesteld. Het plan is in het vooroverleg gebracht en besproken met de bevolking, tezamen met het verkeerscirculatieplan Sneek 1979. In het rapport "Twee jaar actie en reactie rond structuurplan en verkeerscirculatieplanning in Sneek" zijn de resultaten van deze inspraak verantwoord.

Voor kleine gebieden in de stadskern zijn aparte plannen:

Prins Hendrikkade

Kleinzand

Waterpoortsgracht

Oude Koemarkt
Stadhuis

Binnen het plangebied zijn voor enige kleine (ontwikkelings) gebieden bestemmingsplannen voorbereid of nog in voorbereiding:

Bestemmingsplan Prins Hendrikkade. Vastgesteld 26 augustus 1980. Goedgekeurd 13 maart 1981.

Bestemmingsplan Kleinzand. Vastgesteld 14 april 1980. Goedgekeurd 13 maart 1981.

Bestemmingsplan Waterpoortsgracht. Vastgesteld 15 november 1983. Goedgekeurd 4 mei 1984.

Bestemmingsplan Oude Koemarkt. In voorbereiding.

Bestemmingsplan Stadhuis. In voorbereiding.

Kaart 1

Ligging plangebied binnen de gemeente Sneek

Plannen opnemen in bestemmingsplan Stadskern

De plannen zijn los van het bestemmingsplan Stadskern voorbereid en ten dele vastgesteld en goedgekeurd om bij de uitvoering van voorziene bouwplannen niet op de afronding van de procedure van het "grote" bestemmingsplan Stadskern te hoeven wachten. Nu zullen de plannen in het bestemmingsplan Stadskern worden opgenomen.

1.3. Omliggende plannen

Voor de omliggende gebieden gelden plannen voor:
H.U.P.I.O. 1961

Badhuisgracht

Noord-Oosthoek

Normandiaterein

1ste Oosterkade
Het Eiland
Sperkhem

Woudvaart

Lemmerweg

Stationsbuurt

Afgerond of in voorbereiding zijn voor de omliggende gebieden de volgende plannen:

Herziening uitbreidingsplan in onderdelen. Vastgesteld op 24 augustus 1961. Goedgekeurd 4 juni 1962.

Bestemmingsplan Badhuisgracht. Vastgesteld 14 december 1982. Goedgekeurd 19 mei 1983.

Stadsvernieuwingsplan Noord-Oosthoek. Vastgesteld dd. 18 november 1980. Bestemmingsplan Noord-Oosthoek. Vastgesteld 13 maart 1984. Goedgekeurd 8 februari 1985.

Bestemmingsplan Normandiaterein. Vastgesteld 16 december 1980. Goedgekeurd 25 januari 1982. Herziening vastgesteld 22 oktober 1985. Goedgekeurd 21 januari 1986 (Kroonberoep ingesteld tegen deel van het plan).

Bestemmingsplan 1ste Oosterkade. In voorbereiding.

Bestemmingsplan het Eiland. Concept-plan oktober 1982.

Stadsvernieuwingsplan Sperkhem. Vastgesteld 13 juli 1982. Bestemmingsplan Sperkhem in voorbereiding.

Bestemmingsplan Woudvaart. Vastgesteld 14 juli 1982. Goedgekeurd 25 maart 1982.

Bestemmingsplan Lemmerweg. Vastgesteld dd. 24 oktober 1989. Onherroepelijk bij besluit van G.S. dd. 20-2-1990 RO-89.42627.

Bestemmingsplan Stationsbuurt. In voorbereiding.

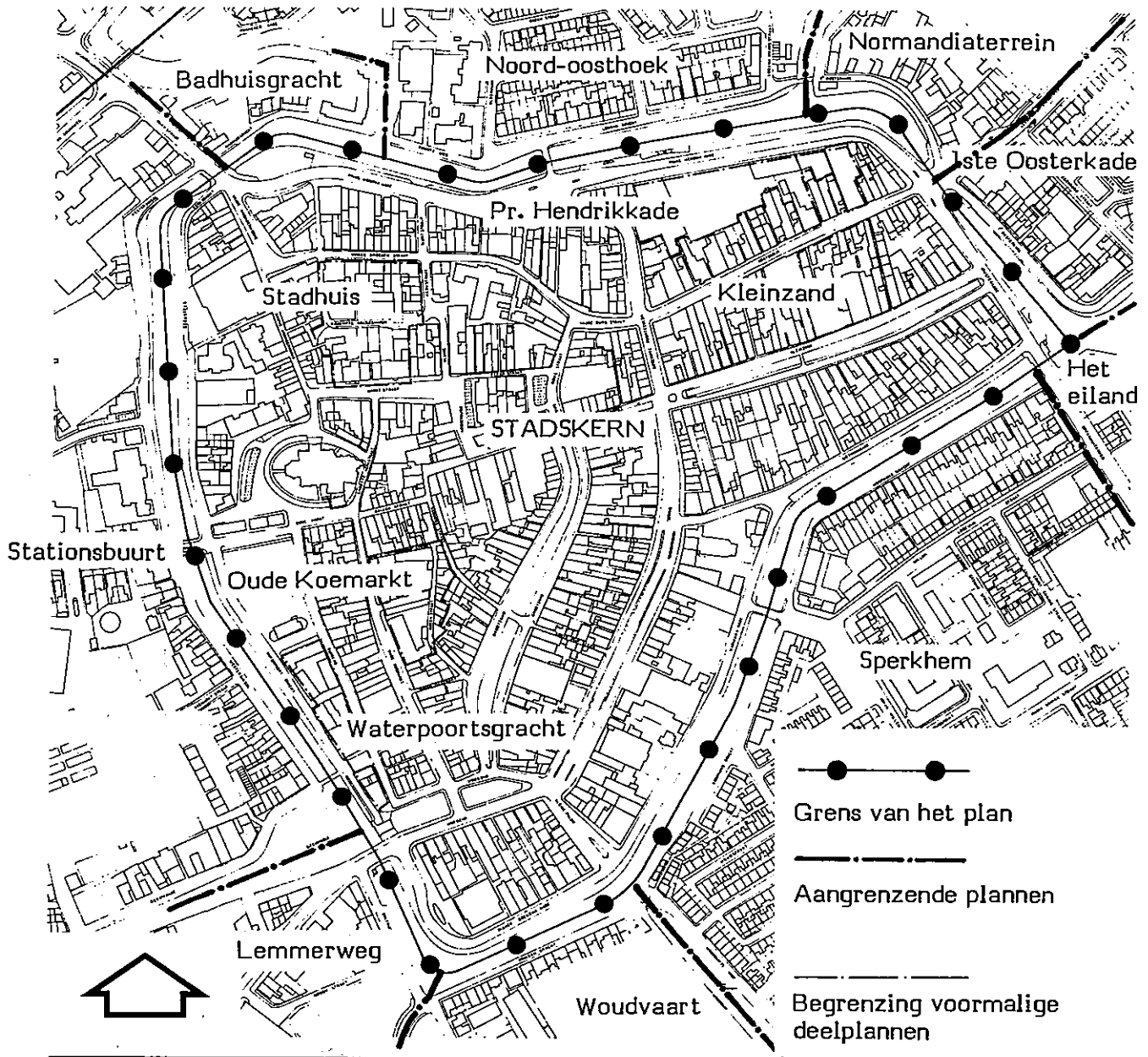
In alle genoemde plannen zijn kleine gedeelten van het beschermde stadsgezicht opgenomen.

1.4. Opdracht

Het bestemmingsplan is te zien als "uitwerking" van het structuurplan.

Voor onderzoek en uitgangspunten wordt verwezen naar het Structuurplan Binnenstad

Nadat het Structuurplan Binnenstad als beleidslijn is aanvaard, is in het voorjaar van 1980 opdracht gegeven de in het structuurplan ontworpen beleidslijnen te "vertalen" in een bestemmingsplan. Door beide plannen "in elkaars verlengde" te zien en door het feit, dat het een bijzonder gedetailleerd structuurplan betreft, kan wat betreft het onderzoek (inventarisatie en vooruitberekening) en de uitgangspunten of "bouwstenen" van het plan, worden teruggegrepen op het Structuurplan Binnenstad. De belangrijkste elementen uit dit plan worden in hoofdstuk 2 verantwoord.

Kaart 2

Grens van het plan en aangrenzende plannen

1.5. Het karakter van een bestemmingsplan

Een bestemmingsplan is een bindende regeling die bepaalt, hoe er gebouwd mag worden en waarvoor gebouwen en terreinen gebruikt mogen worden.

Het vastleggen gebeurt door het aan-
geven van bestemmingen

In het bestemmingsplan worden als het ware "afspraken" gemaakt tussen de overheid en de burgers en de burgers onderling.

Alle bouwaanvragen worden aan het bestemmingsplan getoetst. Het bestemmingsplan is geen uitvoeringsplan. Het belangrijkste is, dat met het plan duidelijk wordt, hoe de "meest gewenste" ontwikkeling van de binnenstad wordt gezien.

Doel van ieder bestemmingsplan (volgens de Wet en het Besluit op de Ruimtelijke Ordening) is een goede ruimtelijke ordening. - Een bestemmingsplan voor een gebied is de bindende regeling die vastlegt, wat er met de grond mag gebeuren.

Mag er worden gebouwd? Tot hoe ver mag het erf worden bebouwd en hoe groot mag het gebouw worden? Waarvoor mogen die bebouwing en de onbebouwde grond worden gebruikt?

Dat is natuurlijk van belang voor eigenaars en gebruikers, maar kan uiteraard ook voor anderen interessant zijn, bijvoorbeeld voor wie nieuwsgierig is, welke ontwikkelingen er in zijn of haar straat- of stadscentrum zijn te verwachten.

Het in het bestemmingsplan toegelaten gebruik omvat zowel:

1. het bestaande gebruik als
2. het beoogde gebruik.

Het beoogde gebruik wordt vastgelegd in de "bestemming". Wanneer het bestaande gebruik afwijkt van het beoogde gebruik, wordt de voortzetting daarvan geregeld met behulp van "overgangsregelingen". Op deze manier is het bestemmingsplan te beschouwen als een afspraak over het toegelaten grondgebruik tussen bijvoorbeeld:

- gemeente als instituut voor openbaar bestuur en burger: (de burger als grondeigenaar/gebruiker: "wat mag ik met mijn grond/gebouw doen?"; het aspect van de rechtszekerheid is hier van belang);
- gemeente als instituut van openbaar bestuur en hogere overheid: (past een en ander wel in het beleid van ruimtelijke ordening op grotere schaal, defensie, monumentenzorg, waterstaat, milieu, enz.);
- burgers onderling alsook tussen burger en gemeente als privaat rechtspersoon: (Wat is de gemeente van plan? Wat mogen anderen in het plangebied? Welke ontwikkelingen kunnen we in onze straat/buurt verwachten? Het aspect van rechtszekerheid is ook hier van groot belang).

Het bestemmingsplan is ook de regeling, waaraan alle bouwaanvragen en veranderingen in gebruik van grond en/of gebouwen moeten worden getoetst. Overtreding van de bepalingen ervan kan worden bestraft.

Het bestemmingsplan is tevens basis voor een eventueel ontelingsplan voor de uitvoering van plannen ten behoeve van "de volkshuisvesting of het algemeen belang. Het is echter zelf géén uitvoeringsplan; het maakt bepaalde ontwikkelingen mogelijk, maar voor de concrete uitvoering van het plan is een andere besluitvorming nodig, met andere woorden, men kan niet worden gedwongen het in de "bestemming" vastgelegde beoogde gebruik te realiseren (zie "overgangsregelingen").

Natuurlijk is het bestemmingsplan door dit alles ook een aanduiding van (en voor) het beleid: het geeft aan, "welke kant men op wil" en "welke kant men per se niet op kan". Het maakt immers bepaalde ontwikkelingen mogelijk en sluit andere voorshands uit. Het is bovendien tenslotte goed te bedenken, dat het bestemmingsplan maar één van de maatregelen is, die op de ruimtelijke omgeving betrekking hebben. Het is niet méér, maar ook niet minder dan hierboven gezegd. Het bestemmingsplan kan dus als een bindende "afpraak" worden beschouwd.

Het plan voor een binnenstad gaat voornamelijk uit van de bestaande situatie en staat hier en daar veranderingen toe. Het plan wil de "meest gewenste" ontwikkelingen zo duidelijk mogelijk aangeven door gedetailleerd te bestemmen.

In een enkel geval is nog geen gedetailleerd beeld te geven; hier wordt later aan de hand van een duidelijk programma een klein bestemmingsplannetje gemaakt (globale bestemming).

Bij een bestemmingsplan voor een reeds bebouwd gebied zijn er nog een paar bijzondere kenmerken extra:

- Het meeste reeds bestaande gebruik van grond en gebouwen en ook het grootste deel van de bestaande bebouwing behoeven in het algemeen niet wezenlijk te worden veranderd. De afspraken, zoals neergelegd in het bestemmingsplan, zullen dat goed duidelijk moeten maken. Het kan echter ook zijn, dat voor bepaalde plekken nieuwe ontwikkelingen zijn voorzien, die afwijken van het bestaande gebruik. Indien op het moment van voorbereiding in het bestemmingsplan voldoende inzicht bestaat over de toekomstige bestemming van die gebieden, zowel wat de bebouwing (en de situering daarvan) als het gebruik betreft, zal dit in het bestemmingsplan nauwkeurig worden aangegeven, zowel op de plankaart als in de voorschriften bij het plan.
- Geheel anders is de situatie, waarin de uitwerking van nieuwe ontwikkelingen (zoals bijvoorbeeld de situering van de bebouwing) nog niet bekend is. In zo'n geval zal kunnen worden volstaan met het aangeven in het bestemmingsplan, wat de bestemming van de panden is zonder gedetailleerd op de plankaart en in de voorschriften aan te geven, hoe de bouwstroken, tuinen, groenvoorzieningen etc. zijn geregeld. Volstaan kan worden met het aangeven van de uiterste grenzen, waarbinnen mogelijke ontwikkelingen zich kunnen afspelen. Gesproken wordt dan van een globale bestemming (artikel 11 Wet Ruimtelijke Ordening). Voordat een globale bestemming kan worden gerealiseerd, dienen burgemeester en wethouders, nadat het bestemmingsplan is goedgekeurd, de globale bestemming uit te werken tot het niveau van gedetailleerde bestemmingen als hierboven beschreven. Dit gebeurt in overleg met de architecten, stedenbouwkundige en belanghebbenden.

Zo'n uitwerkingsplan wordt weer ter visie gelegd.

Het uitwerkingsplan moet twee weken ter visie worden gelegd, waarbij belanghebbenden tegen het plan bezwaar kunnen aantekenen bij burgemeester en wethouders. De ingediende bezwaren worden met de uitwerking ter goedkeuring gezonden naar Gedeputeerde Staten. Pas na goedkeuring van het uitwerkingsplan door

Gedeputeerde Staten of de Kroon, kan de bestemming worden gerealiseerd. Vermeld moet worden, dat beroep op de Kroon tegen de beslissing van Gedeputeerde Staten slechts mogelijk is voor de gemeente (B. en W.) en de inspecteur voor de ruimtelijke ordening.

Tussen Singel en Harinxmakade is zo een globale bestemming te vinden.

1.6. Opbouw van het bestemmingsplan

Het bestemmingsplan is vervat in een plankaart (meerdere bladen) en in voorschriften. In hoofdstuk 3 is een verdere beschrijving opgenomen. Het bestemmingsplan wordt vergezeld van deze toelichting waarin de belangrijkste elementen van het plan nader worden beschreven (zie hoofdstuk 1.7.)

1.7. Opbouw van de toelichting

Na deze Inleiding, volgt hoofdstuk 2: de basis van het plan. Dit hoofdstuk omvat het onderzoek, dat aan het plan ten grondslag ligt en geeft een beeld van de "keuzen", die ten aanzien van de toekomstige ontwikkeling van de binnenstad zijn gemaakt in het Structuurplan binnenstad Sneek.

Het bestemmingsplan is veel gedetailleerder dan een structuurplan. Daarom zijn voor een aantal aspecten nadere gegevens nodig. Ook ten aanzien van deze gegevens moeten bepaalde keuzen worden gemaakt. Het hoofdstuk vat in één beschouwing de in het Structuurplan Binnenstad Sneek voorgestelde keuzen samen. Dit beeld van de "meest gewenste structuur" kan als het programma voor het bestemmingsplan worden beschouwd.

Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het plan. Eerst een toelichting op de hoofdelementen van het plan gevolgd door de juridische vertaling. Besloten wordt met een beschrijving van het plan per gebied (bouwblok of straat). Deze indeling in deelgebieden is ontleend aan die in het structuurplan.

Hoofdstuk 4 behandelt de uitvoerbaarheid van het plan. Na een algemene beschouwing hierover wordt de maatschappelijke uitvoerbaarheid belicht. Deze paragraaf zet uiteen, op welke wijze het plan bestaande sociale structuren beïnvloedt.

De economische uitvoerbaarheid laat zien, wat de kosten van uitvoering van het plan zijn.

In het kader hiervan wordt verwezen naar het Meerjarig Beleidsplan Stadsvernieuwing en naar de vast te stellen budgetten voor onderhoud en herinrichting van het openbaar gebied.

In hoofdstuk 5 en de daarbij behorende bijlage wordt verslag

Bij het plan behorende stukken

Inleiding

Hoofdstuk 2 toont, waar het plan op gebaseerd is.

De meeste gegevens en keuzen komen uit het structuurplan. Ook enige aanvullende gegevens zijn opgenomen.

Hoofdstuk 3 omvat een beschrijving van het plan.

Hoofdstuk 4 over de uitvoerbaarheid van het plan.

Maatschappelijke uitvoerbaarheid.

Economische uitvoerbaarheid.

Hoofdstuk 5 geeft het verslag van overleg en inspraak.

gedaan van het over het plan gevoerde overleg en van de diverse
publieke raadplegingen over het plan (inspraak).

2. DE BASIS VAN HET PLAN

2.1. Inleiding

Het Structuurplan Binnenstad Sneek vormt de basis van het plan

Het Structuurplan Binnenstad Sneek heeft betrekking op het overgrote deel van het voor-oorlogse stadsgebied, waaronder de hele stadskern. Het structuurplan is zeer gedetailleerd opgezet, omdat het het kader moet verschaffen voor de verschillende bestemmingsplannen.

Daarin: hoofdstuk 2, inventarisatie. Hoofdstuk 3 van het structuurplan schetst de gewenste ontwikkeling per facet.

Het structuurplan plan geeft in hoofdstuk 2 een gedetailleerde inventarisatie en analyse van het gebied.

Hoofdstuk 3 van het structuurplan schetst de gewenste programmatische en ruimtelijke ontwikkeling per facet. De volgende facetmodellen worden onderscheiden: ruimtelijke structuur, bevolking en wonen, centrumfuncties en voorzieningen, bedrijvigheid, en verkeer en vervoer.

Hoofdstuk 4 is het belangrijkste met de keuzen en de planbeschrijving.

In hoofdstuk 4 van het structuurplan worden de facetmodellen geïntegreerd. Er vindt een afweging plaats van keuzemogelijkheden, waarna uiteindelijk de "meest gewenste ontwikkeling" van het gebied binnenstad, dus ook van de stadskern, wordt weergegeven.

Het in het Structuurplan Binnenstad vervatte onderzoek en de gewenste ontwikkeling zijn zodanig gedetailleerd, dat deze tevens als "bouwstenen" voor het bestemmingsplan worden gebruikt.

Opbouw samenvatting structuurplan.

De hierna volgende samenvatting van de gewenste ontwikkeling volgens het Structuurplan Binnenstad Sneek beperkt zich hoofdzakelijk tot de stadskern. Daarbij is overeenkomstig de opbouw van het structuurplan gekozen voor een behandeling van achtereenvolgens de facetten:

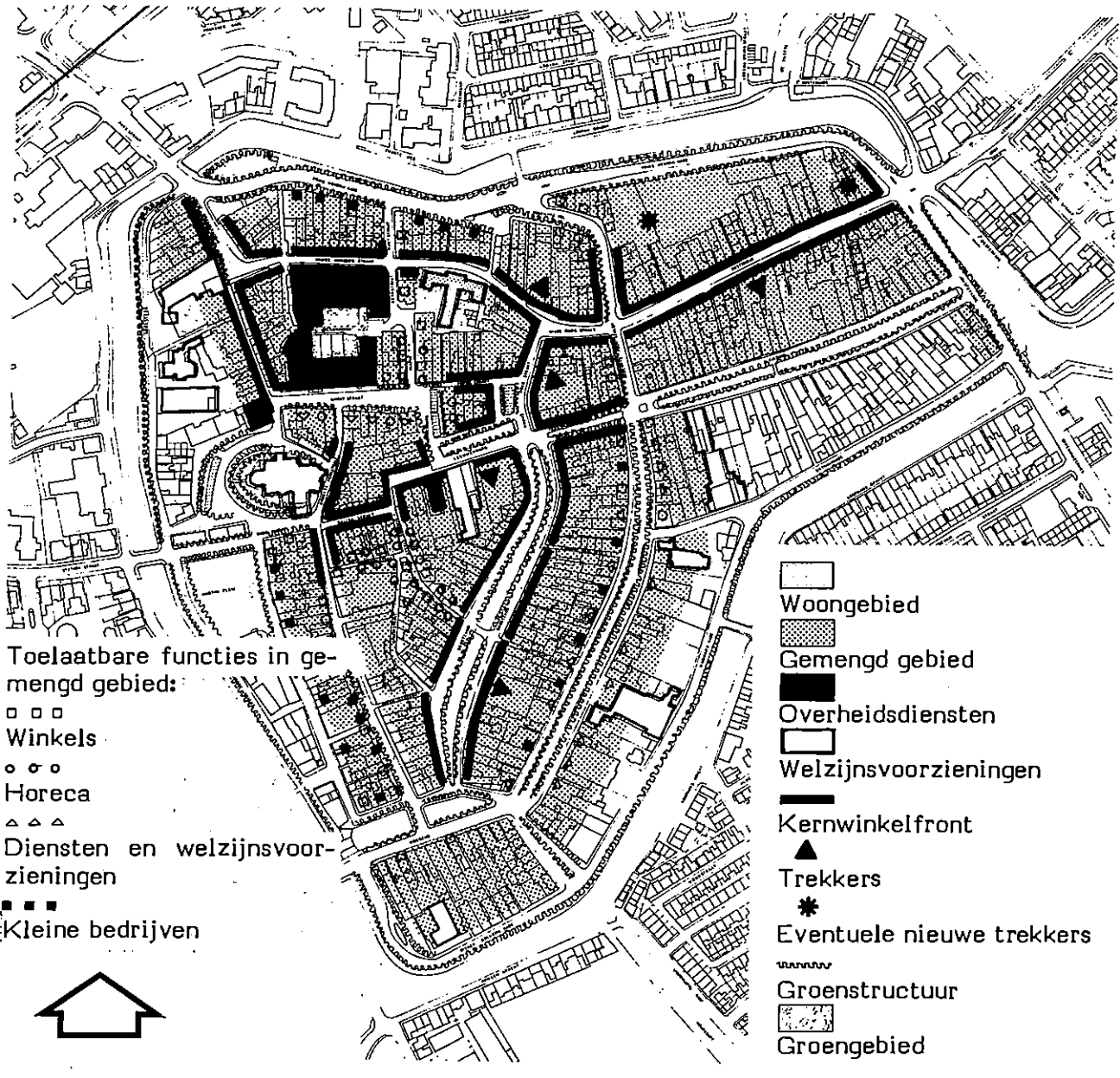
- ruimtelijke structuur (2.2.1.)
- bevolking en wonen (2.2.2.)
- centrumfuncties, voorzieningen (2.2.3.)
- bedrijvigheid (2.2.4.)
- vervoer en verkeer (2.2.5.)
- diverse kwantificeringen (2.2.6.)

Op kaart 3 is de kaart behorende bij het structuurplan, opgenomen.

Doelstellingen en ruimtelijke vertaling

Vermeld worden per facet eerst de aan het beleid ten grondslag liggende doelstellingen; daarna wordt in het kort aangegeven, hoe deze doelstellingen ruimtelijk zijn vertaald in het uiteindelijke plan ("gewenste ontwikkeling").

Voor de programmatische onderbouwing wordt verwezen naar het eigenlijke structuurplan.

Kaart 3

Structuurplan

Doelstellingen

Behoud van de stedenbouwkundige structuur is belangrijk.

Ruimtelijke waardering van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg.

Aanwijzing beschermd stadsgezicht.
Indeling naar zones.

Zone I**2.2. Gewenste ontwikkeling volgens het Structuurplan****2.2.1. Ruimtelijke structuur**

Sneek heeft een in historisch en architectonisch opzicht waardevolle binnenstad. De stedenbouwkundige structuur, maat en schaal van de bebouwing en de bijzondere kenmerken van het stedelijk milieu moeten gehandhaafd blijven of worden hersteld. Dit houdt onder meer voor de (als beschermd stadsgezicht aan te wijzen) stadskern in:

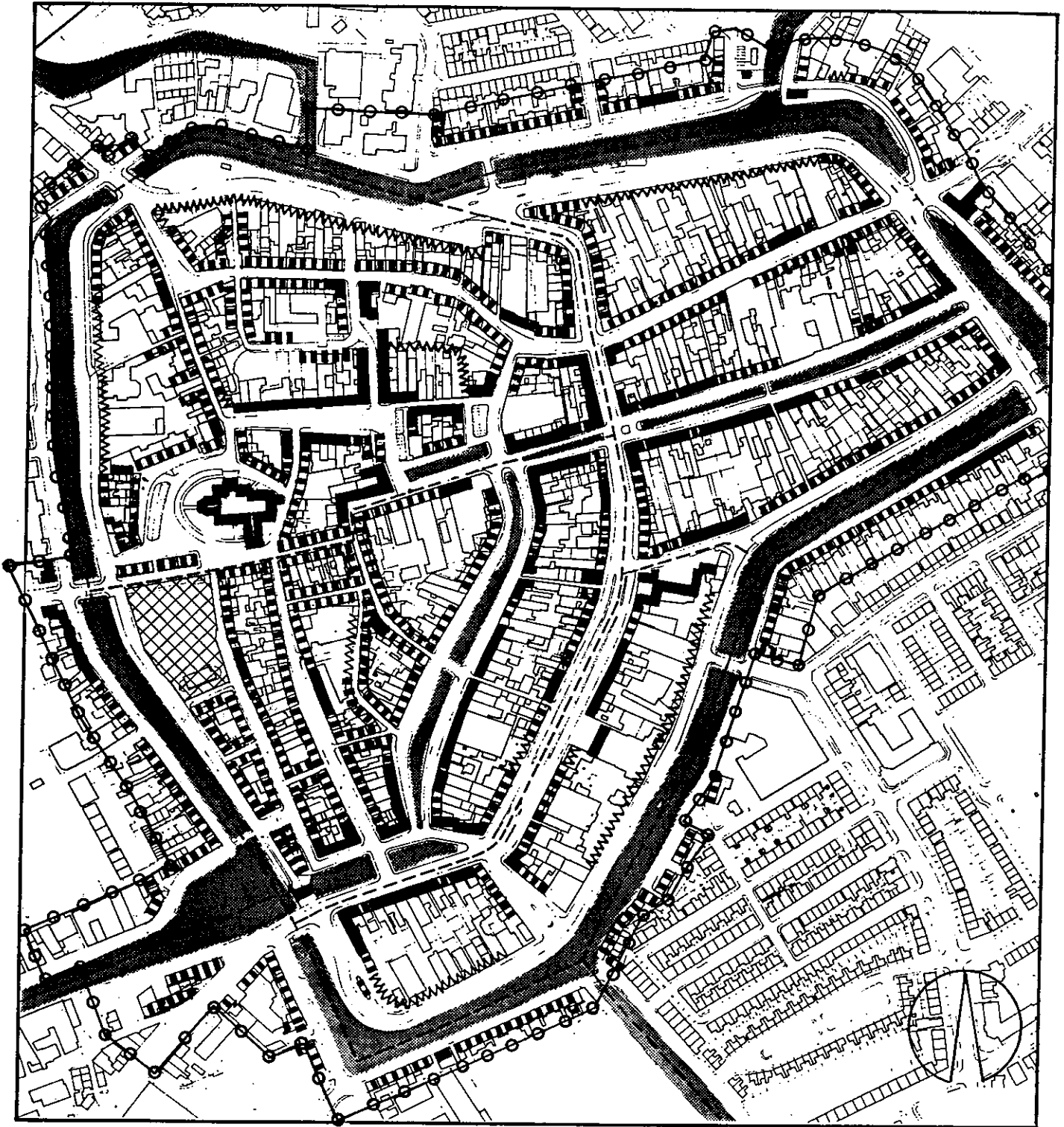
- behoud van het oorspronkelijke stratenpatroon en bestaande rooilijnen
- en nieuwbouw die is afgestemd op het karakter, de maat en de schaal van de bestaande bebouwing.

Kaart 4 geeft de ruimtelijke waardering, welke door de Rijksdienst voor de Monumentenzorg is opgesteld inclusief enkele grenscorrecties ten behoeve van de concept-toelichting op de aanwijzing. De kaart geeft een indeling naar gevelwanden waar de historische ruimtebegrenzing wel en waar de historische ruimtebegrenzing niet meer aanwezig is. De waardering is gedetailleerd uitgewerkt. De kaart geeft aan waar de rooilijn, de bebouwingsschaal en het historisch bebouwingsbeeld nog grotendeels aanwezig is, waar de rooilijn en de bebouwingsschaal is gehandhaafd respectievelijk waar de situering van de bebouwing nog met het historisch beeld overeenkomt. In het gedeelte waar de oorspronkelijke opzet van de stad is gewijzigd is een onderscheid gemaakt naar ingrijpende wijzigingen of onderdelen waar de rooilijn is verlegd of waar de bebouwing is verdwenen. (De concept-toelichting op de aanwijzing is als afzonderlijke bijlage toegevoegd.) Gebaseerd op de waardering van de Rijksdienst is in het bestemmingsplan een globale indeling van het plangebied gemaakt naar drie zones:

- zone I : "bebouwing en gevelwanden van hoge waarde";
- zone II : "gevelwanden van waarde";
- zone III: "afwijkende gebieden" (zie hoofdstuk 3.2.1.).

Deze indeling is gemaakt ten behoeve van het beter hanteerbaar maken van de verkenning voor de uiteindelijke juridische regeling. De mate waarin bescherming wordt geboden aan stadsopzet en bebouwing en daarmee aan de aanwezige cultuurhistorische waarde is op grond van de aangegeven zonering.

Het aangegeven gebied heeft betrekking op het centrale deel van de stadskern, te weten: Hoogend, Singel (gedeeltelijk zie kaart ruimt. structuur blz. 47), Grootzand, Schaapmarktplaats, Leeuwenburg, Peperstraat, Kleine Kerkstraat, Marktstraat, Oud Kerkhof, Suupmarkt, Gedempte Poortezijlen en Kleinzand. De bestaande bebouwing en de openbare ruimten zijn hier zowel in stedenbouwkundige als in architectonische zin beeldbepalend voor het oorspronkelijke karakter van het stadsgezicht en zouden als zodanig zo mogelijk gehandhaafd moeten blijven.

historisch ruimtelijke waardering (RDMZ)

historische ruimtebegrenzing van belang i.v.m.

- rooilijn, bebouwingsschaal en historisch bebouwingsbeeld
- rooilijn en bebouwingsschaal
- rooilijn / situering

niet-historische ruimtebegrenzing t.g.v.

- rooilijnverlegging, sloop

- gebieden, waar de historische structuur ingrijpend is gewijzigd

- grens aanwijzing tot beschermd stadsgezicht

Zone II

Deze gebieden hebben betrekking op de volgende gedeelten: Singel (gedeeltelijk), Bothniakade, Oosterdijk, Wijde en Nauwe Burgstraat, Kruizebroederstraat, Wijde en Nauwe Noorderhorne, westelijk deel van Oud kerkhof, Oude Koemarkt, Zuidend, Waterpoortsgracht en gedeelten van de schil rond de stadskern. Ook hiervoor geldt dat de bestaande stedenbouwkundige structuur qua schaal en maat behouden moet blijven.

Zone III

Zone III heeft betrekking op de Prins Hendrikkade (west en oost), Harinxmakade, Rienck Bockemakade, Martiniplein en Kerkgracht. Kleinschalige veranderingen zijn gewenst met handhaving en versterking van de historisch stedenbouwkundige structuur.

Partiële verbeteringen, die in het kader van het structuurplan worden gezien.

Op kaart 5 is aangegeven, op welke plaatsen in de stadskern, op grond van het Structuurplan Binnenstad, veranderingen van de ruimtelijke structuur gewenst zijn. De partiële verbeteringen hebben betrekking op het saneren van slechte of storende bebouwing, invulling van open plekken, rehabilitatie van bestaande bebouwing, enz.

Nauwe Noorderhorne

Als partiële verbeteringen zijn in het structuurplan aangegeven:

Stadhuis e.o.

Oud Kerkhof e.o.

Martiniplein

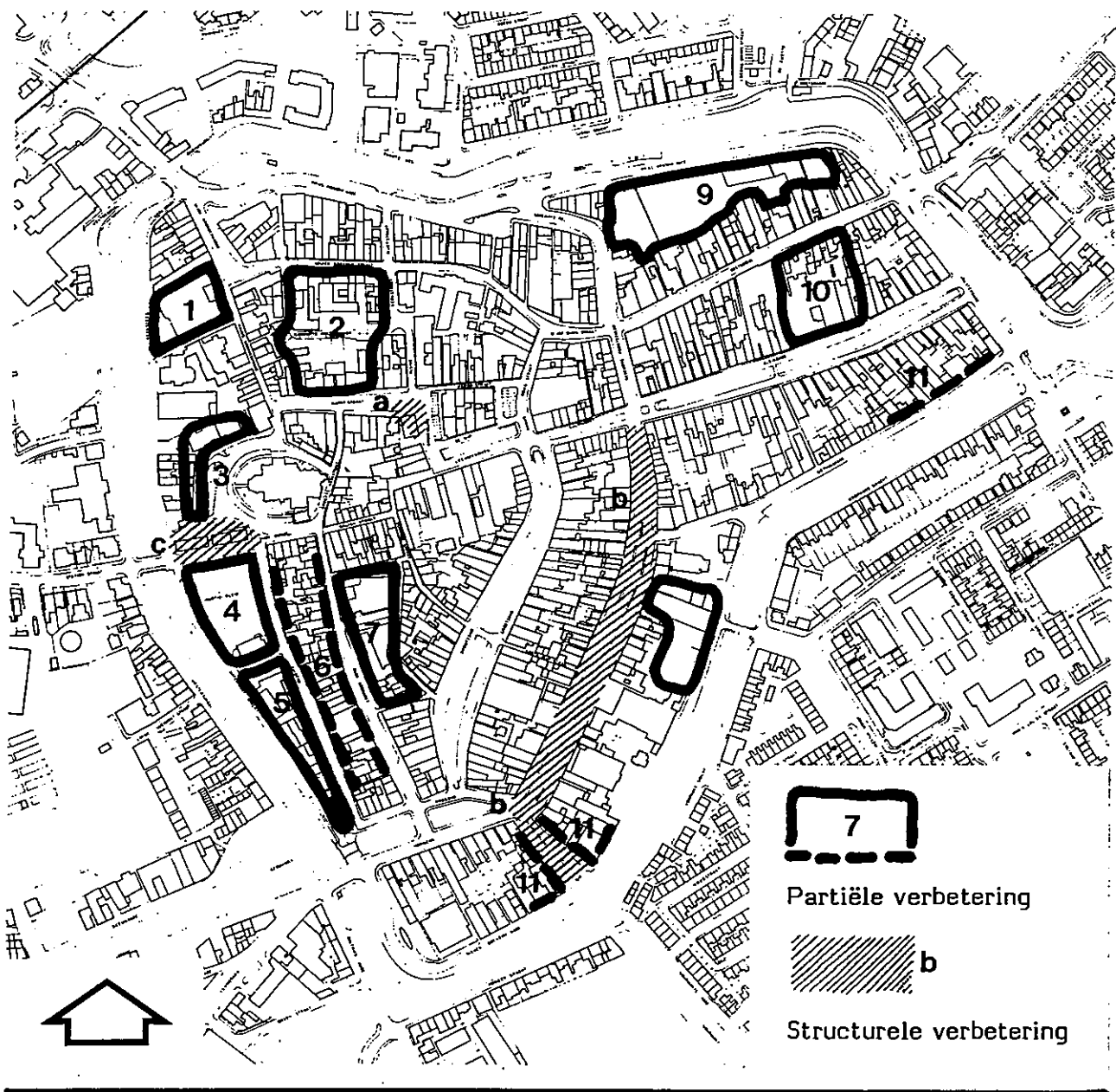
Waterpoortsgracht e.o.

Zuidend/Oude Koemarkt

Oude Koemarkt

Singel e.o.

1. Het voormalig Gereformeerd Verpleeghuis aan de Nauwe Noorderhorne is ingericht tot bibliotheek. Door gedeeltelijke vervanging van de oude bebouwing is een betere inpassing in het gebied verkregen.
2. Stadhuisgebied: de plannen voor het nieuwe stadhuis zijn voor wat betreft een eerste fase uitgevoerd. Bij deze plannen wordt tevens gedacht aan verdere bebouwing langs de Gedempte Neltjeshaven.
3. Oud Kerkhof (westzijde): rehabilitatie van enkele slechte woningen, eventueel vervanging van schoolgebouwen door meer passende bebouwing.
4. Martiniplein: herinrichting en boombeplanting is gewenst ter verbetering van het gebruik als openbare, stedelijke ruimte; sanering van de storende bebouwing van het bodecentrum. Een en ander heeft inmiddels plaats gehad.
5. Waterpoortsgracht e.o.: een rehabilitatie en reconstructieplan is uitgevoerd.
6. Gebied tussen Zuidend en Oude Koemarkt: sanering en rehabilitatie van slechte bebouwing, aanvullende nieuwbouw.
7. Oude Koemarkt, oostzijde: sanering en rehabilitatie van slechte bebouwing, versterking van de woonfunctie, verbetering van de relatie met het Grootzand door rehabilitatie van de verbinding Wijnkanstraat, Havenstraat en Havenzijkstraat. Een bebouwingsplan is inmiddels gerealiseerd. Een verbetering in het openbaar gebied ter plaatse van de hoek Havenstraat/Scharnestraat dient nog plaats te hebben.

Kaart 5

Veranderingen in het kader van het structuurplan

	8. Plaatselijke verbeteringen aan de Singel (oostzijde)/Harinxmakade in verband met de aanwezigheid van slechte en storende bebouwing. Het plandeel betreffende het voormalige eigendom van Pijtersen is gerealiseerd.
Prins Hendrikkade	9. Prins Hendrikkade: herinvulling van het gebied met sanering van storende en slechte bebouwing, verbetering van de relatie met de Oosterdijk. In een aantal fasen is/ wordt de bebouwing c.q. inrichting gerealiseerd.
Kleinzand (Tonnema)	10. Kleinzand: vervanging van bedrijfspanden (Tonnema) en de slechte bebouwing langs de Brouwerssteeg. Plannen zijn gerealiseerd.
Bothniakade, Harinxmakade en de Kleine Palen	11. Plaatselijke verbeteringen aan de Bothniakade, Harinxmakade en Kleine Palen (slechte bebouwing, storende functies). De functioneel storende garagebedrijven zijn verplaatst; er heeft gedeeltelijk nieuwbouw plaatsgehad.
Structurele verbeteringen	Bij structurele verbeteringen gaat het om min of meer ingrijpende veranderingen in de stedenbouwkundige structuur, zoals
Waagplein	a. Waagplein: herstel van de oorspronkelijke structuur door bebouwing (inmiddels gerealiseerd).
Singel/Kleine Palen	b. Singel en Kleine Palen: de openbare ruimte vraagt hier om een herindeling; gedacht kan worden aan profielscheiding door middel van bomen en groenstroken.
Martiniplein/Oud Kerkhof	c. Eventueel vervanging van de bebouwing aan de noordkant van het Martiniplein (onder andere de oude brandweerkazerne) en opvulling met nieuwe bebouwing van het gat tussen deze bebouwing en de bestaande woonbebouwing aan de westzijde van het Oud Kerkhof. (Een bouwplan is uitgevoerd).
Boombepanting	Voorts is aangegeven de gewenste aanvulling van de groenstructuur door middel van boombepanting langs straten, grachten en andere openbare ruimten.

2.2.2. Bevolking en wonen

Doelstellingen t.a.v. bevolking en wonen	De woonfunctie van de stadskern dient gehandhaafd en waar mogelijk versterkt te worden. Dit houdt onder meer in:
Behoud van bestaande woonfunctie	o Functieverandering van woningen buiten het kernwinkelfront zoveel mogelijk tegengaan en, waar mogelijk, hergebruik van woningen en bovenwoningen.
Uitbreiding van de woonfunctie	o Waar mogelijk uitbreiding van het aantal woningen met name voor gezinnen (meer evenwichtige bevolkingsopbouw).
Verbetering van woon- en leefmilieu	o Verbetering van het woon- en leefmilieu, zowel door woningverbetering als door kwaliteitsverbetering van de woonomgeving (verkeerwerende maatregelen, herinrichting openbaar gebied, weren van storende functies in gebieden met

een overwegende woonfunctie).

Ruimtelijke vertaling

Gebieden waar de woonfunctie specifiek moet worden versterkt

Op kaart 6 is aangegeven, dat de woonfunctie in beginsel overal in de stadskern kan voorkomen.

In bepaalde delen van de stadskern, die nu nog een overwegende woonfunctie hebben en waar de condities voor het wonen vrij gunstig zijn (weinig verkeer, weinig storende functies of bebouwing, behoud van de nog aanwezige oorspronkelijke situatie van open achtererven) en waar nog geen concentratie van hoogwaardige centrumfuncties heeft plaatsgevonden, wordt het wonen gestimuleerd door hiervoor in aanmerking komende panden met een andere functie weer een woonbestemming te geven of door plaatselijke invulling met nieuwe woningen. Als gebieden met een overwegende woonfunctie zijn aangegeven:

- o Oud Kerkhof (westzijde)
- o Kleinzand (zuidzijde)
- o Waterpoortsgracht e.o.
- o Bothniakade
- o Harinxmakade.

Gemengd gebied

Over de gehele binnenstad voldoende aandacht voor het behoud van bovenwoningen.

Elders in de Stadskern is weer sprake van een menging van het wonen met andere functies, meestal in de vorm van bovenwoningen. Ook hier wordt het wonen in beginsel zoveel mogelijk gehandhaafd of versterkt (aanvullende nieuwbouw).

In verband met verplaatsing van bestaande functies naar elders en sanering van bestaande slechte bebouwing zijn nog op diverse plaatsen mogelijkheden aanwezig voor woningbouw, al dan niet in combinatie met andere functies op de begane grond.

Mogelijkheden voor (ver)nieuwbouw-activiteiten.

Cruycebroederhof

In het structuurplan zijn de volgende mogelijkheden aangegeven voor (ver)nieuwbouw van woningen in de stadskern:

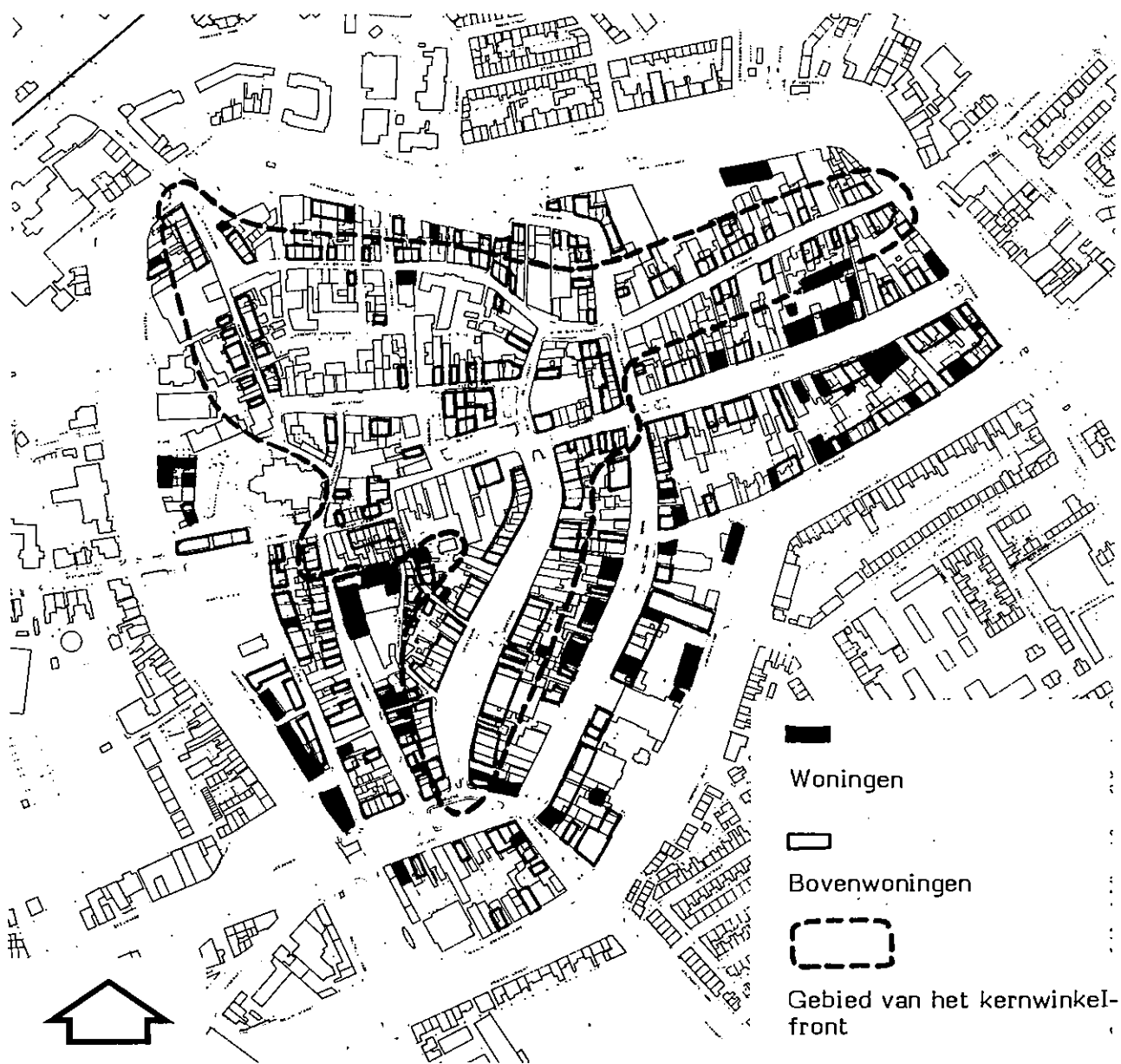
- o Cruycebroederhof: verbouwing voor woondoeleinden (kleine wooneenheden) van het bestaande gebouw, eventueel gecombineerd met andere functies op de begane grond.
- o Waterpoortsgracht e.o.: in het gereconstrueerde gebied tussen Waterpoortsgracht en Zuidend zijn een 45-tal nieuwe woningen gerealiseerd.
- o Oude Koemarkt e.o.: bij de uitgevoerde reconstructie van dit gebied zijn 27 woningen gerealiseerd.
- o Kleinzand (noordzijde): ter plaatse van het voormalige pand Tonnema zijn circa 48 woningen gerealiseerd.
- o Singel en Harinxmakade: mogelijkheden voor de bouw van circa 50 woningen in combinatie met vooral parkeervoorzieningen. Hiervan zijn reeds circa 27 woningen gerealiseerd.

Waterpoortsgracht

Oude Koemarkt

Kleinzand

Singel/Harinxmakade

Kaart 6

Woonfunctie

Inventarisatie juli 1988

Gebieden waar de woonfunctie gestimuleerd wordt.

Oud Kerkhof.

Bothniakade en Harinxmakade.

Aan de Bothniakade zijn in 1988 4 woningen gebouwd.

Gedempte Neltjeshaven

Woonschepen

Als gebieden, waar potentiële mogelijkheden aanwezig zijn voor het stimuleren van de woonfunctie, worden genoemd:

- o Oud Kerkhof: de reeds aanwezige woonfunctie van dit gebied kan worden versterkt door vervanging of verbouwing van het schoolgebouw en de bijzondere bebouwing aan de kant van het Martiniplein. Inmiddels is hier kantoorbebouwing gerealiseerd; hierin zijn geen woningen opgenomen.
- o Bothniakade en Harinxmakade: door plaatselijke invulling en functieverandering van bestaande panden zouden hier naar schatting 30 woningen kunnen worden gerealiseerd. Aan de Bothniakade zijn in 1988 4 woningen gebouwd.
- o Aan de Gedempte Neltjeshaven wordt een mogelijkheid gezien voor de realisatie van een klein complex woningen.

Het wonen in woonschepen wordt door de gemeente Sneek als een erkende woonvorm beschouwd. De gemeente heeft in 1982 voor f 4,3 miljoen een woonschepenhaven met 43 ligplaatsen aangelegd. Daarnaast heeft de gemeente voor een 15-tal woonschepen in de stadsgrachten voorzieningen getroffen. Hiervan is een deel in het plangebied gesitueerd langs de Harinxmakade en de Rienck Bockemakade. Hoewel Sneek daarmee gunstig afsteekt tegen de situatie in veel andere gemeenten, doet zich toch wel een zekere behoefte gevoelen aan enige uitbreiding van het ligplaatsenbestand.

In het gemeentelijk beleid wordt als uitgangspunt gehanteerd dat er geen uitbreiding van het aantal ligplaatsen buiten de woonschepenhaven dient te worden gerealiseerd. Het beleid gaat in het algemeen uit van een bevestiging van het aantal; incidenteel kan er aanleiding zijn een plaats op te heffen.

2.2.3. Centrumfuncties, voorzieningen

Algemeen

Het stadscentrum van Sneek heeft een belangrijke functie, niet alleen voor de gemeente, doch ook voor heel zuid-west Friesland.

Gestreefd wordt naar handhaving c.q. versterking van deze positie in de stadskern door voldoende mogelijkheden te scheppen voor verbetering en uitbouw van het voorzieningenapparaat. Dit mag echter niet leiden tot aantasting van de stedenbouwkundige structuur; voorkomen moet onder andere worden, dat grootschalige instellingen of bedrijven beslag leggen op grote delen van de binnenstad.

Deze algemene doelstelling wordt in het Structuurplan Binnenstad per voorzieningencategorie nader uitgewerkt.

Regio-functie van Sneek

Streven naar handhaving en versterking van het voorzieningenapparaat

2.2.3.1. Winkels en Horeca

Winkels

Doelstellingen

Uitbreiding winkels in het centrum-gebied stimuleren

Uitbreiding kernwinkelapparaat in hoofdzaak te vinden binnen de stadskern

Ruimtelijke vertaling van het distributieplanologisch onderzoek(1980)

Binnen het kernwinkelgebied speelt het kernwinkelfront een voorname rol.

T-vormige structuur van het kernwinkelfront

Gekozen is voor een sterke concentratie van het winkelapparaat in het stadscentrum. Dit betekent in concreto:

- o Uitbreiding en vestiging van winkels met een stadsverzorgende en/of regionaal-verzorgende functie in het stadscentrum; nieuw-vestiging of uitbreiding van winkels elders is alleen toelaatbaar, voor zover deze een buurt- of wijk-verzorgend karakter hebben (dus voornamelijk in de food-sector).
- o Uitgangspunt voor de ruimtelijke ontwikkeling is de bestaande structuur van het kernwinkelapparaat, dat wil zeggen dat voor uitbreiding van het kernwinkelapparaat in beginsel ruimte moet worden gevonden in de stadskern.

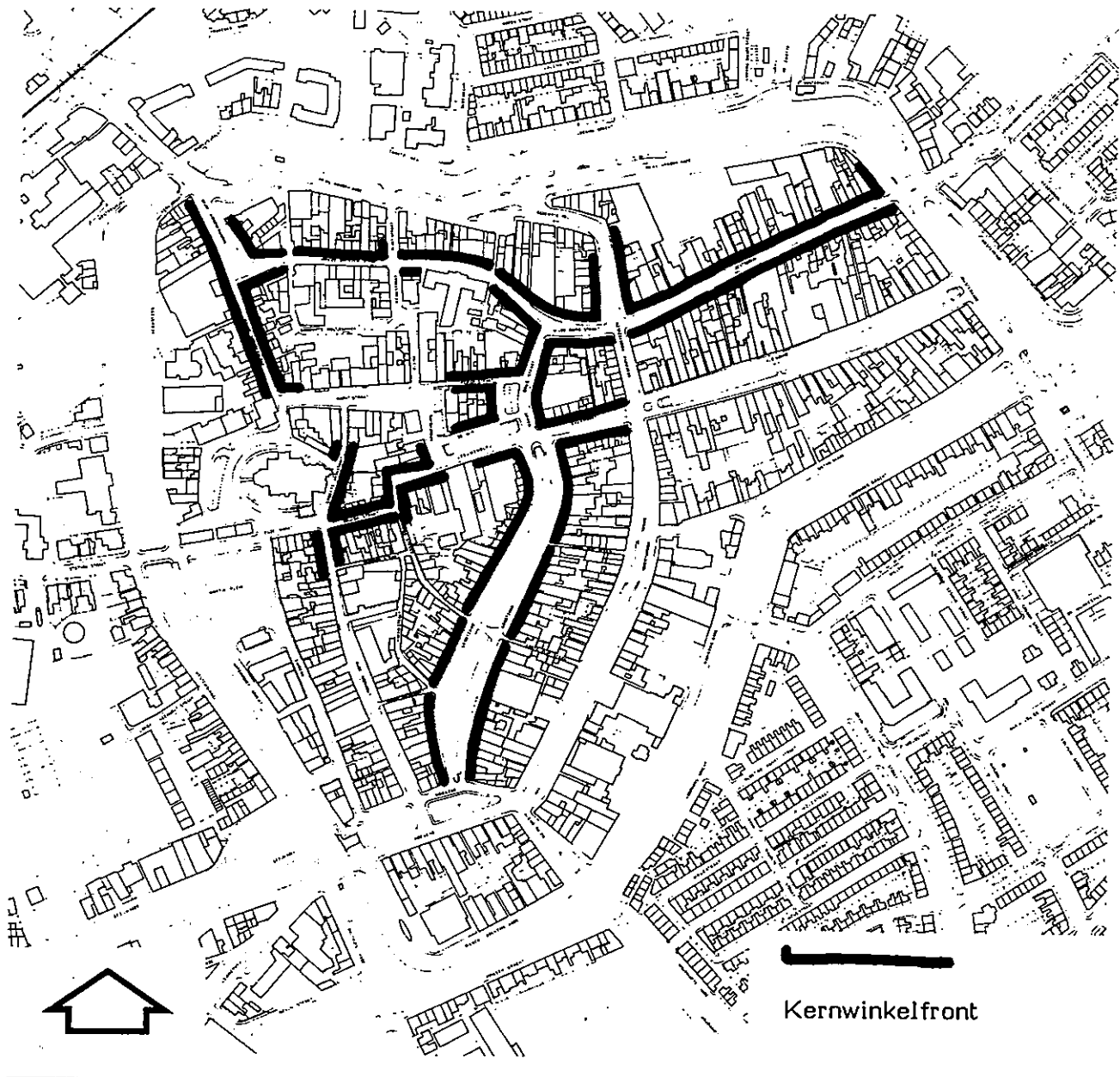
In dit verband wordt voorts gestreefd naar:

- handhaving van de winkelfunctie van bestaande winkelpanden (verplaatsing en leegstand tegengaan);
- opvulling van "zwakke" vlekken in het bestaande kernwinkelapparaat respectievelijk nieuw-vestiging elders tegengaan.

Voor de programmatische onderbouwing van de toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden van de detailhandel (winkelvloeroppervlak, branches, etc.) wordt verwezen naar het distributieplanologisch onderzoek "Sneek, vergewist van de detaillist" (CIMK juni 1980).

Mede gelet op de daaruit gebleken geringe uitbreidingsmogelijkheden is het beleid in eerste instantie gericht op handhaving en, indien mogelijk, opvulling van het bestaande winkelfront binnen het zogenaamde kernwinkelgebied.

Op kaart 7 is door middel van de aanduiding "kernwinkelfront" globaal de begrenzing van dit gebied conform het structuurplan aangegeven. De ruimtelijke hoofdstructuur van het huidige kernwinkelapparaat bestaat uit een T-vorm, in grote lijnen gevormd door Kruizebroederstraat/Oosterdijk en het Grootzand met als centrum het Schaapmarktplaatsplein en omgeving. Gestreefd wordt naar een betere aansluiting van dit hoofdwinkelgebied op de min of meer afzonderlijk gelegen twee winkelconcentraties Wijde en Nauwe Noorderhorne en Galigastraat en omgeving. Vestiging van winkels en andere centrumfuncties, zoals dienstverlenende functies en voorzieningen in de welzijnsfeer in de Kruizebroederstraat en in de Wijde en Nauwe Noorderhorne zal daarom worden gestimuleerd, mits dit geen leegstand in het bestaande kernwinkelfront tot gevolg heeft.

Kaart 7

Kernwinkelfront
conform het
structuurplan
binnenstad

"Verwinkeling" buiten kernwinkelgebied niet wenselijk

Vanwege de gewenste compacte structuur en samenhang van het kernwinkelgebied is een verdere verwinkeling van buiten het kernwinkelgebied gelegen delen van de stadskern vooralsnog niet gewenst.

Vestigingsmogelijkheden "trekkers"
Prins Hendrikkade en Oosterdijk
reeds voorzien

Binnen het kernwinkelgebied zijn in het structuurplan drie mogelijkheden aangegeven voor de vestiging van zogenaamd "trekkers" (grootwinkelbedrijven), waarvan de lokaties aan de Prins Hendrikkade respectievelijk aan de kop van de Oosterdijk intussen zijn opgevuld (vestiging van Albert Heyn, respectievelijk Blokker).

De resterende lokatie voor een trekker aan de Wijde Noorderhorne/Kruizebroederstraat is in het structuurplan wel gehandhaafd, maar zal in het bestemmingsplan niet worden gehonoreerd. De gewenste versterking van dit deel van het kernwinkelgebied wordt geacht positief te worden beïnvloed door de vestiging van de bibliotheek.

Aard van de winkels

In het algemeen kan het bestemmingsplan niet ingaan op de aard van de winkelbestemming.

Het specifiek bestemmen van detailhandel in de food of detailhandel in de non-food sfeer (branche-specifieke bestemmingen) is mede gezien de jurisprudentie op dit onderdeel problematisch. Mede gezien de distributie-planologische effecten alsmede andere ruimtelijke effecten (zoals verkeersaantrekkende werking) zijn er binnen het plangebied motieven om ten aanzien van de vestigingen van grootschalige detailhandelsvestigingen in de food-sector een regeling op te nemen om in voorkomende gevallen sturend te kunnen optreden. De opgenomen regelingen in het bestemmingsplan betreffen zowel de totale bedrijfsvloeroppervlakte als de aard van de detailhandel. Food-winkels of supermarkten vragen veelal een grote bedrijfsvloeroppervlakte. In de opzet van het bestemmingsplan is (voor alle functies) samenvoeging van panden in rechte mogelijk tot maximaal 2 panden en tot maximaal 500 m² b.v.o. Daarboven is samenvoeging alleen toegestaan middels een vrijstellingsbevoegdheid. Het ontstaan van grootschalige eenheden is daarmee in de hand te houden. Bij vrijstellingen kunnen voorwaarden worden opgenomen, bijvoorbeeld alleen ten behoeve van detailhandel in de non-food sfeer. De in het plangebied voorkomende grote winkelbedrijven welke een grotere omvang hebben dan 500 m² en welke min of meer als één bedrijfsgebouw zijn gebouwd, zijn als een bestemmingsvlak in het plan opgenomen, waarbij een onderscheid is gemaakt naar bedrijven al of niet in de food-sector. Gehele of gedeeltelijke functiewisseling van deze bedrijven of gedeelten daarvan naar grootschalige detailhandelsbedrijven in de food-sector is voor zover de bedrijfsvloeroppervlakte daarbij meer dan 500 m² bedraagt afhankelijk gesteld van een

vrijstelling van burgemeester en wethouders waardoor een nadere belangenafweging mogelijk is.

Onderscheid tussen "food" en "non-food" bij trekkers

Het in de hand houden van het aantal grootschalige foodvestigingen is van belang in het kader van overbewinkeling van de stadskern, het niet in voldoende mate kunnen voorzien in parkeeraccommodaties, de problemen met betrekking tot de bevoorrading en, niet op de laatste plaats, het "overeind" houden van een voldoende voorzieningenniveau in de wijken in relatie tot de overbewinkeling in de foodsector.

Onderscheid in detailhandel en publieksgerichte dienstverlening

Het plan maakt onderscheid in detailhandel en publieksgerichte dienstverlening. Onder publieksgerichte dienstverlening wordt begrepen functies als kapsalons, wasserettes, kopiëerinrichtingen, kleermakers, etc. Het onderscheid is ingevoerd, aangezien de wenselijke ontwikkelingen van beide functies verschillend worden beoordeeld. De noodzaak verdere spreiding te voorkomen geldt in mindere mate voor publieksgerichte dienstverlening terwijl met betrekking tot detailhandel het wenselijk is uitbreiding buiten het kernwinkelgebied tegen te gaan.

Trekker apart bestemmen ten behoeve van zorgvuldige positionering

De bestaande grootwinkelbedrijven ofwel trekkers worden apart bestemd omdat dit soort grootschalige bedrijven grote ruimtelijke problemen kunnen veroorzaken (bereikbaarheid, bevoorrading, parkeeroverlast) en dus verantwoord gesitueerd moeten worden binnen een diverse functionele en ruimtelijke stedenbouwkundige structuur.

Horeca

Handhaving van bestaande horecafuncties wordt nagestreefd; met uitbreiding moet echter zeer grote terughoudendheid worden betracht

Horeca is onder te verdelen naar drie categorieën. De eerste groep wordt gevormd door hotels, restaurants en dagzaken, de tweede door cafetaria's en dergelijke (voor zover geen dagzaak zijnde) en tenslotte kunnen als derde groep avond- en nachtgelegenheden (café's, bars, disco's) worden genoemd. Het onderscheid is nodig omdat horeca-instellingen nogal verschillend kunnen zijn zowel ten aanzien van de aard als ten aanzien van de uitstralingseffecten.

De aanwezigheid van horeca-functies wordt over het algemeen positief beoordeeld, omdat zij bijdragen aan de sfeer en gezelligheid in het centrum. Vanwege de mogelijke overlast voor omwonenden en naastgelegen functies, kan uitbreiding van bepaalde soorten horeca-bestemmingen, zoals bars, café's, snackbars, disco's en dergelijke, in beginsel ongewenst zijn.

Ontwikkelingsgebied van (hotel-restaurant-functies) nabij Marktstraat

Gestreefd wordt naar handhaving c.q. uitbreiding van het aantal hotel-restaurants (met bijbehorende terrassen) aan de Marktstraat, het Kronenburg en het Leeuwenburg, alwaar zij bepalend zijn voor

de ontmoetings- en verblijfsfuncties van dit gebied. Een verdere verzakelijking van dit gebied (vestiging/uitbreiding van banken, etc.) zal zoveel mogelijk worden tegengegaan.

2.2.3.2. Overheidsdiensten, zakelijke dienstverlening

Doelstelling: publieksaantrekkende functies zoveel mogelijk in de stadskern situeren.

Aandacht voor grootschaligheid

Aandacht voor grootschaligheid

Bestuurlijke en overige dienstverlenende activiteiten met een publiek-aantrekkelijk karakter zullen zoveel mogelijk in de stadskern worden geconcentreerd.

Grootschalige diensten en instellingen (kantorenfuncties) zijn niet toelaatbaar in de stadskern vanwege de schaal van de bebouwing (moeilijk inpasbaar) en de parkeer- en verkeersbelasting van dergelijke vestigingen.

Overheidsdiensten

Uitbreiding stadhuis

Het uitbreidingsplan (1e fase) voor het stadhuis (tussen Gedempte Neltjeshaven en Marktstraat) is uitgevoerd.

Deze fase had betrekking op de bouw van een nieuwe kantoorruimte aan de Gedempte Neltjeshaven. Een verdere stedenbouwkundige invulling van het gebied tussen Gedempte Neltjeshaven en de Kruizebroederstraat is in voorbereiding.

Het vervangen van de voormalige brandweerkazerne Oud Kerkhof

Ter plaatse van de gesloopte brandweerkazerne en naastgelegen voormalige gymnasium aan het Oud Kerkhof (zuidzijde) is nieuwbouw gerealiseerd, waarin centrumfuncties zijn gehuisvest.

Belastingkantoor aan de Wijde Brugstraat

De belastingkantoren aan de Wijde Burgstraat en de Oosterdijk werden als een storende onderbreking van het winkelfront ervaren. De Belastingdienst heeft de panden inmiddels verlaten. Beide panden hebben een winkelfunctie verkregen.

Zakelijke dienstverlening

Kantoren liever niet te vestigen in het kernwinkelfront en overwegende woongebieden

Voor kleinschalige kantorenfuncties zijn in de stadskern diverse geschikte vestigingsplaatsen aanwezig. Zij zijn in beginsel overal toelaatbaar met uitzondering van het kernwinkelgebied (behoudens in het winkelfront passende baliefuncties, zoals een reisbureau, uitzendbureau, etc., het betreft hier bedrijven met een publieksgericht karakter) en gebieden, waaraan een (overwegende) woonfunctie is toegekend.

Potentiële lokaties kleinschalige kantoren

In het structuurplan zijn in de stadskern de volgende vestigingsplaatsen aangewezen:

- o Kleinzand, noordzijde: geschiktheid van panden, representatieve ligging.
- o Singel: goede ontsluiting, aanwezigheid parkeerplaatsen.

- o Prins Hendrikkade (met name het oostelijk deel): goede verkeersontsluiting, nieuwbouwmogelijkheden.

2.2.3.3. Welzijnsvoorzieningen, onderwijs

Doelstellingen: functies vooral in de stadskern te situeren

Voldoende ruimte aanwezig voor culturele voorzieningen
Bibliotheek

Scheepvaartmuseum

Nieuwe functie Cruycebroederhof uitgaande van behoud van het gebouw

Scholen

Uitbreiding Het Bolwerk

Potentiële lokaties kleinschalige welzijnsvoorzieningen

Welzijnsvoorzieningen met een plaatselijke en/of regionale functie, welke veel publiek trekken en aldus bijdragen aan de levendigheid van het centrum, zullen zoveel mogelijk in of nabij het stadscentrum (c.q. de stadskern) worden geconcentreerd.

Voor culturele voorzieningen zijn voldoende accommodaties beschikbaar, zodat hiervoor geen verdere ruimtereservering nodig is. Het voormalige Gereformeerd Verpleeghuis aan de Wijde Noorderhorne is verbouwd tot bibliotheek.

Het scheepvaartmuseum aan het Kleinzand (zuidzijde) is uitgebreid met de voormalige Thomas van Aquinoschool (Hooiblokstraat). Bovendien is voor verdere uitbreiding het pand Kleinzand 16 aangekocht.

Mogelijkheden zijn opgenomen om het karakteristieke gebouw van de Cruycebroederhof aan de Kruizebroederstraat te bestemmen voor woondoeleinden, gecombineerd met functies op het terrein van maatschappelijke dienstverlening en centrumfuncties, zoals kantoren en detailhandel.

In het algemeen wordt gestreefd naar handhaving van bestaande scholen en verbetering van bestaande accommodaties van scholen. De Meester Visserschool aan de Oude Koemarkt is als Praktijkschool gerenoveerd. Ook wordt er naar gestreefd de Eben Haëzerschool aan het Oud Kerkhof als school te handhaven. Voor scholen die in verband met de terugloop van het aantal leerlingen, niet in stand kunnen worden gehouden wordt er vooralsnog vanuit gegaan, dat de gebouwen een andere bestemming in de welzijnssector zullen krijgen.

De bedoeling is het sociaal-cultureel centrum Het Bolwerk aan de Kerkgracht te verbouwen en uit te breiden door daarbij ook een van de schoolgebouwen aan het Oud Kerkhof te betrekken. Op die wijze zou een geconcentreerde huisvesting voor diverse sociaal-culturele instellingen en verenigingen kunnen ontstaan.

In het Structuurplan Binnenstad zijn, naast vrijkomende gebouwen, potentiële vestigingsmogelijkheden voor kleinschalige welzijnsvoorzieningen aangegeven in het "gemengd gebied" langs het Kleinzand (noordzijde) en langs de Singel (oostzijde).

2.2.4. Bedrijvigheid

Doelstelling: storende bedrijvigheid te verplaatsen naar bedrijfsterrein en centrum-gebonden ambachtelijke bedrijven te handhaven in stadskern

Gestreefd wordt naar verplaatsing van storende industriële en dienstverlenende bedrijvigheid uit de binnenstad (en met name uit de stadskern) naar bedrijfsterreinen (storend in verband met grote parkeerbehoefte, veel verkeer veroorzakend, ruimtebeslag, te grootschalig of anderszins visueel of milieu-hinderlijk).

Voor niet-hinderlijke kleinschalige bedrijvigheid (met name ambachtelijke bedrijven), welke gebonden zijn aan het stadscentrum en bijdragen aan de veelkleurigheid en levendigheid, dienen voldoende vestigingsmogelijkheden en uitbreidingsmogelijkheden aanwezig te zijn.

Te verplaatsen bedrijven, voorzien in kleine bestemmingsplannen

In het Structuurplan Binnenstad is concreet aangegeven, welke bedrijven in principe in aanmerking komen voor verplaatsing. Een aantal van deze bedrijven is uit de stadskern verdwenen in het kader van speciaal hiertoe ontwikkelde en deels ook uitgevoerde partiële bestemmingsplannen (zoals bestemmingsplannen "Prins Hendrikkade", "Kleinzand" en "Oude Koemarkt", plannen die nu in het bestemmingsplan Stadskern zijn opgenomen).

Elders geen actief verplaatsingsbeleid

In het stadskerngebied zijn geen bedrijven meer aanwezig die in verband met hun milieuhinderlijkheid uit dit gebied geplaatst dienen te worden. Wel is er tussen de Oude Koemarkt en het Zuidend nog een bedrijf aanwezig, waarvan verplaatsing wenselijk wordt geacht in verband met de grootschaligheid, verkeersaan-trekking, beslag op de openbare weg voor aan- en afvoer, parke-ren en plaatsing materieel.

Lokaties t.b.v. kleinschalige ambachtelijke bedrijven

In deze gebieden zijn ook kleinschalige ambachtelijke bedrijfjes en opslagruimten geconcentreerd, welke ondanks plaatselijk noodzakelijke sanering van opstallen en dergelijke, aldaar gehandhaafd kunnen blijven.

Ook elders in de stadskern zijn verspreid kleinschalige vestigingen, gemengd met het wonen en andere functies toelaatbaar, mits niet hinderlijk voor hun omgeving. Specifieke bedrijven worden niet afzonderlijk bestemd, reden waarom geen inventarisatie naar de aard van de afzonderlijke bedrijven is opgenomen. Een uitzondering geldt voor autoverzorgende bedrijven.

2.2.5. Verkeer en vervoer

Doelstellingen, geformuleerd in het V.C.P.

In het verkeerscirculatieplan (V.C.P.) is een aantal doelstellingen - geformuleerd, welke ook van belang zijn voor de stadskern, namelijk:

Veilige bereikbaarheid

- o Het vervoerssysteem moet het stedelijk functioneren van Sneek mogelijk maken door het garanderen van een veilige bereikbaarheid van het stadscentrum en de wijken.

Regionale centrumfunctie

- o Het vervoerssysteem moet de regionale centrumfunctie van Sneek mogelijk maken.

Beperkingen ruimtelijke structuur

- o Het vervoerssysteem moet zorgvuldig in de bestaande ruimtelijke structuur worden ingepast (onder andere aanpassing aan historisch gegroeide kenmerken van de structuur).

Leefbaarheid

Voorkeur voor voetgangers- en fietsersverkeer en voor openbaar vervoer

- o Het vervoerssysteem dient een verbeterende invloed te hebben op de leefbaarheid van de stad als geheel en de binnenstad en de woonwijken in het bijzonder.
- o Bij eventuele onderlinge strijdigheden tussen voorgaande doelstellingen zal aan het inpassen in de bestaande ruimtelijke structuur en het verbeteren van het leefmilieu, een zekere voorkeur worden gegeven, door vervoerswijzen te voet, per (brom)fiets en openbaar vervoer te bevorderen.

Ruimtelijke vertaling op kaart 8

Weren doorgaand verkeer

Verkeerscirculatie

De gewenste ontwikkeling van de verkeers- en vervoerssituatie in en rond de stadskern is aangegeven in kaart 8

Naast de oplossing van het vraagstuk met betrekking tot het centrum-gerichte verkeer, vraagt de huidige situatie in de binnenstad van Sneek ook om het verminderen van de overlast ten gevolge van het doorgaand verkeer in de stadskern. In het verkeerscirculatieplan is gekozen voor het weren van doorgaand verkeer door de stadskern door het vergroten van de weerstand.

Meer gebruik maken van de Stadsrondweg

Dit betekent, dat voor de interwijk-relaties, meer dan nu het geval is, van de Stadsrondweg gebruik zal worden gemaakt.

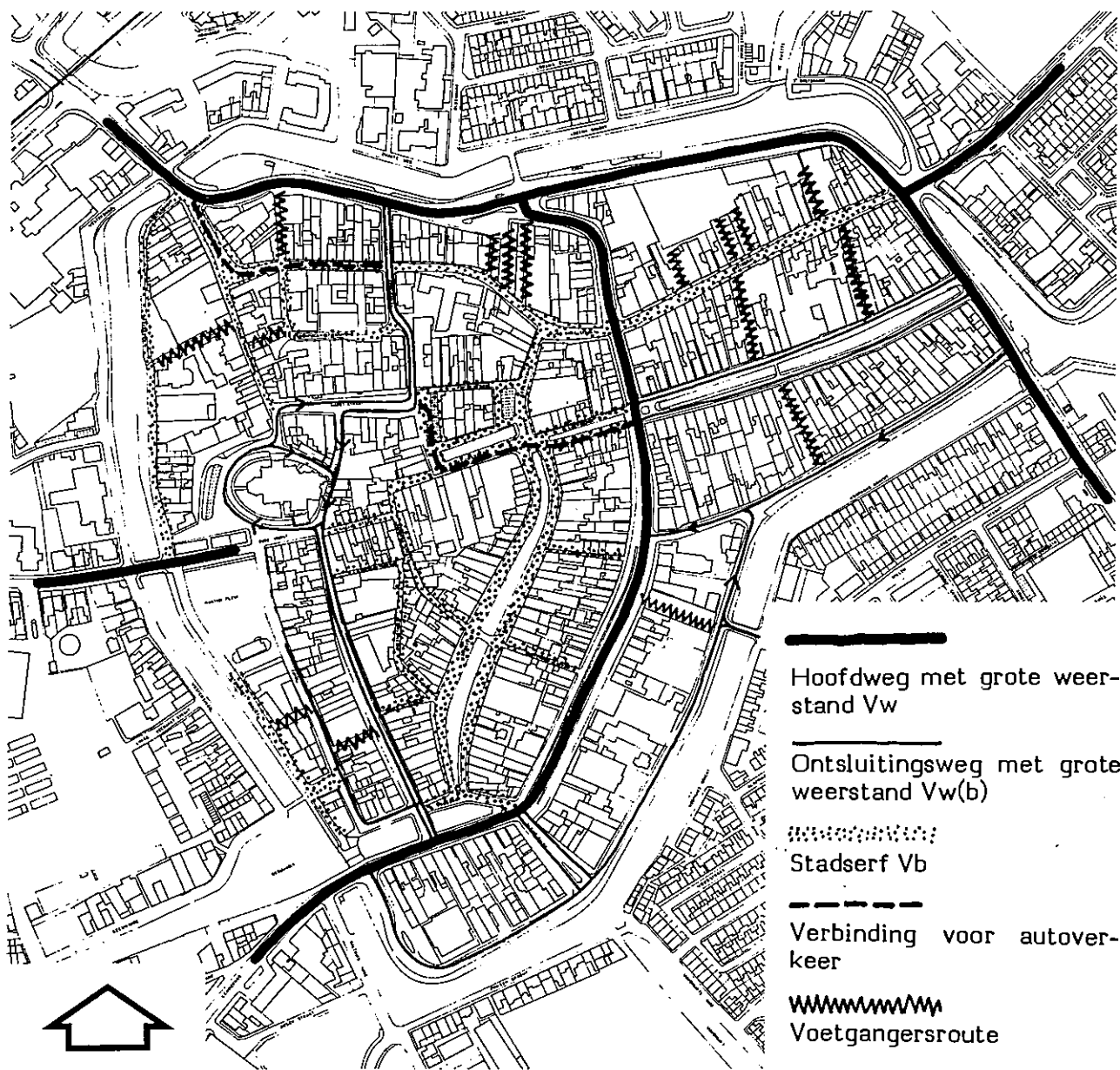
De op de lange termijn na te streven wensstructuur voor heel Sneek bestaat uit de (volledige) Stadsrondweg, vijf belangrijke stadskern-gerichte wegen en een zodanige verkeersstructuur in en rond de stadskern, dat deze toch in beperkte mate "doordringbaar" is (zie de betreffende kaarten in het V.C.P.)

Doorgaande routes met "hoge weerstand" route Hoogeind tot Gedempte Pol

Dit betekent voor de routes die vanaf de Lemmerbrug door de stadskern gaan, dat alleen de route Hoogend-Singel-Gedempte Poortezijlen-Gedempte Pol als doorgaande route met hoge weerstand is aangewezen. Nu de verkeersdruk op de Singel meevalt en redelijk stabiel is, behoeft de route niet te worden afgesloten. Ook zijn voorlopig geen extra weerstanden nodig. De route Singel - Gedempte Pol is evenwel toch voor verbetering vatbaar vanwege het volgende: het laden en lossen op de Gedempte Pol functioneert slecht, de vormgeving van de bushaltes is slecht en de inrichting van de Singel kan aanzienlijk worden verbeterd, waarbij vooral kan worden gelet op de bomenstructuur en de parkeergelegenheid.

Gedacht wordt aan de "Geeuw-route"

Een tweede doorgaande verbinding, buiten de stadskern om, is gedacht tussen de Lemmerweg en de Stationsstraat via een nieuwe brug over de Geeuw. Deze verbinding is een aanvulling op de verbinding via de Singel als kortsluiting tussen twee stadsdelen. Met deze route wordt de bereikbaarheid van diverse voorzieningen in met name de stationsbuurt aanzienlijk verbeterd en de beleefingswaarde van de stad vergroot.

Kaart 8

Verkeerscirculatieplan

Route Jousterkade en Prins Hendrikkade

Jousterkade

Prins Hendrikkade en Jousterkade als binnenstadswegen

Overige verkeersmaatregelen gemotoriseerd verkeer

Aanvulling aanlooproutes voor langzaam verkeer

Voetgangersgebied/winkelerf ter plaatse van kernwinkelgebied

Er wordt naar gestreefd het doorgaande verkeer via de Prins Hendrikkade zoveel mogelijk te weren. Met het oog daarop is in 1985 de Prins Hendrikkade gereconstrueerd. Het doorgaande verkeer Joure-Afsluitdijk kan gebruik maken van de zuidwestelijke rondweg.

De Jousterkade zal met de Leeuwarderweg een functie voor doorgaand verkeer moeten blijven vervullen, zolang het noord-oostelijk deel van de rondweg er niet is. Realisering van dit gedeelte biedt de mogelijkheid onder andere ter plaatse van de Oosterpoortsbrug de weerstand te vergroten.

De Prins Hendrikkade en de Jousterkade zijn belangrijk voor het verkeer dat de stadskern zoekt. Deze functie zal beter tot zijn recht komen naarmate het doorgaand verkeer buiten de stadskern om geleid kan worden.

Samenhangend met de wens het doorgaand verkeer zoveel mogelijk te weren, omdat de beschikbare ruimte in bepaalde straten zeer krap is, is of wordt ter plaatse van de volgende verbindingen eenrichtingverkeer ingesteld:

- o Verbinding Oude Koemarkt-Grote Kerkstraat en Oud Kerkhof-Marktstraat.
- o Kleinzand (noord- en zuidzijde); mede in verband met de woonfunctie van het Kleinzand zal de route van een grote weerstand moeten worden voorzien.
- o Bothniakade-Hooiblokstraat.

Fiets- en voetgangersverkeer

Ter verbetering van de bereikbaarheid van het centrum voor het langzaam verkeer zijn, naast de reeds aanwezige aanlooproutes, de volgende aanvullende verbindingen voorzien:

- o Een directe voetgangersverbinding tussen de parkeervoorzieningen aan de Westersingel en het winkelgebied Nauwe en Wijde Noorderhorne via een brug over de Kerkgracht.
- o Een voetgangersdoorsteek in het verlengde van de Harinxmabrug (te realiseren in combinatie met de aldaar te realiseren bebouwing), welke via de aanwezige stegen tussen de Singel en het Grootzand een meer rechtstreekse verbinding tussen Sperkhem en het kernwinkelgebied mogelijk maakt.

Eerstgenoemde verbinding wordt vooralsnog echter niet gerealiseerd, zolang het parkeerterrein aan de Westersingel nog geen specifieke functie vervult voor centrumbezoekers. Zodra die functie wordt versterkt in het kader van een herinvulling van het ziekenhuisterrein, wordt die verbinding actueel. De bedoelde brug is als aanduiding op de kaart aangegeven.

Naast verbetering van de bereikbaarheid van het centrum is het beleid vooral gericht op het verhogen van de verblijfskwaliteit voor voetgangers. In het V.C.P. is daarom een respectievelijke uitbreiding van het voetgangersgebied/winkelerf voorzien, waardoor het

Oosterdijk volledig voetgangersgebied

overgrote deel van het kernwinkelgebied verkeersvrij of verkeersluw wordt gemaakt. Bepaalde onderdelen van dit gebied zullen evenwel in zekere mate toegankelijk moeten blijven voor gemotoriseerd verkeer en/of (brom)fietsverkeer, omdat ze een onmisbare schakel vormen in de verkeerscirculatie (plaatselijke ontsluiting, aan- en afvoer van goederen, etc.), dan wel een onderdeel vormen van een doorgaande (brom)fietsroute.

Gezien de hinder, die voetgangers in het voetgangersgebied Oosterdijk ondervonden van het fietsverkeer, is aldaar een fietsverbod ingesteld. Via de in 1985 gereconstrueerde Prins Hendrikkade is een alternatieve route verkregen. Ook kan de route Jousterkade, Kleinzand, Gedempte Poortezijlen naar òf Suupmarkt òf Singel als vervangende route dienst doen.

Centrale halte op de Gedempte Poortezijlen

Openbaar vervoer

Om de bereikbaarheid van het kernwinkelgebied voor het openbaar vervoer te verbeteren, is de busroute, welke vanaf de Lemmerweg via de Oude Koemarkt naar het station liep, verlegd naar de Singel respectievelijk de Prins Hendrikkade. Op de Gedempte Poortezijlen kan aldus een centrale halte worden gesitueerd, die nagenoeg de hele stadskern bedient.

In de stadskern wordt gedacht aan lang-parkeren t.b.v. bewoners en kort-parkeren voor bezoekers

Parkeren

Binnen de stadskern moeten ten minste voldoende parkeerplaatsen zijn voor het lang-parkeren van de inwoners van dit gebied en het kort-parkeren op werkdagen overdag in verband met bezoek van vooral winkels en bedrijven. Het lang-parkeren van vooral de werkers in dit gebied kan erbuiten plaatsvinden. Deze plaatsen buiten de stadskern kunnen op zaterdagen en koopavonden ook voor het stadskernbezoek worden gebruikt. Dit wordt gecombineerd met een beperkte toegankelijkheid van dit gebied voor gemotoriseerd verkeer voor het afhalen en brengen van goederen.

Maatregelen bedoeld om het auto-gebruik van inwoners van Sneek te beperken

Hoewel de stadskern dus wel bereikbaar blijft voor gemotoriseerd verkeer, zal een beperkter toegankelijkheid en een strenge regulering van het gebruik van de aanwezige parkeerplaatsen kunnen leiden tot een ingehouden auto-gebruik van de inwoners van Sneek voor het bezoek aan het centrum. Verwacht mag worden, dat voor bezoekers uit de regio enige loopafstand tussen de parkeerplaats (buiten de stadskern) en een bestemming in de stadskern minder bezwaarlijk is, gezien de totale duur van de rit. Dit voor zover tijdens de pieken het aantal beschikbare parkeerplaatsen in de stadskern onvoldoende zou zijn.

Parkeerbehoefte

Op basis van een kwantificering van de toekomstige ontwikkeling van de verschillende centrumfuncties, is in het V.C.P. een globale raming opgesteld van de toekomstige parkeerbehoefte (omstreeks 1990).

250 plaatsen voor bewoners vereist

550 kort-parkeerplaatsen t.b.v. centrumfuncties en bedrijvigheid vereist

630 lang-parkeerplaatsen buiten de stadskern nodig

In en buiten de stadskern zijn respectievelijk 860 en 706 parkeerplaatsen gerealiseerd

Behoeft op zaterdag

Uitbreiding parkeergelegenheid

Pleziervaartuigen

Geraamd wordt, dat in de stadskern op werkdagen overdag circa 250 parkeerplaatsen ten behoeve van bewoners nodig zullen zijn en ongeveer 550 kort-parkeerplaatsen ten behoeve van de in de stadskern gevestigde centrumfuncties en bedrijvigheid.

Ten behoeve van de stadskern zijn verder op deze dagen nog circa 630 lang-parkeerplaatsen nodig, welke buiten de stadskern kunnen worden gesitueerd.

In de stadskern zijn inmiddels 860 parkeerplaatsen gerealiseerd, daarbuiten 706. Totaal derhalve 1.566 parkeerplaatsen. Daarmee is het in de Verkeerscirculatieplan vermelde streefgetal ruimschoots gehaald.

Voor de zaterdag is de behoefte geraamd op circa 440 parkeerplaatsen voor bewoners, een maximale behoefte van circa 460 parkeerplaatsen voor bezoekers en circa 280 parkeerplaatsen voor werkers. De totale behoefte aan parkeerplaatsen op de koopavond komt overeen met die op de zaterdag; de verdeling van de behoefte naar motieven is enigszins verschillend. De motivering voor deze aantallen wordt in het V.C.P. gegeven.

Binnen de stadskern is onder meer een uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen voorzien (deels ook al gerealiseerd) langs de Prins Hendrikkade langs de Harinxmakade, aan de Oude Koemarkt en nabij het Stadhuis.

De overige benodigde extra lang-parkeerplaatsen zijn geprojecteerd op diverse lokaties, direct rond de stadskern gekoppeld aan de aanvoerroutes.

Een deel van de Jousterkade is sedert jaren in gebruik als vaste ligplaats van een rondvaartboot. De overige kaden in het plangebied bieden, voor zover dit uit nautische overwegingen is toegestaan, veelal aanlegruimte voor de pleziervaart, waarbij via een regeling met betrekking tot de aanlegduur is voorzien dat die ruimte voor passanten beschikbaar is.

2.2.6. Diverse kwantificeringen

Ter verduidelijking van dit overzicht van de keuzen uit het Structuurplan Binnenstad Sneek kunnen nog enige kwantificeringen worden gegeven.

Aantal woningen in de stadskern

huidige situatie (01-07-1988)	toename	totaal
ca. 580*	ca. 115	ca. 700

- * Hiervan zijn er in het totaal circa 340 een bovenwoning (circa 220 boven winkels en ongeveer 120 boven andere functies).

Hierbij is niet begrepen het aantal woningen, dat verder nog in de stadskern gerealiseerd zal kunnen worden (Cruycebroederhof, Gedempte Neltjeshaven, gebied Singel/Harinxmakade, het Oud Kerkhof en elders onder andere rond Bothniakade en Kleinzand). Tevens is niet in beschouwing genomen het aantal woningen, dat gerealiseerd zal kunnen worden bij eventuele verplaatsing van bedrijven of andere functies, waarvan is aangenomen, dat deze vooralsnog gehandhaafd moeten blijven.

Het toekomstige aantal woningen en inwoners in de stadskern wordt nu vergeleken met de huidige situatie (1988).

Aantal inwoners

huidige situatie woningen (01-07-1988)	toekomstige ontwikkeling woningen (volgens structuurplan)	inwoners	inwoners
ca. 580	ca. 540	ca. 1.200	ca. 1.300

Ten opzichte van de cijfers uit het structuurplan (1310 inwoners) is de bevolking per saldo met ± 100 inwoners teruglopen. Dit is voor een groot deel te wijten aan de verplaatsing van het Gereformeerd Verpleeghuis en de Cruycebroederhof (samen 150 inwoners) naar buiten de stadskern. Het effect van de pogingen de woonfunctie weer uit te breiden wordt geïllustreerd door de toename van het inwonertal tussen 1983 en 1988 van 1035 naar 1200. Het aantal woningen steeg in deze periode van 423 naar 580.

Vergelijking van deze cijfers leert dat de gemiddelde woningbezetting in de stadskern, die per 1 januari 1978 nog circa 2,7 bedroeg, gedaald is tot ongeveer 2,1. In het structuurplan werd nog uitgegaan van 2,4 in 1990.

Naast de algemeen optredende gezinsverdunding wordt deze lage bezettingsgraad veroorzaakt door het relatief grote aantal recent gebouwde kleine woningen en het hoge percentage alleenstaanden dat in de stadskern gehuisvest is. Dit beeld treedt heel duidelijke

lijk op bij de nieuwbouwcomplexen. Deze ontwikkeling werd in het structuurplan al wel verwacht, zij het niet in zo sterke mate.

De mogelijkheden voor complexgewijze woningbouw in de stadskern zijn bijna uitgeput. Verdere toename van het aantal woningen zal daarom vooral gezocht moeten worden in het (opnieuw) voor bewoning in gebruik nemen van ruimten op de verdiepingen van winkel- en andere bedrijfspanden. Bij een te verwachten verdere daling van de gemiddelde woningbezetting zal, mede gelet op de beperkte nieuwbouwmogelijkheden, de in het structuurplan geprognoseerde bevolking van circa 1.300 inwoners wel niet realiseerbaar zijn. Voor een handhaving van het huidige inwonersaantal is het wenselijk alle mogelijkheden voor uitbreiding van het aantal (boven)woningen te benutten.

Overzicht winkelvloeroppervlakten

winkelvloeropp. (m² b.v.o.)

	situatie 1978 (structuurplan)	toename	totaal
deelgeb. A	20.500	+ 1.500	22.000
deelgeb. B	21.700	+ 500	22.200
deelgeb. C	13.500	+ 3.500	17.000
deelgeb. D	3.400	- 400	3.000
stadskern	59.100	+ 5.100	64.200
totaal			

Een nadere inventarisatie van de winkelvloeroppervlakte heeft er sinds 1978 niet plaats gehad. Wel kan worden vermeld dat er diverse winkeluitbreidingen hebben plaatsgehad, zowel op de achtererven als in een aantal gevallen naar de verdieping. Daarnaast zijn er een aantal nieuwe vestigingen gerealiseerd, waarvan de winkels ter plaatse van de beide voormalige belastingkantoren de grootste zijn.

Arbeidsplaatsen overheid en zakelijke dienstverlening

	situatie 1978 (structuurplan)	toename	toekomstige situatie
ca.	480	ca. 80	ca. 560

Parkeren Stadskern totaal

Huidige situatie (september 1987)	toevoegingen	
Aanwezig	ca. 860	
Gebied garage Loots als P-garageca.	135	
Gebied garage Loots zonder P-garageca.	40	
Totalen	ca. 860	ca. 40-135
Totaal toekomstige situatie	ca. 900-995	

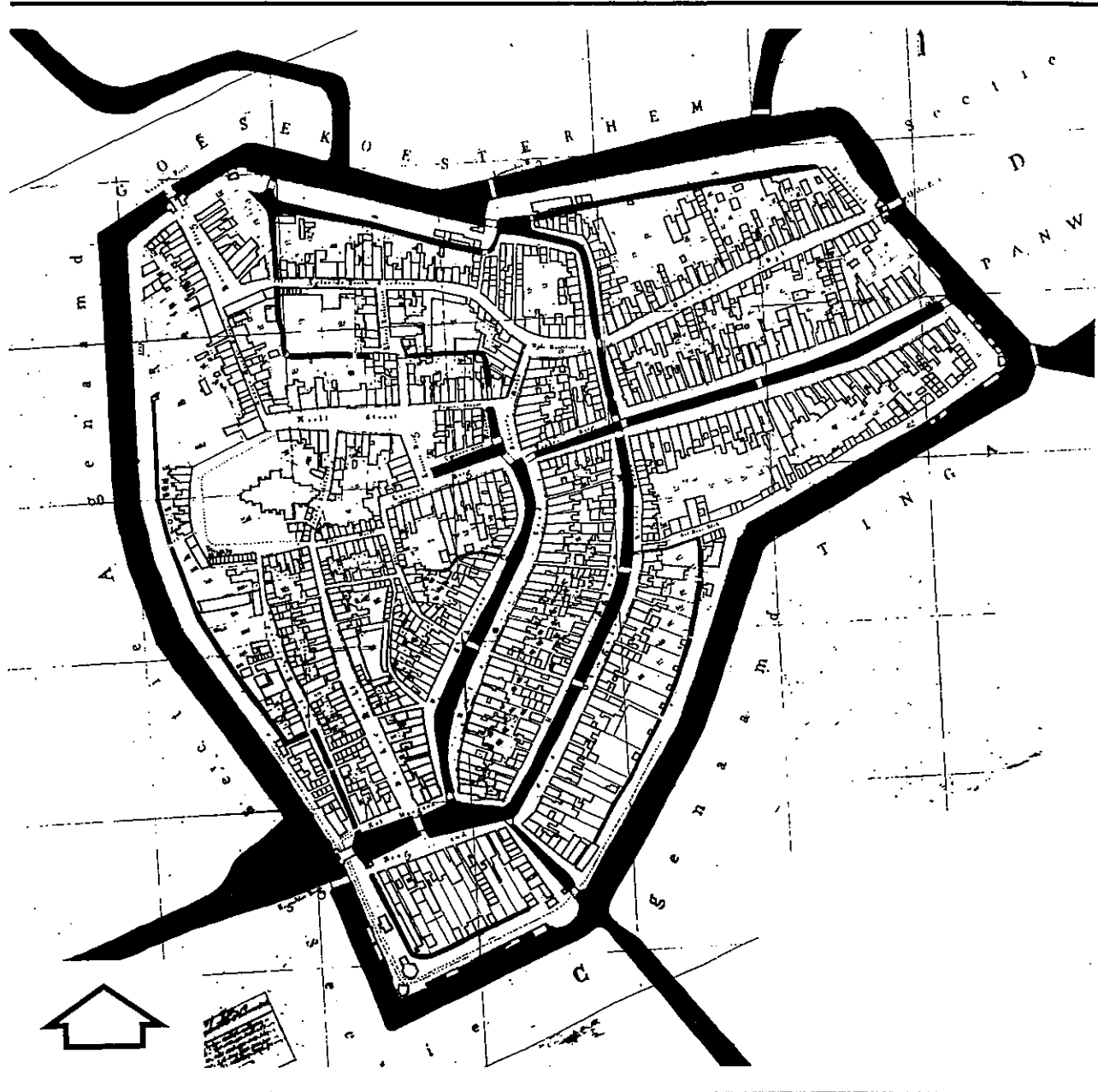
Parkeren rond Stadskern (ten behoeve van centrum parkeren)

Huidige situatie (september 1987)	toevoegingen	
Aanwezig	706	
Gebied Bolswarderweg	ca. 50	
Gebied Zomerrak (uitbreiding)	ca. 30-80	
Gebied Westersingel (na verplaatsing ziekenhuis)	ca. 100	
Totalen	ca. 706	ca. 180
Totaal toekomstige situatie		ca. 880

Het ter beschikking krijgen van tenminste circa 1.875 parkeerplaatsen kan acceptabel worden geacht tegen de achtergrond van nog aanwezige mogelijkheden tot het scheppen van parkeerruimte in de vorm van een parkeerdek ter plaatse van de parkeerterreinen aan het Zomerrak (circa. 50 p.p extra) en de Boschstraten (circa 50 p.p extra) en de mogelijkheden onder het Martiniplein (maximaal circa 170 p.p extra) een ondergrondse parkeergarage te realiseren. Deze extra mogelijkheden dienen te worden gezien als voorlopig nog niet realiseerbare opties. Het bestemmingsplan dient de uitvoering van de plannen echter niet in de weg te staan.

**Prognose van het aantal arbeidsplaatsen in de binnenstad
(omstreeks 1990)**

	stadskern				totaal
	A	B	C	D	
detailhandel en horeca	430	390	300	50	1.170
openbare en zakelijke dienstverlening	380	60	90	30	560
welzijnsvoorzieningen en onderwijs	150	20	20	20	210
bedrijven (industrie en dienstverlening)	70	120	140	40	370
totaal	1.030	590	550	140	2.310

Kaart 9

Kadastrale minuut anno 1825

3. BESCHRIJVING VAN HET PLAN

3.1.1. Stedebouwkundige aspecten

De afmetingen van het nu aanwezige pand bepalen de vormgeving van de bebouwingsvlakken in het plan

Bij de bepaling van de bebouwingsvlakken is het bestaande pand in omtrek uitgangspunt. De voorgevel en de zijgevel corresponderen met de nu bestaande situatie.

Bouwen binnen de bouwvlek

Panden, die op de monumentenlijst staan of als beeldbepalend zijn gewaardeerd, zijn aldus precies bestemd.

Verplicht bouwen in de voorgevelbouw-grens

Omvangrijke panden - vaak bijzondere bebouwing - zijn in uiterste begrenzing op de kaart getekend.

Het plan voorziet erin, dat de gevels worden gebouwd in de bouw-grenzen binnen de bouwvlek.

Omdat de plaats van de voorgevel mede bepalend is voor het karakter van de stad, is in het plan strak de hand gehouden aan de verplichting in de voorgevelbouw-grens te bouwen. Een enkele uitzondering is opgenomen en beargumenteerd.

Bouwen in de zijgevelbouw-grens

Ook moet op de meeste plaatsen in beginsel de zijgevelbouw-grens worden aangehouden, omdat de breedte van panden (zogenaamde parcellering) voor het stadsbeeld van belang is.

Doorbrekingen van de zijgevels en samenvoegingen van panden zijn onder bepaalde voorwaarden mogelijk

Hier zijn echter vrijstellingsmogelijkheden opgenomen die toestaan, dat doorbrekingen van de zijgevel worden gemaakt, of dat panden worden samengetrokken. Zo zijn immers al veel winkels over twee of meerdere panden uitgebreid. Wel worden aan de samentrekking bepaalde voorwaarden verbonden, die betrekking hebben op de maximale samenvoeging - niet meer dan 2 panden in rechte, bij meer panden slechts via vrijstelling - en die omschrijven, dat de doorbreking van de muur pas 2 meter, gerekend vanaf de voorgevel, mag beginnen. Er blijft zo een stuk van de zijgevel gehandhaafd, waardoor de samentrekking van de panden niet nadrukkelijk aan de voorgevel herkenbaar zal zijn.

Zijgevels bestemd om een bestaande karakteristieke maat in de binnenstad te handhaven.

De zijgevels zijn immers ook daarom op de kaart getekend om te bereiken, dat in ieder geval in het gevelbeeld de kleine maat van afzonderlijke panden kan worden gehandhaafd.

Ook breedtematen geregeld in de voorschriften.

Op sommige plaatsen is de zijgevel niet apart aangegeven. Daar is in de voorschriften een bepaalde maat voor de breedte van te bouwen panden vastgelegd.

Verschuiven van de zijgevel.

Mits een in het betreffende gebied passende parcellering wordt aangehouden, kan bij nieuwbouw van twee of meer panden een verschuiving van de zijgevel(s) aanvaardbaar worden geacht.

Het is in het plan geregeld door een bepaling, dat de aangegeven zijgevelbouw-grens over een bepaalde afstand verplaatst mag worden. De panden kunnen dan binnen bepaalde maten in breedte variëren. In deze situatie kan ook een samenvoeging van panden ontstaan van bijvoorbeeld drie naar twee eenheden. Volledigheids-halve wordt hierbij nog opgemerkt dat deze regeling los staat van

De achtergevel te bouwen op of binnen de achtergevelbouwgrens

de regeling welke onder voorwaarden doorbrekingen van zijgevels toelaatbaar maakt.

De achtergevel is ook op de kaart aangegeven. Het is niet bindend voorgeschreven, dat de achtergevel op deze lijn wordt gebouwd. Het pand mag ook korter worden door de achtergevel binnen de achtergevelbouwgrens op te richten.

Door de vier bouwgrenzen op de kaart te tekenen, is de omvang van het bestaande of in de toekomst te bouwen pand bepaald.

Panden, niet monument- of beeldbepalend, kunnen 5 meter naar achteren worden uitgebreid

De achtergevel van panden (niet monument of beeldbepalend zijnde) is in principe 5 meter achteruit gezet; dat wil zeggen, de bouwvlak is 5 meter uitgebreid.

Soms is ook nog meer extra oppervlakte gegeven als het een erg ondiep pand betreft, dat duidelijk korter is dan de belendende percelen.

Ook andere "correcties" toegepast als de situatie dat toelaat

De achtergevels worden in zo'n geval gelijk getrokken.

In situaties, waar de in het plan mogelijk gemaakte uitbreiding van het pand ertoe leidt, dat het binnenterrein erg beperkt van maat wordt, is de uitbreidingsmogelijkheid achterwege gebleven.

De (goot)hoogte regelen door aangeven van aantal bouwlagen

De hoogte wordt vastgelegd door het op de kaart aangeven van hoeveel verdiepingen (bouwlagen) mogen worden gebouwd. Door voor de verdiepingen een bepaalde aangegeven minimum- en maximumhoogte voor te schrijven, is de totale hoogte van een pand te bepalen. Met deze methode kan enige variatie in (bouw-) hoogte en goothoogte worden bereikt, die overigens zo kenmerkend is voor een historische binnenstad.

Aantal "bestemde" lagen overeenkomstig de bestaande situatie

Ten aanzien van de bepaling van het aantal lagen, is de bestaande situatie aangehouden, tenzij dit tot onredelijkheden zou leiden, omdat een pand in het verleden niet verhoogd is, terwijl dat wel het geval is met de rest van de panden in de gevelwand. De mogelijkheid om een extra laag toe te passen, is weer niet in het plan aangegeven als het een monument of een beeldbepalend pand betreft. Voor het gevelbeeld is het immers van belang, dat de karakteristieke elementen behouden blijven.

Bepaling goothoogte

De goothoogte wordt afgeleid van de optelling van de hoogten van het aantal lagen. Van de bepaling is vrijstelling mogelijk voor het bouwen met een goothoogte van ten hoogste 1 meter boven en niet meer dan 1 meter lager dan de bovenste bouwlaag.

Bepaling bouwhoogte

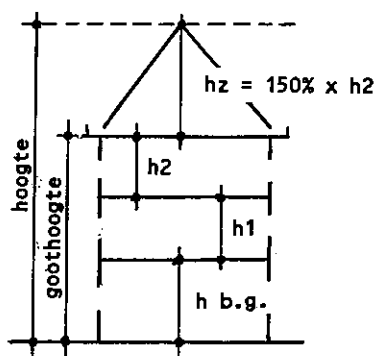
De maximale (bouw)hoogte wordt bepaald door optelling van de hoogten (binnen de toegestane marges) van het aantal lagen en dit getal te vermeerderen met 150% van de hoogte van de bovenste laag. Voor de maatvoering van de zolderverdieping mag worden uitgegaan van de maximaal toegestane hoogte van het gebouw c.q. te realiseren hoogte van de bovenste laag.

Rekenvoorbeeld

In de figuur is een beeld gegeven van de bepaling van het aantal lagen van 3. Uitgaande van het gegeven dat de maximum maat ook de feitelijke maat is kan worden bepaald dat de goothoogte

varieert tussen: $4 + 4 + 3 (+ 1 \text{ of } - 1) = 10$ en 12 meter.

De maximum (bouw)hoogte wordt bepaald op $4 + 4 + 3 + 4,5 = 15,5$ meter.

Maximum (goot)hoogten grote gebouwen

Verskil in goothoogte

Dit eventueel aangevuld met een gevelhoogte

Kenmerkende hoogte hoekpanden

Alle panden dienen te worden afgedekt met een kap

Afwijkingen van deze regel zijn beperkt mogelijk

Voor de duidelijkheid zij opgemerkt dat het gaat om het aantal lagen dat op de kaart is aangetekend. Dit aantal correspondeert veelal met de bestaande situatie. Het aantal wordt gezien als maximum. Worden minder lagen gerealiseerd dan moet de maatvoering voldoen aan het gestelde ten aanzien van in het bestemmingsplan te realiseren aantal lagen. Een vrijstelling is opgenomen teneinde in te kunnen spelen op bestaande situaties welke afwijken van de gewenste situaties. Zo is het ook mogelijk een vrijstelling te verlenen voor 3 lagen in plaats van twee, wanneer bij nieuwbouw van een pand met bijvoorbeeld oorspronkelijk twee relatief hoge lagen de gewenste hoogte in de nieuwe situatie uitsluitend kan worden behouden door toepassing van drie lagen.

Van het precies vastleggen van hoogte en goothoogte is afgezien, omdat dit verstarring in de hand zou werken.

Voor grote gebouwen is doorgaans de maximum hoogte en goothoogte apart op de kaart aangegeven. Als het een monument betreft, is de hoogtebepaling niet strikt nodig. Uitgangspunt daarbij is de maatvoeringen als aanwezig ten tijde van het in ontwerp ter visie leggen van het plan. Bij mogelijke veranderingen van het gebouw zal de Rijksdienst voor de Monumentenzorg gekend moet worden. Toch is voor de systematiek een maat aangegeven.

Wel wordt vastgelegd, dat indien de gevel of de goothoogte ten opzichte van de bestaande situatie wordt gewijzigd er een verschil in goothoogte van ten minste 50 cm tussen het nieuw te bouwen of te veranderen pand en de belendingen in acht moet worden genomen. Vrijstelling van deze bepaling, die gericht is op het benadrukken van het individuele karakter van de afzonderlijke panden, is in de voorschriften mogelijk gemaakt.

Waar het op bepaalde plaatsen toch nodig is de goothoogte of de hoogte van een topgevel van de bebouwing stringenter te regelen in het kader van de bescherming van de in de aanwijzing tot beschermd stadsgezicht omschreven stedenbouwkundige waarden, wordt op de kaart de gevelhoogte aangegeven.

Voor het ruimtelijk beeld van de Stadskern zijn op diverse punten de hoekpanden met een relatief forse hoogte bepalend.

Tot behoud van deze kenmerkende hoekbebouwing kan een bebouwing in drie lagen geëist worden.

De voorkomende situaties zijn met een aanduiding op de plankaart aangegeven.

Alle panden moeten worden afgedekt met een kap met een zekere dakhelling of een daarop gelijkend element.

Toepassing van platte daken is slechts in uitzonderingsgevallen via vrijstelling toegestaan. Bij de vrijstelling moet dan beoordeeld

worden, in hoeverre het achterwege laten van de kap geen storend effect heeft op de kwaliteit van de gevelwand. Stedebouwkundige situering en zichtbaarheid vanaf het openbare gebied, spelen daarbij een rol.

De wijze waarop de panden in een historisch waardevolle binnenstad zijn afgedekt, is voor de beleving van de historische waarden van groot belang. In beginsel wordt elk gebouw afgedekt door een kap(dak). Hieronder is te verstaan een schuin dak in verschillende vormen (zadeldak, schilddak, mansardedak, koepeldak etc.), vaak met dakpannen belegd. Tevens worden samengestelde daken en daken waarvan een gedeelte plat is, eveneens als kap beschouwd. Een plat dak echter niet meer. In verband met gevallen van twijfel is in het plan gesteld dat als criterium geldt dat in de horizontale projectie (in bovenaanzicht) de dakvlakken tenminste 50% van de afdekking van het gebouw uitmaken. Wel kunnen dakkapellen in een dakvlak worden opgenomen.

De dakkapellen zijn in het stadsbeeld echter bescheiden van omvang. In het aanzicht (verticale vlak- zij aanzicht aan alle zijden) zullen zij niet meer dan 30% van het oppervlak van het betreffende dakvlak innemen.

Voor het ruimtelijke beeld van de stad kan het gewenst zijn ook de "gerichtheid" van de kap aan te geven. In het bestemmingsplan is alleen daar waar zulks van belang wordt geacht de nokrichting bindend voorgeschreven, ook hier geldt dat een vrijstelling mogelijk is.

Nokrichting aangegeven

Bescherming van het stadsgezicht

De bovenstaande bepalingen zijn er vooral op gericht de architectonische (monumentale) en historische stedebouwkundige waarden van de stadskern te beschermen. Bij de beoordeling van vrijstellingsmogelijkheden dienen dan ook de consequenties van vrijstellingen voor de architectonische en/of historische, stedebouwkundige waarden van het plangebied te worden beschouwd. Als adviesinstantie in deze, is de Begeleidingscommissie Beschermd stadsgezicht aangewezen (zie ook hoofdstuk 3.4.).

Begeleidingscommissie

Spelregels op het gebied van vormgeving worden in het plan gebaseerd op gegevens uit de kadastrale minuut

Bij het bepalen van de spelregels die te maken hebben met aspecten van vormgeving in het licht van het bedoelde met de aanwijzing tot beschermd stadsgezicht, wordt steeds teruggegrepen op het ruimtelijke beeld, zoals dat is voorgesteld op de kadastrale minuut, de eerste kadastrale meting uit omstreeks 1825 (zie kaart 9). Hierbij is tevens de concept-toelichting op de aanwijzing tot beschermd stadsgezicht van belang. Deze is in een aparte bijlage opgenomen.

Toelichting op de aanwijzing beschermd stadsgezicht

Niet dat beeld als ideaal wordt voorgesteld: het geeft echter inzicht in de samenhang van alle elementen van de stedebouwkundige structuur en kan daartoe van belang zijn voor het behoud van de samenhang (van stedebouwkundige vorm, structuur en functie), die in het bestemmingsplan wordt nagestreefd.

"Stedebouwkundige" eisen	Bepalingen ten aanzien van de perceelsmaat, hoogte, goothoogte, gevelhoogte en de aard en de vorm van de bekapping worden geacht van stedebouwkundig belang te zijn en zodoende thuis te horen in het bestemmingsplan.
Aanvullende "architectonische" eisen in nadere eisen	Het beeld van de stad wordt echter vooral ook "gemaakt" met niet zozeer stedebouwkundige elementen. Een goede zorg voor deze zaken, als gevelstructuur en materiaalgebruik, is beslist gewenst. Via de bepaling in de voorschriften omtrent nadere eisen (artikel 32,34) kunnen dit soort overwegingen aandacht krijgen in het bestemmingsplan.
Verticale gevelstructuur en/of -geleding	Een duidelijk kenmerk van de beeldbepalende bebouwing is dat de gevel een verticale geleding heeft. De maat van de openingen (ramen en deuren) en de plaatsing ervan in het gevelvlak is zodanig dat de hoogte sterker wordt benadrukt dan de breedte. Dit heeft een verticale geleding tot gevolg. Bij het goedkeuren van bouwplannen binnen het te beschermen gebied moet op dit aspect van architectonische vormgeving in bijzondere mate worden gelet.
Materiaalgebruik	Betreffende het materiaalgebruik valt in de stadskern een duidelijke eenheid op. Vrijwel alle panden hebben gevels in metselwerk met karakteristieke kleur en op de kap gebakken pannen. Het is gewenst bij het beoordelen van bouwplannen op het materiaalgebruik acht te slaan om daarmee te bereiken dat de samenhang van het ensemble van panden niet onnodig geweld wordt aangedaan.
Bebouwing op (achter-)erven	In de stadskern zijn veel panden op het bijbehorende (achter) erf uitgebreid. Het is uit oogpunt van optimale gebruiksmogelijkheden van het gebied voor een gevarieerd functiepatroon gewenst de achtererven of binnenterreinen niet geheel vol te bouwen.
Doel is binnenterreinen waar mogelijk open te houden	Eén van de doelstellingen van het plan is de binnenterreinen tot een zeker percentage vrij te houden van bebouwing. Dit zal er zeker niet toe leiden dat in het bestemmingsplan de nu bestaande "openheid" van de binnenterreinen precies dient te worden gehandhaafd.
Bebouwing van de erven mogelijk tot een bepaald percentage	Binnen een bestemming erf is bepaald, dat de bebouwing niet verder mag worden uitgebreid dan een op de kaart aangegeven percentage. Uitgangspunt is de bestaande hoeveelheid bebouwing. Bebouwing dient in beginsel in een laag te worden gerealiseerd. Het plan spreekt zich er niet over uit, waar de bebouwing wordt geplaatst.
Vaak ook volledige bebouwing toegestaan	In "gevoelige" situaties en daar waar grotere extensief gebruikte binnengebieden aanwezig zijn is een met de bestaande situatie corresponderend percentage aangegeven. Daar waar behoud van de openheid niet strikt noodzakelijk is (heel kleine binnenplaats, "logische" behoefte tot uitbouw van het hoofd-

gebouw, slecht bezonde situaties, enz.) is veelal een hoger percentage aangegeven.

Bovendien is nog een algemene vrijstelling aangegeven die het mogelijk maakt het voorgeschreven percentage te verhogen.

In het kernwinkelfront-gebied is echter veelal een duidelijke afronding naar boven toegepast en worden veel bebouwingspercentages van 100% aangetroffen. Volledigheidshalve wordt hierbij nog opgemerkt dat functioneel de erfbouw deel uitmaakt van de hoofdfunctie en dien ten gevolge bij functievergroting tot eenheden van meer dan 500 m² een nadere belangenafweging op grond van de hoofdlijnen van beleid wenselijk wordt geacht.

In een aantal situaties is er sprake van bestaande erfbouw in twee lagen. In de voorschriften is een bepaling opgenomen welke herbouw mogelijk maakt, waardoor deze bebouwning niet onder het overgangsrecht komt te vallen. Uitbreiding van de erfbouw in twee lagen is slechts in zeer beperkte mate mogelijk. De vrijstelling is uitsluitend bedoeld om bij herbouw een goede stedenbouwkundige invulling mogelijk te maken.

Waar een karakteristiek onbebouwd binnenterrein (tuin) aanwezig is, is het gebied als tuin of onbebouwd erf of als erf 0% bestemd. Dit wil zeggen, dat geen bebouwning wordt toegestaan en dat er naar gestreefd wordt het groene karakter van het gebied te handhaven.

Bebouwning in twee lagen

Terreinen die open moeten blijven: tuin of erf 0%

Gebieden waar de toekomstige ontwikkelingen niet precies kunnen worden aangegeven

Globaal programma voor uitwerkingsgebieden

Beslissingen over de definitieve vormgeving kunnen uitgesteld worden

Bestemming van de openbare ruimte

Er is in de stadskern een gebied, waarvan de toekomstige ontwikkeling nog niet geheel vastligt, of althans nog niet nauwkeurig kan worden aangegeven.

Een dergelijk gebied is in het plan bestemd als uitwerkingsgebied. Dit betekent, dat een in de voorschriften opgenomen programma van eisen is verwoord, hoe een later te maken uitwerkingsplan - als het ware een klein bestemmingsplannetje voor alleen dit gebied - eruit zou moeten zien.

Op deze wijze worden beslissingen uitgesteld tot het tijdstip, waarop definitieve besluitvorming mogelijk en gewenst is. Er is zodoende veel ruimte aanwezig om de gebieden naar de inzichten van die tijd in te richten. Van het in de uitwerkingsvoorschriften geformuleerde basisprogramma, dus van de wijze waarop het gebied in de rest van de binnenstad dient te worden ingepast, mag bij het uitwerken niet worden afgeweken.

Het gebruik van de openbare ruimte is in het plan heel globaal aangegeven. In een aantal bestemmingscategorieën is het huidige of het toekomstige gebruik en daarmee de mogelijke inrichting van het gebied aangeduid. Gewerkt wordt met bestemmingscategorieën Vw, Vw(b) en Vw(p), die de gebieden aanduiden waar wegverkeer een zekere rol speelt. Binnen de bestemming Vb zijn de verblijfsdoeleinden centraal gesteld en spelen langzaam verkeer en de voetganger een belangrijke rol. Het betekent niet, dat wegverkeer (auto's) in deze gebieden geheel wordt geweerd. Het bestem-

mingsplan geeft geen inzicht in "hoe het er in de toekomst komt uit te zien". Dat wordt bepaald in de, het bestemmingsplan opvolgende uitvoeringsplannen.

Overdekte terrassen

Op een enkel punt in de stad is een terras gelegen op het openbaar gebied, overdekt met een luifel, bovendien aan de zijkant soms voorzien van een transparant tochtscherm. Dit komt vooral voor in pleinvormige ruimten, zoals de Marktstraat en de Wijde Noorderhorne. In de voorschriften is een vrijstelling opgenomen ten behoeve van dergelijke voorzieningen. Duidelijk dient te worden gesteld dat daarbij uitsluitend sprake kan zijn van (aan de voorzijde) open blijvende terrassen.

Overdekte voetgangersgebieden

In de Galigastraat is het voetgangersgebied overdekt. Een verdere overdekking van voetgangersgebieden wordt in verband met de waarden van het gebied als beschermd stadsgezicht niet gewenst geacht. Ook bij luifels e.d. bij winkels en dienstverlenende bedrijven zal een terughoudend beleid worden gevoerd en zullen deze bouwonderdelen getoetst dienen te worden op hun visuele effecten op het straatbeeld.

Twee hoofdbestemmingen voor het openbare gebied: verkeersfuncties en verblijfsfuncties

Het openbare gebied is zonder enige detaillering bestemd. De in het structuurplan en het VCP als hoofdweg aangeduide functieroutes (Jousterkade - Prins Hendrikkade en Hoogend - Singel - Gedempte Poortezijlen - Gedempte Pol) hebben een specifieke verkeersfunctie met de bestemming Wegverkeer / stroomfunctie. Veel binnenstadswegen (aangeduid als ontsluitingswegen) hebben een gemengde verkeers- en verblijfsfunctie en een overeenkomstige bestemming.

De wegen binnen het kernwinkelfront dragen een specifieke verblijfsbestemming (zgn. winkelerf). De bestemming laat een bescheiden aanwezigheid van auto's toe, maar voorziet tevens in het inrichten van echte voetgangersgebieden zonder auto- of fietsverkeer.

De stegen en gangen tussen de bebouwing worden in het plan beschermd

In de gehele stadskern worden de veel aanwezige stegen en gangen tussen de bebouwing als een waardevol cultuurhistorisch en stedenbouwkundig gegeven beschouwd.

Waar het een openbaar toegankelijke steeg betreft, is deze bestemd tot verblijfsdoeleinden.

Is de steeg of gang in particuliere handen, dan is de bestemming onbebouwd erf aangegeven.

Historische stoepen zijn apart bestemd

Kenmerkend voor een historische binnenstad is de aanwezigheid van bij de panden behorende stoepen.

Een aantal van deze oude stoepen zijn nog aanwezig (vooral aan het Kleinzand Z.Z. en de Marktstraat). Het is van belang deze

kenmerkende elementen te beschermen en het ook weer mogelijk te maken in moderne vorm een stoepenzone aan de afzonderlijke panden toe te voegen. Het plan geeft aan, waar historische stoepen - eventueel met hoogteverschil en hekwerken mogen worden toegepast.

3.1.2. Functionele aspecten

Blokszijderegeling

Evenals in het voor-ontwerp-bestemmingsplan, zoals dat in het kader van het voorgeschreven overleg als bedoeld in artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening, aan de overlegpartners werd gezonden, is in het plan voor regeling van de functionele aspecten, met name waar sprake is van potentiële functiewisselingen, gebruik gemaakt van de zogenoemde "blokzijde-regeling". In tegenstelling tot het in overleg gebrachte bestemmingsplan is er in het voorliggend plan geen perceelsgewijze bestemmingstoedeling binnen de blokzijden. De percelen waarop functiewisselingen mogelijk zijn, zijn ondergebracht in een verzamelbestemming "Gemengde doeleinden". Per blokzijde (een samenvoeging van een aantal percelen) is aangegeven:

- welk aantal van de onderscheiden functies als recht toelaatbaar is;
- welk aantal van de onderscheiden functies na vrijstelling toelaatbaar is;
- het minimum aantal te handhaven functies.

(Zie verder paragraaf 3.2.7.)

Grootschalige functie-eenheden

Grootschalige functie-eenheden zoals C & A, de Hema, hotel Harenburg hebben een afzonderlijke regeling gekregen. Het opnemen van grootschalige functies in de blokzijden zou kunnen leiden tot ongewenste ontwikkelingen bij functieverplaatsingen en/of functiesplitsing. De hier bedoelde functie-eenheden kennen allen een bedrijfsvloeroppervlakte van meer dan 500 m². Omzetting van de bestaande functie naar andere functies "als recht" kan een ernstige verstoring betekenen van de gewenste "kleur" (functietoedeling) van het gebied waarbinnen de functies gelegen zijn. Reden waarom in die gevallen een nadere belangenafweging gewenst wordt geacht. De regeling gaat er vanuit dat de bestaande functie "als recht" is toegestaan en dat functiewisseling en/of -splitsing afhankelijk kan worden gesteld van een door burgemeester en wethouders toe te passen wijzigingsbevoegdheid, waarbij de (distributie-) planologische aspecten een rol dienen te spelen bij de belangenafweging. Bij functiesplitsing kunnen de percelen geheel of gedeeltelijk in de bestemming gemengde doeleinden en de bijbehorende blokszijderegeling worden opgenomen.

Dubbele winkelfronten

Een ander aspect wat de aandacht verdient, is de situatie welke ontstaat indien detailhandelsbedrijven, door ingebruikname van de

erven en de daarachter liggende hoofdbebouwing "doorschieten" van de ene gevelwand naar de andere straatwand. Alsdan kunnen vestigingen met twee winkelfronten ontstaan, hetwelk met name indien zulks geschiedt buiten het kernwinkelgebied niet wenselijk wordt geacht. Eveneens wordt het ontstaan van nieuwe winkelfronten aan binnenterreinen waaronder begrepen parkeerterreinen, niet wenselijk geacht. In deze gevallen kan wel een tweede toegang tot de winkel worden toegestaan indien verder geen sprake is van een zelfstandig winkelfront.

Functionies op de verdiepingen

Onderstaande regeling heeft betrekking op de panden die in de blokzijderegeling zijn opgenomen.

In eerste instantie wordt uitgegaan van de handhaving van de status quo zoals in de inventarisatiekaart is aangegeven.

In principe geldt bij alle panden op de verdieping de woonfunctie. Bij panden met wonen op de begane grond zal in alle gevallen op de verdieping de woonfunctie moeten worden gehandhaafd. Bij functieverwisseling van de begane grond volgens de mogelijkheden in de desbetreffende blokzijderegeling kan na een vrijstelling van burgemeester en wethouders de functie op de verdieping die van de begane grondlaag volgen, behoudens waar blijkt de inventarisatiekaart sprake is van een afzonderlijke functie-eenheid. Voor bovenwoningen die als zodanig zijn gebouwd, met een eigen opgang e.d. worden in principe geen functiewisselingen toegestaan.

Uitbreiding beganegrondfunctie ten koste van een bovenliggende woning:

- kernwinkelgebied: via een vrijstellingsmogelijkheid kan een detailhandel of dienstverlenend bedrijf naar boven uitbreiden. In voorkomende gevallen wordt de kwaliteit van de aanwezige woning in de beschouwing betrokken. Vrije opgang, uitzicht vanuit de woning, de grootte van de woning, de situering etc. vormen daarbij de criteria. Bij overige functieveranderingen speelt de mate waarin sprake is van een zekere publieksgerichtheid, dat wil zeggen in hoeverre passend in een kernwinkelgebied.
- gemengd gebied: alhoewel binnen het gemengd gebied woningonttrekking zoveel mogelijk dient te worden tegengegaan, geldt in sommige gevallen een vrijstellingsmogelijkheid. Over het algemeen is alleen een functiewisseling als uitbreiding van de begane grondlaagfunctie toegestaan. Het toelaten is afhankelijk van allereerst de kwaliteit van de desbetreffende woning en op de tweede plaats of er sprake is van een accentfunctie in het betreffende gemengd gebied.
- woongebied: woningonttrekking wordt niet mogelijk gemaakt.

Het toelaten van afzonderlijke functies (niet woonfuncties) op de verdiepingen voor zover nu reeds geen woonfunctie aanwezig is.

- kernwinkelgebied: het plan voorziet in een vrijstellingsmogelijkheid waarmee de functie van de verdieping mag wijzigen voor zover de wijziging betrekking heeft op een in het kernwinkelgebied passende functie (zie inventarisatiekaart).
- gemengd gebied: de vrijstellingsmogelijkheden worden min of meer afhankelijk gesteld van de hoofdkleuring van het gebied. Voor gebieden met een accent op detailhandel en dienstverlening, met een accent op kantoren of maatschappelijke doeleinden, worden overeenkomstige mogelijkheden geboden. Waar sprake is van een storende functie op de verdieping wordt bovenstaande met enige souplesse gehanteerd, als de totale sfeerverbetering daarmee gediend is.
- woongebied: in alle gevallen mag functiewisseling plaatsvinden, voor zover dit geen te verwachten nadelen voor het woongebied oplevert. Functieverandering voor een meer aanvaardbaar woonklimaat staat voorop.

Niet alle functies in de blokzijderegeling

Bestaande functies, met name de woonfunctie waarbij het bestemmingsplan uitgaat van handhaving van de bestaande functie, zijn niet opgenomen in de blokzijde doch overeenkomstig de gewenste functie, zijn niet opgenomen in de blokzijde doch overeenkomstig de gewenste functie (b.v. woningen) bestemd. Ook zijn grote gebouwen als kerken en dergelijke niet in de blokzijderegeling opgenomen. Dat geldt tevens voor de eerder bedoelde grootschalige functie-eenheden, waarbij functiewisseling en/of -splitsing slechts via een wijzigingsbevoegdheid mogelijk is.

Functiesplitsing

In de wijzigingsbevoegdheid is een bepaling opgenomen welke onder voorwaarden de functionele en/of bouwkundige splitsing van bouwpercelen/bestemmingsvlakken en/of bebouwingsvlakken mogelijk maakt.

Bij splitsing kan zonodig gekozen worden voor het opnemen van afzonderlijke bestemmingen en/of het aanpassen van de bijbehorende blokzijde. Bij de bepaling van de toekomstige functie(s) dient wel aansluiting te worden gezocht bij de functiekenmerk van het gebied (zie artikel 1).

Functieregistratie

De bestaande functies zijn alle geïnventariseerd op een bepaald aangegeven tijdstip.

Registratie van functiewisselingen is belangrijk, reden waarom bij de inventarisatiekaart een mutatiekaart is gevoegd, waarin alle plaatsgevonden functiewijzigingen worden opgenomen. De inventarisatie beperkt zich niet alleen tot het gebruik van de begane grondlaag maar geeft ook aan waar sprake is van een afzonderlijke functie-eenheid op de verdiepingen, bovenwoningen of an-

derszins. Naar de inventarisatiekaart zal in de voorschriften op het plan worden verwezen als referentiemogelijkheid, welke kan dienst doen bij afweging in hoeverre de gemeente medewerking aan functiewisseling moet verlenen.

Voordelen regeling in dit plan

De thans opgenomen regeling heeft ten opzicht van de in de vorige versie (september 1986) aanwezige regeling een aantal voordelen:

- er is sprake van een grotere flexibiliteit;
- functiewisselingen blijven in overeenstemming met het kaartbeeld;
- meer directe toetsing aan de beleidsdoelstellingen door in de voorschriften opgenomen hoofdlijnen.

3.1.3. Ruimtelijke ontwikkelingen

De ruimtelijke kwaliteit van het plangebied en het daarin gelegen stadscentrum dient zoveel mogelijk te worden behouden en/of versterkt. Deze kwaliteit wordt met name bepaald door:

- de historisch gegroeide ruimtelijke hoofdstructuur, met andere woorden het patroon van de straten en waterlopen in samenhang met de verkavelingsopzet en bebouwingsstructuur;
- de aanwezige waardevolle elementen, zoals te noemen zijn: monumenten, beeldbepalende bebouwing, stoepen, bruggen, boombeplanting, etc.;
- de differentiatie en (klein)schaligheid van de bebouwing.

Bij waardering van de ruimtelijke structuur van het gebied is een onderscheid te maken in drie op de bijgaande kaart (zie kaart 10) aangegeven zones.

Gemeentelijke monumentenlijst

Opgemerkt wordt dat nog een waardering diens plaats te hebben van panden die buiten de Monumentenwet vallen, maar voor de cultuurgeschiedenis van Sneek van belang worden geacht.

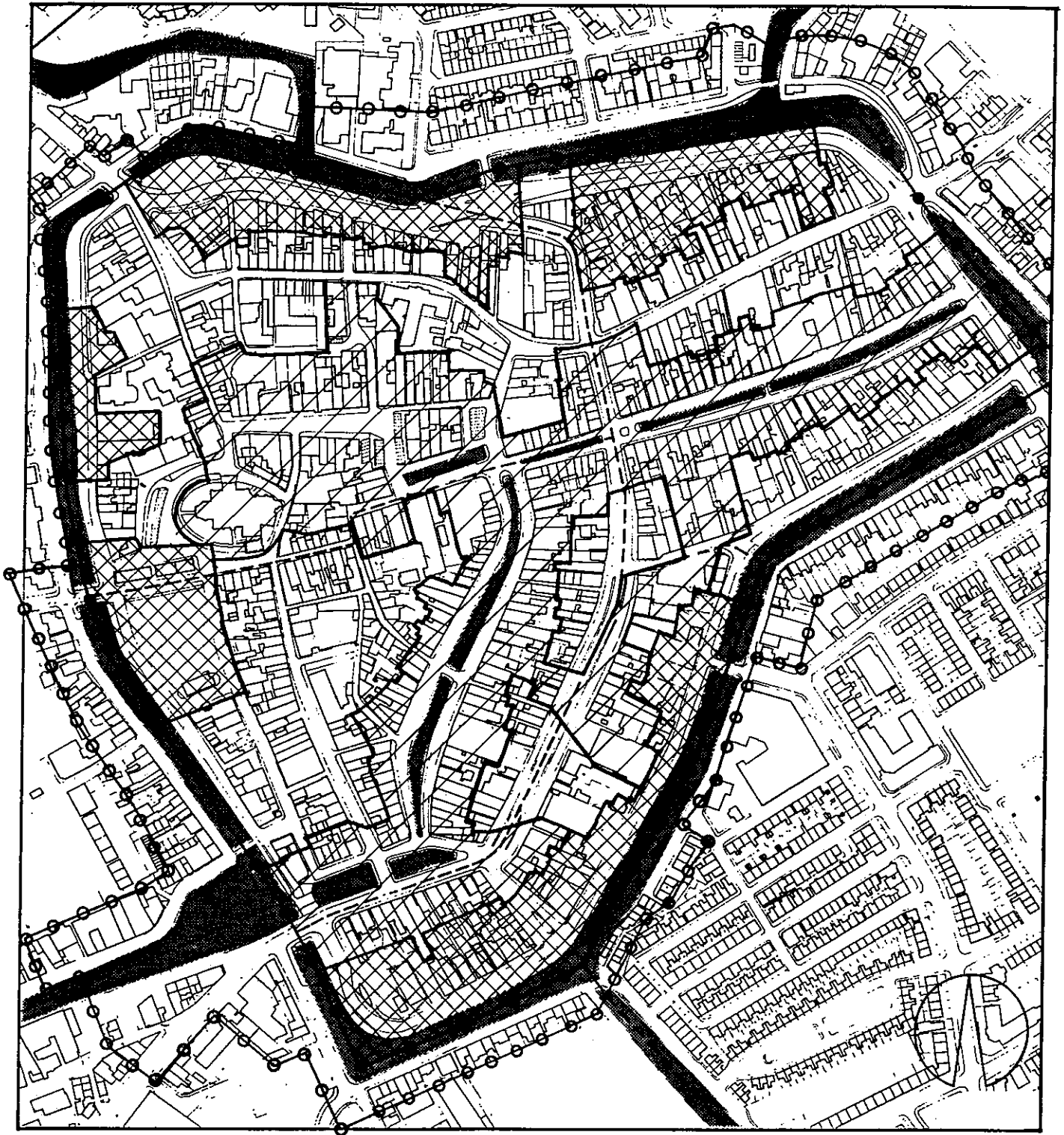
Het wordt van belang geacht te komen tot een nieuwe gemeentelijke monumentenlijst waar onder meer gedacht kan worden aan een klassificatie (van meer of minder belang) van de gemeentelijke monumenten. In de hoofdlijnen van beleid is dit beleidsvoornemen vastgelegd.

Zone I: "bebouwing met gevelwanden van hoge waarde"

Beschrijving zone I

De gedeelten, welke als zodanig zijn aangeduid kenmerken zich door het volgende:

- de volledige aanwezige historische rooilijnen;
- een grotendeels ongewijzigd gebleven verkavelingsopzet en daarmee samenhangend de parcellering van de bebouwing;

ruimtelijke structuur

- zone I
- zone II
- zone III

hoofdpijnen van beleid

- plangrens
- grens aanwijzing tot beschermd stadsgezicht

Kaart 10

- de bebouwingssamenstelling welke door schaal, differentiatie en onderlinge samenhang een historische karakteristiek bezit;
- een relatief groot aandeel van panden met een monumentale of beeldbepalende waarde.

De aangegeven gebieden hebben betrekking op het centrale deel van de stadskern, te weten Hoogend, Singel (gedeeltelijk), Grootzand, Schaapmarktplaats, Leeuwenburg, Peperstraat, Kleine Kerkstraat, Markstraat, oostelijk deel Oud Kerkhof, Suupmarkt, Gedeempte Poortezijlen en Kleinzand.

Behoud en herstel van de bestaande bebouwing staat hier voorop. Eventuele (vervangende) nieuwbouw moet zorgvuldig worden ingepast in de bestaande parcellering met handhaving van bestaande rooilijnen en maat- en schaalverhoudingen. Ook ten aanzien van de architectonische detaillering (gevelbehandeling, materiaalgebruik, kapvorm, etc.) dient aanpassing aan het oorspronkelijke karakter als eis te worden gesteld.

Toetsingscriteria zone I

Instandhouding van het authentiek stadsgezicht is van grote betekenis en dient te worden nagestreefd, hetgeen onder andere neerkomt op het zo mogelijk behouden van de aanwezige beeldbepalende panden en monumenten. De bebouwingsstructuur bestaat uit aaneengesloten bebouwing. Eventuele nieuwbouw zal moeten worden ingepast met handhaving van aanwezige voorgevelbouwgrens en zijgevelbouwgrenzen. Het aanwezige stegenpatroon zal moeten worden gerespecteerd, waarbij de stegen zoveel mogelijk volgens oorspronkelijk tracé gehandhaafd blijven. Wanneer de nieuwbouw betrekking heeft op een samenstel van meerdere percelen is het van ouds aanwezige kadastraal plan uitgangspunt.

De bebouwingsstructuur volgt de historische perceelsindeling met smalle diepe kavels. Bij nieuwbouw zal de parcellering in de gevelwand over de volle hoogte van het pand moeten worden doorgevoerd. Het bouwen in de voorgevelbouwgrens over de volle breedte van het pand is eveneens gewenst, zowel op de verdieping als op de begane grond.

De toepassing van een kapafdekking is verplicht met een maximale gevelhoogte en een goot- en bouwhoogte binnen een voorgescreven marge.

De afzonderlijke identiteit van de panden dient door differentiatie in goot- en bouwhoogte tot uitdrukking te worden gebracht.

De opzet van de bebouwing zal moeten aansluiten op het specifieke karakter van het gebied met kapvormen waarvan de nokrichting overwegend loodrecht op de voorgevel is geplaatst, met dak-en

gevelbeëindigingen welke naar voren springen uit het gevelvlak en met een dakhelling welke varieert tussen minimaal 50° en maximaal 70°.

De waarde van zone I bestaat onder andere uit het evenwichtige samenstel van panden met een oorspronkelijke architectuur. Het intact houden van de traditionele gevelindeling en architectonische detaillering van de panden staat voorop. Bij verbouw dient de aanwezige cultuur-historische waarde van de panden niet te worden aangetast. In geval van nieuwbouw zal uitgegaan moeten worden van authentieke kenmerken van de bebouwing. Factoren in dit verband zijn: de plastic van de gevel, de verhouding "open" en "gesloten" gevelvlak, een in hoofdzaak enkelvoudige kap, de staande gevel openingen. Door zorgvuldige keuze van bouwmaterialen dient afstemming plaats te vinden op panden in de directe omgeving. Naar voren uit het gevelvlak springende elementen, in de zin van balkonnen, luifel, erkers etc. dienen voor zover onderdeel van een beeldbepalend straatgedeelte zoveel mogelijk worden vermeden. Handhaving of herstel van historische stoepen met daarbij behorende andere bouwwerken, paaltjes etc. is gewenst.

Beschrijving zone II

Zone II: "gevelwanden van waarde"

Het gebied, dat als zodanig is aangemerkt, is van waarde als onderdeel van de historische binnenstad en voldoet aan de volgende criteria:

- het uit de historie daterende beloop van rooilijnen is nog in grote lijnen aanwezig;
- het overgroot gedeelte van de bebouwing is door schaal, differentiatie en onderlinge samenhang indifferent;
- de bebouwing wijkt niet in storende mate af van de historische karakteristiek.

Deze gebieden hebben betrekking op volgende gedeelten: Singel, Bothniakade, Oosterdijk, Wijde en Nauwe Burgstraat, Kruizebroederstraat, Wijde en Nauwe Noorderhorne, westelijk deel Oud Kerkhof, Oude Koemarkt, Zuidend, Waterpoortsgracht en gedeelten van de schil om de stadskern. Ook hiervoor geldt, dat de bestaande stedenbouwkundige structuur qua schaal en maat behouden moet blijven.

Plaatselijk kunnen storende elementen voorkomen, alwaar verbeteringen noodzakelijk zijn. Bij eventuele nieuwbouw of andere ruimtelijke ingrepen zal inpassing in de bestaande structuur moeten worden nagestreefd.

Toetsingscriteria zone II

Het aanwezige stadsplan met grachten, straten en stegen zal worden gerespecteerd. Gestreefd wordt naar behoud van de aanwezige beeldbepalende panden en monumenten. In geval van nieuwbouw zal de voorgevelbouwgrens worden aangehouden. Bij omvangrijke projecten zal aansluiting worden gezocht bij het oor-

spronkelijke straatbeeld, naar bebouwingswijze (naar mate van geslotenheid). Voorts zal in dat geval een voor Sneek kenmerkende maatvoering moeten worden aangehouden in de bouw-massa, met name aan de zijde van het openbaar gebied. Incidentele verspringingen op de begane grond in de voorgevel (naar voren of naar achteren toe) kunnen tot op zekere hoogte toelaatbaar worden gesteld.

Waar sprake is van een oorspronkelijke indeling met naast elkaar gelegen smalle percelen is bescherming gewenst. Samenvoeging van meerdere percelen ten behoeve van een groot project vraagt om een grote mate van zorgvuldigheid. De aanwezige kadastrale indeling zal in de opbouw van het gevelbeeld moeten worden gehandhaafd.

Op sommige plaatsen is in afwijking op de vroegere bebouwings-opzet een meer grootschalige bebouwing. Ingeval nieuwbouw betrekking heeft op deze lokaties is het wenselijk te streven naar invoering van een gevelgeleding, welke min of meer aansluit op het vroegere bebouwingspatroon.

Gelet moet worden op een te ver doorgevoerd repetitie effect van naast elkaar geplaatste gelijke bouwdelen of panden.

Qua goot-en bouwhoogten moet aansluiting worden gezocht op de omgeving. Het toepassen van hellende daken is gewenst, daarbij kan binnen de aangegeven marge afgeweken worden van de voorgeschreven dakhelling. Platte daken zijn alleen toegestaan als het een beperkt onderdeel van het pand betreft of indien zulks niet zichtbaar is vanaf de straat. Ook kan de vrijstelling worden verleend als het ontbreken van een traditionele bekapping geheel gelegitimeerd wordt door de vormgeving van het gebouw (dat wil zeggen er echt logisch bij hoort) en de kap als een zinledige toevoeging zou moeten worden beschouwd.

In sommige gevallen zal de zijgevelbouw grens mogen worden verplaatst mits een dergelijke maatregel geen structurele schaal-verstoring in de straatwand tot gevolg heeft.

Het gebied behorend bij zone II kenmerkt zich door een gedifferentieerd bebouwingssamenstel, waarbij vele architectuurstijlen naast elkaar voorkomen. Het is van belang de aanwezige beeldbepalende panden in hun eigen architectonische vormgeving te respecteren en indien nodig te herstellen. Wat betreft nieuwbouw kan worden uitgegaan van eigentijdse architectuur, welke qua massa en architectuur in harmonie is met de omgeving. De gekozen gevelafwerking en kleurstelling zal niet al te zeer in het oog mogen springen.

Beschrijving zone III

Zone III: "Overige gebieden"

Profilering en inrichting van de openbare ruimte alsmede afmetingen van de bebouwing hebben op verschillende plaatsen wijzigin-

gen ondergaan, waardoor de historische herkenbaarheid sterk is verminderd.

De wijzigingen welke zijn opgetreden, ten opzichte van het historische stadsbeeld kunnen verschillend van aard zijn:

- bij vervanging van de vroegere bebouwing is in structurele mate afgeweken van de oorspronkelijke parcellering;
- het stadsplan is gewijzigd door verandering van het stratenpatroon en aanleg van openbare ruimten;
- voormalige open achtererven zijn bebouwd;
- de rooilijnen van straten zijn plaatselijk verlegd ten behoeve van verbreding straatprofielen, etc.

Zone III heeft betrekking op de volgende gebieden: Prins Hendrik-kade (west en oost), Harinxmakade, Rienck Bockemakade, Martiplein en Kerkgracht. Aanpassingen en veranderingen zijn mogelijk met handhaving en versterking van de historische-stedebouwkundige structuur, zoals bijvoorbeeld behoud van het open karakter ter plaatse van achtererven langs de Kerkgracht en een deel van de Harinxmakade. De veranderingen kunnen van diverse aard zijn, zoals: saneren van slechte en storende bebouwing, invulling met nieuwbouw, aanleg van groen, herinrichting openbaar gebied, rehabilitatie van bebouwing etc.

Toetsingscriteria zone III

Het oorspronkelijk karakter van het betreffend stadsdeel (van oudsher bebouwd of open achtererven) vormt de inspiratiebron bij eventuele planontwikkeling voor nieuwbouw. Aanwezige beeldbepalende panden en andere waardevolle objecten zullen zoveel mogelijk worden gerespecteerd. Bij het bebouwen van eertijds bebouwde terreinen zal zoveel mogelijk worden aangesloten op de bebouwingwijze welke van ouds her ter plaatse aanwezig was. Ingeval van het bebouwen van open erven en achterterreinen ligt een vrijstaande bebouwing met een naar achteren plaatsing uit de rooilijn voor de hand.

Gestreefd moet worden naar een harmonie met de directe omgeving. Daarbij spelen factoren als: afstemming op de bebouwingssituatie van het plaatselijke stadsgezicht en het vermijden van dominantie door omvang of excessieve pandbreedte en bouwhoogten. Toepassing van kapafdekkingen of hellende dakvlakken is verplicht voor zover vanaf het openbaar gebied zichtbaar. Repetitie-effect van naast elkaar gelegen gelijke panden dient te worden vermeden. Ingeval van afwijking op bovengenoemde aspecten speelt als toetsingskriterium de mate van kleinschaligheid. Vanaf het openbaar gebied zichtbare grote platte daken of langgerekte gevels zullen in elk geval moeten worden vermeden.

In geval van nieuwe bebouwing zal een zekere vrijheid mogelijk zijn, waarbij geen onevenredige verstoring ten opzichte van het

architectonische beeld van de aan- of naastliggende bebouwing mag optreden. Vanzelfsprekend zal een rustige kleurstelling worden gewenst.

3.1.4. Functionele ontwikkelingen

Mede naar aanleiding van opmerkingen, gemaakt in de overlegfase ex artikel 10 Bro, is de wijze waarop de functietoedeling en toegestane functiewisselingen in het plan zijn geregeld ingrijpend gewijzigd. Door de nieuwe opzet wordt een grotere flexibiliteit bereikt zonder dat noodzakelijk geachte sturingsmechanismen komen te vervallen. Evenals bij de bepalingen omtrent de bebouwingsstructuur zijn ook bij de functionele structuur de "beschrijving in hoofdlijnen" bij de toetsing van belang.

Functionele zonering

Als algemene beleidsdoelstelling voor het functionele beleid in het plangebied, wordt gestreefd naar het behoud en zo mogelijk versterking van de functie die de stadskern heeft voor de bewoners van de stad en de regio alsmede als recreatief centrum een en ander in relatie met de ruimtelijke karakteristieken van de stadskern van Sneek.

Een verdere uitwerking van de algemene doelstelling heeft geleid tot het aangeven van een onderverdeling in drie hoofdgebieden:

- * kernwinkelgebied;
- * gemengd gebied;
- * woongebied.

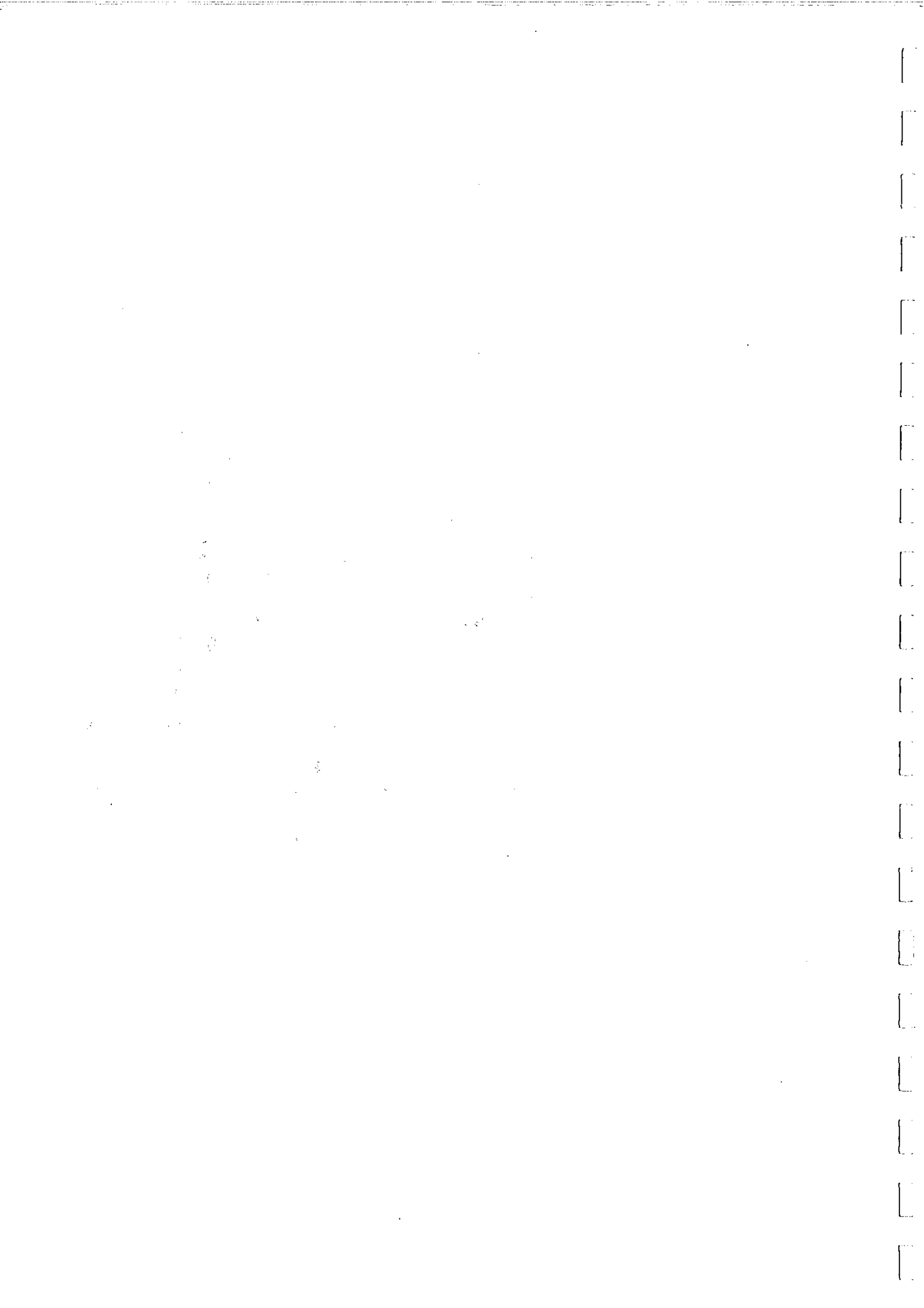
Op bijgaande kaart (zie kaarten 11 en 12) bij het artikel beschrijving in hoofdlijnen zijn deze gebieden aangegeven. Naast deze hoofdindeling bestaat nog een gebied waarbinnen de horecafunctie (restaurants en dagzaken), met name indien deze gepaard gaat met terrassen, nevens geschikt is in verband met de verblijfsfunctie van dit gebied. Deze recreatieve verblijfszone betreft zowel een deel van het kernwinkelgebied als van het gemengd gebied. De regeling betreffende de horeca wordt afzonderlijk toegelicht.

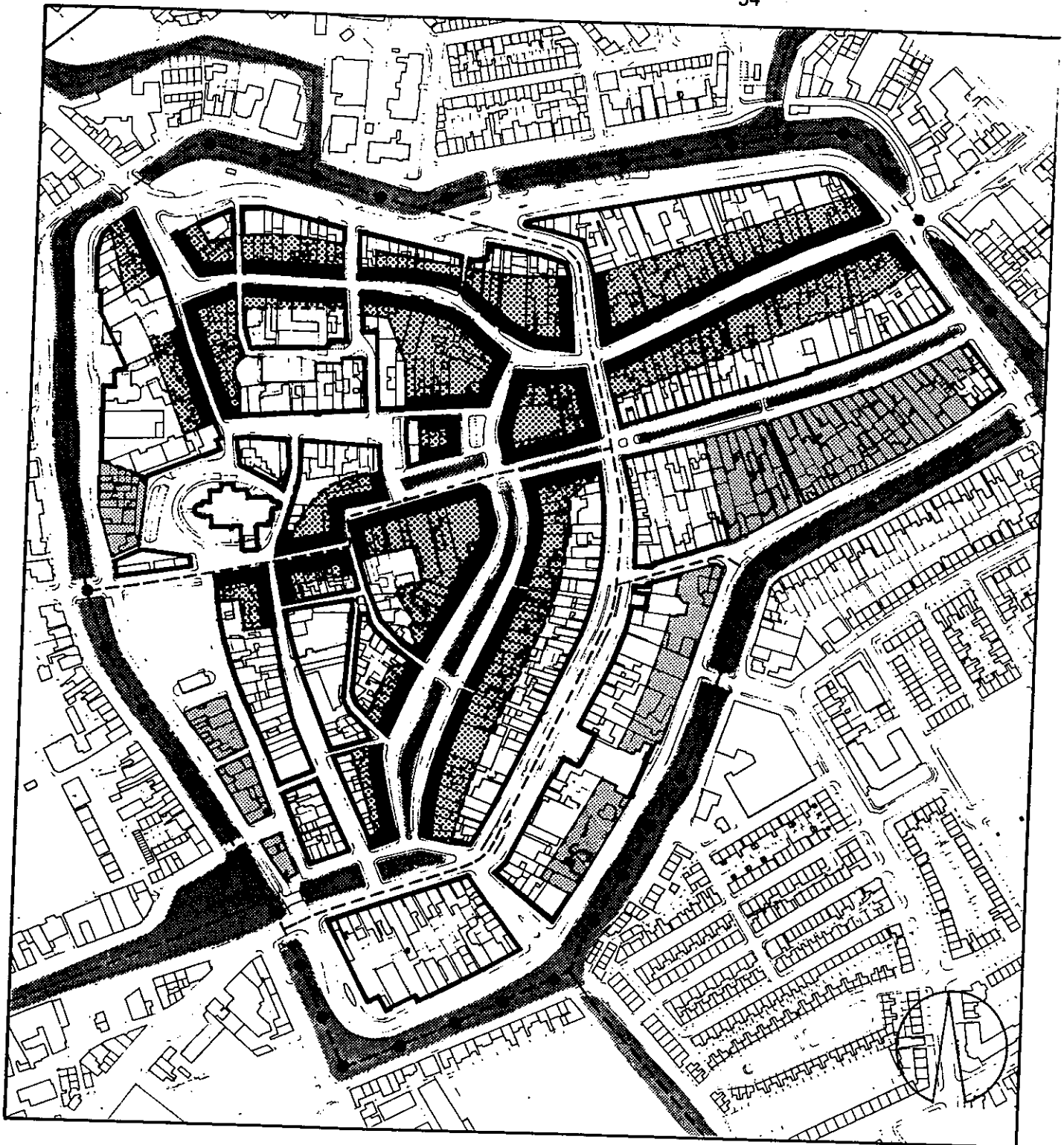
Beschrijving kernwinkelgebied

Kernwinkelgebied

Het kernwinkelgebied bestaat in grote lijnen uit de Kruizebroederstraat, Oosterdijk en het Grootzand met als centrum het Schaa-pmarktplaats. Voorts kunnen worden genoemd de Galigastraat en de Wijde en Nauwe Noorderhorne.

Kenmerken van het kernwinkelgebied zijn: de aanwezigheid van de belangrijkste trekkers, zoals: C & A, V & D en een supermarkt, de aanwezigheid van een aaneengesloten winkelfront, een hoge mate van concentratie van winkels en daarmee van verkoopvloeroppervlak.

hoofdstructuur centrum

- 1. kernwinkelgebied
- 2. gemengd gebied
- 3. woongebied

hoofdpijnen van beleid

●---● plangrens

Kaart 11

Ontwikkelingsmogelijkheden en toetsingscriteria kernwinkelgebied

Voor het kernwinkelgebied geldt als uitgangspunt voor beleid primair het behoud en zo mogelijk het versterken van het voorzieningenniveau en de verblijfsfunctie. De vestiging van functies met een sterk publiekskarakter, met name als opvulling van het nog niet overal aaneengesloten winkelfront wordt nagestreefd. Onder vestigingen met een publieksgericht karakter worden begrepen winkels, dienstverlenende bedrijven (zoals kapsalons, en reisbureaus) en kantoren met een baliefunctie. Verplaatsing van buiten het kernwinkelgebied gelegen winkelvestigingen naar het kernwinkelgebied zal mogelijk moeten zijn.

Een nieuwe vestiging van een grootschalig detailhandelsbedrijf (meer dan 500 m² bvo) dient zorgvuldig te worden afgewogen tegen de daarbij te verwachten neveneffecten, zoals de verkeers aantrekkende werking. Met name ten aanzien van grootschalige detailhandelsbedrijven in de food-sector wordt een terughoudend beleid voorgestaan, mede gezien de samenstelling van het reeds aanwezige winkelareaal in die sector (zie ook par. 2.2.3.1.). Naast bovengenoemde redenen wordt een zorgvuldig beleid mede ingegeven door de problematiek van afstemming van grootschalige detailhandelsbedrijven op de stedenbouwkundige structuur.

De vestiging van andere bedrijven wordt slechts toelaatbaar geacht indien enerzijds sprake is van een bedrijf met een publieksgericht karakter en anderzijds dat de vestiging geen onevenredige afbreuk zal doen aan de hoofddoelstelling van het kernwinkelgebied en/of het woon- en leefklimaat.

Voor de woonfunctie is het beleid in eerste instantie erop gericht het aantal woningen te handhaven. Vrijstelling kan worden verleend aan de uitbreiding van de functie van de begane grondlaag naar de verdiepingen. Ook in geval reeds een bedrijfsfunctie op de verdieping aanwezig is of indien onvoldoende mogelijkheden voor handhaving van de woonfunctie aanwezig worden geacht dan wel uitbreiding van de begane grondlaagfunctie voor doelmatige bedrijfsuitoefening noodzakelijk kan worden geacht, kan worden besloten medewerking te verlenen en de woonfunctie op de verdieping op te heffen. In de genoemde situaties kan eventueel medewerking worden verleend aan de vestiging van zelfstandige bedrijven met een sterk publieksgericht karakter op de verdiepingen. Anderzijds is het gewenst dat mogelijkheden worden benut om ruimten boven winkels en dergelijk (weer) een woonfunctie te geven, mede om de afname van het aantal woningen enigszins te compenseren (zie ook par. 2.2.6.). Behalve voor de woonfunctie als zodanig is dat ook van belang voor aspecten als sociale controle en sociale veiligheid. Volledigheidshalve wordt hier nog gemeld, dat het beleid er mede op gericht is de functionele ontwikkeling te doen aansluiten bij het beleid ten aanzien van de ruimtelijke karakteristiek van de stadskern.

Binnen het kernwinkelgebied is de vestiging van detailhandelsbedrijven, dienstverlenende bedrijven en kantoren met een baliefunctie, passend binnen de geformuleerde beschrijving in hoofdlijnen als "recht" toelaatbaar tot 500 m² bvo (inclusief erfbouwing). (De bestaande grootschalige detailhandelsbedrijven zijn afzonderlijk geregeld). Op de kaart staan deze bedrijven aangegeven. De vestiging van andere grootschalige bedrijven is na belangenafweging mogelijk, indien daarbij geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de geformuleerde hoofdlijnen van beleid voor wat betreft de functionele structuur (en bij bouwen ook voor wat betreft de ruimtelijke structuur).

Beschrijving gemengd gebied

Gemengd gebied

Voor het gebied, liggend tussen het kernwinkelgebied en het woongebied (zie kaart 11) is er een afzonderlijke regeling opgenomen. Het "gemengd gebied" wordt gekenmerkt door een grote diversiteit aan functies.

Het gemengd gebied kan nader worden onderscheiden in een aantal afzonderlijke gebieden (zie kaart 12):

- gebieden met een accent op bedrijfsfuncties (geen detailhandels- of publieksgerichte dienstverlenende bedrijven zijnde);
- gebieden met een accent op kantoren en maatschappelijke doeleinden;
- gebieden met een accent op detailhandel en publieksgerichte dienstverlening;
- overige gebieden.

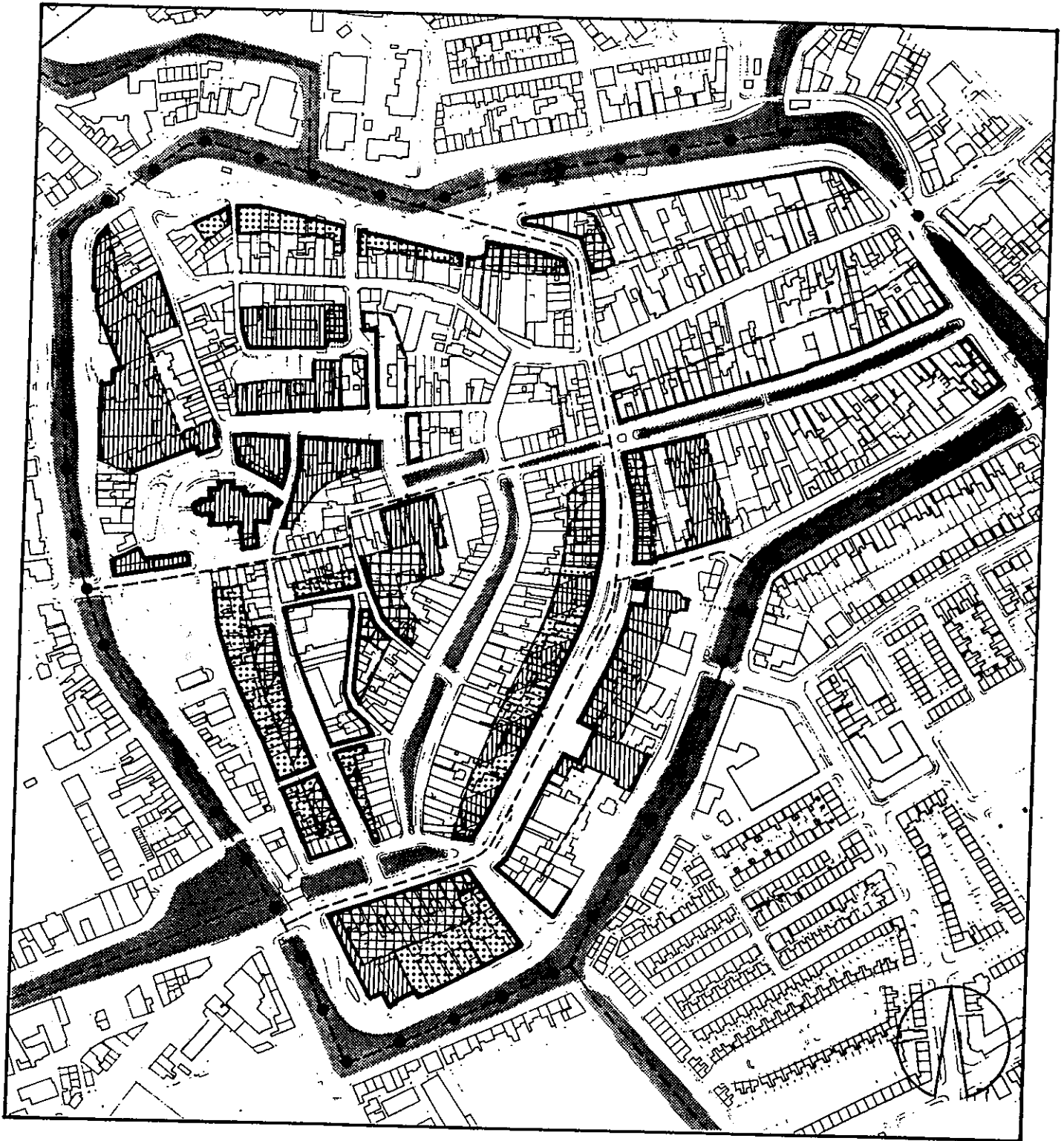
Dit nadere onderscheid is zowel gebaseerd op de reeds aanwezige functies als op de gewenst geachte ontwikkeling binnen de onderscheiden gebieden.

Als gemengd gebied worden onder andere de volgende binnenstadsgedeelten verstaan, de Marktstraat, de Singel, de Rienck Bockemakade, Hoogend, Oude Koemarkt, Zuidend (oostzijde) en tenslotte een gedeelte van het Oud Kerkhof.

Ontwikkelingsmogelijkheden en toetsingscriteria gemengd gebied

Uitgangspunt voor het beleid is het behoud van de menging van functies met inachtneming van het nader gegeven onderscheid. Een aantal van deze gebieden zijn te beschouwen als uitlopers van het kernwinkelgebied.

De regeling als thans opgenomen laat functiewisselingen en/of uitbreidingen van aantallen functies toe, deels als recht en deels als vrijstelling. Met name in gevallen, waarbij sprake is van een functiewisseling passend binnen de "accentgebieden" is er in de regeling ruimte gelaten voor vestiging van de bedoelde functie als recht. Overige functiewisselingen zijn in beperkte mate mogelijk

hoofdstructuur gemengd gebied

- accent op detailhandelsfunctie en publieksgerichte dienstverlening
- accent op kantoren en maatschappelijke doeleinden
- accent op bedrijfsfunctie
- overige gebieden (diversen)

hoofdpijnen van beleid

●—● plangrens

Kaart 12

deels als recht deels als vrijstelling. Gestreefd wordt naar mogelijke uitbreiding van de woonfunctie op de verdiepingen in combinatie met een andere functie op de begane grondlaag.

Ook hier geldt dat de functionele ontwikkeling immer dient te worden gezien in relatie met de ruimtelijke karakteristiek van de stadskern.

Ten aanzien van het wonen is het beleid erop gericht de woonfunctie zoveel mogelijk te handhaven en/of te versterken. Aan functieverandering ten koste van de woonfunctie kan slechts medewerking worden verleend, indien onvoldoende mogelijkheden aanwezig zijn om een volwaardige wooneenheid te handhaven.

Beschrijving woongebied

Woongebied (zie kaart 11)

In het nader op de kaart aangegeven woongebied staat de woonfunctie centraal. Als beleidsuitgangspunt geldt hier het behoud en versterken van de woonfunctie. Andere functies mogen worden gehandhaafd, maar zullen in aantal niet ten koste van de woonfunctie mogen uitbreiden. Verplaatsing en/of wisseling van de functies is slechts mogelijk indien en voor zover het woon- en leefmilieu hierbij niet worden verslechterd.

De gebieden welke als woongebied worden aangemerkt zijn: een gebied tussen Kerkgracht en Oud Kerkhof, het gedeelte nabij de Waterpoortgracht, het overgrote gebied van de Harinxmakade, de Bothniakade en het Kleinzand zuidzijde. Kenmerkend is een functiesamenstelling, waarbij het overgrote gedeelte van de bebouwing wordt gevormd door woningen in alle gradaties, van ééngezinwoningen tot gestapelde woningen.

Ontwikkelingsmogelijkheden en toetsingscriteria woongebied

Het aantal woningen binnen het gebied zal zo mogelijk op peil worden gehouden respectievelijk uitgebreid worden, voor zover de bestaande woningen voldoen aan de eisen van de tijd dan wel redelijkerwijs daar weer aan kunnen voldoen. Binnen het woongebied zal worden gestreefd naar handhaving van een optimale woonkwaliteit.

Bij afweging ten aanzien van functiewisseling binnen bestaande niet-woonfuncties zal mede worden gewogen, in hoeverre het woonmilieu nadelig zal worden beïnvloed.

Staat van bedrijfsactiviteiten

3.1.5. Bedrijven

Bij de bepalingen omtrent de toelaatbaarheid van bedrijven is gebruik gemaakt van de "Staat van bedrijfsactiviteiten", opgenomen in de publikatie nr. 80 van de Groene Reeks van de VNG. Een toelichting op het gebruik van deze staat is in een afzonderlijke bijlage bij deze toelichting opgenomen.

Toelaatbaarheid

Bij de beoordeling van de toelaatbaarheid van bedrijven is als algemeen beleidskader de te verwachten milieu-planologische hinder op de omgeving als uitgangspunt genomen. Bedrijven zijn toelaatbaar indien geen onevenredige hinder wordt veroorzaakt voor het woon- en leefmilieu in de omgeving. Als toetsingskader dienen hierbij de bedrijven genoemd in categorie 1 of 2 van de bij de voorschriften gevoegde staat van bedrijfsactiviteiten of daarmee naar de aard (de te verwachten milieu-planologische hinder) gelijk te stellen bedrijven. Na een door burgemeester en wethouders te verlenen vrijstelling is, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het woon- en leefmilieu, de vestiging van in categorie 3 van de Staat van bedrijfsactiviteiten genoemde of daarmee naar de aard gelijk te stellen bedrijven mogelijk. Een uitzondering geldt voor op het tijdstip van het rechtskracht verkrijgen van het plan binnen het plangebied reeds aanwezige bedrijven. Ook indien deze niet vallen binnen categorie 1, 2 of 3 genoemde bedrijven, zijn deze toch positief bestemd.

Autoverzorgende bedrijven De in het plangebied gelegen autoverzorgende bedrijven zijn positief bestemd. Met name de verkeersaantrekkende werking van deze bedrijven zijn reden voor een specifieke benadering. De aanwezige bedrijven zijn op een kaart (blad 5) aangegeven. Bij functieverplaatsing, functieverandering of uitbreiding dienen de consequenties van het bedrijf voor wat betreft de verkeersaantrekkende werking in de belangenafweging te worden betrokken.

Relatie met milieuwetgeving

Voor binnen het plangebied gevestigde c.q. nieuw te vestigen bedrijven blijven naast de bepalingen van het bestemmingsplan de bepalingen van de milieuwetgeving onverminderd van kracht. Uitvoering van het beleid met betrekking tot de bedrijven kan mede gestalte krijgen door het stellen van nadere voorwaarden bij de op grond van de sectorale milieuwetten benodigde vergunningen.

Detailhandel

Binnen de specifieke bedrijfsbestemmingen is het gebruik van de bouwwerken voor detailhandelsdoeleinden niet toegestaan. Op grond van de jurisprudentie is daarbij een uitzondering opgenomen voor een beperkt medegebruik van de bouwwerken voor detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, voor zover zulks geen zelfstandig onderdeel van de bedrijfsvoering vormt. Mede gezien de aard van de bedrijven in de stadskern is een bepaling opgenomen welke het mogelijk maakt in voorkomende gevallen een beperkt deel van de bedrijfsruimte (25% met een maximum van 100 m²) in te richten als toonzaal/winkel, waardoor bijvoorbeeld te vervaardigen c.q. te installeren goederen aan de koper kunnen worden getoond (drukkerij, loodgietersbedrijf, installatiebedrijf, schildersbedrijf e.d.) en verkocht.

3.1.6. Horeca

Hoofdindeling horeca

Onderscheid is gemaakt tussen diverse horeca-activiteiten:

- hotels, restaurants en dagzaken;
- cafetaria's en dergelijk (geen dagzaken zijnde);
- avond- en nachthoreca.

(zie ook begripsbepalingen artikel 2 van de voorschriften)

Het onderscheid tussen de categorieën is mede bepaald door de planologische en maatschappelijke effecten van de onderscheiden vestigingen.

Bij de afweging van een aanvraag voor een horecavestiging dienen de consequenties van een vestiging te worden beschouwd. Het betreft hier de van een vestiging te verwachten directe en indirecte effecten zoals verkeersaantrekkende werking, verontreiniging, lawaai en baldadigheid, een en ander voor zover het effecten buiten de vestiging betreft (uitstralingseffecten).

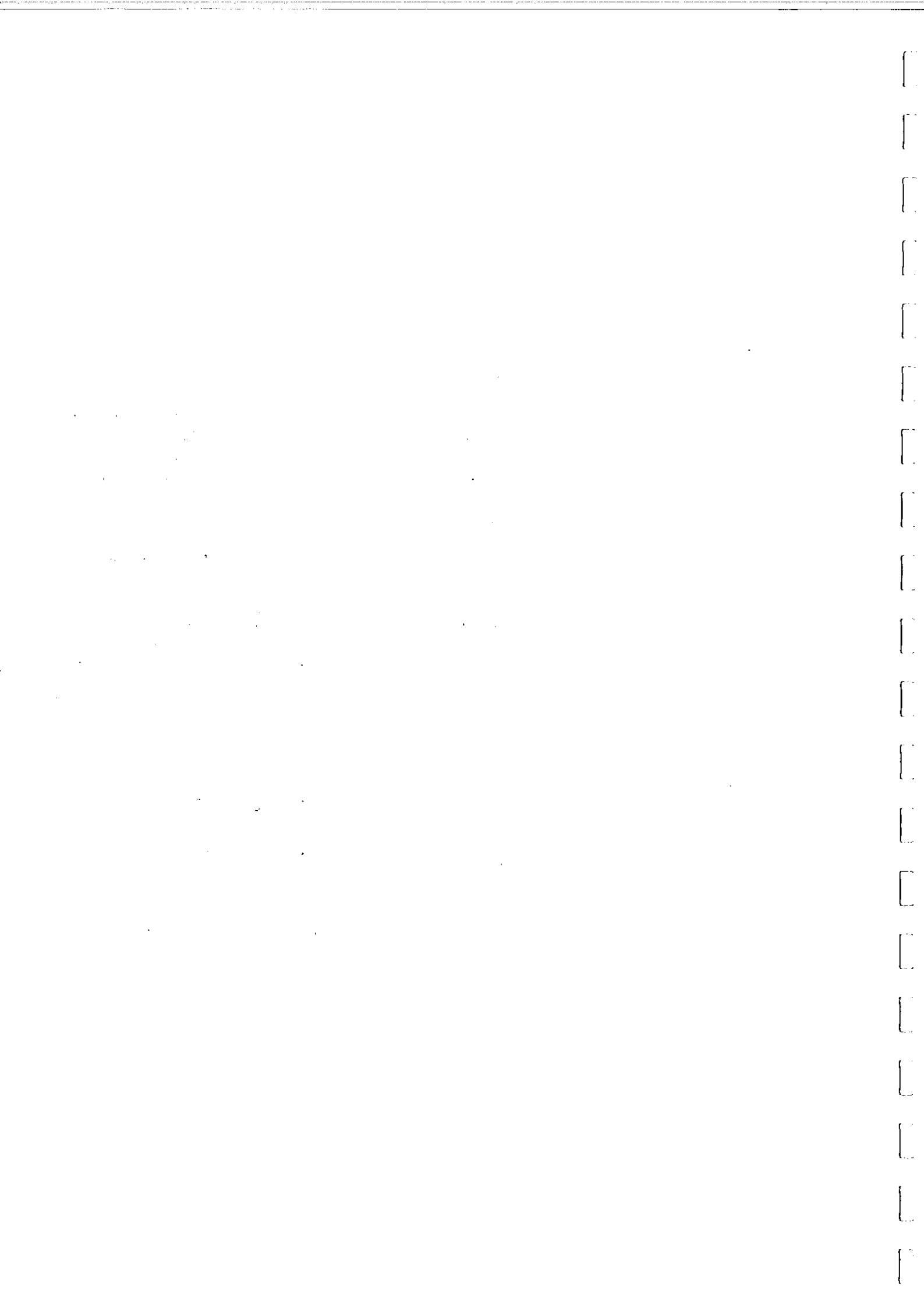
Ook kan worden genoemd muziek (eventuele hinder van het gebeuren binnen de vestiging).

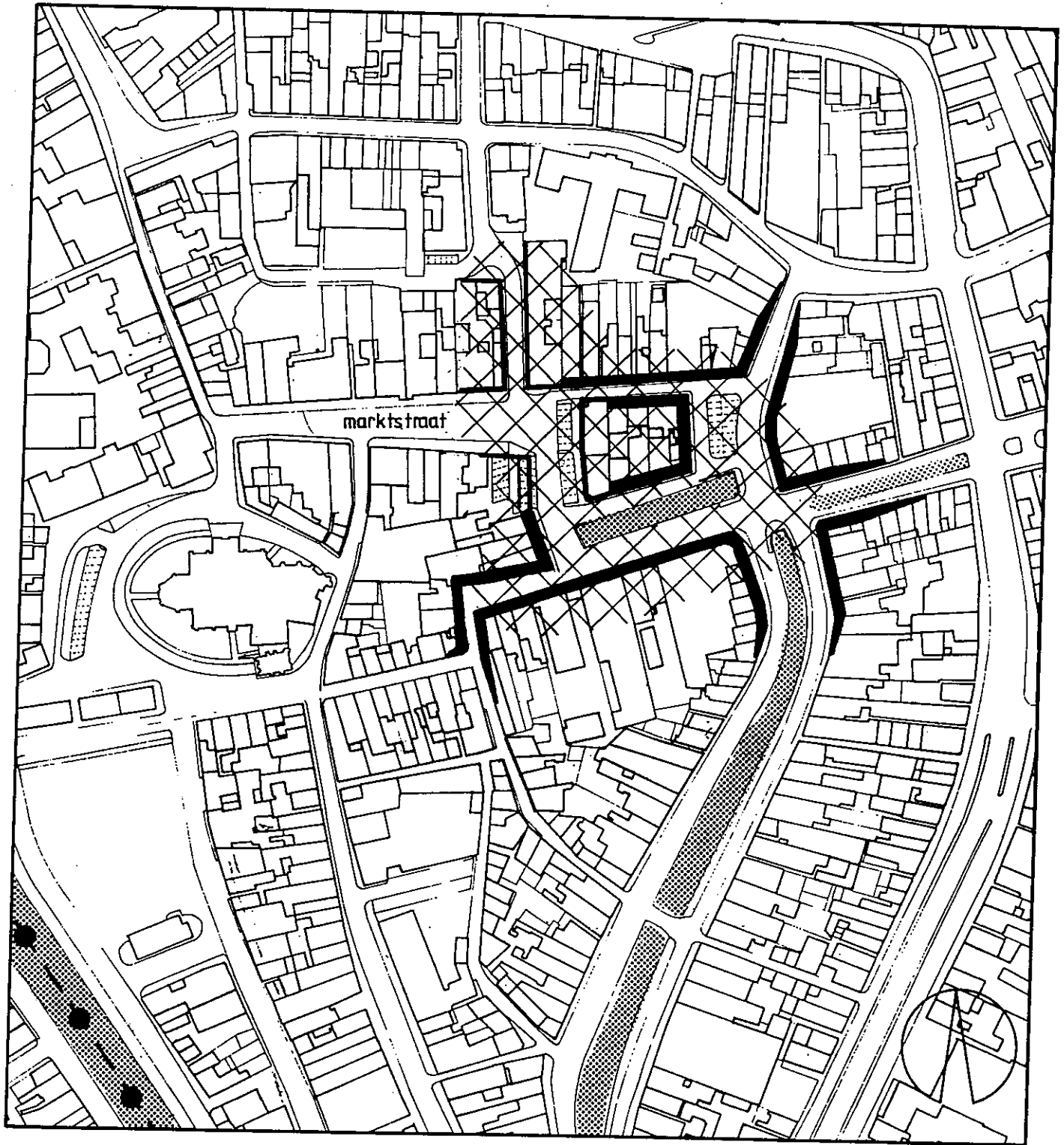
De eerstgenoemde 4 aspecten vormen afwegingsfactoren bij een besluit op grond van de Drank en Horecaverordening (verder afgekort met D.h.v.). De muziek vanuit de vestiging wordt gereguleerd via de eventueel benodigde muziekvergunning. De regulering via de D.h.v. is met name omdat rekening kan worden gehouden met de specifieke situatie, een goed bruikbaar instrument gebleken. Het gericht zijn op het concrete geval kenmerkt anderzijds de beperkte werking van het instrument. Een meer algemene benadering van de horeca in het functiepatroon van de stadskern maakt deel uit van de planologische regeling. De planologische aspecten verband houdende met (uitbreidingen van) horeca-activiteiten behoeven daarom een regulering in het bestemmingsplan als kader, waarbinnen de meer specifieke instrumenten toepassing kunnen vinden.

Hotels, restaurants, dagzaken

Voor de categorie hotels, restaurants en dagzaken geldt de volgende regeling:

- in gebieden waar de (uitbreiding van) horecafunctie ongewenst is worden in de blokzijderegeling geen mogelijkheden voor uitbreidingen van het aantal horecafuncties opgenomen (woongebieden en nabij concentraties van woningen);
- in gebieden waar de (uitbreiding van) horecafunctie planologisch aanvaardbaar wordt geacht, worden in de blokzijderegeling mogelijkheden opgenomen. De toetsing in concrete gevallen met name ten aanzien van de uitstralingseffecten heeft alsdan plaats in het kader van de D.h.v.;

horeca

 recreatieve verblijfszone

 tevens gemengd gebied

 tevens kernwinkelgebied

hoofdpijnen van beleid

 plangrens

Kaart 13

- uitbreiding naar de verdieping is niet toegestaan, in het kernwinkelgebied is hierop soms een uitzondering mogelijk indien geen afbreuk wordt gedaan aan het woon- en leefmilieu en aan de woonfunctie;
- in het gebied rond Kronenburg, Leeuwenburg en Schaapmarktplaats wordt in verband met de ontmoetings- en verblijfsfunctie van dit gebied een versterking wenselijk geacht, met name indien daarbij terrassen aanwezig zijn (recreatieve verblijfszone).

Cafetaria's avond- en nachthoreca

Voor de categorieën cafetaria's en dergelijke (geen dagzaken) en voor avond- en nachthoreca wordt in principe geen uitbreiding van het aantal bestaande vestigingen toegestaan. Uitbreiding naar de verdieping is niet toegestaan. Daarenboven worden de vestigingen zoveel mogelijk op de huidige plaats gehandhaafd. Een afzonderlijke vrijstelling is opgenomen, waarbij de planologische aspecten van hervestiging bij de besluitvorming kunnen worden betrokken. Het betreft daarbij verplaatsingen, welke gunstig zijn in het kader van regulering van overlast of openbare orde-problematiek al dan niet samenhangend met een bedrijfsomzetting ten behoeve van het creëren van een horecavoorziening voor een bepaalde groep of klantenkring. Uitgangspunt blijft dan ook een gelijkblijvend aantal vestigingen. Voor verplaatsing van de functie kan in deze gevallen vrijstelling worden verleend. In beperkte mate zal in geval een uitbreiding wenselijk of althans op grond van een gebleken behoefte, met name op grond van vorenstaande redenen, verantwoord kan worden geacht, als uitzondering op het terughoudende beleid worden meegewerkt aan nieuwe vestiging. Een en ander is verwoord in de beschrijving in hoofdlijnen. In het plan is daartoe een afzonderlijke vrijstellingsmogelijkheid opgenomen welke ten doel heeft bedrijfsverplaatsing van een horecavestiging als hier bedoeld van de ene blokzijde naar een andere (van een gevoelig gebied naar een minder gevoelig gebied) mogelijk te maken of een nieuwvestiging in een uitzonderingssituatie als bedoeld. Binnen het plan is een wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van functiesanering, waarmee voorkomen kan worden dat in een ontruimd pand opnieuw een H(n) of een H(c)-vestiging komt. De oorspronkelijke horecafunctie komt dan te vervallen en het pand kan dan alleen dienst doen voor een andere in de blokzijde toegestane functie alsmede een horecafunctie van de eerste categorie te weten: hotel, restaurant en dagzaken.

Op kaart 13 is een gebied aangegeven waarin gestreefd wordt naar een versterking van de recreatieve verblijfsfunctie onder andere door de vestiging te stimuleren van horecavestigingen met terrassen.

3.1.7. Recreatie-inrichtingen

Algemeen

In de begripsbepalingen is een onderscheid gemaakt in diverse soorten inrichtingen. Middels de daartoe opgenomen bepalingen in de voorschriften zijn vestigingen van de onderscheiden inrichtingen toegestaan (al dan niet na toepassing van vrijstellingsbepalingen) of verboden.

Automatenhallen

Binnen het plangebied zijn drie speelautomatenhallen aanwezig. Ten aanzien van deze recreatie-inrichtingen wordt een zeer terughoudend beleid voorgestaan. Dit beleid wordt enerzijds ingegeven door de uitstralingseffecten van deze bedrijven op de omgeving en anderzijds door de wens de gokverslaving tegen te gaan. De gemeente geeft er de voorkeur aan uitbreiding tegen te gaan en, indien mogelijk, de bestaande vestigingen te saneren. Aangezien nog onduidelijk is of uitvoering van dit beleid juridisch en financieel haalbaar is, is gekozen voor het vastleggen van de bestaande functies (kaart, blad 5). Verplaatsing en/of uitbreiding van het aantal is daarbij niet mogelijk. Bij de opgenomen positieve bestemming kan bij bedrijfsbeëindiging toepassing worden gegeven aan een daartoe opgenomen wijzigingsbevoegdheid waarbij de functie komt te vervallen.

Overige recreatie-inrichtingen

Buiten de speelautomatenhallen zijn binnen de bestemming "Gemengde doeleinden", met inachtneming van het bepaalde in de blokzijden, recreatie-inrichtingen, categorie I (waaronder sport-scholen, sportzalen, fitnesscentra en inrichtingen voor recreatieve bijeenkomsten, muziekscholen en sauna's) als recht en recreatie-inrichtingen categorie III (dansscholen) na vrijstelling van burgemeester en wethouders mogelijk, indien de vestiging geen onevenredige afbreuk doet aan het woon- en leefmilieu.

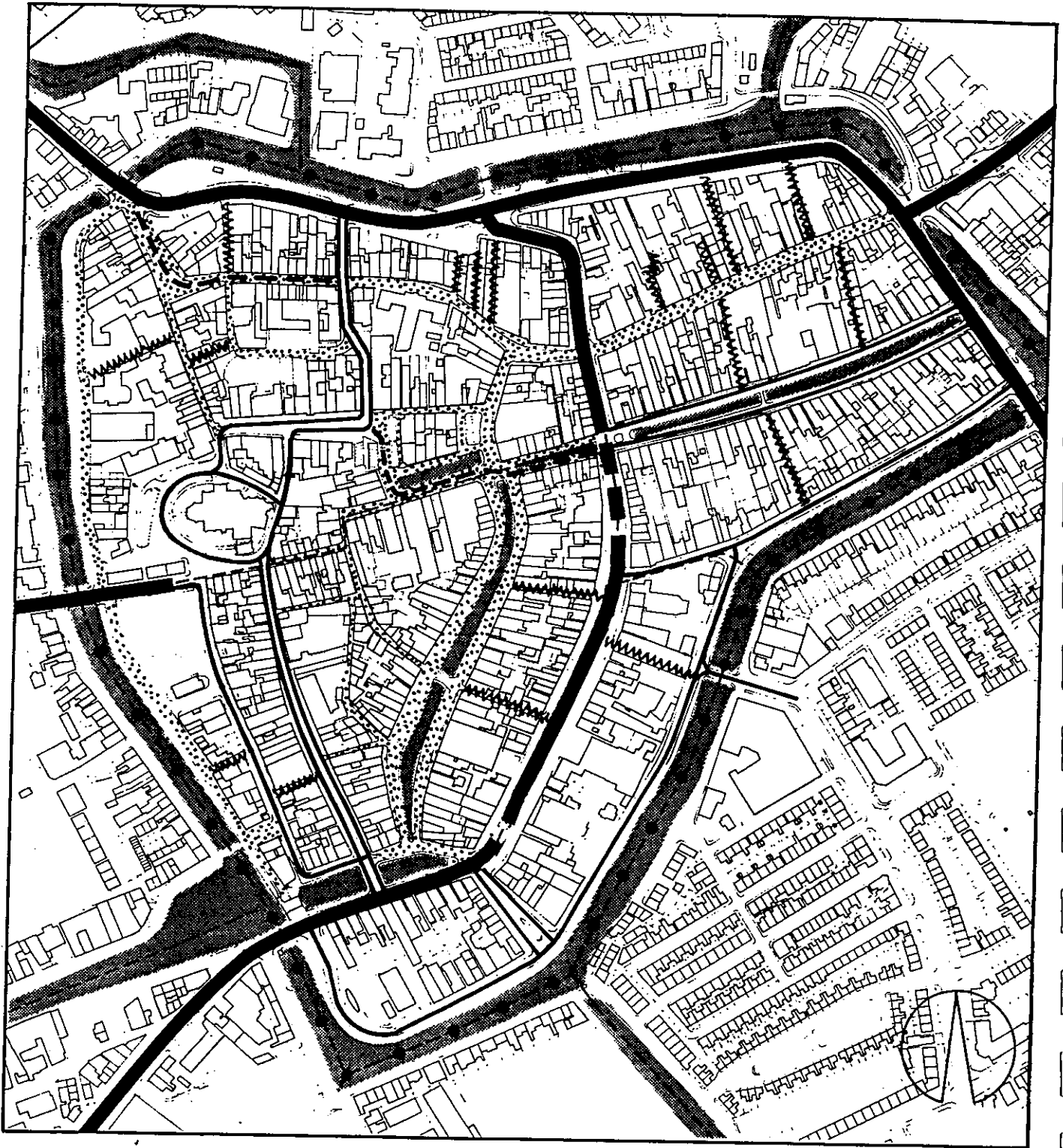
3.1.8. Verkeersaspecten

Verkeersstructuur

Met betrekking tot de verkeerskundige aspecten is de verkeersstructuur bepalend als aangegeven op bijgaande kaart 14. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

Uitgangspunt vormt het weren van doorgaand verkeer. Bij de herinrichting van wegen zal daarom worden gestreefd naar het aanbrengen van "weerstand" teneinde de aantrekkelijkheid van de in het plangebied gelegen doorgaande routes te verkleinen. Uitvoering van dit voornemen zal mede afhankelijk zijn van de realisering van alternatieve routes als voorgesteld in het verkeerscirculatieplan.

Om de verkeersstructuur binnen het plan te verbeteren zal tevens gebruik worden gemaakt van de daartoe geëigende verkeersmaatregelen.

verkeersstructuur

hoofdlijnen van beleid

- hoofdweg met grote weerstand -Vw-
- ontsluitingsweg met grote weerstand -Vw(b)-
- ⋯ stadserf -Vb-
- - - verbinding voor autoverkeer
- www voetgangersroute

● - - ● plangrens

Kaart 14

De beleidsvisies ten aanzien van de hoofdverkeerstructuur zijn aangegeven op bijgaande kaart 14, waarbij worden onderscheiden:

- wegen met in hoofdzaak een verkeersfunctie (Singel, Prins Hendrikkade)
- wegen met een beperkte verkeersfunctie
- verblijfsgebieden
- parkeervoorzieningen.

Voor de Singel kan, bij een te grote toename van doorgaand autoverkeer, na realisering van de Geeuwroute worden overwogen, zodanige herinrichting te doen plaatsvinden, dat doorgaand verkeer meer gebruik gaat maken van de rondweg. Op bijgaand kaartje is daartoe voor de Singel een aparte aanduiding opgenomen. Gelet op het verkeersbeeld in de afgelopen jaren wordt er van uitgegaan, dat extra weerstanden op de Singelroute voorlopig niet nodig zijn. Wel wordt een aanpassing gewenst geacht ten behoeve van de gebruiksmogelijkheden (zie ook rapport evaluatie verkeerscirculatieplan dd. maart 1988).

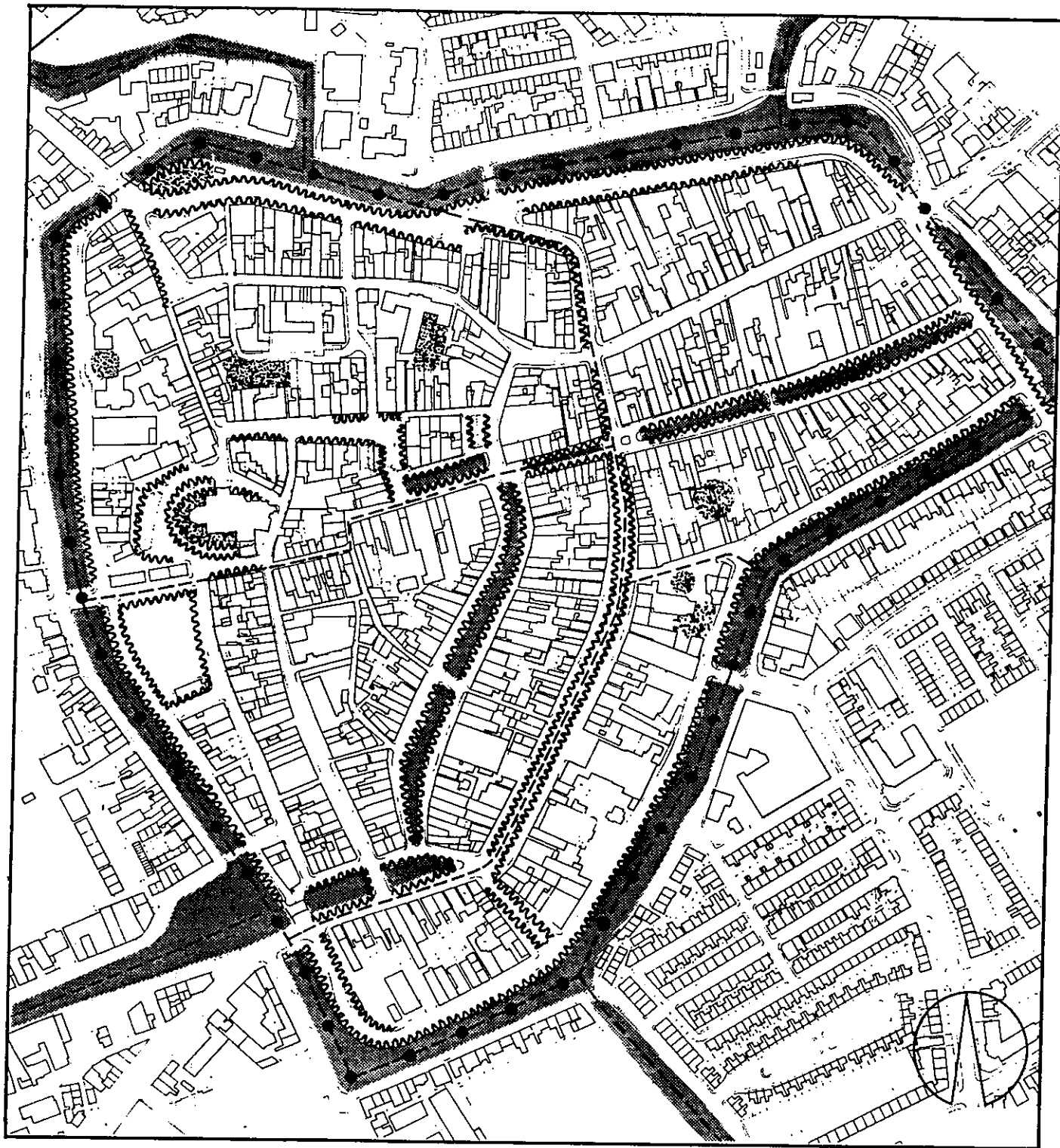
3.1.9. Groenstructuur

Het beleid is gericht op het behoud van waardevolle elementen in de bestaande groenstructuur alsmede op versterking van begeleidende groenelementen langs straten, grachten en andere openbare ruimten, een en ander aangegeven op bijgaande kaart 15. Binnen het plangebied zijn nog enige bomen aanwezig van bijzondere (monumentale) waarde, zoals die in de tuin van het stadhuis. Deze monumentale bomen komen ook voor op de eerste inventarisatie van de Bomenstichting. Bescherming van de stedenbouwkundige kwaliteit van de hoofdgroenstructuur als hierboven bedoeld geschiedt mede door toepassing van de in de Algemene Politieverordening terzake opgenomen regeling voor het vellen of rooien van houtopstanden.

3.2. Juridische aspecten

3.2.1. Algemene beschouwing

Het bestemmingsplan "Stadskern" is opgezet als een globaal eindplan. In het voorontwerp-bestemmingsplan, zoals dit in het kader van het in artikel 10 (voorheen artikel 8) van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening bedoelde overleg aan een aantal instanties is toegezonden, was een zeer gedetailleerde bestemmingsregeling opgenomen, waarbij het kaartbeeld bestemmingen per perceel aangaf. De noodzakelijk flexibiliteit werd geregeld in de voorschriften via een systeem, waarbij een aantal gronden werden samengevoegd tot een blokzijde.

groenstructuur

~~~~~ groenstructuur

▒▒▒▒▒ groengebied

hoofdlijnen van beleid

●- - -● plangrens

Kaart 15

Per "blokje" was aangegeven welke functiewisselingen na een door burgemeester en wethouders verleende vrijstelling mogelijk waren. In een aantal in het kader van eerdergenoemd overleg ontvangen reacties is verzocht om een meer flexibele regeling. Bovendien hebben zich tijdens de overlegfase in het plangebied een aantal ontwikkelingen voorgedaan welke bij toetsing aan het voor-ontwerp-bestemmingsplan aanleiding gaven tot een aanpassing van het juridisch instrumentarium.

Een en ander heeft geleid tot een aanpassing van het plan, waarbij een meer flexibele planvorm is gekozen. Het bestemmingsplan is daarbij omgebouwd in een zogenoemd "globaal eindplan", met als nieuw element een beschrijving in hoofdlijnen.

In het bestemmingsplan zijn de in hoofdstuk 3.1. en 3.3. van deze toelichting genoemde onderdelen juridisch vertaald. Het bestemmingsplan is daarbij het eerst aangewezen instrument om het ruimtelijke beleid voor de stadskern te reguleren. Volledigheidshalve wordt hierbij opgemerkt dat ook andere juridische instrumenten beschikbaar zijn om de gewenste ruimtelijke en functionele ontwikkelingen in het plangebied te sturen. Genoemd kunnen worden: de sectorale milieuwetgeving (Hinderwet), De Algemene Politieverordening, De Drank- en Horecaverordening.

Bij het plan behorende stukken

Het plan bestaat uit de plankaart en de voorschriften. Verder wordt het plan vergezeld van deze toelichting.

3.2.2. Plankaart

De plankaart bestaat uit meerdere bladen.

Op de plankaart zijn op de bladen 1 en 2 (noordelijk en zuidelijk plandeel) via een combinatie van letteraanduidingen en/of arceringen de diverse bestemmingen aangegeven (zie blad 3 "verklaring"). Bij de opzet van de kaart werd de nota "Bestemmingsplan-kaarten, codering, arcering en kleur" van de Werkgroep Kleuren en Tekens op Stedebouwkundige Plannen van het Nederlands Instituut voor Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting (NIROV) aangehouden. De materiële inhoud van de diverse bestemmingen is in de voorschriften opgenomen.

In artikel 1 zijn een zestal kaarten opgenomen (bladen 4a t/m 4f), waarop grafisch een aantal hoofdelementen uit de beschrijving in hoofdlijnen zijn aangegeven. Bij de beschrijving in hoofdlijnen behoort eveneens kaartblad 5 (opgenomen achter de voorschriften), behorende bij de regeling inzake een aantal bijzondere functies.

Volledigheidshalve wordt hierbij opgemerkt dat een bij het plan gevoegde inventarisatiekaart geen onderdeel van het plan vormt. De kaart heeft gediend als uitgangspunt voor de juridische rege-

ling en kan als zodanig dienst doen bij de beoordeling van verdere ontwikkelingen (bestaande situatie op de peildatum).

3.2.3. Voorschriften algemeen

De voorschriften bevatten het juridisch instrumentarium voor het regelen van het gebruik van de gronden, bepalingen omtrent de toegelaten bebouwing, regelingen betreffende het gebruik van aanwezige en/of op te richten bouwwerken.

Aangezien de belangrijkste elementen van het plan al in hoofdstuk 3.1. van deze toelichting zijn uiteengezet, wordt in onderstaande volstaan met een korte artikelsgewijs commentaar op de voorschriften.

De voorschriften zijn onderverdeeld in een zevental paragrafen.

Beschrijving in hoofdlijnen, algemeen

3.2.4. Paragraaf I Beschrijving in hoofdlijnen

De nieuwe regelgeving, zoals opgenomen in met name het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro) 1985, biedt de gemeente de mogelijkheid tot het opstellen van meer flexibele plannen. In het Bro 1985 zijn de regels, welke aanleiding gaven tot een verregaande mate van detaillering, niet meer opgenomen en zijn de mogelijkheden voor het opnemen van mengbestemmingen en/of gecombineerde bestemmingen vergroot.

Het belangrijkste nieuwe element in het Bro 1985 is artikel 12, eerste lid onder a. Op grond van die bepaling moet elk bestemmingsplan een omschrijving bevatten van de in het plan opgenomen bestemmingen en moeten per bestemming één of meer doeleinden worden aangegeven die met het oog op een goede ruimtelijke ordening aan de gronden worden toegekend. Hoewel de bestemmings- en doeleindenomschrijvingen duidelijk behoren te zijn, zal niet in alle gevallen op voorhand voldoende inzicht bestaan over de manier waarop het gemeentebestuur zijn ruimtelijk beleid zal trachten te realiseren. Teneinde daartoe meer inzicht te verschaffen is gebruik gemaakt van de in artikel 12, lid 1 onder a geopende mogelijkheid om aan de verplichte omschrijving van bestemming en doel een "beschrijving in hoofdlijnen" toe te voegen van de wijze waarop met het plan dat doel of die doeleinden worden nagestreefd.

Van deze mogelijkheid die het Bro 1985 biedt, is gebruik gemaakt voor de juridische opzet van het onderhavige bestemmingsplan.

De gewenste ruimtelijke en functionele ontwikkeling als aangegeven in de toelichting, wordt met behulp van de in de voorschriften opgenomen "Beschrijving in hoofdlijnen" geïntegreerd in de voorschriften als toetsingscriterium bij aanvragen.

Opgemerkt dient te worden dat uit de tekst van artikel 12 Bro 1985 duidelijk blijkt, dat de beschrijving in hoofdlijnen geen verplicht planonderdeel is. Waar de beschrijving in hoofdlijnen wordt toegepast doet deze dienst als "bindmiddel" tussen de gelegde bestem-

ming en doeleinden enerzijds en de daarop betrekking hebbende planvoorschriften anderzijds.

De beschrijving in hoofdlijnen zal een juridische binding hebben. Vaagheid en rechtsonzekerheid zijn derhalve zoveel mogelijk vermeden. Daar waar zulks voor de duidelijkheid wenselijk werd geacht, werd gebruik gemaakt van kaarten. Als zodanig heeft de beschrijving in hoofdlijnen een functie bij de preventieve toetsing van bouwactiviteiten en bij de repressieve beoordeling van gebruik van gronden en bouwwerken.

Voor een verdere informatie over de bedoelingen van het bestemmingsplan blijft de toelichting van belang.

De beschrijving in hoofdlijnen van de hoofdelementen van het bestemmingsplan is in hoofdzaak ondergebracht in één artikel. Daarnaast zijn specifieke beleidsdoelstellingen opgenomen bij de onderscheiden bestemmingen in Paragraaf III van de voorschriften. Toetsing van aanvragen dient behalve aan de andere relevante artikelen, immer te geschieden aan de beschrijving in hoofdlijnen. Ook een zelfstandige toetsing van ontwikkelingen in het plangebied aan de beschrijving in hoofdlijnen is mogelijk.

De beschrijving in hoofdlijnen (bih), maakt deel uit van het bestemmingsplan en kent daarbij drie hoofdfuncties : de toetsingsfunctie, de uitvoeringsfunctie en de afstemmingsfunctie.

Toetsingsfunctie

Bij bouwen en gebruik is de bih even bindend als de kaart en het overige gedeelte van de voorschriften, daarbij richten zich de bepalingen zowel tot de overheid als tot de burger. Daarbij is gestreefd naar het opnemen van objectieve normen en/of objectieveerbare normen. Dit laatste is van belang bij de motivering van beschikkingen.

Uitvoerings- en afstemmingsfunctie

Door het opnemen van de bih wordt de betekenis van het bestemmingsplan als integraal beleidskader voor de ruimtelijke neerslag van maatschappelijke ontwikkelingen versterkt. Bij de uitvoering van het ruimtelijk beleid kunnen naast het bestemmingsplan ook andere juridische en/of financiële instrumenten van belang zijn. Door mede gebruik te maken van de sectorale wetgeving kunnen doublures in regelgeving worden voorkomen en kan een betere procedurele afstemming worden bereikt.

Inhoudelijke beschrijving

Beschrijving in hoofdlijnen, indeling

De beschrijving in hoofdlijnen is onderverdeeld in meerdere leden.

1. Inleiding
2. Algemene uitgangspunten: hierin wordt het algemene beleidskader voor het plangebied aangegeven.
3. Ruimtelijke structuur: waarin per zone (kaart, blad 4a) de stedenbouwkundig belangrijke elementen worden beschreven. Eveneens worden hier algemene beleidsdoelstellingen

voor aanwezige waardevolle bebouwing en afdekking van gebouwen nader beschreven.

4. Functionele structuur: waarin per zone (kaart, blad 4b) de functionele hoofdstructuur van het plangebied wordt bepaald. Naast de algemene uitgangspunten wordt per zone een beschrijving gegeven en de beleidsdoelstellingen voor de verdere ontwikkeling nader beschreven. Voor het gemengd gebied (kaart, blad 4c) worden specifieke gebiedstyperingen en daarbij behorende beleidsdoelstellingen gegeven.
5. Bedrijven: hierin wordt voor de in het plangebied aanwezige en te vestigen bedrijven het algemene beleidskader aangegeven.
6. Horeca: waarin voor de horecabedrijven de algemene uitgangspunten zijn aangegeven; hierbij is een onderscheid gemaakt naar de diverse bedrijfsoorten.
7. Recreatie-inrichtingen: waarin het algemene beleidskader voor genoemde bedrijven wordt bepaald.
8. Bijzondere aspecten: in dit lid is het beleidskader aangegeven met betrekking tot de parcellering (samenvoeging van percelen) en de omvang van functie-eenheden.
9. Verkeersaspecten: waarin, onder verwijzing naar het verkeerscirculatieplan, de hoofdverkeersstructuur van het plangebied is aangegeven (kaart blad 4e).
10. Groenvoorzieningen: waarin met betrekking tot de groenstructuur in het plangebied het beleidskader voor de inrichting van het plangebied in hoofdlijnen nader is bepaald (zie kaart blad 4f).
11. Ontwikkeling en beheersregeling: juridisch instrumentarium: waarin met name voor wat betreft de regeling van de functies binnen het plangebied, als uitwerking van het bepaalde onder 4 (functionele structuur) een verwijzing is opgenomen naar de uitwerking daarvan in de blokzijderegeling (Paragraaf IV van de voorschriften).

Een verdere beschrijving van de meer specifieke regelingen is elders opgenomen in de hoofdstukken 3.2.1. en verder in deze toelichting (o.a. hoofdstuk 3.2.4.).

Volledigheidshalve wordt hierbij nog opgemerkt dat in Paragraaf III van de voorschriften, bevattende de specifieke bestemmingsbepalingen, in lid A II een verwijzing naar de algemene beschrijving in hoofdlijnen van artikel 1, al dan niet met specifieke beleidsdoelstellingen voor de betreffende bestemming is opgenomen.

3.2.5. Paragraaf II Algemene en technische bepalingen

In dit artikel zijn omschrijvingen opgenomen van een aantal in het plan voorkomende begrippen. Door opname van deze begripsbepalingen wordt de interpretatie-vrijheid van deze begrippen beperkt en daarmee de rechtszekerheid vergroot.

Wijze van meten	In dit artikel wordt aangegeven op welke wijze bepaalde eenheden dienen te worden berekend.
Algemene bouwbepalingen	De meer algemene bepalingen omtrent het bouwen zijn samengevoegd in een artikel. Tevens zijn de van toepassing zijnde vrijstellingsbepalingen opgenomen. Bij de vrijstellingen dient in het kader van de aan de besluitvorming voorafgaande belangenafweging de consequenties van de vrijstelling te worden getoetst aan de in artikel 1 opgenomen "Beschrijving in hoofdlijnen". In een aantal gevallen dient door burgemeester en wethouders advies te worden ingewonnen bij de Begeleidingscommissie Beschermd Stadsgezicht Sneek (zie ook hoofdstuk 3.4. van deze toelichting). Bij de afweging van belangen kan worden teruggevallen op de bedoelingen van het plan zoals uiteengezet in deze toelichting. In het algemeen wordt bij de bestemmingsbepalingen in Paragraaf III van de voorschriften verwezen naar dit artikel. Specifieke bebouwingsbepalingen bij een bestemming zijn voor zover aanwezig opgenomen in lid B bij de artikelen in paragraaf III.
Overschrijding bebouwingsgrenzen	Dit artikel regelt de mogelijkheid voor (beperkte) overschrijdingen van bebouwingsgrenzen welke op de kaart zijn aangegeven. De bepalingen stemmen overeen met de bepalingen uit de bouwverordening, welke met het vigeren van het bestemmingsplan buiten toepassing blijven.
	3.2.6. Paragraaf III Bestemmingsbepalingen
Gemengde doeleinden -GD-	Deze bestemming kan als de belangrijkste voor het functioneren van de stadskern worden aangemerkt. In samenhang met de beschrijving in hoofdlijnen en de blokzijderegeling zijn de toegestane functies en functiewisselingen nader bepaald. De algemene bestemming "Gemengde doeleinden" bevat per functionele zone (kaart, blad 4b en 4c) en de op de kaart aangegeven blokzijden een meer specifieke regeling, waardoor sturend kan worden opgetreden bij functionele ontwikkelingen. Over het algemeen dienen de niet-woonfuncties beperkt te blijven tot de begane grondlaag. Handhaving van de woonfuncties op de verdiepingen is met name voor de leefbaarheid van de stadskern van belang.
Centrumvoorzieningen -C-	Deze bestemming is opgenomen voor de noordzijde van het Martiniplein (I) en het Cruycebroederhof (II). Binnen de onderscheiden bestemmingsvlakken zijn een aantal functies "als recht" toegestaan. Functiewisselingen zijn daarbij mogelijk.
Uit te werken centrumvoorzieningen -UC-	In deze globale, door burgemeester en wethouders uit te werken (te detailleren) bestemming is het algemene functie- en bebou-

wingspatroon, vastgelegd. Bij de uitwerking dienen burgemeester en wethouders binnen de gegeven voorschriften te blijven. Bij de uitwerking dient een procedure te worden gevolgd (zie lid I van artikel 30). De uitwerking behoeft goedkeuring van gedeputeerde staten.

Detailhandelsdoeleinden -D-
Detailhandelsdoeleinden, supermarkt -
D(s)-

Een aantal grootschalige eenheden, zoals C & A en Hema zijn opgenomen in afzonderlijke bestemmingen. Opname van deze grootschalige functies in de blokzijderegeling zou kunnen leiden tot ongewenste ontwikkelingen daar waar de bedrijfsvloeroppervlakten van bedoelde vestigingen meer dan 500 m² bedragen. Wel is een regeling opgenomen waarbij via toepassing van een wijzigingsbevoegdheid functiewisselingen kunnen worden toegestaan na een nadere belangenafweging. Bij de bestemming is onderscheid gemaakt tussen food en non-food. Medegebruik van de vestiging binnen de bestemming -D- voor beperkte detailhandel in food-artikelen (max. 500 m² b.v.o.) is toegestaan. Met toepassing van de daartoe opgenomen wijzigingsbevoegdheid is splitsing van de grootschalige functie in kleinere eenheden mogelijk.

Kantoren -K-

In deze bestemming zijn een aantal specifieke kantoorfuncties en woningen -K+W-vastgelegd. Voor zover woonfuncties op de verdiepingen aanwezig zijn dienen deze behouden te blijven. Te allen tijde mag de kantoorfunctie worden omgezet in een woonfunctie.

Bedrijven -B-
Bedrijven en Woningen -B+W-

In deze bestemming zijn specifieke bedrijven geregeld. Voor zover woonfuncties op de verdiepingen aanwezig zijn dienen deze behouden te blijven. Te allen tijde mag de bedrijfsfunctie worden omgezet in een woonfunctie. Ten aanzien van de toelaatbaarheid van bedrijven wordt verwezen naar hetgeen daaromtrent is bepaald in lid 5 van artikel 1 Beschrijving in hoofdlijnen; slechts bedrijfsactiviteiten welke geen onevenredige aantasting van het woon- en leefmilieu veroorzaken zijn toegestaan; daarbij wordt verwezen naar de in categorie 1 of 2 van de in de bij de voorschriften behorende staat van bedrijfsactiviteiten genoemde en daarmee naar de aard gelijk te stellen bedrijven. Naast deze milieu-planologische regeling blijft de sectorale milieuwetgeving op deze bedrijven van toepassing. Bij de benodigde vergunningen kunnen daarbij nadere voorwaarden worden gesteld om aan de beleidsdoelstellingen van het plan te kunnen voldoen.

Horeca -H-

Deze bestemming is opgenomen voor Hotel Hanenburg aan de Wijde Noorderhorne. Hotel De Wijnberg aan de Marktstraat en Partycentrum van de Wal, Kleine Kerkstraat. Ten aanzien van deze bestemming is voor Hanenburg en van de Wal een specifieke wijzigingsbevoegdheid opgenomen welke functiewisseling mogelijk maakt. De wijzigingsbevoegdheid laat al dan niet gecombineerd

Recreatie-inrichtingen	met splitsing van het perceel meerdere functies toe. Deze bestemming is opgenomen voor het bedrijfspand Prins Hendrikkade 1, waarin een aerobics-centrum is gevestigd in een voormalig bedrijfspand.
Woondoeleinden -W-	De bestemming woondoeleinden is opgenomen voor panden waarvan de woonfunctie gehandhaafd dient te blijven. Deze panden vallen derhalve niet in de blokzijderegeling. Volledigheids-halve wordt hierbij opgemerkt dat ook in de andere bestemmingen, waaronder met name de bestemming gemengde doeleinden, een groot aantal woonfuncties is opgenomen. Behoud van deze woonfuncties met name op de verdiepingen wordt in zijn algemeenheid van groot belang geacht voor het functioneren van de stadskern.
Maatschappelijke doeleinden -M-	Deze specifieke bestemming is opgenomen voor een aantal maatschappelijke functies. Mogelijke functiewisselingen zijn binnen de in lid A 1 gegeven doeleindenomschrijving mogelijk. Naast deze bestemming, welke niet in de blokzijderegeling is opgenomen, zijn binnen de bestemming gemengde doeleinden nog mogelijkheden opgenomen voor de vestiging van maatschappelijke functies.
Nutsvoorzieningen -Mn-	De binnen het plangebied voorkomende nutsvoorzieningen zijn deels specifiek bestemd en deels opgenomen in de bestemming Gemengde doeleinden. Na toepassing van daartoe opgenomen vrijstellings- en wijzigingsbepalingen in Paragraaf V van de voorschriften is realisering van nieuwe nutsvoorzieningen mogelijk.
Wegverkeer met stroomfunctie -Vw- Wegverkeer met verblijfsfunctie -Vw(b)- Verblijfsfunctie, auto's toegestaan -Vb- Parkeervoorzieningen -Vw(p)-	De gronden met een verkeersfunctie zijn gedifferentieerd bestemd. Als uitgangspunt voor de differentiatie heeft, als uitvloeisel van het verkeerscirculatieplan, de functie van de weg, in de verkeersontwikkeling gegolden (zie ook de kaart, blad 4e in artikel 1). Enige specifieke parkeerterreinen zijn afzonderlijk bestemd. Voor enige belangrijke wegen zijn wegprofielen aangegeven. Voor zover geen wegprofielen zijn aangegeven geldt voor rijwegen binnen de bestemming -Vw- een minimale rijbaanbreedte van 6 m.
Historische stoep	Voor de in het plangebied aanwezige "stoepen" is een afzonderlijke bestemming opgenomen. Het beleid is gericht op behoud, versterking en/of herstel van deze, uit een oogpunt van cultuurhistorie, belangrijke stedelijke elementen.
Erf -E-	De achterterreinen zijn veelal bestemd tot "erf". Binnen deze bestemming mogen bijgebouwen en uitbreidingen van de hoofdgebouwen worden gerealiseerd. De te bebouwen oppervlakte is op de kaart uitgedrukt in percentages ten opzichte van het perceel.

Op sommige percelen is als nevenbestemming de parkeerfunctie expliciet bestemd. Door middel van een aanduiding is daarbij het minimum aantal te realiseren parkeervoorzieningen vastgelegd. Binnen de bestemming wordt op een aantal nader op de kaart aangegeven gebieden gestreefd naar handhaving en/of realisering van karakteristieke tuinmuren.

Van de directe bouwbepalingen kunnen burgemeester en wethouders, gehoord de Begeleidingscommissie Beschermd Stadsgezicht Sneek", vrijstelling verlenen.

Tuin -T-

Deze bestemming is opgenomen voor percelen welke om stedenbouwkundige redenen onbebouwd dienen te blijven. Het karakter van deze onbebouwde percelen dient zoveel mogelijk behouden te blijven. Slechts om dringende redenen zal in deze situaties een vrijstelling als bedoeld in artikel 18a WRO juncto artikel 21 van het Besluit op de ruimtelijke ordening worden verleend.

Groenvoorzieningen -G-

De in het plangebied voorkomende (openbare) groenvoorzieningen welke van structureel belang worden geacht zijn gedetailleerd bestemd. Volledigheidshalve wordt hierbij opgemerkt dat kleinschalige groenvoorzieningen binnen de verkeersbestemmingen kunnen worden gerealiseerd.

Water

De binnen het plangebied voorkomende grachten en singels zijn afzonderlijk bestemd.

3.2.7. Paragraaf IV Blokzijden

Blokzijderegeling
Invulling van de blokzijdetabellen

Voor de bestemming "gemengde doeleinden" zijn de functiewisselingen geregeld door gebruik te maken van de blokzijdemethodiek. De percelen begrepen in de bestemming Gemengde doeleinden zijn op de kaart voorzien van de aanduiding blokzijde met een blokzijdenummer. Per blokzijde is aangegeven tot welke aantallen onderscheiden functies als recht en tot welke aantallen onderscheiden functies na vrijstelling zijn toegestaan. De opgenomen aantallen zijn gebaseerd op de ligging van de blokzijde binnen de functionele zonering (de kleuring van het gebied). In de blokzijdetabel zijn in de eerste twee horizontale kolommen -A- de straatnaam en het blokzijdenummer aangegeven. In de tweede horizontale kolom -B- is voor de herkenbaarheid van het gebied de functionele zonering als bepaald in artikel 1 beschrijving in hoofdlijnen opgenomen. Deze aanwijzing is met name van belang voor de spelregels-criteria welke gelden bij de na vrijstelling van burgemeester en wethouders toe te stane functies.

In de aanhef van de derde kolom -C- zijn de aantallen functie-eenheden per blokzijde opgenomen, dit aantal correspondeert met het aantal aangewezen bebouwingsvlakken/percelen in de blokzijde.

De vierde kolom -D- bevat een opsomming van onderscheiden functies.

De vijfde kolom -E- geeft het aantal onderscheiden functies weer dat per blokzijde toelaatbaar is, daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen rechtens toelaatbare functies en aantallen functies welke na een vrijstelling (nadere belangenafweging) toelaatbaar zijn. Het gaat hier om functies op de begane grond; voor de verdieping is de woonfunctie uitgangspunt.

De laatste kolom bevat een voorwaarde waaraan, voor zover aangegeven, moet worden voldaan in geval van functiewisselingen. Functiewisselingen zijn niet toegestaan, indien de hier gegeven aantallen functies niet langer meer aanwezig zouden zijn. Het gaat hier om functies op de begane grond; voor de verdieping is de woonfunctie uitgangspunt.

Voor het beheer van de functionele regeling zal een registratie dienen plaats te vinden, waarbij per perceel (huisnummer) de functiemutaties dienen te worden genoteerd, waardoor toetsing van nieuwe ontwikkelingen vooraf, alsmede toetsing van feitelijke ontwikkelingen achteraf, snel kan geschieden.

De perceelsgewijze inventarisatie op huisnummer (alle bestaande functies zijn als "recht" toelaatbaar gesteld), vormt daarbij het uitgangspunt.

Op basis van het in de paragraaf 3.1.4. aangegeven beleid, zijn "spelregels" opgesteld voor de invulling van de blokzijdetabellen. Naar gelang de aanwezige functies of gelet op specifieke omstandigheden is van die spelregels afgeweken.

Spelregels inhoud blokzijdetabellen

Kernwinkelgebied

- De aanwezige functies worden alle als recht in de tabel opgenomen.
- Alle panden binnen de blokzijde mogen een functie krijgen als detailhandel en dienstverlening.
- Een minimum aantal winkels moet te allen tijde binnen de blokzijde worden gehandhaafd. Het minimum is driekwart van de panden of de helft van het aantal panden plus een. De keuze is afhankelijk gesteld van de ligging van de blokzijde binnen de totale winkelstructuur van de stadskern (aan het uiteinde of in het centrale deel).
- Een kwart van het aantal panden mag via vrijstelling van functie wisselen naar maatschappelijke doeleinden of naar kantoren. Toetsing moet mogelijk blijven op grond van het publieksgerichte karakter of baliefunctie.
- Een kwart van het aantal panden mag een woonfunctie krijgen, waarbij 10% van het aantal panden de woonfunctie als recht wordt toegestaan. Verlening van de vrijstelling

wordt afhankelijk gesteld van de handhaving van continuïteit van het winkelfront.

- In het kernwinkelgebied wordt in elke blokzijde een extra mogelijkheid als recht opgenomen voor vestiging van een hotel, restaurant of een dagzaak. In geval van meer dan 15 panden worden dat twee mogelijkheden als recht. In de recreatieve verblijfszone zijn wat extra mogelijkheden opgenomen. Toetsing wordt mogelijk gemaakt via D.h.v. (zie paragraaf 3.2.3.).
- Gelet op het open, publieke karakter van het kernwinkelgebied zijn daar geen mogelijkheden voor recreatie- inrichtingen.

Gemengd gebied

- De aanwezige functies worden als recht meegenomen.
- Woningen zijn in beginsel apart bestemd (buiten de blokzijde gehouden).
- Er is geen sprake van een minimum aantal te handhaven functie-eenheden in de diverse functiecategorieën.
- Alle panden mogen een functie krijgen ten behoeve van wonen.
- Afhankelijk van het accent van de deelgebieden mag ongeveer een derde tot een kwart van het aantal panden als recht dan wel deels via vrijstelling voor maatschappelijke doeleinden of kantoren worden gebruikt.
- Uitbreiding van bedrijfsfuncties wordt via vrijstelling in beperkte mate toegelaten, met name voor die gebieden waar een accent op die functie is aangegeven.
- In het gemengd gebied zijn extra mogelijkheden voor recreatiefuncties. In geval sprake is van minder dan 15 panden in de blokzijde een mogelijkheid voor meer dan één pand uitsluitend via vrijstelling.
- Extra mogelijkheid als recht voor vestiging hotel, restaurant of daggelegenheid. Bij meer dan 15 panden twee mogelijkheden: een als recht en een als vrijstelling (behalve nabij concentraties woningen). In de recreatieve verblijfszone zijn wat extra mogelijkheden opgenomen.
- Toename van het aantal panden met detailhandelsfunctie wordt via vrijstelling alleen mogelijk gemaakt in gemengd gebied met accent op detailhandel en publieksgerichte dienstverlening.
- In beperkte mate zijn extra mogelijkheden voor publieksgerichte dienstverlening opgenomen.
- Een en ander is afhankelijk van de gebiedsindeling: in gemengd gebied worden er wat extra mogelijkheden geopend voor de accent-functies.

Woongebied

- Alle woningen in het gebied, waarbij redelijkerwijs de woonfunctie voortgezet kan worden, zijn buiten de blokzijde gehouden.

- De resterende functies zijn alle als recht in de blokzijdetabel meegenomen.
- De resterende panden mogen alle functiewisseling ondergaan naar wonen.
- Functiewisseling waardoor meer functie-eenheden ontstaan van een functiecategorie dan nu het geval is, kan alleen via vrijstelling. Toetsing geschiedt aan de hand van de effecten op de hoofddoelstelling: het optimaal houden van het woonklimaat.
- Een extra vestiging van een hotel, restaurant of van een dagzaak wordt niet toegestaan.
- Het aantal recreatievestigingen mag binnen de blokzijde niet worden uitgebreid.

Gebruiksbepalingen

3.2.8. Paragraaf V Gebruiksbepalingen

Deze paragraaf bevat een tweetal bepalingen waarin specifieke gebruiksbepalingen zijn opgenomen.

I Gebruik van onbebouwde gronden

De gebruiksbepalingen bevatten naast het algemene verbod om de gronden anders te gebruiken dan overeenkomstig de gegeven bestemming en het daaromtrent bepaalde in de beschrijving in hoofdlijnen van artikel 1, nog een aantal met name genoemde verboden. Voor de onbebouwde gronden zijn dat bijvoorbeeld het plaatsen van onderkomens, het opslaan, opgeslagen houden, storten of lozen van puin, vuil of andere vaste of vloeibare afvalstoffen of het opslaan van gebruiksklare of onklare voer- of vaartuigen of onderdelen hiervan.

II Gebruik van bouwwerken

Deze gebruiksbepalingen bevatten, naast het algemene verbod om bouwwerken anders te gebruiken dan overeenkomstig de in lid A gegeven bestemming en het daaromtrent bepaalde in de beschrijving in hoofdlijnen van artikel 1, nog enige specifieke verbodsbepalingen. Zo is het verboden bouwwerken binnen de bedrijfsbestemmingen te gebruiken voor detailhandelsdoeleinden, evenwel met uitzondering van detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd of bewerkt en mits deze detailhandel geen zelfstandig onderdeel vormt van de bedrijfsvoering. Ook is het verboden bebouwing binnen de woonbestemming te gebruiken voor beroeps- of bedrijfsmatige werk- of opslagruimte.

III Vrijstellingen met betrekking tot het gebruik

Een belangrijk element hiervan wordt gevormd door de algemene vrijstellingsbepaling. Deze houdt in dat Burgemeester en Wethouders vrijstelling moeten verlenen, indien strikte toepassing van de verbodsbepalingen leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, welke niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd. Het opnemen van deze vrijstelling (ook wel toverformule genoemd) is een eis van de Kroon en gebaseerd op een interpre-

Aanlegvergunningen

tatie van artikel 10 WRO. Mede gezien de jurisprudentie (AROB) zal het andere gebruik moeten aansluiten bij de in lid A bedoelde bestemming. Toepassing van de vrijstelling mag in principe niet leiden tot een formele bestemmingswijziging.

Het stelsel van aanlegvergunningen (gebaseerd op artikel 14 WRO) heeft tot doel het uitvoeren van bepaalde andere werken en/of werkzaamheden te koppelen aan een door Burgemeester en Wethouders te verlenen vergunning. De bepalingen hebben tot doel een bescherming te geven aan bepaalde in het plangebied voorkomende waarden, veelal met betrekking tot cultuurhistorisch waardevolle elementen. Het artikel is onderverdeeld in een aantal leden, welke aangeven:

- I   waarvoor een vergunning vereist is
- II   wanneer het uit te voeren werk toelaatbaar is
- III   waarvoor geen vergunning vereist is
- IV   wanneer en bij wie het college advies moet inwinnen, alvorens een vergunning te verlenen.

3.2.9. Paragraaf VI Aanvullende bepalingen

Deze paragraaf van de voorschriften bevat een aantal bepalingen welke op de bestemmingen van paragraaf III van toepassing zijn. De diverse artikelen zullen hieronder kort worden toegelicht.

Algemene vrijstellingen

Deze vrijstellingen, gebaseerd op artikel 15, lid 1a WRO, hebben onder meer tot doel enige flexibiliteit in de voorschriften aan te brengen. Via een door Burgemeester en Wethouders te verlenen vrijstelling kunnen onder meer nutsgebouwtjes van geringe omvang worden gebouwd, geringe wijzigingen in de maatvoeringen en in de bestemmings- of bebouwingsgrenzen worden aangebracht.

Wijzigingsbevoegdheid van burgemeester en wethouders

In dit artikel zijn enige algemene wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Ingevolge dit artikel heeft het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid het plan te wijzigen, indien in de planperiode daaraan behoefte bestaat.

Overeenkomstig de constante jurisprudentie, is deze bevoegdheid van Burgemeester en wethouders aan (objectieve) grenzen gebonden. Een korte procedure (artikel procedureregels) begeleidt de gang van zaken en biedt belanghebbende de mogelijkheid bij het college van burgemeester en wethouders bezwaren in te dienen, voor zover deze bezwaren bij een eventuele inspraakmogelijkheid niet worden weggenomen. De toekenning van de wijzigingsbevoegdheid is gebaseerd op art. 11, lid 2, WRO.

De wijzigingsbevoegdheid betreft ondermeer:

- het aanbrengen van wijzigingen in de blokzijden-tabellen van artikel 25;

- het wijzigen van de bestemming "Maatschappelijke doeleinden" in de bestemming "Woondoeleinden en/of kantoren";
- het realiseren van passages;
- het wijzigen van de bestemmingen achter het gemeentehuis (omgeving Neltjeshaven);
- het wijzigen van de functies van grootschalige eenheden (op de kaart aangegeven met een blokarcering en genummerd 1 t/m 11).

Tot slot kan nog worden opgemerkt dat besluiten, genomen op grond van dit artikel ingevolge art. 11 lid 3 WRO, goedkeuring behoeven van gedeputeerde staten.

Procedureregels

Het artikel procedureregels geeft aan welke procedure dient te worden gevolgd, indien burgemeester en wethouders de aan hun toegekende bevoegdheid tot vrijstelling (in sommige gevallen en/of wijziging willen effectueren. Het geeft belanghebbenden de mogelijkheid gedurende een bepaalde periode bij burgemeester en wethouders bezwaren in te dienen tegen een ontwerpbesluit. Voor zover de procedureregels van toepassing zijn, is er in de betreffende artikelen naar verwezen.

Bescherming van het plan

Het onderhavige artikel dient te voorkomen dat dubbel tel situaties ontstaan.

Tevens is een regeling opgenomen voor de bescherming van "Rijksmonumenten"

Vanaf de straalzender loopt in zuid-westelijke richting een straalpad. Ter bescherming van het straalpad zijn beschermende bepalingen opgenomen.

Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen ingevolge dit artikel nadere eisen stellen bij het oprichten van bouwwerken. De mogelijkheid hiertoe wordt geregeld in art. 15 WRO.

3.2.10. Paragraaf VII Overgangs-, straf- en slotbepalingen

De overgangsbepalingen, lid I, hebben ten doel de rechtstoestand te begeleiden van bouwwerken welke op het tijdstip van het in ontwerp ter visie leggen van het plan gebouwd zijn of gebouwd kunnen worden in strijd met de bepalingen van het bestemmingsplan.

Lid II betreft een regeling voor het gebruik van onbebouwde gronden en bouwwerken in het plan, voor zover dit gebruik op het tijdstip van het rechtskracht verkrijgen van het plan afwijkt van de in het onderhavige plan gegeven bestemming.

Strafbaarheid van overtredingen

De voorschriften betreffende het gebruik van gronden en bouwwerken alsmede de eis van aanlegvergunningen voor het uitvoeren van bepaalde werken en/of werkzaamheden, hebben alleen dan praktisch resultaat, wanneer tevens een bepaling is opgenomen, die overtreding van deze voorschriften strafbaar stelt (overeen-

komstig het bepaalde in art. 59 WRO). Opgemerkt kan worden dat de stafmaat zelve in art. 59 WRO is geregeld.

Deelgebied A

3.3. Beschrijving per gebied

3.3.1. Deelgebied A, begrensd door Prins Hendrikkade, Gedempte Pol, Gedempte Poortezijlen, Suupmarkt, Leeuwenburg, Galigastraat, Martiniplein en Kerkgracht.

Binnen het zogenaamde kernwinkelfront mogen alle panden winkels worden

Alle straten binnen dit deelgebied, behalve de Prins Hendrikkade, Muntstraat, Kleine Kerkstraat, Marktstraat, Grote Kerkstraat, Oud Kerkhof, Martiniplein en Kerkgracht maken deel uit van het kernwinkelgebied. De functies detailhandel en dienstverlening drukken in zekere zin hun stempel op dit gebied.

Aan de genoemde functies is ruim baan gegeven door ze in de blokzijdetabellen voor het kernwinkelgebied in ieder pand toe te staan.

Er zijn ruime bebouwingspercentages van het erf aangegeven

Bovendien is in het bebouwingspercentage voor het erf een ruime marge gegeven, zodat per pand (dus per winkelvestiging) nog een zekere uitbreiding van de winkelvloeroppervlakte mogelijk is.

Het westelijke gedeelte van de Kruizebroederstraat en de Wijde en Nauwe Noorderhorne

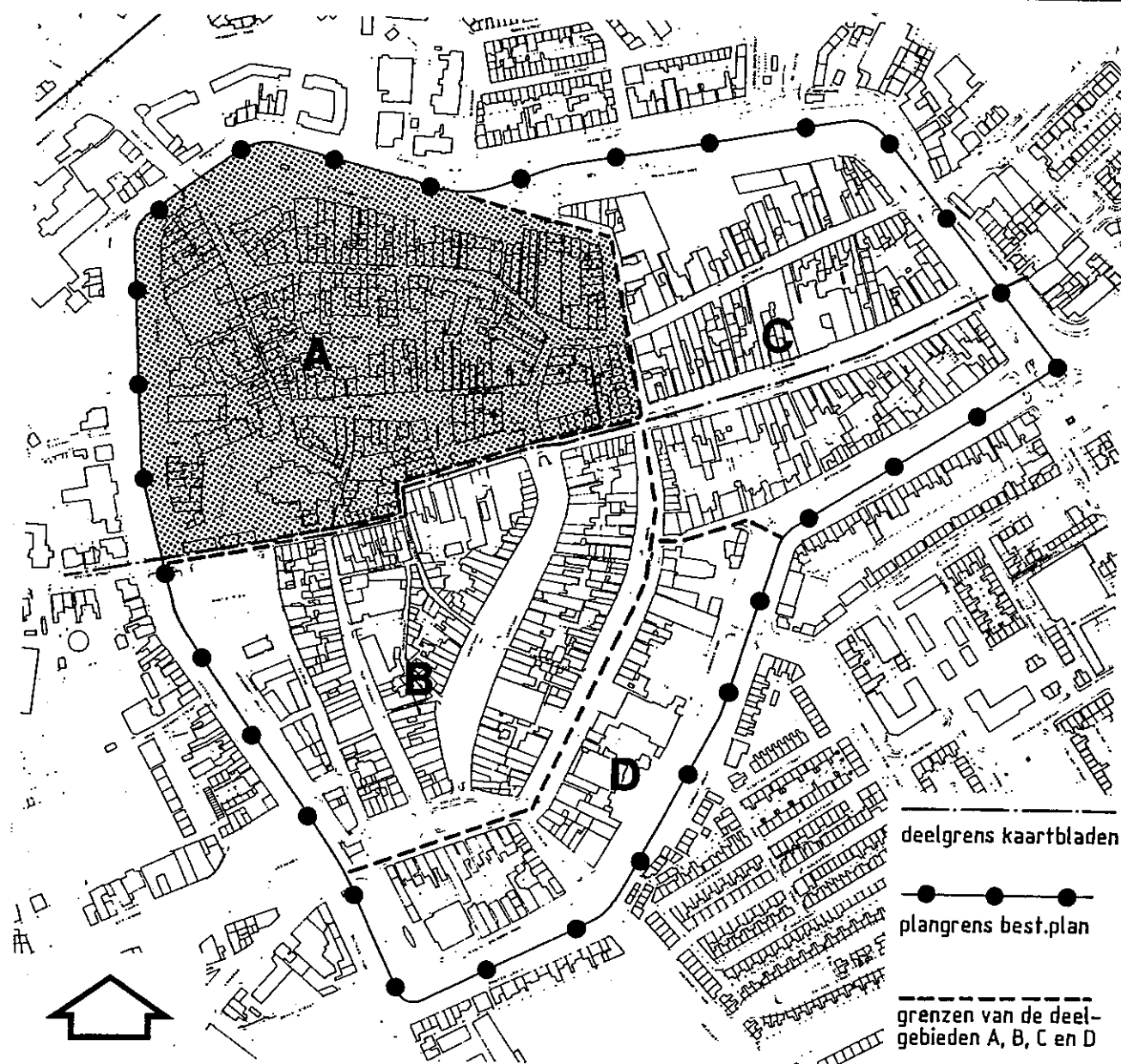
Het westelijke gedeelte van de Kruizebroederstraat en de Wijde en Nauwe Noorderhorne zijn momenteel als een uitloper van het kernwinkelfront te beschouwen. Naar verhouding bevinden zich hier weinig winkels. Het plan zal optimale mogelijkheden bieden voor verwinkeling van de Wijde Noorderhorne en het westelijk deel van de Kruizebroederstraat, waarmee gestreefd wordt naar een betere samenhang tussen Wijde Burgstraat en de Wijde en Nauwe Noorderhorne.

In het plan wordt gemikt op een opvulling van het kernwinkelfront tot aan de Wijde Noorderhorne

De doelstelling van de opvulling van het kernwinkelfront kan worden gerealiseerd, door de stimulerende invloed van een publiektrekkende functie als de bibliotheek aan de Wijde Noorderhorne. De bibliotheek is als aparte bestemming Maatschappelijke doeleinden in het plan opgenomen. Daarnaast wordt aan de zuidzijde van de Kruizebroederstraat een uitbreiding van het aantal winkels nagestreefd.

Als het totaal van winkels afneemt, is het van belang de inkrimping in de uitlopers van het kernwinkelfront te laten plaatsvinden

Toch is het van belang de winkelontwikkeling zodanig te begeleiden dat een mogelijke toekomstige inkrimping van de behoefte aan b.v.o./v.v.o. plaatsvindt in uitlopers van het kernwinkelfront. Deze uitlopers zijn veelal ingedeeld bij de zone gemengd gebied met een accent op detailhandel en dienstverlening.

deelgebied A

Kaart 16

Aan de Prins Hendrikkade kunnen bedrijven worden gevestigd

De Prins Hendrikkade wordt beschouwd niet te behoren tot het kernwinkelfront. In dit gemengde gebied zijn de bestaande woningen "hard" - dus als te handhaven - bestemd. In de blokzijdebellen 6 en 15 zijn naast mogelijkheden voor functiewijziging naar wonen uitbreidingsmogelijkheden gegeven aan de bedrijfs- en kantoorfunctie en voor maatschappelijke doeleinden. De winkel-functie mag hier niet verder worden uitgebreid.

Geen uitbreiding horeca in de Nauwe Noorderhorne en in deel Kruizebroederstraat

Hoewel gelegen in het kernwinkelgebied, wordt voor de Nauwe Noorderhorne geen enkele uitbreidingsmogelijkheid voor de horecafunctie opgenomen. Gelet op de beperkte breedte van de straat en het relatief grote aantal bovenwoningen wordt zo'n uitbreiding ongewenst geacht. Bovendien zijn er in de Wijde en Nauwe Noorderhorne al een vrij groot aantal horecabedrijven aanwezig.

Ook voor het deel van de Kruizebroederstraat ten westen van de Muntstraat geldt dat er al een aantal horecabedrijven aanwezig zijn. Aan de zuidzijde van dat straatdeel is een complex bovenwoningen geprojecteerd. In verband hiermee wordt in de blokzijde voor de noordzijde van de straat geen uitbreiding van de horecafunctie mogelijk gemaakt.

Aan de Marktstraat moet de "verkantoring" worden tegengegaan

De Marktstraat is een gebied, waar een sterke kantoorfunctie is ontstaan. Een verdere uitgroei mag niet ten koste gaan van de verblijfs- en ontmoetingsfunctie van de straat.

Uitbreiding stadhuis

In de noordelijke wand is het stadhuis uitgebreid in de panden van de bibliotheek. Aan de achterzijde van de voormalige bibliotheek is nieuwbouw voor het stadhuis gerealiseerd. Ook is nog een beperkte uitbreidingsmogelijkheid aanwezig aan de westzijde van het stadhuis.

Hotel "de Wijnberg" en hotel "Hanenburg" zijn apart bestemd

Het in deze gevelwand gelegen hotel "de Wijnberg" is apart bestemd als horeca: hotel, restaurant en dagzaak (H). Het is niet opgenomen in de blokzijderegeling; aan handhaving van deze horecafunctie wordt gehecht. Mocht de functie van hotel-restaurant komen te vervallen, dan is hiermee zo'n fundamenteel andere situatie ontstaan, dat alleen via een wijziging van het plan andere mogelijkheden kunnen worden overwogen. Op grond van dezelfde overwegingen is een soortgelijke regeling van toepassing op hotel Hanenburg aan de Wijde Noorderhorne.

Bij verplaatsen van het politiebureau alternatieve functies

Eind 1988 is gestart met de bouw van een nieuw politiebureau aan de Almastraat. Daarmee komt de mogelijkheid in zicht het huidige politiebureau een nieuwe functie te geven. Met het oog hierop voorziet het plan in de veranderbaarheid, via de blokzijderegeling (zie blokzijde 9). Het bestaande bureau zou tot wooneenheden kunnen worden verbouwd als zulks vanwege de aard van het

gebouw mogelijk wordt geacht. Het ligt misschien meer voor de hand aan zakelijke dienstverlening te denken of het pand te gebruiken voor maatschappelijke doeleinden of detailhandel, eventueel met bovenwoningen.

In de visie van veranderbaarheid wordt met name gedoeld op het realiseren van woningbouw of uitbreiding van het gemeentehuis aan de Gedempte Neltjeshaven ter plaatse van de stallingsruimten van de politie.

Mogelijke verdere uitbreiding stadhuis aan de Gedempte Neltjeshaven en/of aan de Kleine Kerkstraat

Voor een adequate huisvesting van het gemeentelijk apparaat is een verdere uitbreiding van het stadhuis noodzakelijk. Het bestemmingsplan laat hiervoor verschillende mogelijkheden open. Een mogelijkheid ligt in de realisering van nieuwbouw langs de noordzijde van de Gedempte Neltjeshaven. Daarbij zijn een of twee verbindingen over de straat heen denkbaar. Op deze wijze zal de hiervoor bedoelde bebouwing langs de noordzijde van dit straatje een uitsluitende functie voor maatschappelijke doeleinden krijgen. De aansluitende bebouwing aan de Kleine Kerkstraat en de Kruizebroederstraat kan dan een functie krijgen die aansluit bij de functionele structuur. Een andere mogelijkheid biedt het blok panden aan de Kleine Kerkstraat tussen de Kruizebroederstraat en de Gedempte Neltjeshaven. Een op deze plaats door ver- c.q. nieuwbouw te realiseren stadhuisuitbreiding kan met een verbinding (luchtbrug) over de Gedempte Neltjeshaven met de bestaande stadhuisbebouwing worden verbonden. Om het bestemmingsplan voor beide mogelijkheden voldoende flexibiliteit voor situering, maatvoering en dergelijke te laten, is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen.

Wonen aan de Kerkgracht en Oud Kerkhof moet worden beschermd

In het gebied tussen Kerkgracht en Oud Kerkhof zijn relatief veel woningen aanwezig. Het plan spreekt zich uit voor een bestemming van deze situatie. De aanwezige woningen zijn buiten de blokzijdetabel gehouden en kunnen daarmee niet van functie veranderen. In blokzijdetabel 4 kan nauwelijks uitbreiding worden gegeven aan andere functies dan de woonfunctie.

De situatie aan de noordzijde van het Oude Kerkhof en de Kerkgracht is bestemd als bestaand

De grote gebouwen aan het Oud Kerkhof noordzijde, Kerkgracht en Kerksteeg, zijn in een ruime omgrenzing aangegeven, daarbij is de huidige bestemming in het plan aangehouden. Het plan biedt een mogelijkheid van vervanging en/of uitbreiding van het huidig onderkomen van "Het Bolwerk" in samenhang waarmee uitbreiding kan plaatsvinden tot een gezamenlijke huisvesting van het sociaal-cultureel werk.

De kerk met bijgebouwen aan de Kerksteeg zal gedurende de planperiode naar alle waarschijnlijkheid geen wijziging ondergaan in vorm en functie.

Als veranderingen nodig zijn, moet er een planwijziging worden gemaakt

Voor het overige gaat het plan eveneens uit van handhaving van

Behoud open structuur

de gebouwen en functie van gebouwen. Komt echter de bestaande functie te vervallen en wordt de handhaving van de gebouwen bezwaarlijk geacht, dan is een planwijziging noodzakelijk. Binnen de algemene, in dit plan geformuleerde doelstellingen, is dan een andere inrichting van het gebied te maken.

Door de situering van de bebouwing en de daar tussen aanwezige open ruimten en tevens door de inrichting van het gebied is aan de Kerkgracht nog redelijk goed herkenbaar de oorspronkelijke karakteristiek van een door achtertuinen begrensde stadswal. Bij eventuele nieuwbouw dient de kartelrandstructuur te worden behouden.

Tussen Oud Kerkhof en Martiniplein is nieuwbouw mogelijk gemaakt (centrumvoorzieningen I)

De gebouwen, die de afsluiting vormen tussen de stedenbouwkundige ruimten van het Oud Kerkhof en het Martiniplein, zijn op de bestemmingsplankaart enigszins uitgebreid getekend. Het plan wil een nieuwbouw ter plaatse mogelijk maken met een wat algemene bestemming "Centrumvoorzieningen I" (onder uitsluiting van detail-handel) op de begane grond en op de hoger gelegen lagen deels dezelfde bestemming, deels wonen.

In 1989 is in deze bouwvlek een bouwplan gerealiseerd, dat ongeveer 2.500 m² vloeroppervlakte voor kantoren (waaronder het postkantoor) omvat.

De Cruycebroederhof is nu in het plan opgenomen.

Behoud van het bestaande gebouw met een ruime bestemmingsomschrijving

Aan de Kruizebroederstraat is de voormalige Cruycebroederhof tot "Centrumvoorzieningen II" bestemd. Hierbij wordt uitgegaan van handhaving van het bestaande gebouw, waarop de bestemmingen Woningen, Kantoren, Detailhandel en Dienstverlening of Maatschappelijke doeleinden van toepassing zijn.

Voor de verdieping wordt uitgegaan van de woonfunctie.

Op het binnenterrein kunnen na eventuele sloop van de latere aanbouwen, parkeerplaatsen worden ingericht. Voor de bepaling van het aantal parkeerplaatsen moet worden gerekend met 0,5 parkeerplaats per woning en/of 1 parkeerplaats per 100 m² à 200 m² overige functies.

Met deze bestemming wordt ervan uitgegaan, dat het toch karakteristieke gebouw in essentie voor de stad behouden blijft. In deze visie past het de gevel van het pand niet ingrijpend te wijzigen. Een geringe uitbreiding op het achtererf wordt tot de mogelijkheden gerekend.

Er is ruime vrijheid in het vormgeven van de bouwmassa voorzien

Langs de Prins Hendrikkade met name westelijk van de Munt straat is het niet van belang de bestaande stedenbouwkundige structuur te handhaven (zie kaartje ruimtelijke structuur, zone III). De mogelijkheid tot verplaatsing van zijgevels is niet meer specifiek voor dit gebied opgenomen, maar zal meer algemeen aanwezig zijn.

Zelfs is de voorgevel niet "hard" bestemd

Ook is het hier niet van belang de bestaande voorgevel te handhaven. Het gebied was vroeger een achtererfbebouwing aan de rand

van een watergang achter de stadswal. In de loop van de tijd is het verstedelijkingsproces op gang gekomen en is een wat willekeurige voorgevelbouwgrens ontstaan. Het plan verzet zich niet tegen een nog wat beweeglijk gevelbeeld en laat na een door burgemeester en wethouders verleende vrijstelling toe dat de voorgevel tot 3 meter achter de aangegeven voorgevelbouwgrens wordt geplaatst.

Aanvulling van de stedenbouwkundige structuur op de hoek van de Marktstraat en de Nauwe Noorderhorne

Op de hoek van de Marktstraat en de Nauwe Noorderhorne is een extra pand met twee bouwlagen op de kaart getekend. Hiermee is de wenselijkheid uitgesproken, dat deze nu nog open hoek weer bebouwd wordt, waardoor de stedenbouwkundige opzet ter plaatse beter tot haar recht wordt gebracht. Met name het ruimtelijk effect van de Marktstraat met de enigszins hol lopende noordelijke wand wordt door bovengenoemde maatregel versterkt.

De Kleine Kerkstraat en Gedempte Neltjeshaven

Het plan omvat een verdere stedenbouwkundige ontwikkeling van de Gedempte Neltjeshaven. De bebouwing in de bajonet van de Kleine Kerkstraat (achteruitgangen van hotel "de Wijnberg" en de Panbar) mag forser worden. De nu aanwezige bebouwing is als afzonderlijke bouwvlek getekend.

Ontwikkeling gebied Gedempte Neltjeshaven en Kruizebroederstraat

Het plan voorziet in bebouwing van de noordzijde van de Gedempte Neltjeshaven. De bebouwing is gezien zowel als mogelijkheid voor woonbebouwing als voor uitbreiding van de maatschappelijke bestemming.

Stedenbouwkundige mogelijkheden

Over de wenselijkheid van het verder ontwikkelen van het gebied kan het volgende betoogd worden.

Historische achtergrond

De kadastrale minuut toont de stad in een nog gave volgroeide structuur. Alle nu aanwezige rooilijnen zijn in 1825 reeds door bebouwing bepaald, hoewel aan de aard van de bebouwing aan de zuidzijde van de Kruizebroederstraat moet worden afgelezen, dat de verstedelijking daar betrekking had op waarschijnlijk in maat vrij kleine panden. Het hoofdgebouw van het O.B.W. is nog niet aanwezig: op deze plaats (dus buiten het te beschouwen gebied) staat nog de Kleine Kerk. Belangrijk is de aanwezigheid van de Neltjeshaven. Deze binnengracht is voor het ontstaan van Sneek van groot belang geweest. Het karakter van dit gebied was voor de demping te vergelijken met dat, wat we nog kennen van de Binnendieze in 's-Hertogenbosch. Tegenwoordig is de loop ervan nog goed te volgen in het nu bestaande straatje Gedempte Neltjeshaven.

De kadastrale minuut toont duidelijk het grote open binnengebied met zijn ontsluitingsmogelijkheden.

Verstedelijkingsproces

In de loop van de 19e eeuw is aan de (in 1915 gedempte) Neltjeshaven gebouwd, waarmee een begin werd gemaakt met een verstedelijkingsproces. Later zijn deze bouw- en woontechnisch slechte panden weer verdwenen, deels om plaats te maken voor achtererf-bebouwing van de panden aan de Kruizebroederstraat

en deels voor de aanleg van een parkeeraccommodatie. De entree van de Neltjeshaven aan de Kleine Kerkstraat is daarbij ook verbreed, hetgeen nu nog als structuurverstoring wordt ervaren.

Stedebouwkundige keuzen

De uitbreiding van het stadhuis, die recentelijk is gerealiseerd in een voor de omgeving fors gebouw, noopt tot de keuze van een ander stedebouwkundig ontwikkelingsmodel.

In deze visie wordt het gebied van de Gedempte Neltjeshaven niet langer als besloten binnenterrein behandeld, maar wordt een verdergaand verstedelijkingsproces toegestaan en zelfs tot doel verheven.

Stedebouwkundig "doorontwikkelen"

In historisch-topografisch perspectief is dit verdedigbaar. Bijna alle, nu als stedebouwkundige hoofdruimte gekende gebieden, hebben een lange wordingsgeschiedenis achter de rug, waarbij het beeld van verspreide kleinschalige bebouwing veranderde in het beeld van aaneengesloten, steeds verder in hoogte groeiende bebouwing. Niet zelden wordt de kern van een dergelijk structurelement, dus de latere stedebouwkundige hoofdruimte, gevormd door een watergang of grachtje, welke in de loop van de tijd wordt gedempt. De Marktstraat heeft ook eens zo'n fase doorgemaakt. Het is denkbaar, dat rond de Gedempte Neltjeshaven een zelfde soort stedebouwkundige ontwikkeling wordt toegelaten.

Zoals eerder betoogd heeft het gebied Gedempte Neltjeshaven reeds eerder zo'n verstedelijkingsproces doorgemaakt, maar daar is later de bebouwing weer verdwenen.

Bebouwen van de noordzijde Neltjeshaven

De bebouwingsactie (uitbreiding stadhuis achter het pand Marktstraat 17 en 19) legt de verplichting op het niet bij dit ene "incident" te laten, maar het in te passen in een totaal ontwikkelingsbeleid voor het gebied Neltjeshaven. Dat wil zeggen, dat met de bouw van de stadhuysuitbreiding tegelijk bindende afspraken moeten worden gemaakt voor de ontwikkeling van de bebouwing aan de noordzijde van de Gedempte Neltjeshaven en de verbetering van de panden aan de Kruizebroederstraat en de Kleine Kerkstraat.

Het bestemmingsplan voorziet in het maken van een min of meer gesloten bebouwing aan de noordzijde van de Gedempte Neltjeshaven. Om stedebouwkundig voldoende antwoord te kunnen geven op de massa van de uitbreiding van het stadhuis, is een bebouwing in overwegend drie lagen met een kap voorzien. Deze bebouwing loopt door over het erf, behorend bij het huidige politiebureau.

Rond de Martinikerk

Bij de restauratie van de Martinikerk zal te zijner tijd mogelijk de omliggende bebouwing worden vervangen. Het plan gaat voorlopig uit van een bouwgrens rond de bestaande panden met een correctiemogelijkheid ten behoeve van de voorgevel. Er is ook een andere inrichting van het Oud Kerkhof mogelijk. Het gebied wordt

bestemd tot verblijfsgebied (Vb).

Voormalige brandweerkazerne en voormalig gymnasium

De gebouwen, die de afsluiting vormen tussen de stedenbouwkundige ruimte van het Oud Kerkhof en het Martiniplein zijn op de plankaart enigszins uitgebreid getekend. Het betreft de gebouwen van de voormalige brandweerkazerne en het voormalig Gymnasium, die wat ongelukkig de begrenzing vormden van de betrekkelijk intieme ruimte rond de kerk (Oud Kerkhof) en de openheid van het Martiniplein. Binnen de aangegeven vlek is nieuwbouw gerealiseerd ten behoeve van centrumdoeleinden in twee tot drie lagen. Aan de zijde van het Martiniplein is daarbij door overbouw van het trottoir een galerij ontstaan. Het beloop van de gevel aan het Oud Kerkhof is zo vormgegeven, dat het besloten karakter van deze stedenbouwkundige ruimte wordt benadrukt.

Deelgebied B

3.3.2. Deelgebied B, begrensd door Martiniplein, Galigastraat, Leeuwenburg, Suupmarkt, Singel, Hoogend en Waterpoortsgracht.

Grootzand onderdeel van het kernwinkelfront

Centraal in dit deelgebied ligt het Grootzand, dat deel uitmaakt van het kernwinkelfront. Hier is weer voor alle panden, voorzover ze niet reeds als detailhandelsbedrijf in gebruik zijn in de blokzijderegeling (blokzijden 30, 33, 35, 36, 37, 38) de mogelijkheid voor een winkelfunctie opgenomen.

Verplaatsing bedrijf tussen Grootzand en Singel

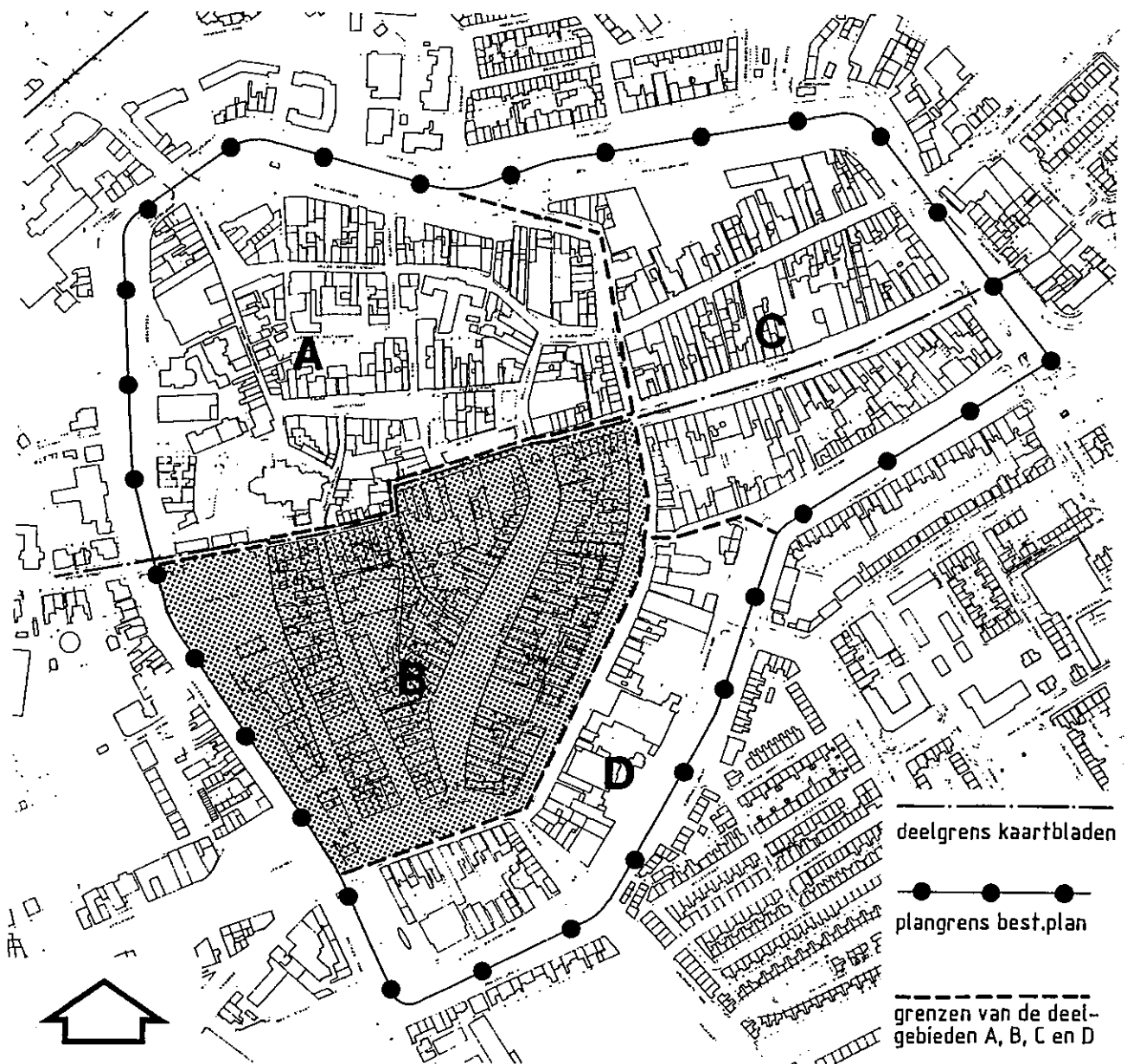
Het kantoor met opslagfunctie van Douma's IJzerhandel, gevestigd tussen Grootzand en Singel, is verplaatst naar het industrieterrein, waar het bedrijf al grotendeels was gevestigd. Overeenkomstig de uitgangspunten van het bestemmingsplan is een bouwplan ontwikkeld tot verbouw van de panden aan het Grootzand tot winkels met bovenwoningen en tot nieuwbouw van woningen aan de Singel.

Aan de Galigastraat ruime mogelijkheden voor winkels

De Galigastraat behoort ook tot het kernwinkelfront. Het bouwblok Galigastraat / Wijnkanstraat is praktisch geheel bebouwd. Deze situatie hoeft niet te worden veranderd, hoewel in de regeling van het aantal lagen is gepoogd het midden- en achtergedeelte van de panden (aan de Wijnkanstraat) lager te houden. Dit is van belang voor de bewoonbaarheid van de woningen die aan de Oude Koemarkt en de Wijnkanstraat zijn gebouwd.

Ook aan Leeuwenburg en Suupmarkt nadruk op de winkelfunctie

Voor winkelontwikkeling is ook aan het Leeuwenburg en de Suupmarkt zuidzijde maximale ruimte gegeven in de regeling via de blokzijde 34 en 36.

Deelgebied B

Kaart 17

Geen verdere uitbreiding van Amicitia en de telefooncentrale mogelijk in het plan

Het winkelfront wordt aan het Leeuwenburg onderbroken door de buiten de blokzijde bestemde telefooncentrale en het gebouwencomplex Amicitia. Beide functies zijn binnen het bouwblok sterk uitgebreid. Verdere uitbreiding zit er niet meer in zonder dat de omliggende bebouwing in het gedrang komt. Uitbreiding is niet voorzien in het plan, anders dan dat uitbreiding wordt gerealiseerd in of achter bestaande panden aan het Leeuwenburg en het Grootzand, zonder dat de huidige functies (winkels) worden belemmerd.

Zendmast PTT is in het plan mogelijk gemaakt

Ten behoeve van het goed functioneren van de telefooncentrale is de oprichting van een mast van circa 30 meter hoogte met een schotelantenne gewenst gebleken.

Gezien de gevoeligheid van het stedenbouwkundige beeld vergde dit een zorgvuldige vormgeving. Voor de hoge inmiddels gerealiseerde mast, is een aparte aanduiding (straalverbindingstoren hoogte maximaal 35 m) op de kaart opgenomen.

Het Oud Kerkhof (zuidelijk gedeelte) is toegevoegd aan het kernwinkelgebied

Voor het Oud Kerkhof en Oude Koemarkt (noord-westzijde), de aanlooproute naar de Galigastraat is gekozen voor optimale mogelijkheden voor winkels (zie blokzijde 23).

Beperking van de mogelijkheden voor winkels buiten het kernwinkelfront

Wat betreft de winkelfunctie verdienen de Oude Koemarkt (blokzijde 24, 28 en 29), het Hoogend (blokzijde 26 en 58) en de Singel (blokzijde 39, 40, 41, 50, 55 en 56) bijzondere aandacht. Al deze gebieden behoren niet tot het kernwinkelfront. Teneinde de winkelfunctie binnen het kernwinkelfront te concentreren - dit is een duidelijke keuze in het structuurplan - is het zaak de mogelijkheden voor de functie buiten dit gebied af te remmen. Dit krijgt in het plan gestalte door de bestaande winkels positief te bestemmen, maar verder via de blokzijdetabel geen substantiële uitbreiding van het aantal winkelvestigingen toe te staan.

Nog wel beperkte mogelijkheden aan de Singel (noordelijk gedeelte)

Voor het noordelijk gedeelte van de Singel is op deze regel een uitzondering gemaakt door iets meer nieuw-vestigingen toe te staan. Overeenkomstig aan deze beleidsuitspraak is binnen de blokzijde 39 en 50 via vrijstelling enige extra ruimte gecreëerd voor vestiging van winkels en publieksgerichte dienstverlening.

Aan de Oude Koemarkt wordt een menging van verschillende functies voorgestaan

De Oude Koemarkt is qua functie een gemêleerd gebied. De vestiging van kleine bedrijven wordt hier zeker positief tegemoet getreden, maar dit mag zeker niet ten koste gaan van de overige functies. De aanwezige woonfunctie wordt als een te beschermen functie beschouwd. Woningen met een zekere toekomstwaarde zijn buiten de blokzijden gehouden. In de blokzijdetabellen 24, 28 en 29 is het gemêleerde karakter benadrukt. Daarenboven is een beperkte uitbreiding mogelijk gemaakt via een nadere afweging bij

Dit met een duidelijke ondersteuning van de woonfunctie

een vrijstellingsbesluit van de verhouding tot het kernwinkelgebied voor detailhandel en dienstverlening.

De woonfunctie mag daarbij niet verder teruglopen. Aan dienstverlenende bedrijven en kantoorfuncties is enige uitbreiding gegeven. Het is bij het beheer van het gebied van het grootste belang, dat verpauperende tendensen worden tegengegaan.

Een bestemming maatschappelijke doeleinden voor de Praktijkschool

De Praktijkschool kan voor allerlei bijzondere openbare functies worden gebruikt. De bestemming is maatschappelijke doeleinden. Daarbij is tevens een wijzigingsbevoegdheid voor wonen, kantoor en praktijkruimte voorzien.

De panden Oude Koemarkt 10 en 12, gelegen op de hoek Oude Koemarkt/Wijnkanstraat, zijn in begrenzing en bestaande functies bestemd.

Nieuwbouw van 27 woningen aan de Oude Koemarkt

Het nieuwbouwplan aan de Oude Koemarkt omvat de bouw van 27 woningen (10 éénslaapkamerwoningen en 17 tweeslaapkamerwoningen) en 9 stuks garageboxen. Het plan is inmiddels gerealiseerd.

Recente verbeteringen bebouwing Havenstraat

In een particulier plan tot renovatie van een deel van de Havenstraat was een aantal jaren geleden een beperkte uitbreiding van de aanwezige bar met het perceel Sneek B 1073 opgenomen. Op dat plan is van gemeentewege in principe positief gereageerd. Tegen die achtergrond is binnen de blokzijde deze uitbreiding in het plan mogelijk gemaakt.

Het plan staat toe, dat aan het Zuidend grote veranderingen worden aangebracht

Het Zuidend is een typisch bedrijfsgebied, waar weinig beschermenswaardige elementen aanwezig zijn.

Het bestaande functiepatroon mag volgens de blokzijdetabel (blokzijde 25) meer differentiatie gaan vertonen. Maatschappelijke doeleinden, dienstverlening en kantoorfuncties kunnen worden toegevoegd c.q. uitgebreid.

Handhaving van bestaande functies en uitbreiding van de woonfunctie

De aanwezige woonfunctie wordt beschermd (bovenwoningen) en kan ook worden versterkt. In de blokzijdetabellen is voorzien, dat alle panden de woonfunctie kunnen krijgen. De horeca-functie wordt ook in dit gebied duidelijk aan banden gelegd.

Geen actief beleid bebouwing Martini-plein

Ten aanzien van de bebouwing aan het Zuidend/Martiniplein tussen Oud Kerkhof en kleuterschool zal door de gemeente geen actief beleid worden gevoerd om te komen tot veranderingen van het nu bestaande gebruik en het nu bestaande beeld. Op grond hiervan is het binnenterrein tussen Zuidend en Oude Koemarkt conform de huidige situatie bestemd (erfpercentage 100%).

Bedrijfsgebied rond het Grootklooster

In het gebied tussen de kleuterschool en de steeg achter de bebouwing van het Hoogend is wel een actief beleid van de gemeente denkbaar.

"Schrappen" van bestemming B mogelijk	Het plan gaat vooralsnog uit van de handhaving van de bestaande situatie. De blokzijdetabellen 24 en 25 geven maximale mogelijkheden voor functieverandering naar wonen. Indien dergelijke wijziging is gerealiseerd kan via een wijzigingsbevoegdheid de blokzijdetabel worden aangepast, zodat bedrijven komen te vervallen. Ook is ten aanzien van de erfbebouwingsbepaling gestreefd naar het niet verder bebouwen van het binnenterrein.
Bebouwingsplan Waterpoortsgracht	Het recent gereed gekomen reconstructieplan voor het gebied tussen het Zuidend en de Waterpoortsgracht ten zuiden van het Martiniplein is in nauwkeurige begrenzing opgenomen in het bestemmingsplan. Het complex omvat circa 45 woningen en enige bedrijfs- en kantoorruimten. De bij oplevering van het complex voorziene functieverdeling is in dit bestemmingsplan gehandhaafd.
Geen detailhandel mogelijk	Dit wil zeggen dat voor de nog niet in gebruik zijnde bedrijfsruimten de detailhandel blijft uitgesloten.
Aan de Singel moet een gevarieerd bestemmingspatroon worden gehandhaafd	Aan de Singel - in dit deelgebied deels het karakter van een achtererfbebouwing van de panden aan het Grootzand - is eveneens het handhaven van een juiste "mengverhouding" van functies van belang.
Versterking van de woonfunctie	Ook hier weer een bescherming van de woonfunctie. De aanwezige woonpanden zijn buiten de blokzijde gehouden en als woning bestemd. De detailhandelsfunctie wordt duidelijk begrensd. In de blokzijdetabellen (blokzijde 39, 40 en 41) worden mogelijkheden gegeven voor uitbreiding van maatschappelijke doeleinden, dienstverlening en kantoorfuncties. Voorts worden beperkte uitbreidingsmogelijkheden gegund voor bedrijven. Blijkens de blokzijdetabellen kan de woonfunctie verder tot ontwikkeling worden gebracht. Dit wordt bij voorbeeld bewerkstelligd door het hiervoor bedoelde bouwplan tussen Grootzand en Singel.
In het gebied tussen Havenstraat en Oude Koemarkt staat de woonfunctie centraal	Het binnengebied van dit gedeelte van de stad (Wijnkanstraat, Scharnestraat, Havenstraat en Havenzijstraat) heeft stedenbouw kundig een ingewikkelde structuur, die mede de oorzaak is van een zeer rommelige functionele opbouw. Met de nieuwbouw aan de Oude Koemarkt, de Wijnkanstraat en de Havenstraat wordt een impuls gegeven voor de versterking van de woonfunctie.
Bestaande andere functies worden gedoogd, maar geen uitbreiding gegeven	In samenhang hiermee wordt binnen het bestemmingsplan de woonfunctie ook verder zoveel mogelijk beschermd. De aanwezige woningen met enige toekomstwaarde zijn afzonderlijk als woning bestemd en in de tabellen zijn maximale mogelijkheden voor versterking van de woonfunctie opgenomen. Ontwikkeling van andere functies is weinig extra ruimte gegeven. De flexibiliteit van het

plan staat echter wel toe, dat binnen de groep van niet-woonfuncties verschuivingen plaatsvinden. Gelet op het in de functionele structuur aangegeven accent op detailhandel en publieksgerichte dienstverlening in de Scharnestraat, is daarbij via vrijstelling enige uitbreiding van deze functies mogelijk gemaakt. Daarvoor is te meer aanleiding nu het hier om een verbindingsstraat tussen twee delen van het kernwinkelgebied gaat (Galigastraat en Grootzand).

Bebouwingsplan Oude Koemarkt

De toekomstige ontwikkeling is wat betreft het gebied tussen Oude Koemarkt en Havenstraat vrij nauwkeurig aangegeven en bestemd. De Meester Visserschool is in vorm precies vastgelegd. Dit is gedaan omdat het als een architectonisch beeldbepalend pand wordt gewaardeerd en deze voorschriften nodig worden geacht om het gebouw in huidige verschijningsvorm te kunnen behouden.

Herstel historische situatie aan de zijde van de Oude Koemarkt

Aan de zijde van de Oude Koemarkt is in het nieuwbouwplan de gehele gevelwand gesloten en daarmee een historische situatie hersteld. De oorspronkelijke voorgevelbouwgrans wordt nagenoeg volledig gevolgd.

In de bebouwing is een onderdoorgang opgenomen om vanaf de Oude Koemarkt het binnenterrein te kunnen bereiken. Het gevarieerde beeld van de gevelopbouw is in het plan binnen grenzen vastgelegd.

Deze variatie is van belang voor het stedenbouwkundige beeld van de Oude Koemarkt.

Wijnkanstraat

Aan de Wijnkanstraat is ook precies in de rooilijn gebouwd hoewel in het plan op de hoek met de Havenstraat de gevel iets is teruggelegd om een opgang naar bovenwoningen ruimte te geven. De Havenstraat is net even breder gehouden om de toetreding van licht en lucht te verbeteren. De hoogte van de bebouwing is aangepast aan het beeld van de Scharnestraat met een goothoogte van 6 m.

Binnenterrein

Binnenterrein open van karakter Wijnkanstraat, Oude Koemarkt, Havenstraat

In het plan is het gehele binnenterrein als erf bestemd om verder geen beperkingen te geven voor de inrichting van het gebied.

Het bouwplan voor de Wijnkanstraat houdt een vrij groot binnenterrein vrij van bebouwing. Hierop is voor het noordelijk gedeelte met ruime marges een parkeergelegenheid voor 20 à 30 auto's te realiseren waarbij voldoende ruimte vrij blijft voor enig openbaar groen. Met name de opening naar de Havenstraat diende zorgvuldig te worden vormgegeven met enige groenvoorzieningen.

Het plan kiest voor een open westelijke wand van de Havenstraat. Tegen het bij de Meester Visserschool behorende erf is een berging (opslagplaats) gebouwd ter vervanging van het vroegere pandje op het perceel nummer 1165. Nabij de Wijnkanstraat vormt de woonbebouwing een goede begeleiding en entree van de straat.

In het zuidelijk gedeelte wordt de openheid van het binnenterrein gewaarborgd door slechts beperkte erfbouw (20%) toe te staan.

Behoud karakter Havenstraat

Het terrein van de Meester Visserschool heeft enige zorg. De bebouwing in de bocht van de Havenstraat geeft een goede begeleiding aan die kant van de straat en is daarom in het plan ook als te handhaven bestemd (maatschappelijke doeleinden). De uitbouw van de Meester Visserschool mag zelfs tot in de rooilijn worden uitgebouwd om de ruimtewerking nog te verbeteren. Het bij de school behorende plein dient aan de kant van de Havenstraat en naar het binnenterrein van de nieuw te realiseren bebouwing duidelijk te worden afgeschermd. In het plan is hiertoe een muur voorgeschreven. Deze is ook gerealiseerd. Het straatkarakter van de Havenstraat kan op deze wijze voldoende worden uitgedrukt.

Oostzijde Havenstraat

De oostzijde van de Havenstraat is min of meer conform de huidige situatie bestemd. In het gebied zal vooralsnog geen door de gemeente geïnitieerde stadsvernieuwing plaats vinden. De laatste tijd zijn veel panden door particulier initiatief verbeterd.

"Pleintje" aan de Scharnstraat en Havenstraat

De twee smalle panden aan de Scharnstraat op de hoek van de Wijnkanstraat zijn in het plan gesloopt gedacht. Er ontstaat zo een klein pleintje waardoor wat extra ruimte op de samenkomst van de drie op zichzelf smalle straten kan worden gecreëerd. Dit zal de bewoonbaarheid van het gebied gunstig kunnen beïnvloeden.

Positieve invloed op bewoonbaarheid van het gebied

Dit argument staat centraal bij de overweging de historisch stedenbouwkundige structuur iets te wijzigen.

De huidige panden Scharnstraat 11 en 13 zouden ook na een grondige - noodzakelijke - rehabilitatie onvoldoende architectonische en woontechnische kwaliteit kunnen krijgen om handhaving dringend gewenst te maken. Daarom lijkt een bescheiden verruiming van de stedenbouwkundige structuur een gunstiger effect op de omgeving te hebben.

Als tot sloop van de panden wordt overgegaan dan moet aan de zijgevel van de panden Scharnstraat 15 en Havenstraat 2 voldoende aandacht worden besteed om een verantwoorde begrenzing van het pleintje te verkrijgen. Tevens moet het pleintje met zorg worden ingericht. Enige beplanting ware hierbij te voorzien.

De bestaande verkaveling heeft niet gehandhaafd te blijven

In het gebied Zuidend is de bestaande verkaveling als veranderbaar aangemerkt.

Het plan verzet zich hiermee niet tegen de sloop van grote delen van de gevelwand, gevolgd door nieuwbouw, waarbij het wel van belang is, een zekere kavelmaat (parcellering) in de vormgeving van de bouwmassa en de gevel uit te drukken (zie ruimtelijke

van de bouwmassa en de gevel uit te drukken (zie ruimtelijke structuur zone II).

Versterking van de woonfunctie ook mogelijk in bedrijfspanden

Het nu bestaande complex bedrijfsfuncties in het zuidelijk gedeelte van de Singel (de nummers 81 t/m 85) wordt als gebouwen-complex enigermate karakteristiek gezien voor dit gebied. De bestaande functie (opslag) zou kunnen worden gehandhaafd. Voorts zijn binnen de blokzijdetabel (blokzijde 41) extra mogelijkheden gegeven voor functiewijziging naar wonen, maatschappelijke doeleinden en kantoren (zie eerder bedoeld bouwplan Douma's IJzerhandel).

Het plan verzet zich echter niet tegen sloop van de panden en de realisatie van een nieuw gebouwen-complex. Bij realisering van nieuwe bebouwing dient het bepaalde in artikel 1 lid 3c (zie ruimtelijke structuur, zone II) van de voorschriften in acht te worden genomen.

Bij eventuele nieuwbouw ter plaatse is handhaving van de parcellering van belang

Het is hierbij van belang de ter plaatse karakteristieke verkaveling (pandbreedte van circa 6 tot 8 meter) te handhaven. Tevens moet in geval van nieuwbouw worden gelet op de diepte van de panden. Enige ruimte op het binnenterrein moet worden gerealiseerd, waarbij ook de benodigde parkeerruimte aandacht verdient.

In het kernwinkelfront nadruk op verblijfsfuncties van het openbaar gebied ("stadserf")

Samenhangend met het kernwinkelfront wordt de bestemming Verblijfsdoeleinden, auto's toegestaan, gelegd op het Grootzand, in de Galigastraat, aan het Leeuwenburg, Hoogend noordzijde, Waterpoortsgracht en de Suupmarkt en bovendien in alle verbindende straten zoals de Scharnestraat, Havenstraat, Havenzijstraat, Wijnkanstraat en de stegen Lange Pijpsteeg en Korte Pijpsteeg.

De Singelroute in het plan als wegverkeersbestemming

Bijzondere aandacht in dit deelgebied vraagt de route Hoogend - Singel die verder in verbinding staat met de Prins Hendrikkade. Hier is gekozen voor een "pure" verkeersbestemming, omdat deze route vooralsnog onmisbaar is in het circulatiesysteem van de stad.

Het onderbreken van de doorgaande route wordt voorlopig niet voorzien, maar is wel mogelijk binnen de bestemming

Pas als te zijner tijd eventueel een nieuwe brug over de Geeuw wordt aangelegd, is het denkbaar, dat het doorgaand verkeer over de Singel aan banden wordt gelegd. Overigens dient te worden opgemerkt, dat binnen de bestemming Vw iedere denkbare straatindeling mogelijk is, waarbij de bestemming echter aanduidt, dat de wegverkeersfunctie centraal staat (ruimte voor rijwegen en parkeerstroken). De inrichting van de Singel is aan verbetering toe wat betreft de boombeplanting en de indeling naar parkeerplaatsen.

Het Martiniplein wordt gezien als centrale parkeeraccommodatie

Het Martiniplein is in het plan apart als parkeerterrein bestemd (bestemming Vw(p)). De suggestie in het structuurplan voor de bouw van een parkeerkelder onder het plein is in het bestemmingsplan als een voorlopig nog niet realiseerbare optie be-

schouwd.

Andere straten worden als circulatiewegen gezien, waarbij de verblijfsfunctie verbeterd wordt

Aandacht voor het stedenbouwkundig milieu (aankleding van de straat) is gewenst

Milieu-verbetering door het planten van bomen

Deelgebied C

De Oosterdijk is zodanig bestemd, dat de winkelfunctie centraal straat

Ruime mogelijkheden voor uitbreiding per vestiging

Tussen Gedempte Pol en de Prins Hendrikkade is de bestaande situatie bestemd

Het is van historisch-topografisch belang de tuin aan de Jousterkade te handhaven

De rest van de straten en verbindingroutes in het deelgebied worden geacht een wegverkeersfunctie te hebben, waarbij tevens mogelijkheden aanwezig zijn om verblijfsfuncties te realiseren. Dergelijke maatregelen kunnen een duidelijke verbetering van het stedenbouwkundige milieu betekenen.

De vormgeving van de openbare ruimte van de Oude Koemarkt is verbeterd. De rijbaan is enigszins verlegd en er zijn parkeerstroken aangelegd. Bovendien is boombeplanting aangebracht.

Het aanbrengen van een duidelijke groenstructuur door bijvoorbeeld de aanplant van een carré van bomen rond het Martinplein kan het aanzicht van het plein sterk verbeteren. Een daarop gerichte herinrichting heeft inmiddels plaatsgehad. Dit is afgerond met het planten van bomen.

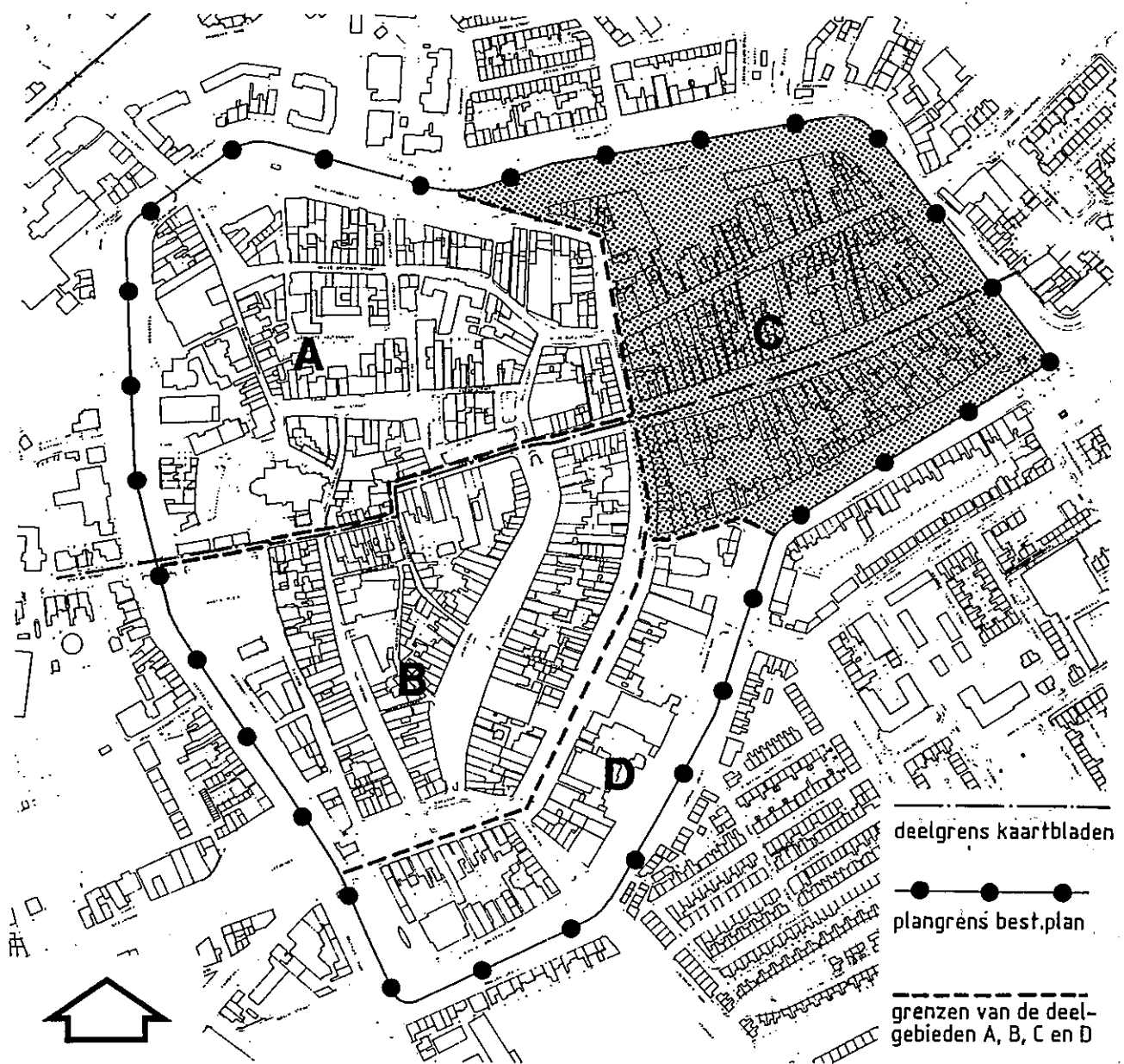
3.3.3. Deelgebied C, begrensd door Prins Hendrikkade, Jousterkade, Bothniakade, Hooiblokstraat, Singel, Gedempte Poortezijlen en Gedempte Pol.

De Oosterdijk is overeenkomstig de rest van het kernwinkelfront bestemd. De afzonderlijke panden zijn doorgaans in ruime omgrenzing op de kaart getekend. De bebouwingsmogelijkheden van de erven zijn ook als regel ruim genomen.

De grond aan de achterzijde van de winkelpanden is veelal bestemd tot erf met een bebouwingspercentage van 100%.

De smalle strook bebouwing tussen het uiteinde van de Gedempte Pol en de Prins Hendrikkade is bestemd tot gemengde doeleinden met accent op detailhandelsfuncties en publieksgerichte dienstverlening.

Aan de Jousterkade is nog een open ruimte aanwezig. Deze illustreert een zeker stadium in de stedenbouwkundige ontwikkeling van dit gebied. De stadswal ter plaatse is als één van de eerste ter plaatse geslecht, waarna in de loop van de tijd een bebouwing van het gebied tot stand is gekomen. Ter plaatse van de tuin, behorende bij het pand Jousterkade 4, is dit langzaam verlopende proces van stedenbouwkundige ontwikkeling als het ware blijven steken. Op grond van deze kwaliteit is de tuin als "tuin" bestemd.

deelgebied C

Kaart 18

Kleinzand noordzijde bestemd als gemengd gebied

Het Kleinzand noordzijde wordt gezien als een gemengd gebied. De aanwezige functies zijn in de bestemmingsregeling opgenomen. In de blokzijdetabellen is een geringe uitbreiding gegeven aan de kantoorfunctie en wordt met name de woonfunctie sterk bevorderd. Dit sluit aan op het reeds gerealiseerde bebouwingsplan voor het gebied Tonnema.

Aan het Kleinzand zuidzijde sterke nadruk op de woonfunctie

Het Kleinzand zuidzijde verschilt vooral op het punt van mate, waarin de woonfunctie is vertegenwoordigd. Het structuurplan geeft het gebied Kleinzand zuidzijde/Bothniakade als overwegend woongebied aan. Van belang hierbij is dat niet alleen de nog aanwezige openheid van de achtererven een aantrekkelijk element vormt voor de woonfunctie, maar ook dat de woonfunctie de meeste garanties biedt voor het behoud van die openheid. Die openheid dient te worden gezien als een belangrijk element in wezen en functioneren van historische stadskernen.

Aan de Bothniakade ligt vooral het zwaartepunt op de ontwikkeling van de woonfunctie

Het spreekt vanzelf, dat in verband hiermee de woonfunctie op de kaart en in de blokzijdetabellen de hoogste voorrang krijgt. Voorts zijn mogelijkheden gegeven voor wijziging van bedrijfsfunctie in kantoorfunctie.

Ook aan de Bothniakade zijn de aanwezige niet-woonfuncties bestemd als gemengde doeleinden, woongebied. Er valt geen functie in het overgangsrecht. De aanwezige woningen, waarvan de woonfunctie naar verwachting kan worden geprolongeerd, zijn apart bestemd als woning. Alle andere functies zijn zodanig opgenomen, dat functieverandering alleen mogelijk is indien het woonmilieu als geheel daarvan verbetering ondervindt.

In verband met de nadruk op de woonfunctie spreekt het vanzelf, dat met de bebouwingspercentages van de erven terughoudendheid is betracht en dat de aanwezige tuinen en open erven als zodanig bestemd zijn. De overwegingen genoemd in voorgaande alinea gelden hier uiteraard in dezelfde mate.

De winkels aan het noordelijk deel van de Singel kunnen worden gehandhaafd

Aan de Singel tussen het Kleinzand zuidzijde en de Hooiblokstraat is het bestaande functiepatroon in het plan gehandhaafd. Het aantal winkels mag in beperkte mate uitbreiden (via vrijstelling). Ruimere mogelijkheden worden geboden voor maatschappelijke doeleinden en kantoren. Het gebied behoort niet tot het kernwinkelfront. De panden in het gebied zijn bestemd tot gemengde doeleinden.

Bedrijven en kantoren mogelijk aan de Hooiblokstraat

Aan de Hooiblokstraat zijn eveneens de mogelijkheden voor maatschappelijke doeleinden en kantoorfuncties vergroot.

Ontwikkelingen Prins Hendrikkade

Met de vestiging van een supermarkt van Albert Heijn aan de Gedempte Pol en de Prins Hendrikkade, de aanleg van een par-

Historie van het gebied Prins Hendrik-kade

keervoorziening achter de bebouwing aan de Oosterdijk en de reconstructie van de Prins Hendrikkade is een begin gemaakt met de stedenbouwkundige ontwikkeling van het gebied Prins Hendrik-kade.

Het gebied is vanouds een soort restruimte tussen de voormalige stadswal en de Oosterdijk. Bepalend binnen het gebied zijn de vele stegen tussen de bebouwing van de Oosterdijk. In 1886 werd de Prins Hendrikkade voor het eerst ontsloten door de aanleg van de trambaan Joure-Harlingen. In 1915 werd de Prins Hendrikkade als verkeersroute aangelegd en werd de nu voor een deel weer gesloopte bebouwing gerealiseerd.

Geen stedelijk beeld ontstaan

In circa 70 jaar stedenbouwkundige ontwikkeling is hier nooit een echt "stevig" stedelijk beeld ontstaan. Het gebied behield het karakter van achtererfbebouwing van de panden aan de Oosterdijk.

In het bestemmingsplan wordt de achterwege gebleven verstedelijking wel op gang gebracht en begeleid.

Gevelwand met wonen en kantoren aan de Prins Hendrikkade

Voorzien wordt de realisatie van een min of meer gesloten gevelwand aan de Prins Hendrikkade. Op het binnenterrein is een parkeeraccommodatie aangegeven. Met het oog op het te handhaven aantal parkeerplaatsen (circa 100) zal het nodig zijn ook gedeeltelijk onder de te realiseren bebouwing te parkeren.

Bij de vormgeving van de deels voor woningen en deels voor kantoren te realiseren bebouwing wordt er naar gestreefd een gesloten gevelwand aan de Prins Hendrikkade te realiseren, waarbij niettemin een visuele relatie tussen de kade en het parkeerterrein gewenst is. Voorts zal recht worden gedaan aan het beloop van de aanwezige stegen, met name de Truffelsteeg. Ten oosten van deze steeg is een complex van 22 woningen gerealiseerd (april '88 gereedgekomen).

Gebied Tonnema

Ter plaatse van de voormalige fabriek van Tonnema zijn 52 appartement-woningen gerealiseerd.

Het plan past in maat en schaal in de gevelwand en is ontwikkeld op basis van het bestemmingsplan "Kleinzand".

Wijzigingen ten opzichte van het plan "Kleinzand"

Bij de uitvoering van de bouw bleken enige aanpassingen in de maatvoering noodzakelijk en is een aantal voorziene functies niet gerealiseerd.

De bedoelde correcties zijn op de plankaart van het bestemmingsplan Stadskern aangebracht. Het bouwplan is nu precies conform de gerealiseerde toestand in het plan opgenomen.

Ruim gestelde bebouwingsvoorschriften gebied Bothniakade zouden het beoogde herstel van de woonfunctie moeten ondersteunen

Omdat in het gebied "Bothniakade" geen bijzondere te beschermen stedenbouwkundige en architectonische waarden aanwezig zijn, is de achtergevelbouwgrens "recht getrokken" en is ook in

een min of meer uniforme (bouw)hoogte-regeling voorzien. In het gebied mogen overal twee lagen worden toegepast. Dit betekent op tal van punten een uitbreiding van de mogelijkheden. Tevens kan met name hier gebruik worden gemaakt van de vrijstellingsmogelijkheid voor verplaatsing van de zijdelingse perceelsgrenzen. Wel dient een bij de structuur van het gebied passende kaveldeling te worden aangehouden. In verband met de nadruk op de woonfunctie spreekt vanzelf dat met het bebouwingspercentage van de erven terughoudendheid is betracht en de tuinen en open erven als zodanig bestemd zijn.

Binnenterrein Fries Scheepvaartmuseum

Met betrekking tot het Fries Scheepvaartmuseum zijn de bestaande panden meebestemd in de blokzijde. Voor de bebouwing op het binnenterrein is een ruime marge opgenomen. Er wordt hierbij vanuit gegaan, dat door een zekere zin geconcentreerde bebouwing de open ruimte van de tuin zoveel mogelijk wordt gespaard (scheiding tussen erf 60% en tuin).

Behoud van de stegen van wezenlijk belang

De bebouwing wordt veelvuldig onderbroken door stegen. Ze spelen een belangrijke rol in de ontsluiting van het gebied (onder andere relatie met het parkeerterrein aan de Prins Hendrikkade) en worden daarom als openbaar verblijfsgebied bestemd.

De Oosterdijk is bestemd tot winkelerf (Vb)

De Oosterdijk draagt dezelfde bestemming. Deze bestemming staat de toelating van gemotoriseerd verkeer en fietsverkeer weliswaar toe, maar de Oosterdijk zal de huidige inrichting en gebruik behouden. Voor het fietsverkeer is binnen de bestemming V(w) aan de Prins Hendrikkade een alternatieve mogelijkheid geboden, zodat dit verkeer uit de Oosterdijk kan worden geweerd. Ook is een alternatieve fietsroute mogelijk via Jousterkade en Kleinzand.

Bestemming binnenterrein gebied Tonnema

Het gerealiseerde bouwplan ter plaatse van de voormalige fabriek van Tonnema omsluit een openbaar binnenterrein waarop tegen de 30 parkeerplaatsen zijn ingericht. Het binnenterrein dat bereikbaar is via een onderdoorgang vanaf het Kleinzand is bestemd tot E 10%. De aansluitende stegen, waaronder de Brouwersteeg zijn bestemd als de Oosterdijk: Verblijfsdoeleinden, auto's toegestaan (Vb).

Het gebruik van de verkeersroute over het Kleinzand wordt zoveel mogelijk tegengegaan.

Kleinzand noordzijde en zuidzijde en de Bothniakade dragen een bestemming Wegverkeer met Verblijfsfunctie. Hierbij moet worden aangetekend, dat de route over het Kleinzand als niet belangrijk voor de verkeerscirculatie van de stadskern wordt gezien. In het V.C.P. is voorgesteld het Kleinzand af te sluiten, op de route Singel - Gedempte Pol hindernissen aan te brengen en in samenhang daarmee een linksafverbod vanaf de Hooiblokstraat. Het laatste om te verhinderen dat het geweerde verkeer van het Kleinzand uitwijkt naar de route Bothniakade - Hooiblokstraat. Of hierbij

sprake zal zijn van een afsluiting aan de kant van de Singel /Gedempte Poortezijlen kan zoals eerder vermeld later worden overwogen. De verkeersdruk op het Kleinzand is stabiel en blijft ongeveer 2.450 m.v.t. per etmaal. Aangenomen wordt dat het publiek de situatie met een afgesloten noordkant en een open zuidkant heeft aanvaard. Er is geen noodzaak over te gaan tot volledige afsluiting.

Aan de Bothniakade moet gewerkt worden aan de verbetering van het stedenbouwkundig milieu

Aan de Bothniakade was binnen de Vw(b)-bestemming een verbetering van het stedenbouwkundige milieu en het woonmilieu bijzonder wenselijk. In het kader van de vernieuwing van de walmuur heeft enkele jaren geleden een aanpassing van het profiel van de kade plaats gehad, waarbij langs de waterkant een "kantstrook" met daarlangs parkeerplaatsen en boombeplanting is aangebracht.

Deelgebied D

3.3.4. Deelgebied D, begrensd door Hoogend, Singel, Hooiblokstraat, Harinxmakade en Rienck Bockemakade.

Aantal winkels aan Hoogend en Singel wordt "bevroren"

Aan het Hoogend zuidzijde zijn nu betrekkelijk veel winkels aanwezig. Omdat dit gebied gelegen is buiten het kernwinkelfront, is de uitbreiding van de winkelfunctie - anders dan een zekere uitbreiding per vestiging op het erf - niet in rechte voorzien in de blokzidetabellen 58. De panden zijn begrepen in een gemengd gebied met accent op detailhandel en dienstverlening, er is daarom een beperkte mogelijkheid tot uitbreiding van het aantal winkels via vrijstelling.

De supermarkt aan de Singel is apart bestemd

Het gebied aan de Singel ligt eveneens buiten het kernwinkelgebied; hier is geen uitbreiding van de winkelfunctie mogelijk gemaakt. De hier gelegen supermarkt van Poiesz draagt de aparte bestemming "Detailhandelsdoeleinden, supermarkt- D(s)".

In verdere uitbreiding van deze functie is niet voorzien, zulks mede gezien de schaal van de bebouwing, de verkeersaantrekkende werking en de daarmee samenhangende parkeerproblemen.

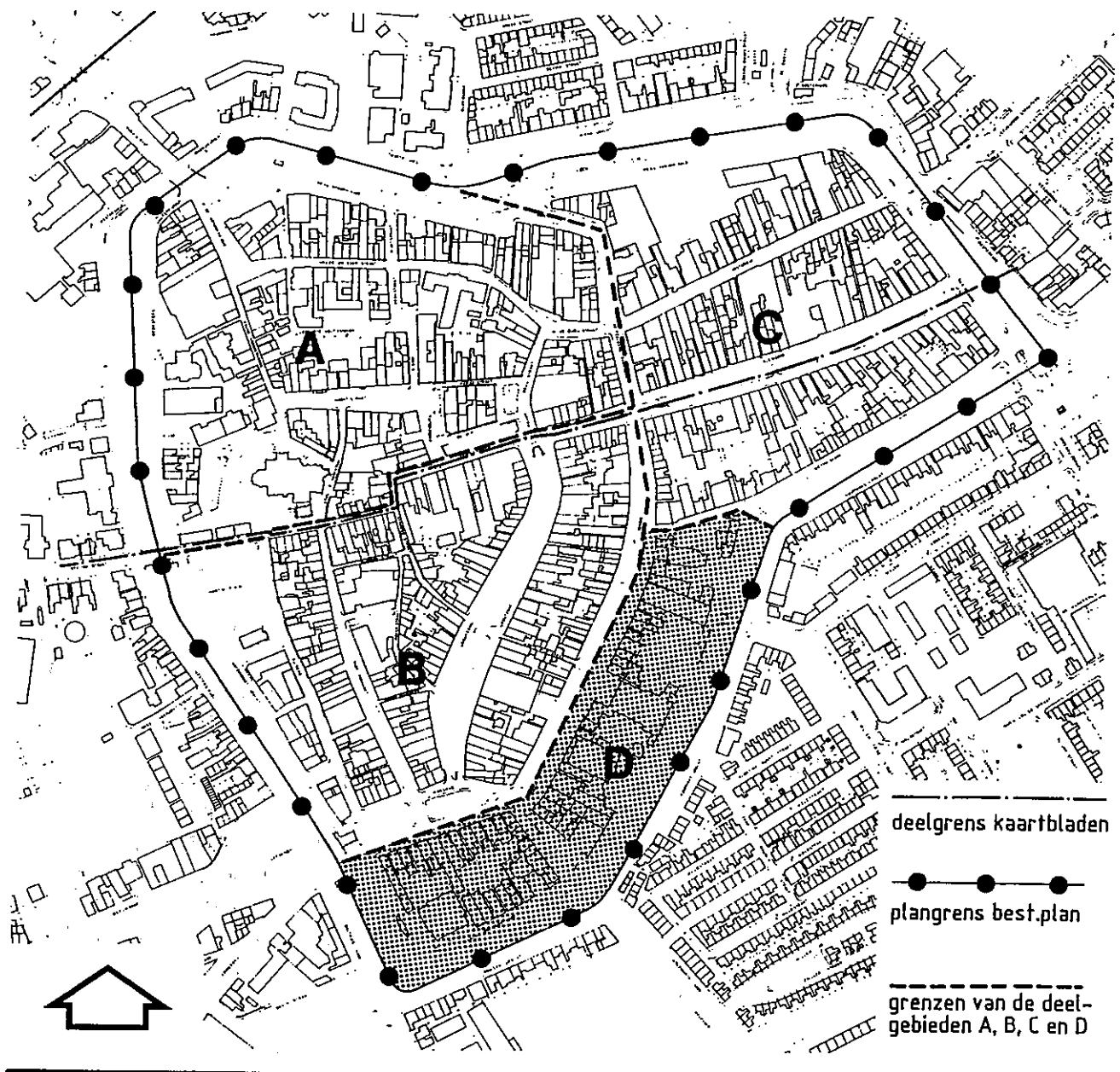
Aan de Singelzijde zijn op de verdieping woningen aanwezig. Het pand kan zo beter worden ingepast in het gebied en tevens kan hierdoor de doelstelling van het bevorderen van de woonfunctie in dit gebied, inhoud worden gegeven.

Ook in dit gebied de woonfunctie beschermen

De woonfunctie wordt in dit gebied beschermd. Alle bestaande - woonpanden zijn als regel buiten de blokzideregeling gehouden en apart als woning bestemd.

Bedrijven aan Hoogend en Rienck Bockemakade kunnen in het plan blijven zitten

De bedrijvigheid in het bouwblok Hoogend en Rienck Bockemakade en de wijze waarop deze op het binnenterrein ontwikkeld is, wordt in het plan geaccepteerd, maar wel zodanig bestemd, dat nog verdere uitbreidingen vrijwel uitgesloten zijn. Voor kantoren en maatschappelijke doeleinden zijn vestigingsmogelijkheden opgenomen.

deelgebied D

Kaart 19

Grootscheepse uitbreiding wordt tegengegaan

De bestaande parcellering wordt aan het Hoogend, met veel beeldbepalende bebouwing, uiteraard beschermd. Maar ook aan de Rienck Bockemakade is het van belang, dat de bestaande schaal niet onder druk van de aanwezige bedrijfsfuncties verloren gaat.

Binnen het UC-gebied kan later een plan binnen bepaalde randvoorwaarden worden ontwikkeld

Tegenover de Harinxmabrug is ter plaatse van de voormalige garage Loots, een uitwerkingsgebied aangegeven. Met deze bestemming kunnen binnen het gehele bebouwde oppervlak woningen worden gerealiseerd of tot de helft van het oppervlak kantoren, (ambachtelijke) bedrijven of maatschappelijke doeleinden.

Op het terrein kunnen ten hoogste 25 woningen worden gebouwd. De UC-bestemming omvat het terrein van de voormalige garage Loots met aan de noordzijde aangrenzende panden (voormalige P. Bakkerschool met internaat).

Grootte van het UC-gebied

In het structuurplan "Binnenstad" is er voor gekozen de versterking van de woonfunctie c.q. de aanleg van parkeerruimte aan het onderhavige deel van de Harinxmakade te laten prevaleren boven het handhaven van de oorspronkelijke open structuur ("rafeligheid") langs dit deel van de stadskernrand.

In dat kader is het hierna te noemen bouwplan "Pijttersen" gerealiseerd.

Een nadere afweging in het kader van de voorbereiding van het bestemmingsplan heeft tot de conclusie geleid dat de tuin, deel uitmakend van het kadastrale perceel Sneek B 3598, mede in relatie tot de groene open ruimten ter weerszijden van de Doopsgezinde Kerk, als onderdeel van de oorspronkelijke structuur behouden dient te blijven. Daarmee is de grootte van het UC-gebied bepaald tot de hiervoor genoemde panden.

Bouwhoogte gedifferentieerd aangegeven in verband met een goede inpassing

Op de plankaart is aangegeven, in welk aantal lagen kan worden gebouwd (aan de Singel 3 en de Harinxmakade maximaal 4) en is bovendien een maximum gevelhoogte geregeld. Om een goede inpassing in de omgeving te bewerkstelligen aan de kant van de Singel, is de gemiddelde bouwhoogte gering en aan de kant van de Harinxmakade zou een goede aansluiting moeten worden gevonden op de onlangs gerealiseerde bebouwing ten zuiden van de vlek UC.

Bouwplan Pijttersen

Hier zijn in gestapelde bouw 27 woningen gerealiseerd (zogenoemd bouwplan Pijttersen). Een onderdoorgang ontsluit een erf waarop enige parkeerplaatsen zijn ingericht. Voor de parkeervoorzieningen, die "aangehaakt" zijn aan de andere functies, gelden normen van 1 parkeerplaats per 2 woningen en/of 1 parkeerplaats per 100 m² andere functies.

Als alternatief kan er ook een parkeergarage komen

De twee verschillende mogelijkheden maken het mogelijk de keuze later te maken

Het gevarieerde stedenbouwkundige beeld is één van de kenmerken van het gebied.

Voetgangersroute naar de Singel

Voldoende parkeerplaatsen ten behoeve van het centrumgebied

De bepalingen van de uit te werken bestemming laten ook de bouw van een parkeergarage met circa 125 plaatsen toe. Hierbij zullen dezelfde hoogte-bepalingen gelden.

Er is gekozen voor de uit te werken bestemming, omdat nu nog niet kan worden gezegd, welke optie als haalbaar moet worden beschouwd en welke optie in het licht van de toekomstige ontwikkelingen als meest wenselijke uitwerking wordt gezien.

Nadat eventuele bouwplannen op hun financiële haalbaarheid zijn getoetst, moet binnen de geformuleerde regels een uitwerkingsplan voor het gehele gebied of een gedeelte ervan, worden gemaakt.

Zeker na realisatie van een bouwplan op de UC-vlek zal het gebied aan de Harinxmakade een gevarieerd karakter dragen. Gesloten bebouwing in verschillende hoogten wordt afgewisseld met open gebieden. Deze variatie is toch overeenkomstig het gewenste stedenbouwkundige beeld, dat hier de late verstedelijking van het gebied mag uitdrukken. Ook dit gebied is van origine een achter de voormalige stadswal gelegen achterervengebied van de bebouwing aan de Singel.

Binnen het gebied moet bovendien een directe voetgangersroute vanaf de Harinxmabrug naar de Singel worden gerealiseerd.

Deze verbinding kan in relatie worden gezien met de ten behoeve van het centrumgebied te realiseren parkeervoorziening.

3.4. Begeleidingscommissie Beschermd Stadsgezicht Sneek

Dit bestemmingsplan geeft in meer of mindere mate geobjectiverd de rechten en de plichten van de overheid en de burger weer.

Op tal van plaatsen is echter voor het college van burgemeester en wethouders een vrijstellingsbevoegdheid ingebouwd om het plan wat meer flexibel te maken. Ook zijn mogelijkheden opgenomen tot het stellen van nadere eisen, vooral waar dat het belang van het te beschermen stadsgezicht dient.

Het al of niet verlenen van vrijstellingen of het gebruikmaken van een wijzigingsbevoegdheid of de bevoegdheid tot het stellen van nadere eisen dient voldoende beargumenteerd te worden.

Om het college hierin te adviseren zal een Begeleidingscommissie Beschermd Stadsgezicht Sneek worden samengesteld.

Taken van de Begeleidingscommissie

Als gezegd moet de Begeleidingscommissie het college van advies dienen inzake het verlenen van vrijstellingen of het benutten van de speelruimte die het bestemmingsplan verschaft ten aanzien van de ruimtelijke structuur. De commissie zal ook moeten adviseren inzake het op grond van dit bestemmingsplan en op basis van

de Woningwet verlenen van bouwvergunningen. Daarnaast zal over welstand en - voor zover van toepassing - over de aspecten van monumentenzorg in commissieverband geadviseerd dienen te worden.

Samenwerking bij uitvoering commissietaken

Het is echter van belang wel tot een goede samenwerking te geraken tussen de drie taakvelden.

Hierbij moet vooral getracht worden de leernte tussen de beoordeling van bouwplannen op grond van het bestemmingsplan en de beoordeling op grond van bouwtechnische en welstandsaspecten en voor zover van toepassing van de monumentenaspecten te vullen.

Zaken als vormgeving van de bouwmassa (stedebouwkundige aspecten) en vormgeving van de detaillering van de bouwmassa moeten in elkaars verlengde worden gezien en in samenhang worden beoordeeld.

Samenstelling van de Begeleidingscommissie

De Begeleidingscommissie bestaat uit een onbeperkt aantal leden, staande voor in ieder geval de volgende invalshoeken:

- stedenbouwkundige beoordeling: de interpretatie van de in het bestemmingsplan beoogde beleidsdoelen;
- architectonische beoordeling: beoordeling van de architectonische aspecten in relatie tot het bestemmingsplan;
- historisch-topografische beoordeling: het nagaan in hoeverre de in de Toelichting op de Aanwijzing beschreven te beschermen waarden in het geding zijn.

Daarnaast wordt een administratief-juridische inbreng in de commissie noodzakelijk geacht, gelet op de taakstelling.

4. DE UITVOERBAARHEID VAN HET PLAN

4.1. Algemene beschouwing

Uitvoerbaarheid is aanvaardbaarheid en realiseerbaarheid van plan

Het plan moet aan enige voorwaarden voldoen, wil het ook daadwerkelijk een instrument zijn om een beleid op het terrein van ruimtelijke ordeningsaspecten binnen het gebied stadskern uit te kunnen voeren.

Uitvoerbaarheid is te beschouwen in de zin van aanvaardbaarheid - in hoeverre is het plan voor belanghebbenden acceptabel- en realiseerbaarheid - in hoeverre kan het ook daadwerkelijk worden uitgevoerd -.

De aanvaardbaarheid heeft te maken met de legitimering van de keuzen in het plan en de planconsequenties.

Tevens moet onder aanvaardbaarheid worden begrepen de mate van steun die het plan van betrokkenen ondervindt.

De realiseerbaarheid heeft te maken met

- de kwaliteit van het te realiseren milieu
- de hoeveelheid financiële middelen die voor de uitvoering ter beschikking kunnen worden gesteld en
- de manier waarop en het tempo waarin de plannen kunnen worden uitgevoerd.

4.2. Milieu

De stedenbouwkundige structuur van het gebied is bepalend voor de kwaliteit van het woon- en werkmilieu

De kwaliteit van het woon- en werkmilieu wordt in hoge mate bepaald door de mogelijkheden die de huidige stedenbouwkundige structuur biedt. Het plan wijzigt de bestaande plattegrond van de stadskern nauwelijks.

Het plan beoogt juist de bestaande structuur zoveel mogelijk te handhaven c.q. te versterken. Deze structuur zal dus het kader blijven, waarbinnen het woon-en werkmilieu moet worden ontwikkeld.

Het woonmilieu.

Het plan gaat uit van het versterken van de woonfunctie. Door restauratie, vernieuwing, reconstructie en nieuwbouw zal deze functie kunnen worden versterkt en verbeterd.

Versterking van het woonmilieu door strikt functiebeheer en tegengaan van hinder

Door een strikt functiebeheer - in bepaalde gebieden wordt de uitbreiding van andere functies dan wonen afgeremd en wordt de bebouwing van binnenterreinen beperkt - en door verbetering van de openbare ruimte - tegengaan van hinder van verkeer en bedrijf, nadruk op verblijfsaspecten van de openbare ruimte - wordt gepoogd het woonmilieu te verbeteren.

Geluidhinder-aspecten

Singelroute en Jousterkade/Prins Hendrikkade hebben geluidszones

De Singelroute en de route Jousterkade/Prins Hendrikkade heb-

ben een verkeersintensiteit van meer dan 2.450 motorvoertuigen per etmaal. Daardoor ligt er op grond van de Wet geluidhinder langs deze wegen een zone. Ten aanzien van woningen en andere geluidgevoelige objecten binnen die zones dient akoestisch onderzoek te worden gedaan.

Voor bestaande situaties dient dit na 1 maart 1986 te gebeuren ten behoeve van de eventuele sanering van de geluidhinder. Voor nieuwe situaties is dat onderzoek nodig om te kunnen beoordelen of die situaties akoestisch aanvaardbaar zijn, dan wel te maken zijn door het treffen van maatregelen en/of het vaststellen door gedeputeerde staten van een hogere waarde voor de toegestane geluidbelasting op de gevel.

Resultaten akoestisch rapport

Volgens het akoestisch rapport, dat door de geluidmeetdienst is opgesteld, bedragen de gevelbelastingen langs bedoelde routes in dB(A): Hoogend Z.Z. 65, Hoogend N.Z. 58-63, Singel 63, Gedempte Poortezijlen 66, Ged. Pol 64-69, Prins Hendrikkade 59-66 en Jousterkade 67-70. Op de aansluitende wegen loopt de gevelbelasting terug van de genoemde waarden tot beneden 50 dB(A). Voor nieuwe situaties is de maximale hogere waarde 65 dB(A), voor bestaande situaties 70 dB(A): in beide gevallen is de voorkeursgrenswaarde 50 dB(A).

Veranderingen binnen het gebied te zien als "vervangende nieuwbouw"

In het ontwerpplan is uitgangspunt, dat in principe elk pand woning mag worden of door woningbouw vervangen kan worden. Er wordt voor het bestemmingsplan "Stadskern" vanuit gegaan dat (behoudens twee uitzonderingen; zie hierna) alle veranderingen die binnen het planregime passen of er uit voortvloeien aange-merkt kunnen worden als "vervangende nieuwbouw".

Regeling voor bestaande situaties toepassen

Hierop is in de Wet geluidhinder de regeling voor bestaande situaties voor toepassing.

Continu veranderingsproces

De redenering is gebaseerd op de volgende overwegingen.

Het thans bestaande patroon wat betreft de menging van functies is een momentopname in een voortdurend proces van onderlinge functiewisselingen. Dit proces dient niet tot staan te worden gebracht door een kunstmatige fixatie op de huidige situatie. Het proces moet zich kunnen voortzetten, zonder dat vooraf is aan te geven waar precies nieuwe woonruimte zal komen (niet zelden zal het gaan om panden, die oorspronkelijk ook een woonfunctie hadden).

Belangrijk woongebied

Langs de in het geding zijnde wegen zijn vrij veel woningen (merendeels bovenwoningen) aanwezig. Het gebied, waarin de omzetting van andere bestemmingen in woningen mogelijk is gemaakt, is derhalve een gebied met een belangrijke woonfunctie.

Incidenteel karakter

Het zal slechts om incidentele gevallen gaan, omdat andere functies veelal economisch sterker zijn. Het aantal gehinderden zal daarom niet belangrijk toenemen.

Inpassing in bestaande structuur

De vervangende bouw (c.q. verbouw) zal in alle gevallen plaats

	hebben binnen de bestaande stedenbouwkundige structuur. Qua maatvoering kunnen er zich daarbij slechts beperkte veranderingen voordoen, doordat de maatvoering in het plan in verband met de aanwijzing tot beschermd stadsgezicht wordt vastgelegd met beperkte marges.
Complexe structuur	Gelet op de complexe structuur van bebouwing en functiepatroon in de stadskern is het nauwelijks goed mogelijk vooraf aan te geven welke gevallen zich zoal voor kunnen doen.
Weinig gevelbelastingen hoger dan 65 dB(A)	Over het algemeen zijn de berekende gevelbelastingen niet hoger dan 65 dB(A). De bebouwing direct langs Gedempte Pol en Gedempte Poortezijlen en langs de Jousterkade en direct aansluitend gedeelte Prins Hendrikkade heeft een gevelbelasting van meer dan 65 dB(A). Uitgaande van een nieuwe situatie zou daar extra woonruimte uitgesloten zijn, terwijl op grond van de planologische uitgangspunten de woonfunctie nergens verboden dient te zijn. De gevelbelasting komt nergens boven 70 dB(A), zodat nergens woningen uitgesloten behoeven te zijn op basis van bestaande situaties (inclusief vervangende nieuwbouw). Wel zal de eventueel toegevoegde woonruimte moeten voldoen aan de eis van maximaal 35 dB(A) binnenniveau, zodat er in dat opzicht geen saneringssituaties ontstaan.
Nieuwbouw Prins Hendrikkade	Een uitzondering op het uitgangspunt, dat nieuwe woningen als vervangende nieuwbouw worden aangemerkt, vormt de in het plan geprojecteerde bebouwing aan de Prins Hendrikkade voorlangs/boven het parkeerterrein. Reden voor deze uitzondering is dat het hier om een geprojecteerde bebouwing van meer dan incidenteel karakter gaat. Uit het akoestisch rapport blijkt, dat de geluidsbelasting op de gevel van dit woningcomplex 64 dB(A) zal bedragen. Op verzoek van burgemeester en wethouders hebben gedeputeerde staten van Friesland bij besluit van 3 maart 1988 een hogere waarde van 64 dB(A) als de hoogst toelaatbare geluidsbelasting voor deze woningen vastgesteld. Als mogelijke andere uitzondering op bedoeld uitgangspunt zou genoemd kunnen worden de in het plan mogelijk gemaakte woningbouw langs de noordzijde van de Gedempte Neltjeshaven. Uit een afzonderlijk akoestisch rapport dd. april 1984 blijkt echter, dat deze bebouwing zodanig door andere bebouwing zal worden afgeschermd, dat de geluidsbelasting vanwege de Prins Hendrikkade op de gevel ervan ruim onder de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) blijft.
Wegen buiten het regime Wgh	De hierboven niet met name genoemde wegen zijn door middel van een verklaring ex artikel 74 Wet geluidhinder (raadsbesluit 26 februari 1985) buiten het regime van de Wet geluidhinder gebracht.

Het natuurlijk milieu speelt in de stadskern een bescheiden rol en moet daarom worden beschermd

Versterking van de groenstructuur moet aandacht hebben

De maatschappelijke uitvoerbaarheid gaat in op de gevolgen van het plan

Met de uitvoering van het plan is de gemeenschap gebaat, maar kan de individuele burger worden geschaad

Het natuurlijk milieu

De stadskern draagt een typisch stedelijk karakter waarbinnen het natuurlijk milieu een zeer bescheiden rol speelt. In het structuurplan is al uitgebreid aangegeven, op welke wijze het natuurlijk milieu kan worden versterkt.

Het bestemmingsplan neemt deze voorstellen over, maar toont de te nemen maatregelen niet op de plankaart.

Het past in een stedelijk gebied als Sneek dat de stadsranden (of kaden) van bomen worden voorzien en dat ook langs grachten (of in gebieden waar het water inmiddels gedempt is) een structuurversterkende beplanting wordt aangebracht.

Verder gaat het plan er vanuit, dat bestaande tuincomplexen zoveel mogelijk worden beschermd (bestemming Tuin of onbebouwd erf).

4.3. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het begrip maatschappelijke uitvoerbaarheid heeft te maken met de te verwachten gevolgen van de uitvoering van het plan voor bewoners en gebruikers van het gebied. Van gemeentewege worden - juist ten behoeve van deze belanghebbenden - acties ontwikkeld, welke zodanig moeten worden georganiseerd en gedoseerd, dat daardoor een reële welzijnsverbetering wordt bereikt.

Ten voorbeeld diene, dat voorkomen moet worden, dat een beleid voor woningverbetering tot gevolg heeft, dat bewoners er de voorkeur aan geven te verhuizen, omdat de huren te hoog zijn geworden. Ook kan worden gedacht aan een te rigoureuze beleid ten aanzien van (vermeende) hinder van bedrijven of aan het zodanig uitvoeren van werken tot verbetering van het woonmilieu, dat winkels en bedrijven lange tijd niet bereikbaar zijn en daardoor schade lijden.

Het is daarom noodzakelijk, dat de in het bestemmingsplan in het vooruitzicht gestelde veranderingen op hun gevolgen worden getaxeerd.

Als uitgangspunt voor het plan geldt het volgende: per saldo zal de gemeenschap met de uitvoering gebaat moeten zijn, doch de individuele burger zal daarvoor slechts die offers moeten brengen, die in een redelijke verhouding tot het te bereiken resultaat staan. Indien, na afweging van belangen, verlangd moet worden, dat van één of meer belanghebbenden een groter offer wordt gevraagd, zal er op enigerlei wijze een tegemoetkoming, materieel of immaterieel, moeten zijn, bijvoorbeeld in de financiële sfeer.

Verder zal niet uit het oog moeten worden verloren, dat een belangrijk kenmerk van het bestemmingsplan het stelsel van regels is, die tot nu toe grotendeels ontbraken. Daarmee kunnen vrij

"Aantoonbare" schade is te vergoeden

abrupt mogelijkheden worden afgesneden, die er eerst wel waren. Wie van de mogelijkheden destijds geen gebruik heeft gemaakt, zal - in een aantal gevallen althans - nu de weg versperd zien door het bestemmingsplan. De regelingen in het plan zijn dusdanig dat dit soort situaties zoveel mogelijk wordt vermeden. De rechtspraak van de Kroon stelt zich hierbij al vele jaren op het standpunt, dat niet gerealiseerde kansen niet automatisch tot een schadeclaim, in welke vorm dan ook, aanleiding behoeven te geven.

Wie onevenredige schade denkt te lijden, zal zulks moeten aantonen. Dat kan het geval zijn, wanneer reeds vergevorderde plannen door het bestemmingsplan worden geblokkeerd.

Bij de stimulering van de woonfunctie moet aandacht zijn voor de mogelijkheden van alle inkomensgroepen

Woningen en bevolking

De woonfunctie van de binnenstad wordt gestimuleerd. Hoewel niet verwacht mag worden, dat de stadskern op korte termijn (weer) een specifiek woongebied zal worden, zal het woon- en leefklimaat erop vooruitgaan. Naast de nieuwbouw van woningen dient ook veel aandacht te worden besteed aan woningverbetering, met nog eens extra aandacht voor het wonen op de verdieping. Bij de laatste categorie is de toe/opgang soms een probleem. Horizontale koppeling door middel van een galerij kan in deze gevallen een goede oplossing bieden. Het mag duidelijk zijn, dat het versterken van de woonfunctie het inwonertal van de stadskern op peil houdt, het stadsleven activeert en de sociale veiligheid verhoogt. Als bijpassend instrument is een gecoördineerd stimulerings- en subsidiëringsbeleid gewenst.

Groei en begrenzingen winkel voorzieningen

Winkels

Aan de aanwezige winkels wordt - voor zover dat in een binnenstedelijk gebied mogelijk is - alle ruimte geboden. Immers, winkels en zakelijke/publieksgerichte dienstverlening zijn de dragers van een goed functionerend stadscentrum. Grenzen aan de groei zullen ook in de Sneeker situatie niettemin aanwezig zijn. Zo kunnen grenzen van fysieke aard zijn, maar ook worden grenzen gesteld uit beleidsmatig oogpunt, met name voor de gebieden buiten het kernwinkelgebied. De verwachting hiervan is, dat de concentratie van het winkelapparaat wordt bevorderd; dit in het belang voor het totale dienstverlenende complex, voor de individuele winkelier daarin, en voor Sneek als (regionaal) koopcentrum.

In het plan zijn beperkingen zoveel mogelijk geobjectiveerd

De architectonische en stedenbouwkundige kwaliteit van de stadskern wordt onder meer bepaald door de aaneenschakeling van vrij smalle, steeds verschillende winkels. Het behoud van deze kwaliteit vergt, dat er grenzen van de ruimtelijke groei worden geaccepteerd, hoewel de directe werking daarvan door de individuele ondernemer nauwelijks gevoeld kan worden, gelet op de nu nog aanwezige ruimte om te groeien.

Ook eisen aan bedrijven vanuit de structuur van de stadskern en de menging met andere functies

Bedrijven en opslagruimten

Ook hier geldt, dat de aanwezige bedrijven weinig "last" van het bestemmingsplan zullen hebben en in het algemeen op eigen begane grond wat uit mogen breiden.

Op de bestemmingsplankaart en in de blokzijderegeling en de bijbehorende tabellen is ieder bestaand bedrijf gerespecteerd en worden er geen milieu-technische eisen gesteld aan de aard der bedrijfsvoering. Eventuele hinder zal via de Hinderwet gereguleerd moeten worden. Wel is verder een duidelijke grens aan de toename van bedrijven gesteld in die gebieden, waar de overige functies in het gedrang zouden kunnen komen. Er is dus geen sprake van een negatieve waardering van bedrijven. Integendeel: bedrijven horen in de binnenstad, mits zij zich kunnen voegen naar de daar te stellen vestigingseisen. In dat verband kan opgemerkt worden, dat het er, na een periode van "sanering", naar uitziet, dat de overblijvende bedrijven aan die eisen voldoen.

Het plan geeft een kader voor de uitvoering van de VCP

Verkeer/parkeren.

Het verkeerscirculatieplan beoogt een betere benutting van de openbare ruimte, evenals de regulering van het parkeren. Het bestemmingsplan heeft op dit punt verder een ondergeschikte functie.

Wel is in het plan het ruimtelijk kader geschapen, waarbinnen de realisatie van het verkeerscirculatieplan tot stand moet komen respectievelijk de gerealiseerde maatregelen zijn ingebed.

Het bestemmingsplan concretiseert de beleidskeuzen uit het structuurplan

Nabeschouwing

Getracht is een integratiemodel in het bestemmingsplan op te nemen, waarbij alle functies van de binnenstad worden bekeken en gewogen. Per functie en per gebiedsdeel is - zo mogelijk - de ruimte voor ontwikkeling aangegeven. Sommige functies mogen groeien (bijvoorbeeld woningen, kleine kantoren, in het kernwinkelgebied de winkels), andere worden beperkt of zelfs bevroren. Het bestemmingsplan maakt de keuzen uit de doelstellingen- en uitgangspuntenfase uit het structuurplan Binnenstad Sneek dus juridisch concreet. Eerst na verloop van tijd zal de beschikbare ruimte voor groei zijn opgevuld en dan komt het moment, dat bouwaanvragen en dergelijke geweigerd moeten worden. De Woningwet laat het gemeentebestuur hierbij geen ruimte, als het bestemmingsplan deze niet biedt.

Indien blijkt - na bijvoorbeeld 5 à 6 jaar - dat de algemeen maatschappelijke opvatting over de regeling gewijzigd is en de flexibi- teitsbepalingen uitgeput zijn, zal het plan herzien kunnen worden.

Het bestemmingsplan wordt geacht circa 10 jaar de basis van het binnenstadsbeleid te vormen

Het is overigens de bedoeling, dat het bestemmingsplan langer van kracht blijft (circa 10 jaar). Daarom is het van veel belang, dat de voorlichting erop gericht is, iedere bewoner en gebruiker bewust te maken van zijn eigen situatie en de ontwerp-regeling af

te stemmen op de verwachtingen. Bij conflicten moeten de keuzen, die gemaakt zijn, worden getoetst. De procedure dient verder om een bestuurlijke afweging te garanderen van eventuele bezwaren, welke in de informatiefase niet konden worden weggenomen.

Schaderegeling in artikel 49 WRO

Voor incidentele gevallen biedt artikel 49 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening nog financiële uitkomst: degene van wie een offer gevraagd wordt, dat in redelijkheid voor hem te zwaar is, kan aan de gemeenteraad een geldelijke tegemoetkoming vragen.

Het plan beoogt geen snelle en radicale veranderingen maar heeft een kanaliserende functie

Het dient te worden vermeld, dat bewust gekozen is voor een tamelijk mild, gedetailleerd bestemmingsplan met een grote mate van flexibiliteit. In stedenbouwkundig opzicht heerste voorheen een grote vrijheid. Het inperken daarvan mag niet abrupt gaan. Alle gebruikers moeten ruim de tijd hebben om zich aan te passen. Terwijl ook een zekere bescheidenheid op haar plaats is: het bestemmingsplan als instrument van de ruimtelijke ordening kan en mag niet gebruikt worden om het gehele maatschappelijke en economische leven in een bepaald gebied te beheersen. De ervaringen hebben uitgewezen, dat veel veranderingen in de binnenstad het gevolg zijn van een gecompliceerd krachterspel, waarbij de gemeente een kanaliserende functie kan vervullen via een bestemmingsregeling, welke door alle partijen als zodanig wordt beschouwd en wordt geaccepteerd.

De ervaringen, die in de afgelopen jaren tijdens de - vrij lange - voorbereidingstijd van het plan zijn opgedaan met de toetsing aan het in dit plan neergelegde beleid, rechtvaardigt de verwachting dat die kanaliserende functie in het algemeen goed zal verlopen.

Bij vrijstellingen en wijzigingen geven procedures rechtszekerheid voor de belanghebbende

De "rek" die in het bestemmingsplan is ingebouwd al dan niet met de toepassing van vrijstellings- en wijzigingsbevoegdheden verloopt langs een zodanige procedure, dat iedere belanghebbende het beleid ten aanzien van de interpretatie van deze "rek" kan volgen. Naast de procedureregels opgenomen in de voorschriften bij bepaalde vrijstellingsmogelijkheden en bij opgenomen wijzigingsmogelijkheden, staan nog andere rechtsmiddelen open zoals de Wet Administratieve Rechtspraak Overheidsbeschikking (Wet Arob).

Advies en toetsing door Begeleidingscommissie

Voor het adviseren van het college van burgemeester en wethouders in zake het hanteren van de instrumenten van vrijstellingen en nadere eisen zal een Begeleidingscommissie Beschermd Stadsgezicht in het leven worden geroepen. Op deze wijze kan het beheer van het gebied Beschermd Stadsgezicht optimaal plaatsvinden.

4.4. Economische uitvoerbaarheid

Het plan is een typisch beheersplan

Voor een typisch beheersplan als dit plan voor de stadskern is

Belangrijke rol voor stadsvernieuwingsactiviteiten die in dit plan niet "begroot" kunnen worden

Financiering en uitvoering van stadsvernieuwingsactiviteiten vindt plaats in het kader van een meerjarig beleidsplan

Kosten van het beheer van de openbare ruimte wordt begroot in het kader van de uitvoering van het VCP

moelijk inzicht te geven in de economische uitvoerbaarheid.

Er zijn nauwelijks activiteiten die door het plan worden "opgelegd". De meest grote veranderingen hebben in de afgelopen jaren reeds plaatsgehad in het kader van de realisering van deel-bestemmingsplannen.

Daarnaast speelt zich ten aanzien van de uitvoering veel af in de sfeer van stadsvernieuwing. De Wet op de Stads- en Dorpsvernieuwing kent een duidelijk delegatie van bevoegdheden aan de gemeenten. Met name is dit het geval met de programmering en budgettering van stadsvernieuwingsactiviteiten.

Sneek behoort tot de gemeenten die na 1-1-1985 over een eigen gemeentelijk stadsvernieuwingsfonds zijn gaan beschikken, een fonds waarin jaarlijks een vast te stellen bijdrage van het Rijk wordt gestort.

Het gemeentebestuur geeft in een jaarlijks vast te stellen Meerjarig Beleidsplan Stadsvernieuwing aan welke stadsvernieuwingsactiviteiten in de komende periode van 4 jaren uit het stadsvernieuwingsfonds gefinancierd kunnen worden en welke prioriteiten daarbij aangehouden zullen worden.

Voor de economische uitvoerbaarheid van de stadsvernieuwingsactiviteiten kan hier daarom naar dat beleidsplan worden verwezen.

Het bestemmingsplan geeft indicaties omtrent de inrichting van de openbare ruimte. De bestemmingsplan bepalingen maken hiermee de in het kader van het Verkeerscirculatieplan 1978 te nemen maatregelen mogelijk.

De kosten van normaal onderhoud en beheer van het openbaar gebied worden gedekt uit de financiële middelen, die daarvoor jaarlijks in de gemeentebegroting beschikbaar worden gesteld.

Voor herinrichtingen en andere bijzondere werken ter uitvoering van het VCP worden per project door de gemeenteraad budgetten vastgesteld.

Het merendeel van de in de eerste fase van het VCP voorziene maatregelen is inmiddels tot uitvoering gebracht.

5. OVERLEG EN INSPRAAK

5.1. Overleg

In het kader van het overleg als bedoeld in artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening is het ontwerp-bestemmingsplan toegezonden aan een aantal overleginstanties. De ontvangen reacties zijn in een afzonderlijke bij deze toelichting opgenomen. Tevens zijn de reacties van commentaar voorzien. Volledigheids-halve wordt hierbij nogmaals opgemerkt, dat het bestemmingsplan ten opzichte van het in overleg gebracht vijfde concept van 16 september 1986 qua juridische methodiek ingrijpend is gewijzigd.

5.2. Inspraak

Het vijfde concept van het ontwerp-bestemmingsplan is onderwerp geweest van een inspraakprocedure. De ontvangen reacties, voorzien van commentaar, zijn opgenomen in een afzonderlijke bijlage bij deze toelichting.

Inhoud

- I Overleg ex artikel 10 Bro
  - 1. Overlegreacties
  - 2. Gemeentelijk commentaar

- II Inspraak
reacties en commentaar

- III Toelichting bij het ontwerp "Aanwijzing beschermd Stadsgezicht Sneek"

- IV Verklaring als bedoeld in artikel 74, lid 2, onder a van de Wet geluidhinder

- V Raadsvoorstel en raadsbesluit

BIJLAGE I
1. Overlegreacties

COMMISSIE VAN OVERLEG

ex artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening 1985

Secretariaat :
Provincie Friesland
Hoofdgroep Ruimtelijke Ordening
Postbus 20120
8900 HM Leeuwarden
Tel. 058 - 925 . . . .

Het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Sneek,
Postbus 10.000,
8600 HA SNEEK.

Leeuwarden, 2 juni 1987.

Ons kenmerk: RO/86-43421
afdeling Gemeentelijke Plannen.
toestel .../243/EW/J.
Uw kenmerk: d.d. 19-12-1986.

Onderwerp:
Ontwerp-bestemmingsplan
Stadskern Sneek.

Geacht College,

Namens de Commissie van Overleg ex artikel 10 van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening, bericht ik u het volgende.

Algemeen.

- De commissie heeft waardering voor de wijze waarop de aan het algemeen belang ontleende doelstellingen ten aanzien van het behoud van de ruimtelijke kwaliteit in het plan zijn vertaald.
Ten aanzien van de wijze waarop deze doelstellingen op grond van het plan gerealiseerd moeten worden wil zij echter een aantal kritische opmerkingen maken.

In de eerste plaats is de commissie van mening dat in het plan onvoldoende expliciet tot uiting komt waarin de waarden van het stadsgezicht gelegen zijn. Hoofdstuk 2.2.1. geeft wel aanzetten daartoe, maar deze zijn onvolledig en zijn in de voorschriften niet geëffectueerd. Het ontbreken van de toelichting op de aanwijzing is hier wellicht mede debet aan. Naar ons van de zijde van de Rijksdienst Monumentenzorg is meegedeeld is deze toelichting op korte termijn te verwachten.

Geadviseerd wordt om als "schakel" tussen de doeleindenomschrijving en de voorschriften een beschrijving in hoofdlijnen in het plan op te nemen, zoals bedoeld in artikel 12.1a van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening. Daarin kan met gebruikmaking van de toelichting op het aanwijzingsvoorstel worden aangegeven aan welke waarden op welke wijze de activiteiten in het plangebied zullen worden getoetst. Met name bij de toetsing van aanvragen om bouw- en aanlegvergunningen, vrijstellingen etc. biedt dit duidelijkheid voor de burgers alsmede een kader voor de begeleidingscommissie bij haar advisering aan B. en W. Daarmee wordt naar het oordeel van de commissie de

effectiviteit van de voorschriften als juridisch instrument ten behoeve van realisering van de doeleinden vergroot.

In de tweede plaats vraagt de commissie zich af of het noodzakelijk is om alle percelen in eerste instantie te bestemmen conform de huidige functie en slechts bij vrijstelling functiewisselingen nodig te maken. Ook is het niet duidelijk in hoeverre de stedenbouwkundige/cultuur-historische waarden rechtvaardigen dat de bestaande situatie zo sterk de bouwvoorschriften beheerst. Deze twijfels hangen samen met het ontbreken van een volledig inzicht in de te beschermen waarden.

Hoewel uiteraard de mate van gedetailleerdheid van het plan een gemeentelijke keuze is wil de commissie uw college niettemin in overweging geven om nogmaals te bezien in welke mate de gekozen gedetailleerde en gereguleerde planvorm door het algemeen belang van de bescherming van waarden wordt gerechtvaardigd.

- Geadviseerd wordt om het plan te voorzien van een uitvoeringsschema en het daarmee de functie van stadsvernieuwingsplan te geven, met als gevolg een aantal instrumentele voordelen die voortvloeien uit de Wet op de Stadsvernieuwing.

Toelichting.

- Zoals hiervoor ook reeds is aangegeven wordt de onderbouwing van de plankeuzes niet op alle punten even sterk geacht. Met name de keuze om de stedenbouwkundige en functionele status quo te hanteren als uitgangspunt voor de gewenste ruimtelijke situatie is niet overtuigend gemotiveerd.
- Het onderscheid tussen grootschalige en overige detailhandel en - daarmee samenhangend - tussen food en non-food wordt onvoldoende gedefinieerd en gemotiveerd geacht. Daarbij wordt de vraag gesteld in hoeverre de op zich zelf juiste doelstelling om wijkwinkelvoorzieningen in stand te houden. Met genoemde beperkingen binnen de detailhandelsfunctie rechtvaardigt. Dit klemmt te meer daar het onderscheid food en non-food ingrijpt in de bedrijfsvoering van de ondernemer.
- Het afzonderlijk bestemmen van hotel, restaurant en cafetariabedrijven acht de commissie onnodig gedetailleerd. Wel kan zij zich voorstellen dat op grond van overwegingen ten aanzien van het woonmilieu in de binnenstad een onderscheid wordt gemaakt tussen horecabedrijven die in hoofdzaak overdag functioneren en de zgn. nachthoreca.
- Voor een volledig beeld van de woonfunctie wordt het gewenst geacht om aandacht te besteden aan de toelaatbaarheid/wenselijkheid van woonschepen in delen van de stadsgracht die daarvoor in aanmerking komen.

Voorschriften.

- Op grond van artikel 28 is de situatie ten tijde van het in ontwerp ter visie leggen maatgevend voor historische stoepen. Het wordt in verband met de rechtszekerheid gewenst geacht om deze situatie op enigerlei wijze vast te leggen.
- Geadviseerd wordt om in lid Ia van artikel 39 ook voor het vellen en planten van bomen en struiken een aanlegvergunning te eisen.

Tenslotte merkt de commissie op dat van de schriftelijke reactie van de Rijksdienst Monumentenzorg ten aanzien van het plan een afschrift is ontvangen. Met de inhoud daarvan kan zij zich verenigen.

In overleg met de heer Oppewal van uw secretarie is besloten tot schriftelijke afdoening. Uiteraard is de commissie bereid tot voortzetting van het overleg.

Hoogachtend,
Namens de Commissie van Overleg,
de directeur Ruimtelijke Ordening,

A handwritten signature in dark ink, consisting of a large, stylized 'S' followed by a horizontal line extending to the right.

(ir. Sk.A. Brouwers)

DOSS. -1.393.074.281			
INGEKOMEN SNEEK			
Reg. no. PIC			
23 APR 1987			

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Sneek
Postbus 10000
8600 HA SNEEK

872030

nummer 139.701
bericht op Uw brief d.d. 19 december 1986
-/I-ROV
onderwerp Overleg ontwerpbestemmingsplan
stadskern Sneek ex art. 10 BRO.

Zeist.

22 APR. 1987

NUMMER	
Wno.	134.13112
IN	27 OKT. 1987
IV map:	Duichant
Copie:	Handwritten
Copia:	Handwritten

Leenweye -

Geacht College,

Onder dankzegging voor de toezending van het ontwerpbestemmingsplan stadskern Sneek in het kader van het overleg ex artikel 10 van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening, bericht ik U het volgende.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft betrekking op het grootste deel van het te beschermen stadsgezicht Sneek, waarvoor een aanwijzing ingevolge artikel 20 van de Monumentenwet in een stadium van voorbereiding verkeert. Omdat het bestemmingsplan blijkens de gekozen opzet duidelijk anticipeert op de aanwijzing van het stadsgezicht, ga ik er bij mijn beoordeling vanuit als betrof het hier een beschermend plan ex artikel 37 lid 8 WRO. Ik spreek hierbij mijn waardering uit over de wijze waarop in voorliggend plan getracht wordt de historisch-ruimtelijke waarden van het te beschermen stadsgezicht veilig te stellen en de gunstige voorwaarden die het plan biedt voor ontwikkeling en herstel van de oude binnenstad van Sneek. Met inachtneming van de volgende opmerkingen geeft het bestemmingsplan mijns inziens voldoende waarborgen voor een goede bescherming van het stadsgezicht.

Begrenzing.

Het gebied dat op de nominatie staat aangewezen te worden is ruimer dan het gebied dat het bestemmingsplan omvat. Dit vindt zijn oorzaak in het feit dat een aantal delen van het stadsgezicht reeds in andere plannen zijn geregeld. Hoewel dit in beginsel de belangen van het te beschermen gezicht niet hoeft te schaden is de geconstateerde versnippering van het beschermde gezicht over een achttal plannen, vanuit een eenduidig en integraal beschermingsbeleid bezien, lastig te hanteren. Omdat deze plannen te zijner tijd toch aan de in artikel 37 lid 8 gestelde eisen van de Wet op de Ruimtelijke Ordening moeten voldoen, geef ik U in overweging het beschermde stadsgezicht thans in zijn geheel in één plan onder te brengen.

Toelichting.

In de overigens duidelijke toelichting waarin doelen en beschrijving van het plan zijn verwoord, ontbreekt een essentieel onderdeel, te weten de beschrijving van de historisch-ruimtelijke waarden en hun achtergronden i.c. de ontwikkelingsgeschiedenis van de stad en daarmee een belangrijk onderdeel van het afwegingskader om vrijstellingen, aanlegvergunningen en wijzigingen te kunnen honoreren.

Ik moet daarbij tot mijn spijt opmerken dat een belangrijke basis voor dit onderdeel, de concept-toelichting op de aanwijzing nog niet in Uw bezit is, omdat deze nog bij de Rijksdienst voor de Monumentenzorg in bewerking is. Daar deze toelichting, die deel uitmaakt van het versnellingsproject 1986/87, U binnenkort, dat wil zeggen in de loop van mei, kan worden toegezonden, ga ik er vanuit dat U, alvorens U het plan ter visie legt, de informatie hieruit verwerkt in het genoemde ontbrekende onderdeel van de plantoelichting.

Op pagina 35 van de toelichting staat geschreven, dat bij het bepalen van de spelregels die te maken hebben met aspecten van vormgeving steeds wordt teruggegrepen op het ruimtelijk beeld, zoals dat is voorgesteld op de kadastrale minuut uit 1825. Omdat het niet in Uw bedoeling ligt de situatie rond 1825 te idealiseren, zoals uit het plan blijkt, adviseer ik U de eventuele schijn die de toelichting op dit punt zou kunnen wekken uit de tekst weg te nemen. De betekenis van het kadastrale minuutplan en tevens de relativisering ervan kan worden vergroot door deze op te nemen in een analyse die de gehele ontwikkelingsgeschiedenis van de stad omvat.

Kaart en voorschriften.

De in artikel 4 'Woningen' onder a.) genoemde "Zone met maximum aantal parkeerplaatsen" stemt niet overeen met de op de kaart vermelde "Zone met maximum aantal parkeerplaatsen".

In de reeks 'Aanlegvergunningen' (artikel 39) acht ik het gewenst ook een aanlegvergunning voor het rooien van bomen op te nemen.

Aan de reeks dwarsprofielen op de plankkaart zou ik gezien de importantie van het profiel, nog gaarne het profiel van het Kleinzand zien toegevoegd.

De Directeur van de
Rijksdienst voor de Monumentenzorg
voor deze,
Het wnd. Hoofd van het District Noord-Oost,

[Handwritten signature]
In F.D. ten Hallers

Advies:				
Par. Secretaris	Akk.	Bespr.	Par. BC	Par. AH
Jur e-meester			Besluit S. & W. d.d. no.	
Wethouder Scholten				
Wethouder Berg				
Wethouder Faber				
Wethouder				

Ministerie van Defensie

Dienst Gebouwen Werken en Terreinen
Directie Noord Nederland

Afdeling Ruimtelijke Ordening

Postbus 608
9400 AP Assen
Telefoon 05920-58911

DOSS.			
INGEKOMEN SNEEK			
Reg. no.			
28 JAN 1987			
<i>Ihr</i>			

AAN:

Het College van Burgemeester en
Wethouders van de gemeente Sneek

Postbus 10000

8600 HA SNEEK

Uw brief

19-12-1986

Onderwerp

Bestemmingsplannen.

Uw kenmerk

-/I-ROV

Ons nummer

87012602

Datum

17 JAN 1987

In antwoord op Uw schrijven van 19 december 1986,
nr -/I-ROV, bericht ik Uw College, dat het daarin bedoelde ont-
werp-bestemmingsplan "Stadskern", dezerzijds geen aanleiding
geeft tot op- of aanmerkingen.

De terzake ontvangen bescheiden gaan weder hierbij.

De Eerstaanwezend Ingenieur
Directeur
Voor deze:
Hoofd Afdeling Ruimtelijke Ordening

Dr
Drs. A. Noorman

Bijlagen

diverse

Bezoekadres:

Witterstraat 86

Doorkiesnummer:
05920-5 8589

KVK
KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN VOOR FRIESLAND

Gemeente Sneek
t.a.v. het College van Burgemeester
en Wethouders
Postbus 1000
8600 HA SNEEK

Postbus 699
8901 BL Leeuwarden
Willemskade 29
Telefoon 058-954321
Tst.

0000 - J. 777 211.22 106			
INGEKOMEN SNEEK			
Reg. no.			
413			
25 FEB 1987			
E. Ru			

Leeuwarden, 24 februari 1987.
Betreffende: Ontwerp bestemmingsplan Stadskern.
Ons kenmerk: 21/03-74.

Geacht College,

Wij hebben kennis genomen van Uw ontwerp-bestemmingsplan Stadskern. Gezien de mate van detaillering van het plan en het grote aantal divergerende belangen dat ermee geraakt wordt, zullen wij volstaan met het maken van algemene opmerkingen. Omdat dit plan sterk ingrijpt in de belangen van het in de stadskern gevestigde bedrijfsleven, verzoeken wij U, voorzover dit niet reeds heeft plaatsgevonden om hierover in overleg te treden met de betreffende belangenorganisaties (K.N.O.V., N.C.O.V.) alsmede met de plaatselijke ondernemersverenigingen.

Onze Kamer is met U van mening dat de veelheid van belangen in de stadskern van Sneek een afgewogen ruimtelijk orderingsbeleid noodzakelijk maakt. De afweging van belangen, zoals die in het ontwerp-bestemmingsplan is gemaakt doet ons inziens echter geen recht aan de situatie zoals die in de praktijk is gegroeid. In de stadskern is in de loop der jaren het aandeel van het bedrijfsleven sterk toegenomen, terwijl de activiteit wonen is verminderd. Deze ontwikkelingen doen hun invloed gelden op het karakter van de bebouwing, dat in het plangebied sterk wordt bepaald door de aanwezige monumenten.

Deze ontwikkelingen zijn veel minder dan vaak wordt gesuggereerd elkaars complement. De oorzaak van de teruglopende woonfunctie wordt ons inziens niet veroorzaakt door het opdringen van de 'sterkere' bedrijvigheid, maar door de veranderde wooneisen waaraan in een binnenstad niet meer kan worden voldaan. Het vestigingsgedrag van het bedrijfsleven is ingegeven door de eisen die de markt stelt, de aanwezige infrastructuur en het bestedings- en verkeersgedrag van de consument.

In het ontwerp bestemmingsplan wordt o.i. absoluut onvoldoende recht gedaan aan de dynamiek van functies die de stadskern van Sneek kenmerkt. De flexibiliteit die U middels het blokzijde-systeem aan het plan wilt geven is slechts theoretisch van karakter. In de praktijk leidt dit systeem tot een hoge mate van starheid. Enerzijds wordt dit veroorzaakt door de gedetailleerde opzet van het plan waarin per perceel en/of pand en per verdieping de bestemming is bepaald. Anderzijds doordat bestemmingsverandering in veel gevallen slechts mogelijk is indien in een ander pand een soortgelijke bestemming wordt opgegeven. Om dit te bewerkstelligen zullen waarschijnlijk hoge kosten gemaakt moeten worden, omdat men voor de realisering van zijn plannen afhankelijk is van de bereidheid van de burens. Naast deze starheid op het niveau van de afzonderlijke percelen bestaat deze ook op het niveau van winkelstraten.

Wij zijn met U van mening, dat een concentratie van winkelvoorzieningen voordelen biedt. Zowel voor de bedrijfstak, de individuele ondernemer en voor de consument. Gezien echter het karakter van het gehele plangebied is het aan te bevelen om binnen dit gebied de restricties ten aanzien van het opdringen van de detailhandel in de aan het kernwinkelgebied grenzende straten te laten varen. De grote verscheidenheid aan bedrijvigheid heeft behoefte aan een daarmee corresponderende verscheidenheid aan vestigingsplaatsen. Tevens werkt een concurrerend aanbod van potentiële vestigingsplaatsen tot op zekere hoogte positief voor het bedrijfsleven en de consument.

Flexibiliteit is in het plangebied nog slechts mogelijk middels de bevoegdheden om het bestemmingsplan te wijzigen of middels het geven van vrijstelling van de bestemmingsbepalingen. Ons inziens is dit niet in overeenstemming met de strekking van de wetgeving die juist aan de belanghebbenden een recht wil toekennen. Hier worden de eigenaren en gebruikers van een bepaald perceel afhankelijk van de gunsten van het gemeentebestuur en de eventuele andere belanghebbenden, die middels inspraakprocedures hun invloed kunnen doen laten gelden. Het beginsel van de rechtszekerheid voor de burger wordt daardoor aangetast.

Naast het in de praktijk ontbreken van flexibiliteit hebben wij ook bezwaar tegen de financiële schade die het bedrijfsleven ondervindt door de beperkingen in de gebruiksmogelijkheden van het onroerend goed die in dit bestemmingsplan worden opgelegd. Dit betreft niet slechts het onderscheid tussen de functies wonen en bedrijvigheid, maar ook het onderscheid dat wordt gemaakt tussen de verschillende categorieën bedrijvigheid. Dit is naar onze mening volledig in strijd met het hedendaagse streven naar een minder gedetailleerd ruimtelijk ordeningsbeleid en in een aantal gevallen zeker ook in strijd met de wet omdat hier een beperking wordt opgelegd aan het meest doelmatige gebruik van het betreffende onroerend goed.

Een tweetal voorbeelden maken de in de voorgaande alinea gemaakte opmerkingen duidelijker. In de eerste plaats noemen wij het voorgestane beleid ten aanzien van de horeca. Ontwikkelingen in deze bedrijfstak worden om redenen van overlast sterk beperkt. Ons inziens dient dit beleid in het kader van de Hinderwet en de Drank- en Horecawet te worden gevoerd, en niet door middel van een differentiatie van horecabestemmingen in een bestemmingsplan. Door deze differentiatie van bestemmingen kan aanpassing van het bedrijf aan zich wijzigende omstandigheden worden belemmerd. Een tweede voorbeeld betreft de differentiatie van bestemming per bouwlaag. Een ondernemer wordt het hierdoor on-

-4-

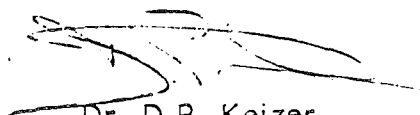
mogelijk gemaakt om binnen zijn eigen pand uit te breiden. Bijvoorbeeld door een bovenverdieping (met woonbestemming), te gebruiken als bedrijfsruimte. Indien op de begane grond de verkoopvloeroppervlakte wordt uitgebreid, verhuizen kantoor- en opslagruimte vaak naar de verdieping.

Een laatste opmerking betreft het parkeren. Geraamd wordt dat omstreeks 1990 naast 250 parkeerplaatsen voor bewoners en 630 plaatsen voor langparkeerders, 550 plaatsen nodig zijn ten behoeve van de in de stadskern gevestigde centrumfuncties en bedrijvigheid. Ons inziens dient in het plan en in de toelichting duidelijk te worden bestemd op welke plaats en in welke aantallen parkeerplaatsen bestaan of (kunnen) worden aangelegd. Daarbij dient een reserve te worden ingebouwd voor ontwikkelingen die nu nog niet op hun uiteindelijke effecten kunnen worden ingeschat. Als voorbeeld van dergelijke ontwikkelingen noemen wij het nog steeds toenemende autobezit, de recente toename van het autogebruik (hernieuwde economische groei, lagere brandstofkosten) en de groeiende belangstelling voor het wonen in de binnenstad bij koopkrachtige groepen (met een groter bezit aan auto's per capita).

Wij dringen er bij U met klem op aan om met onze opmerkingen rekening te houden bij de vaststelling van het definitieve bestemmingsplan. Dit houdt in dat het huidige concept ingrijpend moet worden gewijzigd. Vasthouden aan de huidige opzet betekent niet slechts een schadepost voor het bedrijfsleven in Uw stadskern, maar schaadt ook de reputatie van Sneek als economisch centrum van de zuid-westhoek van onze provincie.

Indien U dit op prijs stelt zijn wij gaarne bereid om het een en ander nader toe te lichten

Hoogachtend,

Dr. D.P. Keizer,
Secretaris.

Advies:				
Par. Secretaris	Adv.	Besl.	Par. B.	Par. A.
Bureau			Besluit . & W. d.d.	
			no.	

BIJLAGE I

2. Gemeentelijk commentaar

1. Commissie van Overleg

1. Algemeen

- Met het advies om te komen tot een aanvulling van de voorschriften door het opnemen van een Beschrijving in hoofdlijnen wordt ingestemd.

De toelichting is op de aanwijzing van het beschermd stadsgezicht aangevuld (zie par. 2.2.1. en 3.2.3.). Hoofdelementen uit de toelichting op de aanwijzing beschermd stadsgezicht zijn voorts de basis voor de beschrijving in hoofdlijnen.

- Nadere beschouwing van de juridische regeling omtrent functiewisselingen geeft aanleiding de gevolgde methodiek te herzien. In relatie tot het opnemen van een beschrijving in hoofdlijnen kan een meer flexibele regeling voor functiewisselingen per blokzijde(n) worden opgenomen.
- Er wordt geen uitvoeringsschema (stadsvernieuwingsplan) aan het plan toegevoegd, daar een belangrijk deel van het plan regulerend is. Diverse acties in het plangebied zijn door de gemeente reeds opgepakt. De verdere planning heeft plaats in het kader van VCP en MBS (zie par. 4.4.).

2. Toelichting

- De opmerking over de onderbouwing van de plankeuzes heeft aanleiding gegeven de toelichting op een aantal onderdelen aan te vullen.
- In de toelichting is nader ingegaan op de afzonderlijke regeling voor grootschalige functie-eenheden en op het onderscheid tussen food en non-food bij grootschalige winkelvevestigingen. Volledigheidshalve wordt hierbij opgemerkt dat ook aan bedoeld aspect aandacht zal worden besteed in de eerdergenoemde beschrijving in hoofdlijnen die aan de voorschriften zal worden toegevoegd. Bij de vergunningverlening zullen algemene distribu-

tie-planologische belangen dienen te worden afgewogen tegen de bedrijfsbelangen van de onderscheiden ondernemer.

- De differentiatie in horecafuncties is mede ingegeven door de uitstralingseffecten die bepaalde horeca-activiteiten met zich meebrengen. Met het voorstel voor een onderscheid tussen dag- en nachthoreca kan worden ingestemd. Bij de nachthoreca is een onderscheid tussen cafetaria's en dergelijke enerzijds en cafe's, bars en dergelijke anderzijds gehandhaafd vanwege het verschil in uitstralingseffecten. Het beleid ten aanzien van de horeca en de regeling daarvan in het plan is in de toelichting (par. 3.2.5.) nader uiteengezet.
- In de toelichting is nader ingegaan op het beleid ten aanzien van woonschepen. De voorschriften zijn met betrekking tot de regeling van woonschepen enigszins aangepast.

3. Voorschriften

- In het plan is de regeling met betrekking tot historische stoepen aangepast.
- Voor het vellen van bomen is op grond van de A.P.V. een vergunning nodig. Bij de vergunningverlening dienen de belangen, het stadsschoon en het (stedelijk) milieu mee te worden afgewogen. Er wordt onvoldoende aanleiding aanwezig geacht daarnaast nog op grond van het bestemmingsplan een vergunning voor het vellen van bomen te eisen.

2. **Rijksdienst voor de Monumentenzorg**

1. Algemeen

De opmerkingen zijn ter kennisgeving aangenomen.

2. Begrenzing

De keuze van de plangrenzen is niet uitsluitend gebaseerd op de mogelijke begrenzing van het beschermd stadsgezicht. Ook een logische begrenzing van plangebieden (wijken) speelt een rol.

Indien en voor zover zulks noodzakelijk moet worden geacht zullen de overige binnen de begrenzing van de aanwijzing tot beschermd stadsgezicht vallende bestemmingsplannen partieel worden herzien, waarbij kan worden overwogen ook bij deze plannen een beschrijving in hoofdlijnen toe te voegen.

3. Toelichting

De toelichting is aangevuld met onderdelen uit de toelichting op de aanwijzing beschermd stadsgezicht, die overigens als bijlage bij de plantoelichting is gevoegd.

Met de suggestie over een redactionele aanpassing van de toelichting over de relatie tussen ruimtelijke vormgeving en het kadastrale minuut kan worden ingestemd.

4. Kaart en voorschriften

Met de voorstellen tot aanpassing kan worden ingestemd.

3. **Kamer van Koophandel en Fabrieken**

Een nadere beschouwing van het juridische instrumentarium, met name voor wat betreft mogelijke functieveranderingen, heeft aanleiding gegeven tot een aanpassing, waardoor de flexibiliteit wordt vergroot. In samenhang met de op te nemen beschrijving in hoofdlijnen zal per blokzijde de direct toelaatbare functiewisselingen worden aangegeven. Overigens wordt hierbij opgemerkt dat het streven naar minder gedetailleerde bestemmingsplannen geen doel op zich is. Het plan geeft de meest gewenste ruimtelijke en/of functionele ontwikkeling weer.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt het op een aantal onderdelen noodzakelijk geacht dat ontwikkelingen worden onderworpen aan een nadere belangenafweging.

Bovenstaande geldt met name voor wat betreft een aantal horeca-activiteiten, waarbij de uitstralings-effecten ook planologisch van belang zijn. Ook ten aanzien van de verwachte aanpassing voor mogelijkheden tot uitbreiding van bedrijfsruimten naar de verdiepingen ten koste van de woonfunctie kan worden gesteld dat zulks een aanzienlijke aanslag kan

betekenen op de plandoelstelling met betrekking tot het wonen in de stadskern. Reden waarom gekozen is voor een nadere belangenafweging.

Ten aanzien van de parkeerregeling wordt het pleidooi voor een meer gedetailleerde regeling niet onderschreven. Met inachtneming van de plandoelstellingen zal een flexibele regeling voldoende mogelijkheden bevatten om voorzienbare oplossingen te bieden. Met betrekking tot een aantal opmerkingen wordt tevens verwezen naar het commentaar in de samenvatting van de inspraak.

4. Ministerie van Defensie

Geen opmerkingen.

BIJLAGE II
Inspraak
Reacties en commentaar

* flexibiliteit:

1. functiewisseling d.m.v. blokzijde:

De methodiek geeft aan welke functies per pand (laag) toegestaan zijn binnen een blokzijde; m.a.w. geen "bevriezing" (toel. blz. 38/art. 35).

Doel: zoveel mogelijk ontwikkelingen mogelijk maken maar ongewenste zaken blokkeren (zoals bijv. verwinkeling buiten kernwinkelgebied/functiever-schraling/schaalvergroting van bepaalde functies/verlies aan woon-functie e.d.).

- ° flexibiliteit is theoretisch, star te gedetailleerd. (K.v.K.)
- ° onvoldoende planflexibiliteit/ te gedetailleerd (bestemming per pand/bovenwoning). (V.S.Z.)
- ° plan te star (21/1)
- ° gebruiksmogelijkheden afhankelijk van anderen; rechts-zekerheid? (V.S.Z.)

2. samenvoeging van panden:

Dit is mogelijk indien de doorbraak niet groter dan 50% van gemeenschap-pelijke muur is en minimaal 2 meter uit de voorgevel begint (toel. blz. 33/art. 3.3.e). Hierdoor blijft historische geleding/parcellering in takt; door 50% eis minder snel sloop en grootschalige nieuwbouw en drem-pel voor grootschalige functies.

- ° onnodige beperking (Hor.)
- ° regels werken remmend i.p.v. stimulerend (21/1)
- ° uitsluitend op begane grond één grote ruimte toelaten (13/1)
- ° voor eis van gevelverdeling en "beginmuur" iets meer begrip (21/1)

commentaar:

De blokzijderegeling, zoals die is opgenomen in het in de inspraak en het overleg gebrachte voorontwerp-plan, maakt meer mogelijk dan de bestaande situatie, die als uitgangspunt op de plankaart is aangegeven.

Niettemin is er aanleiding aanwezig geacht de flexibiliteit te vergroten. Daartoe is de regeling van de bestemmingen gewijzigd. Tevens is gebruik gemaakt van de sinds 1 juli 1986 bestaande mogelijkheid een beschrijving in hoofdlijnen in het plan op te nemen. Daarin wordt meer inzicht gegeven in de manier, waarop getracht zal worden het ruimtelijk beleid te realiseren. De beschrijving geeft daarmee tevens toetsingscriteria voor op grond van het plan te nemen besluiten. De aanpassingen betreffen onder andere het volgende:

- het beleid ten aanzien van de functionele "kleuring" van een gebied is (op basis van het Structuurplan Binnenstad) in de beschrijving in hoofdlijnen aangegeven, met een onderscheid in kernwinkelgebied, woongebied en gemengd gebied (al of niet met bepaalde accenten);
- geen bestemming per pand, maar in hoofdzaak een algemene bestemming gemengde doeleinden, nader ingevuld in de blokzijderegeling; uitzonderingen hierop zijn functies ten aanzien waarvan wijziging niet wordt vrijgelaten, met name een belangrijk deel van de woningen en grootschalige functies;
- functiewijzigingen zijn binnen de in de blokzijderegeling aangegeven grenzen in beginsel niet aan een vrijstelling gebonden, maar "in rechte" toegestaan; daarnaast zijn naar gelang de "kleuring" van gebieden extra mogelijkheden opgenomen via een vrijstellingsregeling, om in die gevallen een nadere afwijking te laten plaatshebben; aan bepaalde functies - met name avond- en nachthoreca en cafetaria's en dergelijke - zijn beperkingen opgelegd wat betreft verplaatsing en/of nieuwvestiging;
- het onderscheid in diverse functies is voor een deel vereenvoudigd, met name ten aanzien van de horeca- en bedrijfsfuncties.

Door de in het plan opgenomen beschrijving in hoofdlijnen is inzichtelijker gemaakt wat de doeleinden van het bestemmingsplan zijn en hoe de realisering daarvan wordt nagestreefd. Dit algemene plankader biedt een belangrijk stuk rechtszekerheid. Dat wil niet zeggen dat vooraf altijd en overal uit het plan kan worden afgelezen wat in concreto wel en niet kan. Daarvoor zou een zeer gedetailleerd plan nodig zijn, wat enerzijds te weinig flexibiliteit zou meebrengen en anderzijds een schijnzekerheid zou blijken te geven, omdat bepaalde niet in het plan voorziene ontwikkelingen toch wel in het voorgestane beleid zouden blijken te passen. Het opgestelde bestemmingsplan beoogt juist zo goed mogelijk een kader te vormen voor toekomstige ontwikkelingen en voor de afwegingen, die in het concrete geval eventueel door het gemeentebestuur gemaakt moeten worden.

Het gaat om het handhaven van de parcellering en het voorkomen van ongewenste grootschaligheid binnen de historische structuur.

Door een zorgvuldige vormgeving, eventueel op basis van het stellen van nadere eisen (art. 32.c.2.), kan voor een goede parcellering worden gewaakt.

Grootschalige functies kunnen zowel in stedenbouwkundig opzicht als functioneel een negatieve invloed hebben op de ruimtelijke situatie in het binnenstedelijk gebied. Aspecten als massaliteit, samenklontering van bebouwing, grootschalige nieuwbouw en dergelijke kunnen daarbij in de kleinschalige binnenstad een rol spelen, evenals verkeers aantrekking en parkeerbehoefte/-ruimte. Een regeling ter zake is daarom noodzakelijk te achten.

Omdat de eis van 50% mogelijk een te sterke beperking op routing en indeling legt, wordt deze in het ontwerp-plan verlaten. Het samenvoegen van maximaal twee panden wordt toegestaan, mits de bedrijfsvloeroppervlakte, inclusief de in het plan mogelijk gemaakte erfbebouwing, niet meer dan 500 m² bedraagt. Om de individuele panden voldoende tot uitdrukking te laten komen, wordt de eis dat van de

3. erfbouwingspercentage:

In verband met het gevarieerd functiepatroon is het wenselijk achtererven niet geheel vol te bouwen (toel. blz. 37). Voor "gevoelige" situaties en grotere extensief gebruikte binnengebieden is het percentage veelal overeenkomstig de bestaande situatie. Overigens geldt veelal hoger percentage; in kernwinkelgebied veelal 100%.

- ° beperking in meest doelmatige gebruiksmogelijkheden (K.v.K.)
- ° onvoldoende expansiemogelijkheden/aangegeven percentages zéér gering (Hor.)

4. systemen van vrijstellingen:

Om flexibel te kunnen inspelen op ontwikkelingen zijn verschillende vrijstellingsmogelijkheden opgenomen, met name bij de bouwbepalingen en t.a.v. de functies vooral door middel van de blokzijde.

- ° planflexibiliteit afhankelijk van beleidsflexibiliteit college (V.S.Z.)
- ° flexibiliteit via planwijziging en/of vrijstellingen geen rechtszekerheid (K.v.K.)
- ° gebruik van vrijstellingen wordt niet gegarandeerd (V.S.Z.)

5. beperkingen aan gebruiksmogelijkheden:

Doordat een bestemmingsplan bepaalde zaken regelt worden beperkingen opgelegd; er heeft een afweging van belangen plaats.

beperkingen van gebruiksmogelijkheden van percelen door het bestemmingsplan, met name door onderscheid in diverse functies en in categorieën bedrijven en door differentiatie van bestemmingen per bouwlaag; daardoor schade (K.v.K.)

commentaar:

---

zijgevel de eerste 2 m uit de voorgevel aanwezig moet blijven, gehandhaafd. Samenvoeging van meer dan twee panden, respectievelijk tot meer dan 500 m² bedrijfsvloeroppervlakte kan in bepaalde gevallen worden toegestaan door middel van een vrijstelling. Beoordelingsaspecten daarbij zijn met name het aantal samen te voegen panden, de te realiseren oppervlakte, de parcellering, de cultuurhistorische waarde van de betrokken panden, de publieks- en verkeersaantrekkende, de parkeerbehoefte en -ruimte en het verdere functioneren van de groot-schalige vestiging in relatie tot de omgeving en (als het om detailhandel gaat) tot het kernwinkelgebied.

Als toetsingscriteria gelden:

- ° functies rondom (bij wonen lager percentage wenselijk);
- ° huidige omvang onbebouwd erf (kwaliteit)
- ° monumenten (zoveel mogelijk onbebouwd erf rondom).

De onderscheidene erfbebouwingspercentages zijn nog eens kritisch bezien. De percentages van 80 zijn daarbij grotendeels tot 100 verhoogd, omdat het restant van het open erf in die gevallen uit kwalitatief oogpunt niet beslist behouden hoeft te blijven. Ook in enkele andere gevallen zijn de percentages nog wat aangepast. Zowel gelet op enerzijds de toetsingscriteria als anderzijds de gebruiksmogelijkheden van de percelen moet de aldus ontstane regeling verantwoord worden geacht.

Het al of niet verlenen van vrijstellingen wordt getoetst aan criteria welke zijn ontleend aan de beschrijving in hoofdlijnen (ruimtelijke kwaliteit/functionele karakteristiek) en aan de toelichting bij het plan. De Commissie Beschermd Stadsgezicht brengt hieromtrent advies uit aan het college voor zover het stedenbouwkundige aspecten betreft.

Een en ander brengt mee dat er voldoende objectiviteit in de besluitvorming omtrent vrijstellingen aanwezig is.

Bovendien bieden de bezwaar- en beroepsmogelijkheden de nodige rechtswaarborgen (tegen besluiten, die in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur zouden worden genomen).

Aan een bestemmingsplan is inherent dat er bepaalde beperkingen worden gesteld om aan het beoogde beleid "handen en voeten te geven". Die beperkingen betekenen tevens een zekere bescherming (bijvoorbeeld ongewenste uitwaaiing van winkels en daardoor drainage van het kernwinkelgebied; tegen ongebreidelde vestiging van horecabedrijven enz.). Uitgangspunt is dat er niet meer beperkingen worden gesteld dan gelet op het beoogde beleid noodzakelijk is te achten.

Zoals hiervoor onder 1 is aangegeven is de systematiek van het plan aangepast, onder andere wat betreft de regeling van functies.

---

* functies:

6. hoofdfunctie - nevenfunctie:

Het plan maakt geen onderscheid tussen hoofd- en nevenfuncties. (aangeven van nevenfuncties zou te gedetailleerd worden); praktijkruimte in erfbebouwing is mogelijk (art. 30.2.a.).

- ° vastleggen van nevenfunctie of meerdere functies biedt meer (verkoop)mogelijkheden; pand kan meerdere functies hebben (29/1)

7. hoofdbebouwing - erfbebouwing

Wat hoofdgebouw is, blijkt wel uit de feitelijke situatie (hoogte, kapvorm, entree, functie); het hoofdgebouw moet binnen het bebouwingsvlak blijven. De overige bebouwing op een perceel (meestal achter het hoofdgebouw) is erfbebouwing. Het onderscheid in regeling voorkomt dichtbouwen (in meerdere lagen) van achtererven en binnenterreinen wat zowel i.v.m. de stedenbouwkundige structuur (geen bebouwing van voor-gevel tot voorgevel) als t.o.v. buurpercelen (toetreding van licht en lucht) ongewenst kan zijn.

- ° voor erfbebouwing gelden beperkingen (1 laag/bebouwingsperc.); soms is al een uitbouw in 2 of meer lagen aanwezig, dan uitbreiding in 2 lagen toelaatbaar? (21/1)

8. tuin of onbebouwd erf: erf 0%

Karakteristieke onbebouwde binnenterreinen/tuinen zijn als erf 0% c.q. tuin of onbebouwd erf bestemd; hiermee wordt beoogd de bestaande openheid te handhaven.

- ° de bebouwings/expansiemogelijkheden zijn te veel ingeperkt (21/1, Hor., individuele reacties)
- ° de individuele eigenaar wordt soms verplicht tot handhaven tuin; (Peperstraat)

commentaar:

Het uitgangspunt wordt gehandhaafd. Per geval is bekeken welke functie een perceel in overwegende mate moet worden geacht te hebben. Het gebruik van een gedeelte van een woning als praktijkruimte is niet in strijd met het bestemmingsplan te achten, mits aan het woonkarakter van de woning geen afbreuk wordt gedaan (de woonfunctie moet overwegend blijven), zo blijkt ook uit de jurisprudentie.

In de toelichting bij het plan is al aangegeven, dat behoud van een zekere openheid op de binnenterreinen, afhankelijk van de situatie, nagestreefd dient te worden. Daartoe zijn bebouwingspercentages aangegeven en is op de erven een bebouwing in niet meer dan een laag (met kap) toegestaan.

In veel gevallen is het bebouwingsvlak enkele meters dieper aangegeven dan de diepte van de bestaande hoofdbebouwing om een beperkte uitbreiding (of nieuwbouw met grotere diepte) mogelijk te maken in het aantal lagen van de hoofdbebouwing. In enkele gevallen is op het binnenterrein een min of meer zelfstandig pand (geen uitbouw of bijgebouw) aanwezig, veelal in twee lagen met kap, dit is in het algemeen met een eigen bebouwingsvlak aangegeven. Binnen de bestemming "erf" is in uitzonderingsgevallen via een vrijstelling een bebouwing in twee lagen mogelijk, met name bij vervanging van bestaande bebouwing in 2 lagen en bij bebouwing van ondergeschikte aard.

Deze bestemmingen zijn alleen daar aangegeven, waar een open erf/tuin van belang is voor de aanliggende bebouwing (woningen/bijzondere bebouwing/monumenten) en/of voldoende kwaliteit heeft (functioneel groen, uit stedenbouwkundig oogpunt belangrijke open ruimte), soms in samenhang met aangrenzende erven. Een heroverweging heeft geleid tot een aantal aanpassingen: in een paar gevallen een wijziging in "erf" met een hoger bebouwingspercentage, bij de tuin van Cruycebroedershof tot uitbreiding van de bestemming "tuin" en bij enkele aangrenzende percelen tot enige beperking van die bestemming.

Bij de bestemming "erf" met 0% is een vrijstelling tot 20% mogelijk, bij de bestemming "tuin of onbebouwd erf" is een vrijstelling mogelijk voor een berging van maximaal 10 m². In beide gevallen wordt getoetst aan de beoogde openheid en gekeken naar de situering in relatie tot overige bebouwing en erf.

9. onderscheid in horecafuncties:

Betreft hotel: H (h)/restaurant:
H (r)/cafetaria: H (c)/café-bar-
nachtgelegenheid: H (b).

Onderscheid en regulering vanwege
uitstralingseffect op omgeving (hin-
der) noodzakelijk. Geen uitbreiding
van H (b); beperkte uitbreiding van
H (h)/H (r) mogelijk in Marktstraat
e.o.; functiewijziging van
H (b)-H (c) - H (r) - H (h) moge-
lijk; andersom niet. (toel. blz.
41).

- ° onderscheid onjuist, leidt tot
schade, andere middelen: hinder-
wet, drank- en horecaverordening
(Hor. K.v.K.)
- ° wat gebeurt er met hinderlijke
horecafuncties? (13/1)
- ° te gedetailleerde bestemming (V.S.Z.)

10. concentratie DD in kernwinkelgeb.:

Overeenkomstig het Structuurplan
Binnenstad wordt zoveel mogelijk
versterken van kernwinkelgebied
nagestreefd (toel. blz. 41); binnen
kernwinkelfront mogen alle panden
winkel worden en (boven)woningen
t.b.v. de winkelfunctie eventueel
worden opgeheven.

- ° niet strak vasthouden
aan concentratie in kern-
winkelgebied (K.v.K.)
- ° meer uitbreidingsmogelijk-
heden voor winkels aan
zuidzijde Grootzand (21/1)

11. onderscheid food - non-food:

Bestemming D geldt non-food
(art. 9); vrijstelling mogelijk
voor foodsector (gericht beleid van
afgelopen jaren t.a.v. spreiding
i.v.m. parkeerdruk, concurrentie
wijkvoorzieningen enz.).

- ° onnodig onderscheid (V.S.Z./K.N.O.V.)

commentaar:

De horeca wordt in beginsel positief benaderd, maar aantasting van het woon- en leefklimaat zal moeten worden beperkt. Het betreft daarbij in het algemeen de categorieën die buiten de winkeluren geopend zijn (bars, cafetaria's e.d.). Een onderscheid is daarom noodzakelijk. Na heroverweging worden onderscheiden:

- H: zogenaamde dagzaken en restaurants, hotels;
- H(n): avond- en nachtgelegenheden zoals café's, bars e.d.;
- H(c): cafetaria's en dergelijke voor zover geen dagzaak.

In categorie H is in bepaalde blokzijden uitbreiding mogelijk; niet in/bij woon-gebieden, nabij woonclusters. Een beoordeling van het concrete geval (binnen de mogelijkheden van het plan) zal op grond van de Drank- en Horecaverordening moeten plaatshebben.

De laatste twee categorieën worden in het plan "bevroren"; uitbreiding in aantal en verplaatsing is gelet op de aard van deze bedrijven niet toegestaan.

Dit sluit aan bij het al langer gevoerde gemeentelijke beleid dat er in deze categorieën geen nieuwe vestigingen dienen te worden gecreëerd. Slechts in bijzondere gevallen (bijv. verplaatsing naar een minder gevoelig gebied) kan een nieuwe vestiging worden mogelijk gemaakt. Via een wijzigingsbevoegdheid kunnen burgemeester en wethouders een verandering van H(n) of H(c) naar H mogelijk maken en daarbij uitsluiten dat op dezelfde plaats weer een bedrijf van categorie H(n) of H(c) wordt gevestigd.

Door de voorgestane regeling worden er aan de horecabedrijven geen onnodige beperkingen opgelegd; de huidige bedrijfsvoering wordt niet beperkt.

Een zoveel mogelijk gesloten winkelfront in het kernwinkelgebied is in het belang van zowel consument als ondernemer als ook van de centrumfunctie van Sneek in het algemeen. Aan dit al jaren bestaande beleid wordt vastgehouden.

Een nadere beoordeling heeft ertoe geleid dat het kernwinkelgebied in het plan op enkele plaatsen is uitgebreid. Bovendien is de aparte benadering ten aanzien van het zuidelijk deel van het Grootzand verlaten, zodat alle panden daar voor detailhandel en (publiekgerichte) dienstverlening mogen worden gebruikt. Verder zijn in het gemengd gebied aansluitend aan het kernwinkelgebied enkele stroken aangegeven waar een beperkte uitbreiding van detailhandel en dienstverlening (zie beschrijving in hoofdlijnen) mogelijk wordt gemaakt via vrijstelling in de blokzijdetabel.

De neveneffecten, die zich in het algemeen bij grootschalige winkels kunnen voordoen (zie onder nr. 2), manifesteren zich het sterkst bij supermarkten. Daar komt nog bij dat al een reeks van jaren in de foodsector een terughoudend beleid is gevoerd om overbewinkeling in die sector te voorkomen en omdat de vestiging van nieuwe supermarkten waarschijnlijk ten koste zal gaan van de winkelvoorzieningen in de buitenwijken, die daar als wijkvoorziening van belang worden geacht.

Er blijft daarom een regeling in het plan opgenomen, waardoor een afzonderlijke toetsing van de aanvaardbaarheid van grote winkels in de food-sector mogelijk is, namelijk een afzonderlijke bestemming voor de bestaande grote winkels met een onderscheid in food en non-food en bij het ontstaan van nieuwe grote winkels (groter dan 500 m² bedrijfsvloeroppervlakte) een beoordeling bij het besluit omtrent de benodigde vrijstelling.

12. onderscheid bedrijfspcategorieën:

Onderscheid - i.v.m. verschillende
mogelijke effecten op woon- en
leefmilieu - tussen ambachtelijke,
verzorgende bedrijven/opslagdoel-
einden/bedrijven.

- ° onderscheid tussen verschillende
categorïeën bedrijvigheid vormt een
te gedetailleerde regeling (K.v.K.)

13. woonpanden:

Zijn in het plan bestemd als
"woningen".

- ° wat zijn mogelijkheden voor
eigenaren bij verkoop; alleen
opsplitsen in appartementen?
(wijkver.)

14. verkeer/V.C.P.:

Uitgangspunt voor het bestemmings-
plan is het vastgestelde V.C.P.
Onderscheid wordt gemaakt in Vw =
stroomfunctie, Vw(b) = verkeers-
functie en verblijfsfunctie, Vw(p)
= parkeren en Vb = verblijfsgebied
waarin auto's toegestaan (art.
23-26). Het gebruik is globaal
aangegeven (toel. blz. 38/39);
verkeersmaatregelen en de verdere
inrichting regelt het bestemmings-
plan niet.

- waar en hoeveel p.p. komen
er (K.v.K.)
- onvoldoende p.p./p.garage
Loots inpassen in plan
(13/1, V.S.Z., wijk-
ver.)
- volgens kaart 8 Kleinzand
ontsluitingsweg (V.S.Z.)
- bezwaar tegen nieuwe profiel
van Singel; verkeer dicht bij
de gevels langs (Singelbewoners,
wijkver.)
- verminderde P.-mogelijkheden
Grootzand compenseren op
Singel (31/1)
- verkeerslus Grootzand
vastleggen in best. plan (21/1)
- omschrijving stadserf/
voetgangersgebied bezien (21/1)
- bushaltes Singel verplaatsen
richting R.K.-kerk (21/1)
- ontheffingen P. voor binnen-
stadbewoners brengt bezoe-
kersparkeren in de knel (13/1)
- parkeeroverlast veewagens
en slechte bestrating
Gedempte Pol (29/1)
- P.-regeling voor binnenstad-
bewoners te duur; anders? (29/1,
wijkver.)

commentaar:

Op grond van een nadere afweging is het onderscheid tussen de genoemde drie categorieën verlaten en is voor deze drie alleen de functie "bedrijven" gehandhaafd.

Een belangrijk uitgangspunt van het gemeentelijk beleid (zie ook Raamnota Binnenstad en Structuurplan Binnenstad) ten aanzien van de stadskern is handhaving en versterking van de woonfunctie. Tegen die achtergrond dienen specifieke woonpanden zodanig te worden bestemd dat voortzetting van de woonfunctie gegarandeerd wordt. Daarbij is zowel een gebruik door één huishouden mogelijk als een opsplitsing in meer woningen. Dit sluit het gebruik van een (ondergeschikt) deel van een woning als praktijkruimte niet uit, mits aan het woonkarakter geen afbreuk wordt gedaan.

algemene opmerking

- In het algemeen staan de gemaakte opmerkingen en vragen los van het bestemmingsplan (bestemmingsplan geeft het juridisch kader aan waarbinnen een en ander nader kan worden uitgewerkt).
- Uitgangspunt voor het openbaar gebied is de inrichting niet nu al gedetailleerd vastleggen, maar in concrete situaties in overleg nader uitwerken.

per onderdeel

- In het V.C.P. is voor de eerste fase van het plan een aantal parkeerplaatsen van 950 geraamd; daarvan zijn nu 860 gerealiseerd. In de schil rond de stadskern zijn voor de eerste fase 490 p.p. geraamd ten behoeve van de stadskern; in die schil zijn nu 706 gerealiseerd. Per saldo zijn er plm. 125 p.p. meer aanwezig dan geraamd was.
In de stadskern is alle beschikbare ruimte voor parkeren benut. Op langere termijn is het aantal plaatsen in de stadskern eventueel te vergroten door een parkeergarage aan de Singel. Op korte termijn wordt vooral een evenwichtige opbouw en redelijke spreiding in de schil nagestreefd.
Bij bouwplannen voor woningen in de stadskern wordt als minimum-norm gehanteerd 0,5 p.p. per woning op eigen terrein.
- De financiële onderbouwing P.-garage aan de Singel ontbreekt (nog). In overleg met VSZ kan worden gezien of dit een haalbare kaart is (en blijft); overigens maakt het plan dit wel mogelijk.
- Het Kleinzand is en wordt geen stadserf, maar houdt een (zekere) ontsluitingsfunctie met weerstand om sluipverkeer te beperken.
- Binnen het op de plankaart, zoals die in de inspraak is gebracht, aangegeven profiel van de Singel was de plaats van de rijweggedeelten nog niet bepaald; er was slechts aangegeven welke onderdelen van de weg - ook na eventuele herinrichting - minimaal en met een bepaalde breedte aanwezig moesten zijn. Om misverstanden te voorkomen is het profiel geschrapt en daarvoor in de plaats is in de inrichtings- en beheersregeling bij de bestemming "wegverkeer met stroomfunctie -Vw-" opgenomen dat voor de Singel als specifiek beleid geldt dat, indien zulks uit verkeersoverwegingen mogelijk is, ten behoeve van een verbetering van de gebruiksmogelijkheden en van de groenstructuur gekomen kan worden tot een herinrichting, waarbij op de Singelroute verkeersbelemmerende voorzieningen gerealiseerd kunnen worden. Over een eventuele herinrichting zal te zijner tijd met de betrokkenen worden overlegd; op korte termijn zijn ter zake geen stappen te verwachten.

onderdeel/regeling + toelichting voor-
ontwerp

reactie uit inspraak

(van/d.d.)

---

15. overige zaken (niet individueel):
winkelfunctie Grootzand - Singel:

De panden (hoofdbebouwing) aan respectievelijk Grootzand en Singel zijn apart bestemd; de Singel ligt buiten het kernwinkelgebied en uitbreiding van de winkelfunctie is daar niet toegestaan.

- ° een achteruitgang aan de Singelzijde voor de Grootzandwinkels moet mogelijk zijn ten behoeve van aan- en afvoer van goederen; het hoeft geen winkelfront te zijn

(Metz, Grootzand
e.a.)

16. hoek Nauwe Noorderhorne - Markt-
straat:

Bebouwingsmogelijkheid: DD+W.

- ° hoek niet bebouwen: "wijde entree" van winkelstraat wenselijk (V.S.Z.)

17. financiële paragraaf (par. 4.4):

Komt in plan summier aan de orde.

- ° financiële onderbouwing ontbreekt (wijkver./V.A.C.)

commentaar:

-
- Bij een toekomstige herinrichting van de Singel kan worden gezien of de parkeer capaciteit kan worden uitgebreid.
  - Verkeersbeweging Grootzand wordt niet in detail vastgelegd in dit plan.
  - Het onderscheid in voetgangersgebied (=verkeersluw gebied) wordt in dit plan niet nader aangegeven; de onderscheidene gebieden, waar de verblijfsfunctie overwegend is, zijn in één bestemming ondergebracht.
  - De bushaltes dienen zo dicht mogelijk in het centrum te worden gesitueerd; een korte loopafstand van/naar de haltes voor zoveel mogelijk gebruikers is essentieel voor een optimale benutting van het openbaar vervoer. In het binnenstedelijk gebied is geen ruimte voor specifiek ingericht bushaltes, zonder dat dit ten koste van andere verkeersruimte (met name parkeerplaatsen) gaat. Het multifunctioneel gebruik van het onderhavige gedeelte van de Gedempte Pol levert geen wezenlijke problemen op.
  - Er wordt naar gestreefd het aantal ontheffingen voor binnenstadbewoners beperkt te houden; ook op verzoeken om ontheffing voor zakelijk parkeren wordt terughoudend gereageerd.
  - Gedempte Pol: is in 1988 herstraat.
  - De kosten van een P.-ontheffing dienen ook als drempel; bovendien dient de vergoeding voor de ontheffing als compensatie voor het verlies aan parkeergeld.

Het uitwaaiëren van de bewinkeling buiten het kernwinkelgebied c.q. een omkering van het winkelfront naar de Singel (of naar Kleinzand noordzijde of van het Grootzand naar de Oude Koemarkt) is ongewenst; zie ook hiervoor bij het onderdeel functies onder 10.

De functie B (bedrijven) biedt voldoende mogelijkheden voor magazijnen met voorraden, stalling van voertuigen, werkplaatsen, afvoer van goederen en dergelijke aan het winkelbedrijf accessoire activiteiten. De eigenlijke verkoopruimte dient zich niet op de Singel te richten. In de beschrijving in hoofdlijnen (artikel 1 van het plan) is aangegeven dat een tweede ingang is toegestaan, voor zover geen zelfstandige winkelfunctie wordt gerealiseerd.

De stedenbouwkundige ruimte is thans gehavend (is een "gat"). Een hoekpand met een winkelgezicht mede naar de Marktstraat kan ook de winkelstraat goed inleiden. Het ruimtelijk effect van de Marktstraat met de enigszins hol lopende noordelijke gevelwand wordt door deze bebouwing versterkt. Die lichte kromming heeft nogal effect op het ruimtelijk beeld van de gevelwand. Het gat is, gezien in het beeld van de Marktstraat, vrij groot. De Nauwe Noorderhorne is een besloten straatje. Dat is juist de kwaliteit van het straatje. Daarbij past zeer wel dat de hoek bebouwd wordt. De beide zijgevels, die aan het open perceel grenzen, sluiten overigens ook niet zo goed op elkaar aan. De bebouwingsmogelijkheid blijft in het plan opgenomen. Een concreet bebouwingsplan is er niet.

In par. 4.4 is aangegeven waarom geen gedetailleerde onderbouwing nodig is: betreft beheersplan, het Meerjarig Beleidsplan Stadsvernieuwing geeft prioriteit en kosten aan, uitvoering van VCP via jaarlijkse begroting. In het meerjarig beleidsplan worden ieder jaar opnieuw de prioriteiten bepaald en dekkingsmiddelen vrijgemaakt.

18. woonmilieu:

Inrichting van gebieden wordt in plan niet geregeld (best. plan "slechts" voorwaardenscheppend).

- ° graag aandacht voor woonmilieu d.m.v. o.a. groen-/speelvoorzieningen e.d.
(wijkver./V.A.C.)

19. inspraak:

Na opstelling van het ontwerpplan en bespreking daarvan binnen het gemeentebestuur is dit, tegelijk met het overleg van rijks- en provinciale instanties, in de inspraak gebracht.

- ° wijkverenigingen en -bewoners willen graag bij de voorbereiding van plannen worden betrokken; als bestemmingsplannen al geheel en al zijn uitgewerkt, is het moeilijk voor burgers om nog veranderingen aan te brengen
(C.C.W.S.)

19a historische bebouwingsstructuur:

V.m. belastingkantoor, Wijde Burgstraat:
het plan gaat uit van bescherming van de historisch gegroeide structuur.

- ° had met dit plan het belastingkantoor ook gesloopt kunnen worden?
(wijkver./V.A.C.)

20. individuele reacties

(voor zover geen correcties):

Pand Prins Hendrikkade 20 (de Kriel) bestemd voor horeca (restaurant); naastgelegen pand voor detailhandel en dienstverlening; als aantal lagen is aangegeven twee.

- ° Uitbreiden Prins Hendrikkade 20 mogelijk maken met naastgelegen pand; de bestemming dient café en restaurant te zijn; het pand heeft drie lagen
(mw. Huiskes)

21. Oude Koemarkt 53/55/57 zijn in het voor-ontwerp bestemd als B(a).

- ° Zou DD moeten zijn (De Vries)

22. Woningen met een praktijkruimte zijn als woning bestemd. betreft Bothniakade 1, Jousterkade 4, Singel 38.

- ° De aanwezigheid van de praktijkruimte zou in de bestemming tot uitdrukking moeten komen.

commentaar:

Het bestemmingsplan geeft niet in details de inrichting van het openbaar gebied aan. Bij de nadere uitwerking van concrete plannen wordt aandacht besteed aan groen- en speelvoorzieningen e.d. In de beschrijving in hoofdlijnen is het uitgangspunt van beleid ten aanzien van de groenstructuur aangegeven.

Het bestemmingsplan Stads-kern bouwt voort op het Structuurplan Binnenstad. De beleidskeuzen zijn in hoofdlijnen daarin al aangegeven. Het bestemmingsplan is een detaillering en juridische vertaling daarvan. Met name bij bestemmingsplannen gaat het om een samenhangend geheel. Voor een zinvolle inspraak is het wenselijk dat het gemeentebestuur een voorzet omtrent dat geheel geeft. Daarom wordt er inspraak gegeven over een bestemmingsplan zodra een (voor)ontwerp gereed is; op dat moment wordt ook het wettelijk overleg met rijks- en provinciale instanties geopend. Inspraak en formeel overleg kunnen aanleiding geven tot aanpassingen, nadere onderbouwingen en dergelijke, zoals ook uit deze samenvatting van de inspraak blijkt.

Tot de criteria, die in het kader van de bescherming van de ruimtelijke kwaliteit van de stadskern zijn opgenomen, behoort onder meer het streven naar behoud van aanwezige cultuurhistorisch waardevolle bebouwing. Een absoluut sloopverbod wordt niet opgenomen. Wel geldt voor het gehele gebied van het plan, dat voor slopen een vergunning nodig is, in eerste instantie op grond van het bestemmingsplan, zodra de aanwijzing tot beschermd stadsgezicht van kracht is op grond van de (op onder meer dat punt recentelijk gewijzigde) Monumentenwet. Er zal steeds per geval een afweging moeten plaatshebben.

Gelet op de bepalingen van het bestemmingsplan bevat het pand 2 lagen plus een kap.

Binnen de aangepaste regeling voor de horeca past, dat in de betreffende blokzijde de mogelijkheid wordt geopend voor enige uitbreiding van het aantal panden met de categorie H (hotels, restaurants, dagzaken).

Het samenvoegen van twee panden is mogelijk onder bepaalde voorwaarden (handhaving individuele panden, tussenmuur over twee meter uit voorgevel handhaven). In de inventarisatie is de huidige functie aangemerkt als H (zie ook onder 6 en 9).

Het betreft hier een ambachtelijk, verzorgend bedrijf. De uitoefening van detailhandel is hierbij ondergeschikt. Het perceel dient derhalve te worden geacht een bedrijfsfunctie te hebben en niet (primair) een detailhandelsfunctie. Detailhandel in goederen, die in het bedrijf worden vervaardigd of verwerkt, is op grond van het bestemmingsplan toegestaan, voor zover zulks geen zelfstandig onderdeel vormt van de bedrijfsvoering. Voorts biedt het plan een vrijstellingsmogelijkheid voor het gebruik van een gedeelte van een bedrijfsruimte voor detailhandel als onderdeel van de bedrijfsactiviteiten. Er zijn derhalve mogelijkheden voor een beperkt medegebruik voor detailhandel, die met het schildersbedrijf verwant is.

Het gebruik van een gedeelte van een woning als praktijkruimte is niet in strijd met het bestemmingsplan te achten, mits aan het woonkarakter van de woning geen afbreuk wordt gedaan (de woonfunctie moet overwegend blijven), zo blijkt ook uit rechterlijke uitspraken. In de onderhavige gevallen wordt aan dit criterium

23. Peperstraat 11/13.
erfbebouwingspercentage aangegeven
van 80;
- ° Percentage is feitelijk 100%;
gedeelte bebouwd in 2 lagen; na sloop
wordt opnieuw deel in 2 lagen gebouwd
(bouwplan al klaar). (Dam)
24. Kleinzand 9 is B(o).
- ° Functiewisseling met nr. 13 (DD)
mogelijk maken, ook eventueel kantoor
mogelijk, bovenwoning is niet meer
aanwezig. (Aukema)
25. Peperstraat 5 (slagerij Polder)/
Peperstraat 3 (kapper Jansen);
een deel van het erf is bestemd tot
"tuin".
- ° Bebouwingsmogelijkheid open houden;
moet zijn erf 100%, was in verleden
ook toegestaan (zie ook nieuwbouw
stadhuis).
26. Korte Pijpsteeg 3;
als woning bestemd.
- ° Woning verkeert in slechte staat;
het pand is zakelijk van belang in
verband met uitbreidingsmogelijkheden
belendende winkels; winkelbestemming
in plaats van woonbestemming geven.
27. Grootzand 25;
erf bestemd als E 0%.
- ° E 0% moet zijn E 100%; bouwvergunning
voor 1 laag verleend. (Bergmans)
28. Singel 43:
met woonbestemming aangegeven.
- ° Singel 41/43 (Ringnalda): nr. 41 is
verbonden met nr. 43 en ligt er voor
2/3 achter. Op het achtererf van nr.
43 staat een kantoorgebouw aanslui-
tend aan het bedrijfsgedeelte. Graag
geheel bestemmen als: B(a)/K/W.

commentaar:

---

voldaan, zodat de feitelijke situatie en het bestemmingsplan goed op elkaar aansluiten. Het bij de woonbestemming aangeven van de praktijk is derhalve niet nodig en het past ook niet in de systematiek van het plan.

Bij het perceel Singel 38 is de praktijkruimte grotendeels gevestigd in een aanbouw op het erf. Het bestemmingsplan kent een vrijstellingsmogelijkheid voor het bouwen van een praktijkruimte binnen de bestemming "erf". Deze praktijkruimte ligt dus eveneens binnen de mogelijkheden van het bestemmingsplan.

Overeenkomstig de feitelijke situatie is het erfbebouwingspercentage tot 100 verhoogd. Binnen de bestemming "erf" is in uitzonderingsgevallen via een vrijstelling een bebouwing in twee lagen mogelijk, met name bij vervanging van bestaande bebouwing in twee lagen en bij bebouwing van ondergeschikte aard; op grond hiervan is aan het nieuwbouwplan voor wat betreft de erfbebouwing in twee lagen meegewerkt.

Binnen de blokzijde is een wisseling van functies mogelijk indien het aantal van beide functies gelijk blijft. Voorts is in de onderhavige blokzijde een toename van het aantal panden met een kantoorfunctie mogelijk. De onderhavige bovenwoning wordt niet meer als zodanig aangegeven.

Zie hiervoor onderdeel functies onder 8.

Samen met een deel van het bij Cruycebroedershof behorende erf vormen de onderhavige achtertuinen een onbebouwd binnengebied, dat door zijn grootte in de schaal van het binnenstedelijk gebied zodanige kwaliteit heeft, dat behoud daarvan gewenst is. De bebouwingsmogelijkheid op deze erven is iets verruimd door een verschuiving van de grens tussen de bestemmingen "erf" en "tuin".

Gelet op de feitelijke situatie en gelet op de situering van het pand (ongunstig voor wonen) wordt het pand opgenomen in de blokzijde van de percelen aan het Grootzand: in die blokzijde mogen alle panden een detailhandelsfunctie krijgen.

Het plan is conform de feitelijke situatie aangepast.

Een meervoudige bestemming past niet in de systematiek van het plan en is ook ongewenst. Het pand Singel 43 heeft een zodanige nauwe fysieke relatie met de bedrijfsbebouwing dat er aanleiding is het niet afzonderlijk als woning te bestemmen, maar in de blokzijde op te nemen. Daarmee is voor de begane grond een kantoorfunctie mogelijk; de verdieping dient een woonfunctie te behouden. Het daarachter liggende bedrijfspand (2 lagen met kap) en het perceel Singel 41 zullen als bedrijfsruimte worden aangemerkt en als één bebouwingsvlak aangegeven. Het kantoor op het achtererf is geen zelfstandige functie, maar onderdeel van het bedrijf en ook qua ruimtebeslag van ondergeschikte aard; de kantoorruimte maakt deel uit van de erfbebouwing. Voor eventueel mogelijke mutaties wordt verwezen naar de blokzijdetabel.

onderdeel/regeling + toelichting voor-
ontwerp

reactie uit inspraak (van/d.d.)

---

29. Grootzand 12: voor achterste deel is een hoogte in 2 lagen aangegeven.	° Achterste deel van bebouwing is 3 lagen in plaats van 2; uitbouw achter achtergevelrooilijn in 2 la- gen. (Middelhoff)
30. Kleinzand 31: als woning bestemd.	° Benedenverdieping in gebruik als atelier/bedrijfsruimte; mogelijkheid expositie eigen werk moet aanwezig zijn. (Doevendans)
31. Kleinzand 40: als bedrijfspand bestemd.	° Is in hoofdzaak in gebruik als bibli- otheek/kantoorruimte. (Sustring)
32. Suupmarkt 10 (vh. Decorette): als winkel met bovenwoning bestemd.	° Bovenverdieping in gebruik als op- slag. (Rosenau)
33. Oude Koemarkt 45: bestemd als woning.	° Pand is beneden kantoor en boven woning; erfbebouwingspercentage moet 100% (feitelijke situatie c.q. ver- leende bouwvergunning). (Hoekstra)
34. Oude Koemarkt 21: bestemd als woning.	° Pand was bakkerswinkel en staat nu leeg; graag zo houden (nog winkelin- terieur aanwezig); eigenaar woont er boven. (Koopmans, Stallmann)
35. Oude Koemarkt 7 ("Dekora"): bestemd als kantoor + bovenwoning.	° Was vroeger accountantskantoor in gevestigd, thans winkeltje van naam- plaatjes e.d.
36. Singel 37: bestemd als bedrijfspand met boven- woning.	° Pand is oorspronkelijk een winkel (bakkerij); nu verkooppunt van dakbe- dekking e.d. (De Haan)

commentaar:

Het onderscheid tussen voorste en achterste deel is weggelaten; voor het gehele pand is 3 lagen opgenomen. Binnen de bestemming "erf" is een bebouwing in één laag uitgangspunt; in uitzonderingsgevallen is via een vrijstelling een bebouwing in twee lagen mogelijk, met name bij vervanging van bestaande bebouwing in twee lagen en bij bebouwing van ondergeschikte aard. Herbouw in twee lagen is in dit geval derhalve niet uitgesloten.

Het pand zal worden aangemerkt als bedrijfspand met bovenwoning. Verkoop van ter plaatse vervaardigde of verwerkte goederen is mogelijk, voor zover dit geen zelfstandig onderdeel van de bedrijfsvoering vormt. De blokzijderegeling biedt daarnaast mogelijkheden voor zogenaamde maatschappelijke doeleinden (waaronder bijv. expositieruimte). Voor uitbreiding van de detailhandelsfunctie biedt de regeling geen mogelijkheid (zie ook onder 10 en 15).

Het pand wordt in de inventarisatie van de bestaande toestand met de functie "maatschappelijke doeleinden" opgenomen; binnen de blokzijderegeling is ook een gebruik als woning mogelijk.

In plaats van als DD + W wordt het pand als DD (detailhandel en dienstverlening) in de inventarisatie opgenomen, terwijl daarbij tevens rekening wordt gehouden met de op de verdieping aanwezige werkplaats.

Het pand wordt gerekend kantoor plus bovenwoning te zijn in plaats van woning. Het erfbebouwingspercentage wordt op 100 gesteld.

Het perceel wordt, mede gelet op de inrichting, aangemerkt als DD + bovenwoning, in plaats van uitsluitend als woning. Het perceel ligt in een gebied, dat in het plan (in de beschrijving in hoofdlijnen) is aangegeven als gemengd gebied met een accent op detailhandel en dienstverlening. Tegen die achtergrond is een (hernieuwde) winkelfunctie voor dit pand aanvaardbaar.

In plaats van als K + W (kantoor met bovenwoning) zal het perceel in de inventarisatie worden aangemerkt als DD + W (detailhandel en dienstverlening met bovenwoning).

Het pand is, wat de begane grond betreft, al geruime tijd opslag- en stallingsruimte; dit wordt als een bedrijfsfunctie (B) aangemerkt. Uitbreiding van de winkelfunctie naar de Singel wordt ongewenst geacht (zie hiervoor onder 15).

onderdeel/regeling + toelichting voor-
ontwerp

reactie uit inspraak

(van/d.d.)

-
37. Singel 20-24:
drie panden bestemd als winkel met
bovenwoning.
- ° Linker pand is op verdieping in ge-
bruik als opslag-lijstenmakerij.
(Koopmans)
38. Singel 30 (v.m. doopsgezinde pasto-
rie):
bestemd voor maatschappelijke doel-
einden met bovenwoning.
- ° Is fotostudio met wonen. (Hesmerg)
39. Oude Koemarkt 38-38a:
bestemd als bedrijfsruimte.
- ° Grootzand 81 met Oude Koemarkt 38-38a
is geheel in gebruik voor detailhan-
del.
(Dijs)
40. Oude Koemarkt 34:
de winkelfunctie van perceel Groot-
zand 73/75 moet doorgetrokken kun-
nen worden naar Oude Koemarkt 34;
het tussenliggende erf is voor 100%
bebouwd (De Vries).
41. Wijnkanstraat (Alkema):
panden bestemd voor detailhandel.
- ° In verband met de werkplaatsfunctie
op het aan de Wijnkanstraat gelegen
deel van de bebouwing graag een be-
stemming voor DD en voor B.
42. Hoogend-Kleine Palen Rienck Bocke-
makade (Alkema):
de panden zijn overwegend voor
bedrijven bestemd.
- ° Omdat de panden mede voor detailhan-
del worden gebruikt wordt verzocht
deze zowel voor DD als voor B te
bestemmen.

commentaar:

Het perceel Singel 20 zal in de inventarisatie van de huidige situatie geheel als een detailhandelspand worden beschouwd (derhalve zonder bovenwoning).

Aan het perceel kan een kantoorfunctie (met bovenwoning) worden toegekend, gelet op hetgeen daaronder begrepen kan worden.

Het pand aan de Oude Koemarkt is feitelijk in gebruik als stallings-opslagruimte; dit gebruik is als een bedrijfsfunctie aan te merken. Verwezen zij naar hetgeen hiervoor onder nr. 15 omtrent de winkelfunctie Grootzand-Singel is aangegeven. De situatie aan de Oude Koemarkt ligt in die zin iets anders dan aan de Singel, dat het een van de delen van het gemengd gebied is, waar in de blokzijdetabel via vrijstelling een zekere uitbreiding van de detailhandelsfunctie en de publieksgerichte dienstverlening mogelijk is. Tegen die achtergrond is het verantwoord in de betreffende blokzijde een vrijstellingsmogelijkheid op te nemen voor nog enkele panden voor detailhandel en dienstverlening; die vrijstelling kan eventueel ook voor het onderhavige pand worden verleend indien er behoefte aan uitbreiding van de bestaande winkel met dit pand ontstaat. Toetsingscriterium zal daarbij met name zijn dat er geen grootschalige winkel aan de Oude Koemarkt ontstaat en geen "omkering" van de bewinkeling van Grootzand naar Oude Koemarkt en overigens de verhouding tot het kernwinkelgebied.

Het pand Oude Koemarkt heeft nu een functie voor stallings-, opslag- en werkplaatsruimte, wat als een bedrijfsfunctie is aan te merken.
Zie overigens het commentaar op de vorige inspraakreactie (nr. 39).

Het past niet in de systematiek van het plan en het is ook ongewenst een pand meer functies toe te kennen. Per geval moet worden bekeken welke functie een pand in overwegende mate heeft. Het aan de Wijnkanstraat gelegen deel van de onderhavige bebouwing maakt deel uit van de detailhandelsruimte; in de opgestelde inventarisatie wordt daar van uitgegaan. Het bestemmingsplan kent in de betreffende blokzijdetabel een vrijstellingsmogelijkheid voor een extra pand met bedrijfsfunctie.

Het in deze panden gevestigde bedrijf is primair een groothandelsbedrijf; in het kader van dat bedrijf vindt er in zekere mate detailhandel plaats. In het bestemmingsplan wordt uitgegaan van de functie, die de panden in overwegende mate hebben, te weten "bedrijven" (B). Het plan kent een vrijstellingsmogelijkheid voor het gebruik van een beperkt gedeelte van een bedrijfsruimte voor detailhandel als onderdeel van de bedrijfsactiviteiten. Daarnaast is het Hoogend een van de delen van het gemengd gebied waar enige toename van het aantal panden met een detailhandelsfunctie via vrijstelling mogelijk gemaakt zal worden. Voor de overige panden is een functiewijziging naar detailhandel in strijd met het beleid.

43. Peperstraat (Lichtboei):
staat als hotel aangegeven. ° Is bar/dancing. (Luurs)
44. Ludabar (Kruizebroederstraat 77):
hoogte aangegeven als 2 lagen met
kap. ° Hoogte 2 lagen met kap of drie lagen
met kap? (Luurs)
45. Havenstraat:
scheiding tussen Havenstraat en
erf/parkeerruimte op binnenterrein
nieuwbouw Oude Koemarkt aangeven. ° Men zag graag muur van binnenterrein
Oude Koemarkt 4 meter teruggelegd in
verband met uitrit garage; tekening
klopt niet: pand tegenover garage
Potma moet meer naar rechts; aantal
lagen is 1 in plaats van 2.
(dames Ketelaar/
de heer Visser)
46. Bothniakade 1:
een deel van de bebouwing (de tuin-
kamer) ligt binnen de bestemming
"erf", de rest is als woning be-
stemd. ° De gehele bebouwing, inclusief uit-
bouw, graag als praktijkhuis bestem-
men. (Eijkman)

commentaar:

Dit geldt nog te meer omdat deze panden te zamen een grootschalig detailhandelsbedrijf (zgn. trekker) zouden kunnen huisvesten, hetgeen zowel in verband met het beleid ten aanzien van de concentratie van detailhandel in het kernwinkelgebied als gelet op de verkeers- en parkeersituatie ongewenst is.

Dit abuis is gecorrigeerd.

De eerste vijf meter uit de voorgevel heeft een hoogte van 2 lagen met kap, het overige deel van het pand heeft 3 lagen met kap. Aldus wordt de hoogte in het plan opgenomen.

Bij de plaatsbepaling van het muurtje tussen de Havenstraat en het binnenterrein bij het nieuwe complex woningen is rekening gehouden met zowel de stedenbouwkundige uitgangspunten (handhaving profiel van de Havenstraat) als het belang van betrokkenen.

De situering van de onderscheiden panden is nog eens nagegaan en op de plankaart wat gewijzigd.

Het aantal bouwlagen is aangegeven als twee. Voor zover de panden aan de Havenstraat momenteel één laag hoog zijn, mag daar ingevolge het plan een bebouwing in twee lagen komen.

Voor wat betreft de praktijkruimte zij in de eerste plaats verwezen naar het commentaar bij punt 22.

Omdat de praktijkruimte het overgrote deel van de begane grondlaag beslaat en het tevens een bijzonder groot pand betreft, is het perceel opgenomen in de blokzijderegeling; binnen de grenzen zoals aangegeven in de blokzijdetabel zijn functiewijzigingen mogelijk voor de begane grond. Voor de verdiepingen geldt de algemene regel dat de woonfunctie gehandhaafd dient te blijven. Het bebouwingsvlak omvat de hoofdbebouwing; de daarachter gelegen uitbouw wordt tot de erfbebouwing gerekend (zie ook onder 7).

BIJLAGE III
Toelichting bij het ontwerp
"Aanwijzing beschermd stadsgezicht Sneek"

SNEEK
gemeente Sneek

BESCHERMDE STADS- EN DORPSGEZICHTEN

BESCHERMDE STADS- EN DORPSGEZICHTEN INGEVOLGE ARTIKEL 20 VAN DE MONUMENTENWET

SNEEK gemeente Sneek

Toelichting bij het besluit tot aanwijzing van de binnenstad van Sneek als beschermd stadsgezicht.

Het beschermde stadsgezicht omvat het op bijgevoegde kaart (Rijksdienst voor de Monumentenzorg, tekeningnummer 323) door een stippellijn omgrensde gebied.

Publikatie van de **Rijksdienst voor de Monumentenzorg**.

Augustus 1988

Behalve aan de Geeuw en de Oude Vaart, die onderdeel uitmaken van deze vaarweg, is Sneek gelegen aan de Woudvaart die een onderdeel vormt van de verbinding naar de IJsselsteden. Bovendien mondt vlak ten oosten van Sneek de Houkesloot uit in de Woudvaart. De ligging van Sneek aan dit knooppunt van waterwegen en aan de Neltjeszijl heeft voor een belangrijk deel de snelle groei van Sneek als handelsplaats bepaald.

Begin 13de eeuw blijkt Sneek reeds een klooster te bezitten aan de noordzijde van de dijk, hetgeen een illustratie is van de betekenis die de plaats dan reeds heeft.

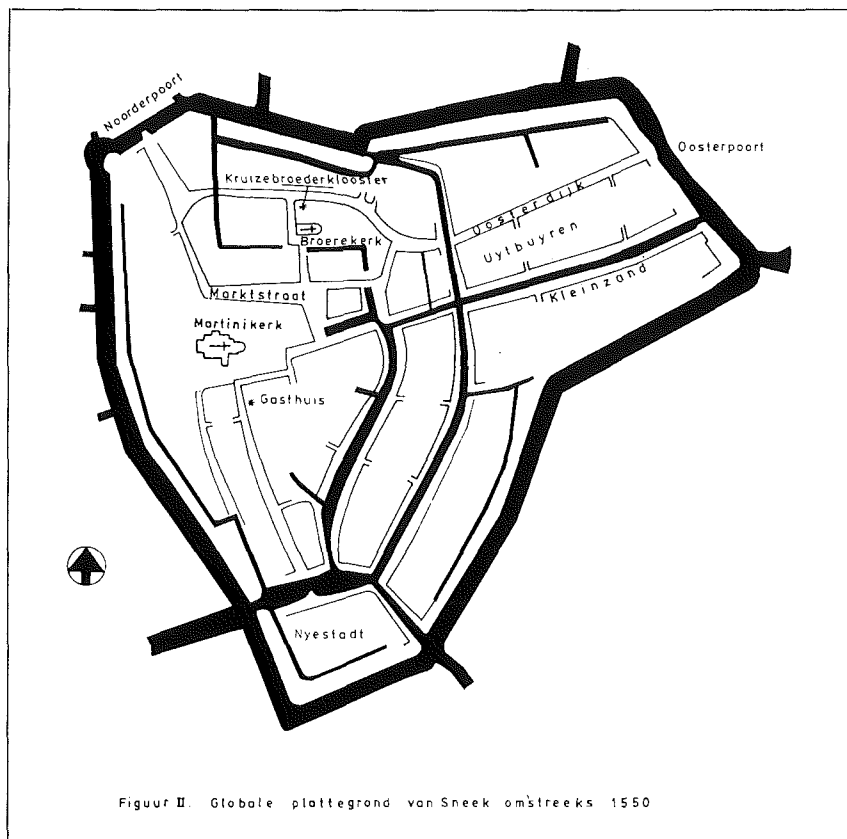
Helaas zijn de gegevens uit de literatuur over de ruimtelijke structuur in de beginperiode van Sneek beperkt en is het beeld van de wording van Sneek onvolledig. De ruimtelijke structuur wordt in grote lijnen bepaald door een stelsel van grachten, waarvan het beloop grotendeels bekend is. Zeker is ook dat de nederzetting aan het einde van de 13de eeuw wordt begrensd door een omgrachting, zoals weergegeven op afbeelding I.

Aan het einde van de 13de eeuw is er sprake van de 'poorters' van Sneek, duidend op het bestaan van stadsrechten. Een uiting van de stedelijke groei van Sneek is ook de uitbreiding van de Martinikerk omstreeks 1300.

In de langwerpige strook ten zuiden van de kerk is waarschijnlijk vanouds de agrarische bebouwing gesitueerd.

De meer stedelijke, op de handel en overslag betrokken bebouwing ontwikkelt zich aan de Hemdijk en aan de oostzijde van het Grootzand. De omgrachting van het stadsgebied maakt het noodzakelijk in de Hemdijk een nieuwe zijl, de Potterzijlen, aan te leggen. In tegenstelling tot de Neltjeszijl biedt de Potterzijlen geen doorgang aan de scheepvaart. Aan de noordzijde van de Hemdijk, gelegen tussen beide zijlen, heeft de stins Rodenburg, een versterkt huis, gelegen. De namen Nauwe en Wijde Burgstraat herinneren daar nog aan. Op de plaats waar in de 13de eeuw reeds het 'hospitaal' gevestigd was, is vermoedelijk in de loop van de 14de eeuw een kerk, de latere Kleine of Broerekerk, gebouwd.

In de 14de eeuw vindt verdere uitgroei plaats binnen de bestaande grenzen. Ten opzichte van het omringende platteland en de steden in de omgeving neemt Sneek een snel groeiende machtspositie in. Dit neemt niet weg dat de stad zowel in bestuurlijk als in economisch opzicht sterk met het platteland verbonden blijft. Vanouds vooraanstaande geslachten op het platteland, de zogenaamde hoofdelingen, verzeke- ren zich door de bouw van stinsen in

Figuur II. Globale plattegrond van Sneek omstreeks 1550

opkomende steden als bijvoorbeeld Sneek ook van een vooraanstaande positie in het stedelijke bestuur.

Aan het eind van de 14de en gedurende de 15de eeuw wordt het maatschappelijk leven in Friesland beheerst door de steeds weer opblaiende twisten tussen de Schieringers en de Vetkopers. Elementen in de strijd zijn onder meer de botsende handelsbelangen van verschillende steden en de belangentegenstellingen tussen de opkomende stedelijke burgerij en hoofdelingen. Een eerste schermut- ling binnen Sneek betreft de opstand van de burgerij tegen een Vetkoperse hoofdeling, hetgeen tot de verwoes- ting van de stins Rodenburg heeft geleid. Sindsdien wordt de rechtsorde in Sneek bepaald door Schieringers. Zij verlenen in 1427 het privilege van waag aan Sneek, waardoor de stad de zuivelhandel uit de omgeving tot zich kan trekken en zich kan ontwik- kelen tot de belangrijkste plaats van de zuidwesthoek van Friesland.

Mogelijk vanaf het begin, maar in ieder geval vanaf 1600 is de waag gevestigd op de hoek van de Markt- straat en de voormalige Vismarkt. Het waagrecht heeft een snelle groei van Sneek bevorderd. Reeds in 1430 wordt een aantal straten verhard. Tussen 1430 en 1458 verdubbelt het inwonertal. Het belang van de boterhandel voor Sneek komt naar voren in het in 1456 vastgelegde stadsrecht waarin tal van (protectio- nistische) artikelen zijn opgenomen

die betrekking hebben op het marktwezen, en dan in het bijzonder op de zuivelhandel.

De groei van de stedelijke economie gaat gepaard met het inperken van de invloed van hoofdelingen, met name de Harinxma's, op het stedelijk bestuur.

In 1462 verhuist het Gasthuis naar het Groot Zuidend (Oude Koemarkt) om plaats te maken voor het Kruis- broederklooster.

De groei van de stad uit zich in het ontstaan van bebouwing buiten de singelgracht. Aan de overzijde van het Hoogend ontstaat de 'Niestadt' en langs de Oosterdijk en het Kleinzand de 'Uytbuyren'. Omstreeks 1500 leidt de groei van Sneek tot een aan nieuwbouw gekoppelde vergroting van de Martinikerk. Ongeveer in dezelfde periode wordt een aantal watertjes rondom de Martinikerk gedempt, waardoor onder meer de Marktstraat en het Groot Zuidend 'verlanden' (fig. II).

Zowel de stad Groningen als de Graaf van Holland trachten in de 15de eeuw invloed in Friesland te krijgen en steunen respectievelijk de Schieringers en de Vetkopers. Omstreeks 1490 besluit Sneek zich tegen de Groningse dreiging te beschermen door de aanleg van een nieuwe, ten dele dubbele omgrachting en omwalling met aan de noordzijde enkele bolwerken. De nieuwe stadsgracht neemt ook de Uytbuyren en de Nyestadt binnen het stadsge-

bied op. Bovendien wordt op de kruising van de stadsgracht en de Hemdijk een tweetal poorten, de Noorderpoort en de Oosterpoort, gebouwd. Bij de poorten komt een zijl in de Hemdijk. Na de uitleg van de stad wordt het Singel bekaad en bestraat; dan verrijzen er ook de eerste huizen.

Aan de twisten tussen Schieringers en Vetkopers komt in het begin van de 16de eeuw een einde. In 1524 wordt Karel V als heer van Friesland erkend. De ommuring van Sneek wordt in deze periode voltooid en in het midden van de 16de eeuw verder versterkt.

De oudste plattegronden die een beeld verschaffen van de ruimtelijke opbouw van Sneek zijn de kaarten van Jacob van Deventer (circa 1560) en Nicolaas Geelkercke (1616, welke laatste kaart is gekopieerd door Joan Blaeu (1648) (fotobijlage, afb. 1 en 2). Het patroon van straten en grachten is op de kaarten van Van Deventer en Geelkercke overeenkomstig; op de kaart van Geelkercke is bovendien de bebouwing tamelijk gedetailleerd weergegeven. Het op de kaart weergegeven patroon van straten en grachten zal tot aan het einde van de 19de eeuw in vrijwel ongewijzigde vorm blijven bestaan.

Langs de grachten en grotere straten is in de 16de eeuw een vrijwel aaneengesloten bebouwing aanwezig. Alleen de weg aan de binnenzijde van de stadsmuur wordt voornamelijk begrensd door achtererven en kent dus nauwelijks bebouwing. De bebouwing bestaat voor het merendeel uit eenvoudige panden met twee of drie bouwlagen onder een zadeldak. Volgens de kaart van Geelkercke zijn de panden aan de wegzijde veelal voorzien van een trapgevel, aan de achterzijde van een halsgevel.

Behalve door de Grote Kerk (Martinikerk) en de Kleine Kerk (Broerekerk) wordt het silhouet van de stad gedomineerd door de aan de noordzijde van de Marktstraat gelegen forse bebouwing. Daar wordt het stadhuis aan beide zijden geflankeerd door een imposante stins (waaronder de Gruytersma-stins), met voorplein en toren. Ook elders in het centrale stadsgebied verspreid hebben in de loop der tijd enkele stinsen of voorname huizen gestaan.

Na de Reformatie worden in 1580 de kerkelijke goederen en kloosterbezittingen door het stadsbestuur genaast. In het Kruisbroederklooster wordt het Old Burger Weeshuis gevestigd.

Ingrijpende veranderingen in het bebouwingsbeeld in de 17de eeuw zijn de afbraak van de Gruytersmastins en de nieuwbouw van een rooms-katholieke en een doopsgezinde kerk

aan de Singel. In 1682 wordt de Grote Kerk ingrijpend gerestaureerd. De door bouwvalligheid ingestorte torens worden niet herbouwd; het kerschip wordt verlaagd.

Ook na de sterke groei van Sneek in de 15de eeuw blijft de stad primair het centrum van Zuidwest-Friesland. De stadseconomie hangt ten nauwste samen met de landbouw-economische ontwikkeling van het omringende platteland. Van beslissende betekenis daarbij is het aan Sneek verleende waagrecht. Gedurende de 16de en 17de eeuw groeit de boterwaag van Sneek uit tot de op één na (te weten Leeuwarden) grootste van Friesland en een van de belangrijkste van de gehele Republiek. De boterwaag stimuleert bovendien het ontstaan van andere markten voor agrarische produkten, zoals kaas, vis, vee en graan.

Een ander met de marktfunctie samenhangend effect is het tot ontwikkeling komen van een aanzienlijke ambachtelijke bedrijvigheid, die qua werkgelegenheid niet onderdoet voor de handel. De bedrijvigheid vloeit ten dele rechtstreeks voort uit de botermarkt (zoals bijvoorbeeld de kuiperij), ten dele ook hangt ze samen met de verkoop van allerhande goederen aan boeren uit de omgeving die in Sneek hun produkten op de markt hebben gebracht.

Een aanzienlijk deel van de boter wordt naar Holland vervoerd. De Geeuw, die de verbinding vormt met onder andere Makkum, Workum, Staveren en Lemmer, geeft het meeste scheepvaartverkeer te zien. Vanwege de drukke scheepvaart wordt omstreeks 1600 nabij de aansluiting van de Geeuw op de stadsgracht de Kolk gegraven om te dienen als insteekhaven.

Nabij de Kolk verrijzen enkele industriemolens. In 1613 wordt op de scheiding van de Kolk en de stadsgracht een vierde waterpoort gebouwd, de nog steeds bestaande Hoogendster Pijp.

Waarschijnlijk om het transport tussen het Hoogend en de Marktstraat te vergemakkelijken, wordt in 1643 de Grote Kerkstraat aangelegd, een doorbraak in het verlengde van de Oude Koemarkt.

Behalve via de Geeuw komen ook tal van vracht- en beurtschepen naar Sneek via de Woudvaart (richting Overijssel), Oude Vaart, Houkesloot en Franekervaat. In 1661 wordt bovendien de trekvaart, een rechtstreekse verbinding met Leeuwarden, aangelegd.

De 16de-eeuwse ommuring vereist voortdurend veel onderhoud, terwijl ze uit militair oogpunt haar waarde steeds meer verliest. Vanwege de zeer bouwvallige staat worden de muurwerken, met uitzondering van

de stadspoorten, in de eerste helft van de 18de eeuw afgebroken. Opmerkelijk is de inrichting van de voormalige stadswallen als wandelgebied met boombeplanting.

In de 18de eeuw heeft Sneek beurt- en veerdiensten op meer dan twintig plaatsen in Friesland, op diverse Hollandse steden en enkele steden in Overijssel. Intussen is de boterwaag zelfs uitgegroeid tot de grootste van Friesland met een marktaandeel van veertig procent.

In de 18de eeuw treedt een versnelde groei op van het bevolkingsaantal, samenhangend met een bloeiperiode in de agrarische sector. Dit leidt er toe dat op verschillende plaatsen in de stad de binnenruimtes achter de panden bebouwd worden met kleine éénkamerwoningen. Vooral in de gebieden aan weerszijden van het (Klein) Zuidend en de Oosterdijk treedt daardoor een aanzienlijke verdichting van de bebouwing op.

Grote herenhuizen met statige lijstgevels verrijzen in dezelfde periode aan het Kleinzand, waar welgestelde kooplieden zich vestigen. Elders in de stad worden in de tweede helft van de 18de eeuw veel 17de-eeuwse trapgevels vervangen door lijstgevels.

Een gedetailleerd beeld van het wegen- en bebouwingspatroon aan het begin van de 19de eeuw verschaft het kadastrale minuutplan uit circa 1825 (fotobijlage, afb. 3). Het kaartbeeld vormt een bevestiging van het beeld dat op de 16de- en 17de-eeuwse plattegronden werd getoond. Het stelsel van wegen en grachten is vrijwel ongewijzigd. Belangrijkste verschillen in het bebouwingspatroon betreffen verdichtingen bij het Zuidend en de Oosterdijk.

In 1844 wordt aan de oostzijde van de stad de Jousterkade aangelegd om de overslagcapaciteit te vergroten. Na 1870 worden de houten veerscheppen geleidelijk aan vervangen door stoomboten. Omdat deze boten de stad niet meer in kunnen varen worden de wallen, gelegen aan de binnenzijde van de stadsgracht, ingericht als kade. Aldus ontstaan rond 1880 de Harinxmakade, Bothniakade, Rienck Bockemakade en de kade langs de Waterpoortsgracht. In 1915 wordt tenslotte de Prins Hendrikkade aangelegd.

Na het midden van de 19de eeuw gaat het transport te water ten gevolge van de aanleg van straatwegen concurrentie ondervinden van het vervoer over land. Belangrijke straatwegverbindingen komen tot stand met Leeuwarden in 1842, Bolsward in 1844 en Lemmer in 1845. Vanwege deze straatwegen worden de Noorderpoort en de

Oosterpoort afgebroken.

Nieuwe verbindingen komen omstreeks 1880 tot stand met Bolsward en Joure door de aanleg van een tramlijn. In 1883 wordt Sneek via een spoorlijn verbonden met Leeuwarden en in 1885 met Stavoren. Het station wordt gebouwd op korte afstand ten westen van de stad. De Stationsstraat vormt een nieuwe, westelijke ontsluiting van de stadskern. Daartoe wordt een deel van de bebouwing die het zuidelijke deel van het kerkterrein afsluit, afgebroken.

De toename van het verkeer te land leidt in 1880 tot demping van de haven ten zuiden van de Neltjeszijl, in samenhang met de aanleg van het huidige Schaapmarktplein, alsmede tot demping van de Polle en de Poortezijlen. Bovendien worden op enkele plaatsen grachten versmald.

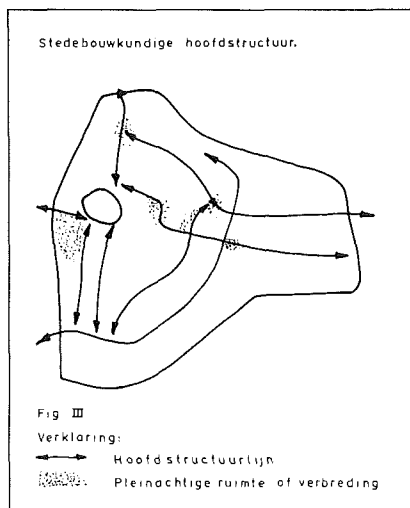
De gestage groei van Sneek kan tot in de 19de eeuw grotendeels worden opgevangen binnen de door de stadsgracht begrensde ruimte, hetgeen wijst op de toch enigszins beperkte groeipotentie van de stedelijke economie. Slechts aan de zuidwestzijde komt buiten de stadsgracht enige bebouwing tot stand.

In de 19de eeuw is een groot aantal panden uit het stadsbeeld verdwenen. Als voorbeelden kunnen genoemd worden de Kleine Kerk, het oude waaggebouw, de oude Latijnse School (aan het Zuidend) en de reeds genoemde stadspoorten. Met name de periode van expansie die Sneek aan het einde van de 19de eeuw doormaakt gaat gepaard met veel afbraak en nieuwbouw.

Vanaf circa 1840 komen verspreid door de stad een aantal bouwwerken tot stand, die zich door hun forsere bouwvolume van de bestaande bebouwing onderscheiden en een proces van schaalvergroting inzetten. Als voorbeeld kunnen genoemd worden enkele kerken en scholen aan de Singel, de Kerkgracht en het Oude Kerkhof; de nieuwe Waag, het gerechtsgebouw, de gevangenis en het gemeentehuis van Wymbritseradeel in de omgeving van de Marktstraat; een nieuw weeshuis aan de Kruizebroederstraat en een gasfabriek tussen Zuidend en stadsgracht. Van rond de eeuwwisseling dateert een aantal forse winkelpanden van manufacturiers.

Eind 19de eeuw ontstaat het Martiniplein ten gevolge van sloop van de gasfabriek. Het plein doet tot 1930 dienst als veemarkt.

Ter verbetering van de slechte woonomstandigheden van de arbeidersbevolking worden sinds de jaren zeventig van de 19de eeuw forse complexen arbeiderswoningen gerealiseerd aan de buitenzijde van

de stadsgracht, zoals de Zomerrakbuurt, de Woudstraten en de Steenklip. Binnen de middeleeuwse stadskern ontbreekt daartoe de ruimte. De complexen bestaan uit langgerekte blokken rug-aan-rug woningen (fotobijlage, afb. 6).

Aan de bloeitijd van de boterhandel komt omstreeks de eeuwwisseling een einde door de opkomst van zuivelfabrieken. De veemarkt neemt voor Sneek in deze eeuw een steeds belangrijkere plaats in.

Uit de ambachtelijke bedrijvigheid heeft zich rond 1900 een aantal min of meer industriële ondernemingen ontwikkeld. Veel fabrieken en bedrijven expanderen binnen het door de stadsgracht omgrensde stadsgebied, hetgeen op een aantal plaatsen tot een verdere verdichting en schaalvergroting van de bebouwing leidt.

De verbetering van de verkeersverbindingen doet het autoverkeer sterk toenemen. Dit leidt ertoe dat ook het Singel gedempt wordt, het noordelijk deel in 1930 en de rest in 1954. De Prins Hendrikkade krijgt veel doorgaand verkeer te verwerken totdat in 1974 een rondweg om Sneek wordt aangelegd. De betere bereikbaarheid brengt met zich mee dat zich in Sneek in de loop van deze eeuw een uitgebreid winkelapparaat kan ontwikkelen met een regionale functie.

Vanaf de jaren zestig wordt bovendien het aan de waterrecreatie gekoppelde toerisme steeds belangrijker en ontstaan er uitgebreide horeca-voorzieningen in de stadscentrum.

Bovenstaande ontwikkelingen hebben tot gevolg dat ook in de 20ste eeuw het centrum wijzigingen ondergaat en de bebouwing zich verdicht, ten dele door nieuwe aanbouwen op binnenterreinen, ten dele ook door het bebouwen van oorspronkelijke achtererven zoals langs de Kerkgracht, de Harinxmakade en de Prins Hendrikkade.

In de loop van de 20ste eeuw, en vooral in de periode na de Tweede Wereldoorlog, raakt de historische binnenstad vrijwel rondom bebouwd met omvangrijke woongebieden, hetgeen een verdere versterking van de verzorgende functie van het oudste stadsdeel met zich brengt.

De in de 19de eeuw ingezette trend naar meer grootschalige bebouwing zet zich bij de nieuwbouw in de 20ste eeuw voort, voornamelijk bij winkel- en bedrijfspanden. Het merendeel van de bestaande winkelpanden is verbouwd en veelal voorzien van een nieuwere benedendui.

Huidig ruimtelijk karakter

In het binnen de stadsgracht gelegen gebied van de stad Sneek is, ondanks de in de vorige paragraaf beschreven veranderingen in de 19de en 20ste eeuw, de historische structuur nog goed herkenbaar. De belangrijkste structurele kenmerken zijn gelegen in het reeds in de 16de eeuw vrijwel voltooid patroon van grachten en (hoofd)straten, dat een weerspiegeling vormt van de verschillende groeifasen van Sneek. Daarbij heeft de toenmalige Hemdijk in hoge mate structurerend gewerkt voor het noordelijke en oostelijke stadsgebied, terwijl het zuidelijk deel zijn structuur heeft gekregen door de parallel lopende Oude Koemarkt en het Zuidend en door het gebogen beloop van het Grootzand.

In het centrum vormt de Marktstraat, met een bajonet-achtige aansluiting via het Waagplein, samen met het Leeuwenburg een sterk bepalende structuurlijn (fig. III).

Naar het oosten toe zet deze structuurlijn zich voort in het Kleinzand dat, te zamen met de iets noordelijker gesitueerde Oosterdijk, de tamelijk lineaire ruimtelijke opbouw van het oostelijke gebied bepaalt. Deze beide oost-west lopende structuurlijnen worden doorsneden door de aanvankelijke, uit de 13de eeuw daterende, stadsgracht die wordt gevormd door de Gedempte Pol, de Gedempte Poortezijlen, de Singel en het Hoogend.

Het westelijke stadsdeel kent als gevolg van de op de kerk georiënteerde structuurlijnen een min of meer radiale opbouw: zuidelijk van de kerk door de vrijwel parallel lopende Oude Koemarkt en Zuidend, noordelijk door de Noorderhorne en oostelijk de Galigastraat.

De ruimtelijke opbouw van het noordelijk deel van de stadskern wordt bepaald door de ten dele parallel aan de Marktstraat lopende Kruizebroederstraat, die aan de oostzijde via de Wijde Burgstraat aansluit op de Oosterdijk.

Tenslotte wordt een belangrijke hoofdstructuurlijn gevormd door de stadsgracht, die de begrenzing van de historische stadskern markeert. Ingrijpende structurele wijzigingen betreffen vooral de demping van een deel van het stelsel van grachten met, daarop volgend, het bebouwen van een groot deel van de aangrenzende achtererven.

Binnen het patroon van de hoofdstructuur bepalende straten en grachten kan het beloop van de meeste overige straten worden beschouwd als een verdere verfijning (zoals bijvoorbeeld de straatjes tussen het Grootzand en de Oude Koemarkt) of als een directe afgeleide van deze structuur, zoals de vele steegjes.

De binnenstad wordt gekenmerkt door een compacte opbouw, hetgeen tot uitdrukking komt in de vrijwel algemeen voorkomende aaneengesloten bebouwing. Kenmerkend voor het compacte karakter is het vrijwel ontbreken van openbaar groen, de intensief bebouwde binnenterreinen en het ontbreken van grotere pleinachtige ruimten (met uitzondering van het in deze eeuw gevormde Martiniplein). De laatste decennia hebben belangrijke aanpassingen te zien gegeven betreffende de inrichting van de openbare ruimte. De toename van de winkelfunctie in het centrum enerzijds en de sterke groei van het autoverkeer anderzijds hebben geleid tot de inrichting van delen van het centrum als voetgangersgebied dan wel als verkeersader. Het verdwijnen van bomenhagen (langs grachten) heeft op verschillende plaatsen, met name aan het Hoogend en het Grootzand, geleid tot een veel grotere openheid van de straatruimte, die daardoor een nogal steenachtig profiel heeft gekregen. Pleinachtige open ruimten of verwijdingen van straatprofielen binnen de historische stad vallen vrijwel steeds samen met kruisingen van (hoofd)straten. In het dicht bebouwde kerngebied met vele smalle straten vormen, alhoewel beperkt van omvang, het Waagplein en het Schaapmarktplaats door hun openheid bescheiden contrasten. Van een andere orde, perifeer ten opzichte van het kerngebied gelegen, is het grootschalige Martiniplein, met een open, enigszins onbestemd karakter.

Het historische rooilijnenbeloop is vrijwel nog geheel gaaf.

De verkaveling en de situering van de bebouwing zijn niet wezenlijk gewijzigd en vertonen een duidelijk verband met de hierboven aangeduide hoofdstructuur. Het bebouwingsbeeld kenmerkt zich bovendien door een met de historische karakteristiek samenhangende schaal en vormgeving. Met name aan het Grootzand, het Kleinzand, de Marktstraat en het

Hoogend bevinden zich aaneengesloten formaties cultuurhistorisch waardevolle panden. Nieuwbouw en modernisering van straatgevels hebben ertoe geleid dat over het geheel genomen het beeld wordt gedomineerd door 19de- en 20ste-eeuwse bouwvormen. Op een in de fotobijlage opgenomen inventarisatiekaart is de historisch-ruimtelijke waarde van het binnenstadsgebied in hoofdlijnen aangegeven.

Nadere typering te beschermen waarden

De belangrijkste ruimtelijke kenmerken van het beschermde stadsgezicht zijn bij de beschrijving van het huidige ruimtelijke karakter reeds aangeduid. In deze paragraaf wordt nader ingegaan op aspecten die, binnen het kader van deze algemene typering, van bijzondere waarde zijn voor het historisch-ruimtelijke karakter van Sneek.

Binnen het beschermde stadsgezicht doen zich uiteraard verschillen voor in de aard van het beschermingsbelang. Voor de gehele binnenstad geldt dat het patroon van straten en waterlopen, in samenhang met de schaal van de bebouwing, een zodanige historische herkenbaarheid en waarde in zich draagt, dat bescherming van belang is. In enkele gebieden in de binnenstad richt de bescherming zich tevens op de vormgeving van de bebouwing; dit geldt vooral voor de Marktstraat, het Kleinzand, het Hoogend, de Suupmarkt en het Grootzand. Plaatselijk is het hoofdzakelijk uit de 18de en 19de eeuw daterende bebouwingsbeeld verrijkt met fraaie laat-19de-, vroeg-20ste-eeuwse panden, welke representanten zijn van de jongere bouwkunst. Profileren en inrichting van de openbare ruimte, alsmede de afmetingen van de bebouwing hebben de laatste eeuw op verschillende plaatsen in de binnenstad wijzigingen ondergaan, waardoor op die plaatsen de historische herkenbaarheid, en daarmee het beschermingsbelang van dit aspect, is verminderd; met name geldt dit voor de aan de stadsgracht grenzende kades.

Het kerngebied van de binnenstad van Sneek wordt globaal gevormd door het binnen de oudste omgrachting gelegen gebied (Kerkgracht – Prins Hendrikkade – Gedempte Pol – Gedempte Poortezijlen – Singel – Hoogend – Waterpoortgracht). Dit gebied kenmerkt zich door een grote stedenbouwkundige intensiteit en een veelheid aan ruimtelijke verschijningsvormen.

Centraal in dit gebied ligt het stelsel van in elkaar overlopende ruimten dat wordt gevormd door de

Marktstraat, het Waagplein en het Leeuwenburg. Opmerkelijk is hier de opeenvolging van relatief brede, maar korte straatruimten, welke tezamen de overgang markeren tussen een noordelijk en zuidelijk kerngebied. Direct ten westen hiervan ligt enigszins terzijde het Oud Kerkhof met de ter plaatse dominante Grote of Martinikerk.

Het brede profiel van de Marktstraat vernauwt zich in westelijke richting. Aan de westzijde vormt het voormalige gemeentehuis van Wymbritseradeel een stijlvolle visuele beëindiging van deze straatruimte. De hoge beeldkwaliteit van de Marktstraat wordt primair bepaald door de noordelijke straatwand, bestaande uit een homogene, aaneengesloten rij monumentale panden, waarin het stadhuis door zijn ornamentering en grotere bouwhoogte een centrale positie inneemt. Het oostelijk deel van de straatwand maakt in ruimtelijk opzicht tevens deel uit van het Waagplein. Door de invoeging van een aantal nieuwe panden, met een weinig op de situatie toegesneden architectuur is de zuidzijde van de Marktstraat vanuit historisch oogpunt minder interessant.

Het Leeuwenburg kent een wisselend ruimtelijk perspectief, zowel ten gevolge van de kenmerken van de ruimtelijke opbouw, als door de visuele verbindingen met de pleinachtige open ruimten van het Waagplein en het Schaapmarktplaats, in contrast met de aansluiting op de besloten Scharnesteeg.

Typerend voor de ruimtelijke opbouw van het Leeuwenburg zelf is de abrupte versmalling van het profiel door de kopbebouwing aan de westzijde, die eertijds is ontstaan door de demping en vervolgens het bebouwen van het westelijke deel van de Wip. Evenals in de hiervoor genoemde Marktstraat is het homogene karakter van het Leeuwenburg verstoord door invoeging van een aantal 20ste-eeuwse panden, die qua schaal, architectuuruitdrukking en materiaalgebruik sterk afwijken van de historische bebouwing.

Hoewel de kerk aanvankelijk een centrale rol heeft gespeeld bij de ontwikkeling van de stad en daar in haar situering uitdrukking aan gaf, neemt ze in de huidige ruimtelijke structuur een tamelijk ondergeschikte plaats in. De kerksituatie wordt gekenmerkt door een door bebouwing omsloten gebied met aan de oostzijde de kerk en aan de westzijde het als plein ingerichte voormalige kerkhof. De bebouwing kenmerkt zich door een grote variatie in grootte en typologie. Veranderingen aan de zuidzijde van het kerkterrein, ten gevolge van de doorbraak in de richting van het station, hebben de beslotenheid aangetast en de ruimtelijke opbouw verzwakt.

Het noordelijk deel van het kerngebied wordt in structureel opzicht bepaald door het oude dijktracé en de (daarvan afgeleide) oriëntatie van de Kruizebroederstraat, met daartussenin de Gedempte Neltjeshaven. Een opvallende gelijkens vertonen de Nauwe Noordehorne en de Peperstraat, beide onderdeel van de vroegere dijk. Beide straten hebben een besloten kleinschalig karakter, dat wordt bepaald door het smalle rechte profiel, de smalle kavels en de aaneengesloten bebouwing.

Op de aansluiting van de Nauwe Noorderhorne met de Kruizebroederstraat is een driehoekige, pleinachtige verbreding van het straatprofiel ontstaan. Een in structureel opzicht analoge verbreding bevindt zich op de plaats waar de Kruizebroederstraat en Nauwe Burgstraat samenkomen en verdergaan als Wijde Burgstraat. De straatruimte van Nauwe en Wijde Burgstraat maakt deel uit van het kernwinkelgebied en is ingericht als voetgangersgebied. Het straatbeeld wordt gedomineerd door winkelpuien, waarbij ook hier duidelijk sprake is van schaalvergroting door de aanwezigheid van enkele forse winkelpanden.

Bepalend voor het ruimtelijke beeld van de Kruizebroederstraat zijn, behalve de ruimtelijke geleiding die is ontstaan door het deels gebogen beloop, het relatief ruime profiel en de forse (hoek)panden, waarbij met name het voormalige 19de-eeuwse weeshuis opvalt door een langgerekt karakter. Ook in de Kleine Kerkstraat wordt het beeld bepaald door enkele forse panden. Typerend voor de Kleine Kerkstraat is de verspringing van de wegas, ter plekke van de voormalige Broerekerk, waar nu het sterk in het oog springende neo-gotische administratiekantoor van het Burgerweeshuis is gevestigd. Door verdichting van de bebouwing en de wijziging van erfsituaties is van het oude beloop van de Neltjeshaven achter de bebouwing van Marktstraat en de Peperstraat niet veel meer terug te vinden.

Van belang in het zuidelijke deel van het kerngebied is vooral het historische stratenpatroon, dat wordt gekenmerkt door de op de kerk georiënteerde, parallelle Oude Koemarkt en Zuidend en door een stelsel van smalle, deels gebogen stegen. Daarnaast zijn de schaal en, met name langs het Hoogend en de oostkant van het Grootzand, de architectuur van de bebouwing van belang. In het gebied komt de lagere economische en sociale status tot uitdrukking die het vanouds heeft gekend. De steegjes worden gekenmerkt door een zeer eenvoudig

profiel. De combinatie van een smal profiel, een deels bochtig karakter en aaneengesloten bebouwing geven dit gebied een sterk in zichzelf gekeerd karakter. Bij recente nieuwbouw is aan de Havenstraat de historische belijning van de bebouwing verdwenen.

Dat de Oude Koemarkt door demping is ontstaan, laat zich aflezen uit het tamelijk brede straatprofiel, dat zich in noordelijke richting versmalt en enigszins afbuigt, waardoor een geleiding van de straatruimte ontstaat.

Het gebied tussen de Waterpoortsgracht en het Zuidend wordt vanouds gekenmerkt door een zwakke stedenbouwkundige opbouw.

Recente nieuwbouwprojecten zijn tot stand gekomen binnen de bestaande structuurlijnen en hebben de structuur versterkt.

Het gebied ten noorden van deze nieuwbouw heeft de laatste eeuw ingrijpende structurele wijzigingen ondergaan. Zowel de sloop van bebouwing op de voormalige veemarkt, als reconstructie van bebouwing aan de zuidzijde van het Oud Kerkhof ten behoeve van de verkeersontsluiting naar de stationsbuurt, hebben het historische beeld van dit gebied sterk gewijzigd.

De oostelijke begrenzing van het zuidelijke kerngebied wordt gevormd door het Grootzand. Het gebogen beloop van dit water, het tussen kades ingesloten water, het ruime profiel en de aaneengesloten bebouwing zijn kenmerkend voor dit belangrijke structurelement. Net als elders in de stad worden ook hier de straatwanden op enkele plaatsen doorsneden door smalle dwarsstegen. Met name aan de oostzijde is de architectuur van de panden, die voor het merendeel een winkelbestemming hebben, ondanks de vele aanpassingen ten behoeve van een moderne bedrijfsvoering, van hoge kwaliteit.

Een opvallende stratenreeks in de huidige plattegrond van Sneek wordt gevormd door Hoogend – Singel – Gedempte Poortezijlen – Gedempte Pol, die de grenslijn markeert tussen het kerngebied en jongere middeleeuwse stadsdelen. De nog vrij recente demping van de Singel, de Poortezijlen en de Pol heeft een nivellering betekend van het op het stelsel van grachten gebaseerde structuurbeeld. De Gedempte Pol kenmerkt zich door een westwaartse scherpe knik in het lengteprofiel, herkenbaar als hoekpunt in de begrenzing van het oudste stadsdeel. De aaneengesloten bebouwing langs de Gedempte Pol volgt deze afbuiging, waardoor het nogal steenachtige profiel een besloten karakter krijgt.

In zuidelijke richting verbreedt de straatruimte zich geleidelijk. Ruimtelijke verbijzonderingen ontstaan op

kruisingen met de oost-west georiënteerde structuurlijnen: de kruising met de dijk wordt geaccentueerd door een verhoging in het wegdek; de kruising met de gracht (Suupmarkt – Kleinzand) is door de breedtematen en het verschil in profielindeling, ondanks de overkluizing van een deel van de gracht, goed zichtbaar.

De Singel is door bestrating en bomenrijen opgedeeld in verschillende gebruiksstroken, maar de inrichting van het straatprofiel heeft desondanks een zekere onevenwichtigheid behouden. De Singel kenmerkt zich door de heterogeniteit van de bebouwing die qua schaal en typologie varieert.

Typerend is ook hier de aaneengesloten bebouwing, die op diverse plaatsen wordt onderbroken door smalle stegen. Een ruimtelijke dimensionering ontstaat dankzij het gebogen beloop van de Singel, de oriëntatie van het Grootzand volgend.

Aan de zuidzijde gaat de Singel door middel van een bocht over in het Hoogend. Het brede profiel van het Hoogend wordt, behalve door de kleine binnenhaven vooral bepaald door de gave historische bebouwing, die dit gebied een hoge beeldkwaliteit verschaft. Opmerkelijk zijn de vele hoeksituaties die het gevolg zijn van het aanzienlijke aantal waterwegen dat op het Hoogend bijeenkomt. Een opmerkelijk historisch element is de 17de-eeuwse waterpoort, die mede door zijn verhoogde ligging een markante visuele afsluiting vormt van het binnenstedelijke gebied.

Typerend voor de oostelijke middeleeuwse stadsuitleg is de bijna rechthoekige hoofdopzet van het wegenpatroon en de regelmatige parcellering, welke dit gebied in structureel opzicht tot een eenheid maken. De hoofdstraten Oosterdijk en Kleinzand tonen, samenhangend met het ontstaan als dijkweg respectievelijk als gracht, nadrukkelijk een verschillend beeld. De inrichting van de tamelijk smalle straatruimte als voetgangersgebied, alsmede de in een langgerekte en rechte rooilijn staande aaneengesloten gevelwanden met moderne winkelpuien, bepalen het karakter van de Oosterdijk. Ter weerszijden van de Oosterdijk wordt het beschermingsbelang van het gebied vooral bepaald door de gave historische structuur, met de in de oorspronkelijke parcellering opgenomen smalle, aflopende stegen aan beide zijden, die de enigszins verhoogde ligging van de dijk accentueren. Zeer markant komt dit hoogteverschil overigens tot uitdrukking op de kruising van de dijk met de Gedempte Pol/Gedempte Poortezijlen.

Het ruimteprofiel van het Kleinzand toont de karakteristieke opbouw van een door stenen kademuren ingeslo-

ten gracht, welke wordt geflankeerd door tamelijk smalle wegruimten met hier en daar nog een stoepenstrook langs de huizen. Aan de karakteristieke ruimtelijke inrichting wordt bijgedragen door een bommenrij aan beide zijden langs de gracht, die het licht krommend beloop van het lengteprofiel accentueert. De inrichting van de grachtruimte draagt, te zamen met de aanwezigheid van aaneengesloten bebouwingswanden die voor een belangrijk deel bestaan uit statige 18de- en 19de-eeuwse panden, bij tot het karakter van het Kleinzand als hoogwaardige historische ruimte. Enige afbreuk aan het historische beeld wordt gedaan door de forse invulling van recente nieuwbouw aan de noordzijde van het Kleinzand.

Een eigen plaats in de stadsstructuur wordt ingenomen door de stadsgrachtzone die, als begrenzing van de historische stadskern, een herkenbare geleiding vormt tussen de binnenstad en het daarbuiten gelegen gebied. Veranderingen, welke zich sinds het begin van de 19de eeuw in het ruimtelijk beeld van dit gebied hebben voltrokken, hebben geleid tot een transformatie van de oorspronkelijke historische karakteristiek. Van het beeld van de voormalige door achtertuinten begrensde stadswal aan de binnenzijde van de stadsgracht is door aanleg van kades en bebouwing van erven niet veel meer over, waardoor deze gordel een meer zelfstandige plaats in de structuur van de stad is gaan innemen.

Met uitzondering van de Bothnia-kade, wordt de bebouwing langs de kades bepaald door 20ste-eeuwse invullingen. De vroegere 'karteltand-structuur' die deze buitenste bebouwingsschil kenmerkte, is getransformeerd in een meer lineaire structuur met grotendeels aaneengesloten bebouwing, waaraan over het algemeen een duidelijk gezicht ontbreekt.

Door een steeds verdere verbreding van de doorgaande verkeersroutes op de Prins Hendrikkade en de Jousterkade is een grootschalig profiel ontstaan, die de historische samenhang tussen stadsgracht en stadskern heeft verzwakt.

Een eigen plaats in de stadsgrachtgordel wordt ingenomen door de Kerkgracht, vanwege de bewaard gebleven karakteristieke parkachtige inrichting, die is ontstaan na het buiten gebruik stellen van de stadsverdedigingswerken.

De aangrenzende bebouwing vertegenwoordigt op zich geen bijzondere historische kwaliteit, maar heeft door de situering van de panden nog ten dele een karteltand-structuur behouden.

Aan de buitenzijde wordt de stadsgracht voor een belangrijk deel begrensd door complexen aaneengebouwde arbeiderswoningen uit de periode rond de eeuwwisseling. Zij vormen een visuele afgrenzing van de historische kern met recentere uitbreidingen van Sneek. Bovendien versterken zij de historische beeldkwaliteit en samenhang van de stadsgrachtzone, waartoe ook een aantal kenmerkende bruggen uit de periode rond de laatste eeuwwisseling bijdragen.

Recente grootschalige invullingen met een afwijkende structuur worden vooral gevonden aan de Westersingel, de Koopmansgracht en, op kleinere schaal, aan de Badhuisgracht.

Het spanningsveld tussen oud en nieuw is in deze situaties duidelijk aanwezig.

Ter plaatse van de aansluiting van de Leeuwarderweg en de Parkstraat bevinden zich relatief smalle doorgangen in de buitenste bebouwingsschil, die bijdragen aan de historische herkenbaarheid van deze ring om de oude stad ten opzichte van de buitenwaarts gerichte routes.

De bebouwing in de Sneker binnenstad bestaat vrijwel geheel uit in een gesloten rooilijn geplaatste panden die overwegend twee bouwlagen tellen en afgedekt zijn met een kap. Het gevelbeeld wordt in sterke mate bepaald door een verticale gerichtheid van de gevelopeningen, terwijl de gevels vaak beëindigd worden door (soms rijk geornamenteerde) kroonlijsten. Incidenteel komen ook topgevels voor. De nokrichting van de daken is overwegend loodrecht op de straat. De daken zijn over het algemeen gedekt met pannen. Typerend zijn de veelal met geglazuurde zwarte pannen gedekte dakschilden aan de straatzijde. Over het algemeen zijn de straatgevels opgetrokken uit baksteen; hier en daar zijn de gevels voorzien van een lichtgekleurde pleisterlaag. Bij de oudere panden is het metselwerk sober; bij met name de 19de-eeuwse panden soms rijkelijk gedecoreerd. Vooral in de winkelstraten zijn soms complete gevels, maar meestal alleen benedenpuien ingrijpend vernieuwd, hetgeen in sommige gevallen ten koste is gegaan van de kenmerkende individualiteit en de historische kenmerken van de afzonderlijke panden.

Omgrenzing

Het beschermde stadsgezicht Sneek omvat het gehele binnen de stadsgracht gelegen gebied, inclusief de stadsgracht zelf.

De omgrenzing volgt in grote lijnen het beloop van de stadsgracht. Voor het merendeel is de aan de buitenzijde van de stadsgracht grenzende, 19de-

en vroeg-20ste-eeuwse bebouwing in het beschermde gebied opgenomen vanwege het belang van deze bebouwing als begrenzing van het stadsgrachtprofiel.

De begrenzing van het beschermde stadsgezicht is weergegeven op de bijgevoegde kaart, nummer 323.

Rechtsgevolg aanwijzing

Ter effectivering van de bescherming van het aangewezen stadsgezicht moet ingevolge artikel 37, lid 8 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening een bestemmingsplan worden ontwikkeld. De toelichting bij de aanwijzing als beschermd stadsgezicht kan daarbij wat het beschermingsbelang betreft als uitgangspunt dienen.

Doel van de aanwijzing is, de karakteristieke met de historische ontwikkeling samenhangende structuur en ruimtelijke kwaliteit van het gebied te onderkennen als zwaarwegend belang bij de verdere ontwikkelingen binnen het gebied.

De aanwijzing beoogt op die wijze een basis te geven voor een ruimtelijke ontwikkeling, die inspeelt op de aanwezige kwaliteiten, daarvan gebruik maakt en daarop voortbouwt.

Geraadpleegde literatuur:

Cock, J.K. de.

'De veenontginningen rond Sneek en IJlst'. *It Beaken* 46 (1984) 139-149.

Elzinga, G.

'Nederzettingssporen van rond het begin onzer jaartelling bij Sneek'. *De Vrije Fries* (1962) 68-99.

Greidanus, J., Hoeve, S. ten en

Karstkarel, P.

Sneek, beeld van een stad: vele eeuwen stadsleven in woord en beeld.

Drachten, 1985.

Halbertsma, H.

Sneek in oude ansichten. Zaltbommel, 1972.

Halbertsma, H. en Keikes, W.H.

Sneek - Drie kronen met ere.

Sneek, 1956.

Hedendaagsche Historie of Tegenwoordige Staat van Friesland.

dl. 2. Amsterdam etc., 1786.

Kalma, J.J., Spahr van der Hoek, J.J. en Vries, K. de (red.)

Geschiedenis van Friesland. Drachten, 1968.

Rienks, K.A. en Walther, G.L.

Binnendijken en Slieperdijken yn

Fryslân. 2 dln. Leeuwarden,

1984 (facsimile herdruk van 1954).

Sneeker Nieuwsblad, circa 1950 tot heden. Vele artikelen met betrekking tot de geschiedenis van Sneek door *H. Halbertsma*.

Westerhof, J.

Sneek: veranderd gezicht 1900-1980.

Groningen, 1981.

Colofon:

Uitgave van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, Zeist.

Historisch-geografisch en stede-
bouwkundig onderzoek:

Drs. A.L. Vernooij, Amsterdam.

Foto's:

Provinciale Bibliotheek van Friesland,
Leeuwarden (afb. 2);

Rijksarchief Friesland, Leeuwarden
(afb. 6);

Rijksdienst voor de Monumentenzorg,
Zeist (afb. 1, 3, 4, 5, 7);

Topografische Dienst, Emmen
(omslag).

Kaarten en illustraties in de tekst:

Studio Ineke van der Burg, Bilthoven.

Verkoopprijs f 10,-.

Deze publikatie is schriftelijk of
telefonisch te bestellen bij het

Distributiecentrum DOP

Postbus 20014

2500 EA 's-Gravenhage.

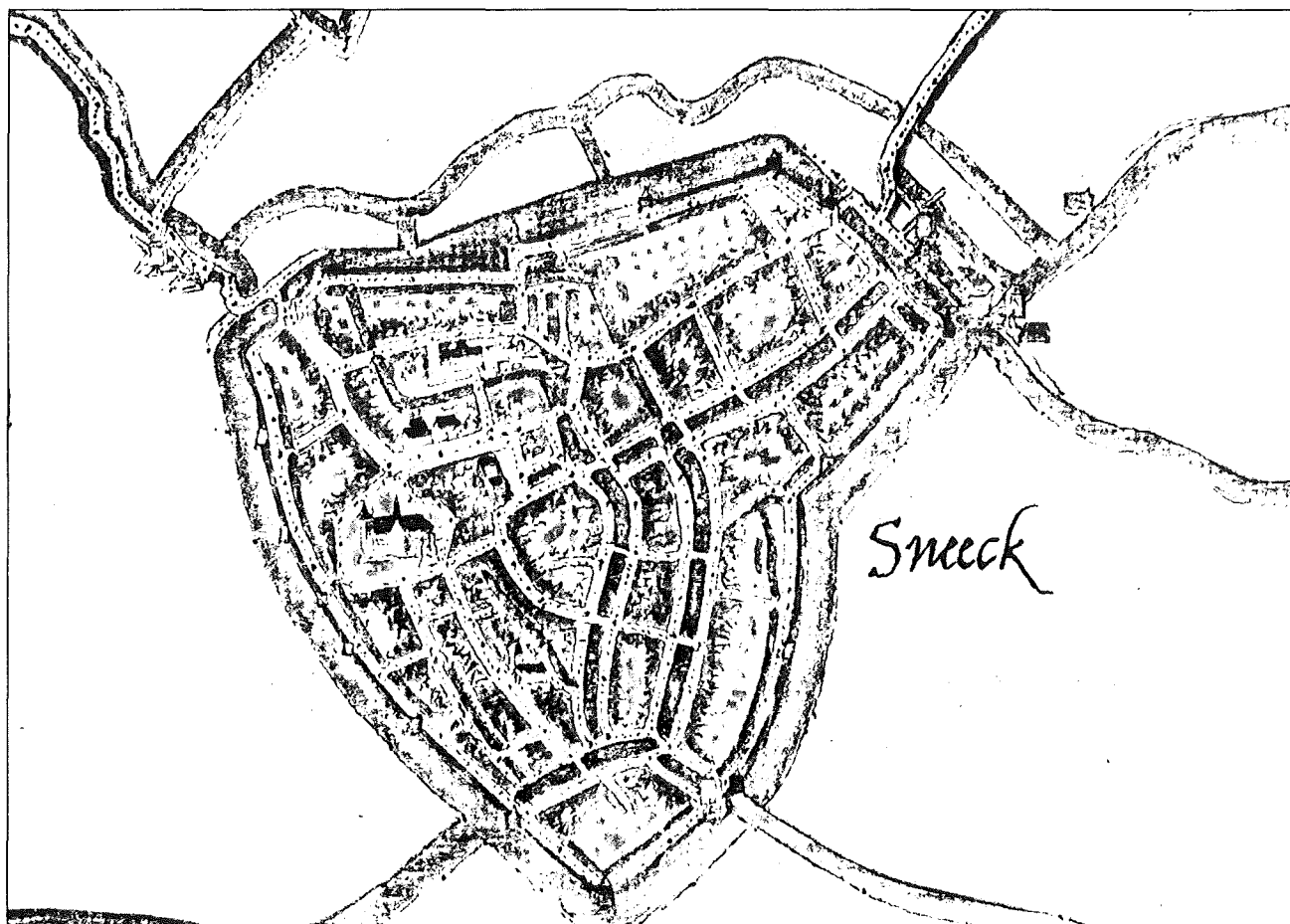
Telefoon: 070-78 98 80.

Onder vermelding van bestelnummer
of ISBN 90 346 1465 4.

Druk:

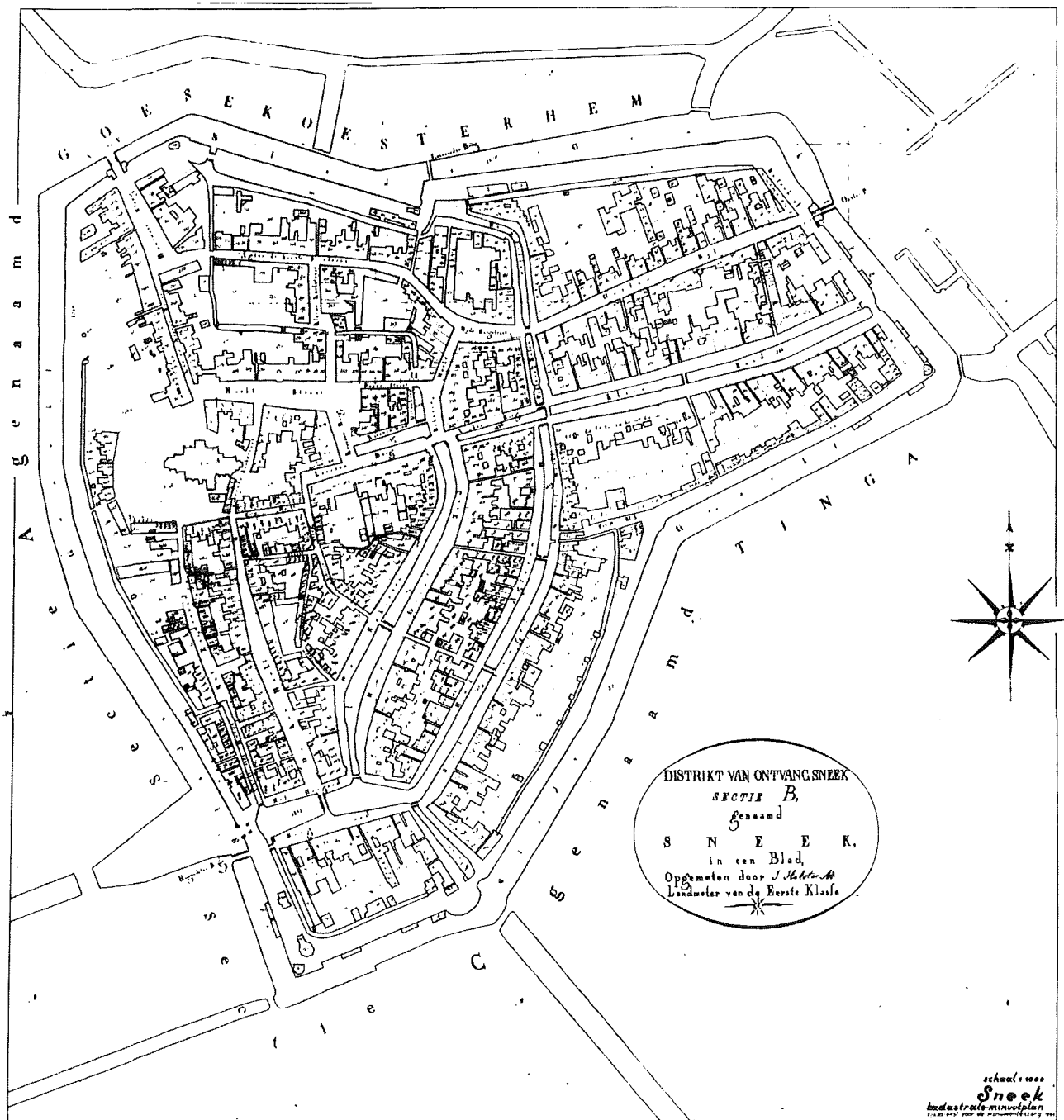
Staatsdrukkerij, 's-Gravenhage.

Fotobijlage

Afb. 1. Nederlandse Steden in de 16de eeuw; plattegronden van Jacob van Deventer, blad Sneek, 1916-1923 (facsimile herdruk van ca. 1560).

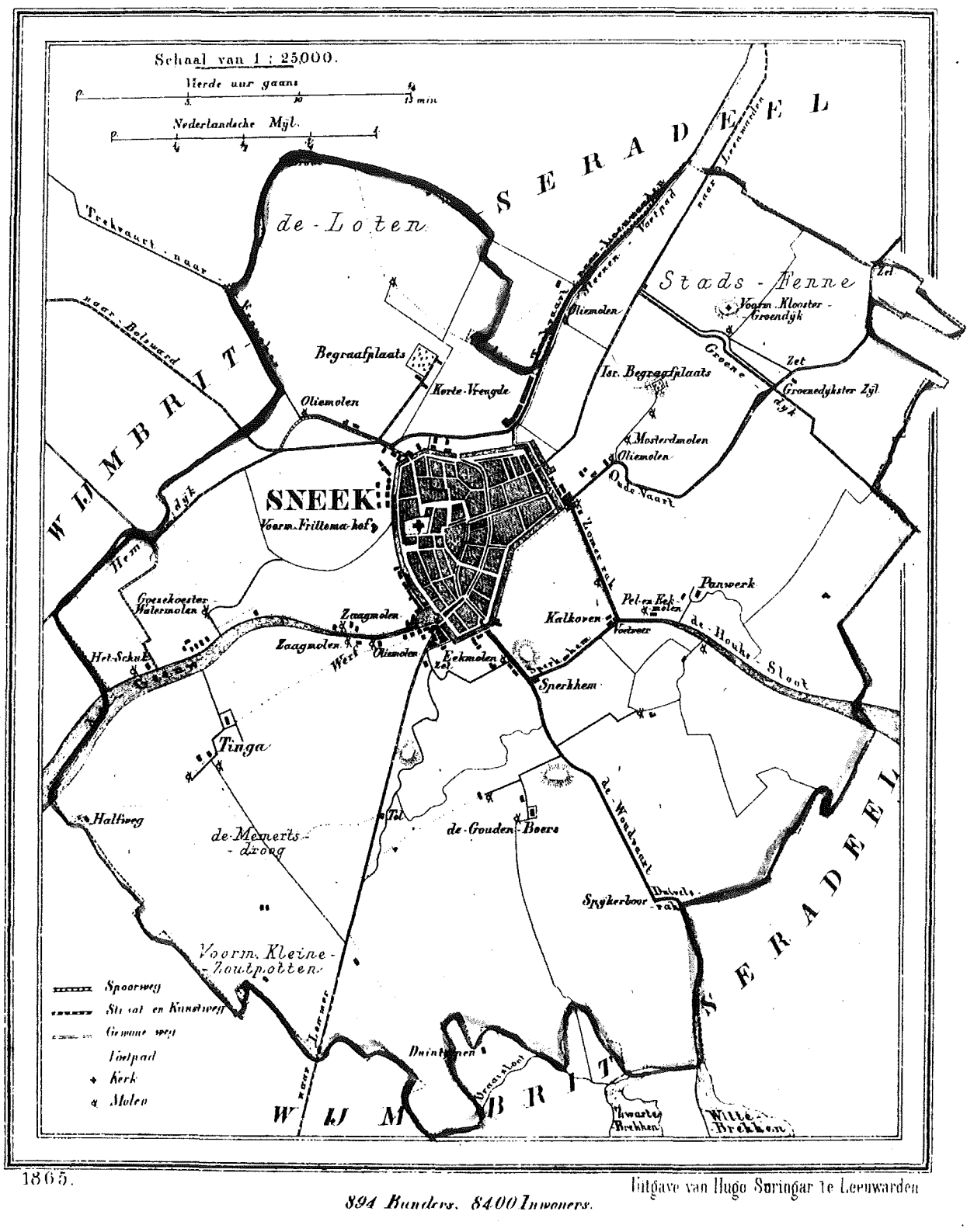

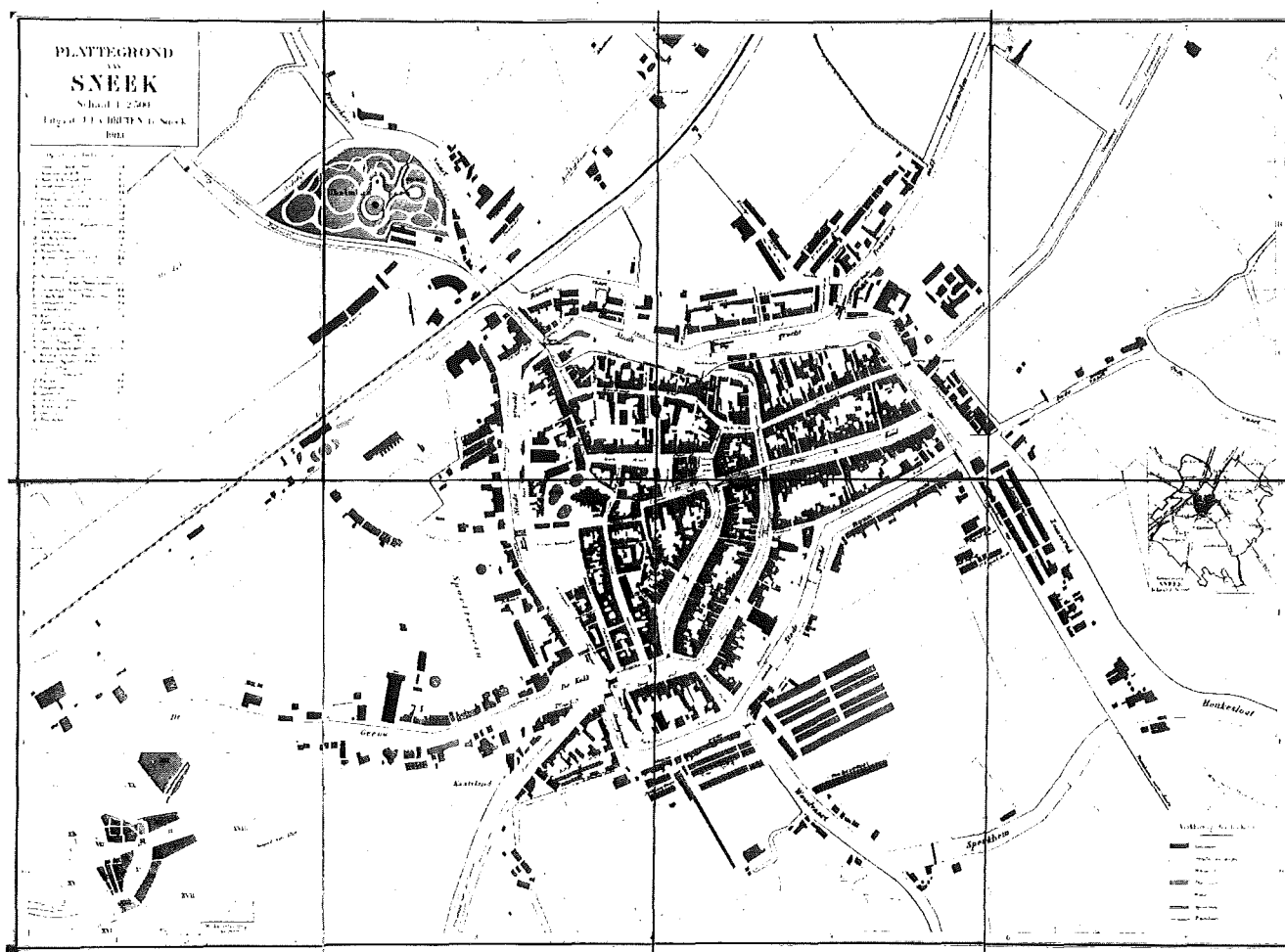
Afb. 3. Kopie van het Kadastraal Minuutplan gemeente Sneek, circa 1825, fragment.

Afb. 4. Topographische en Militaire Kaart van het Koninkrijk der Nederlanden, 1973 (facsimile herdruk van 1864), blad 10, fragment.

Afb. 5. J. Kuyper, Gemeente-atlas van Nederland, 1865, provincie Friesland, gemeente Sneek.

Afb. 6. Plattegrond van Sneek, 1903, (uitg. J.F. van Druten).

Bijlage no. 13
Voorstel van burgemeester en
wethouders tot het nemen van
een besluit ex artikel 74 van
de Wet geluidhinder.

Sneek, 15 januari 1985.

Aan de gemeenteraad.

Per 1 januari 1982 is hoofdstuk VI van de Wet geluidhinder (zones langs wegen) in werking getreden. Vanaf dat moment hebben, op grond van artikel 74, eerste lid, van genoemde wet, alle wegen met twee of meer rijstroken van rechtswege een geluidszone. De betekenis van deze zone is met name dat bij de vaststelling of herziening van een bestemmingsplan, dat geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op tot een zone behorende gronden, ter zake van de geluidsbelasting vanwege de weg waarlangs de zone ligt, voor woningen en andere geluidsgevoelige objecten binnen die zone de krachtens meerbedoelde wet ten hoogste toelaatbare waarden in acht genomen worden. In beginsel is deze waarde voor de geluidsbelasting op de gevels van woningen 50 dB(A). Naar de geluidsbelasting en de in verband daarmee eventueel te treffen maatregelen dient onderzoek te worden gedaan.

De bepalingen omtrent de aanwezigheid van zones en het in verband daarmee noodzakelijke akoestisch onderzoek gelden niet met betrekking tot wegen waarvan de gemeenteraad heeft verklaard te verwachten dat daarvan binnen een periode van 10 jaar naar redelijke schatting minder dan 2450 motorvoertuigen per etmaal gebruik zullen maken. In de praktijk is gebleken dat bij een lagere verkeersbelasting in de regel geen geluidsproblemen optreden.

Voor wegen met twee rijstroken liggend in stedelijk gebied geldt in principe een zone-breedte van 200 meter. Indien de gemeenteraad op grond van redelijke schattingen heeft verklaard te verwachten dat daarvan binnen een periode van 10 jaar 5000 motorvoertuigen of minder per etmaal gebruik zullen maken wordt de zonebreedte teruggebracht tot 100 meter.

Gelet op de tekst van de wet kan de gemeenteraad in één besluit meerdere wegen binnen haar grondgebied aanwijzen waarop naar verwachting de verkeersintensiteit de komende jaren beneden de 2450 c.q. 5000 motorvoertuigen per etmaal zal blijven. Het aangeven van dergelijke wegen op een afzonderlijke bijlage of kaart verdient daarbij de voorkeur boven een opsomming in een besluit. Meer duidelijkheid en inzichtelijkheid biedt echter de zgn. "spiegelverklaring": een besluit waarin de wegen e.d. worden genoemd waarvan naar verwachting de verkeersintensiteit groter is dan 2450 motorvoertuigen per etmaal. Daarbij zal, gelet op vorenstaande onderscheid gemaakt moeten worden tussen wegen die een intensiteit hebben van meer dan 5000 motorvoertuigen per etmaal en die waarvan de intensiteit loopt van 2450 t/m 5000 motorvoertuigen per etmaal, zulks uitsluitend voor zover deze wegen in het stedelijk gebied liggen.

Opgemerkt wordt dat de hierna geschatte etmaalintensiteiten zijn bepaald met inachtneming van de maatregelen zoals die omschreven zijn in het door uw raad vastgestelde verkeerscirculatieplan zoals bijvoorbeeld de aanleg van de noordwestelijke rondweg en de Geeuwrouten.

Onder mededeling dat de commissie voor de ruimtelijke ordening zich met dit voorstel kan verenigen, bieden wij u het volgende ontwerp-besluit ter vaststelling aan.

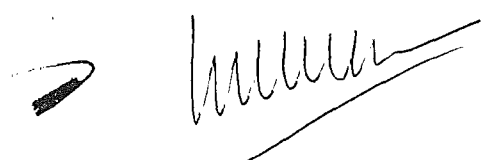
De raad van de gemeente Sneek;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 15 januari
1985 (bijlage no. 13);
gelet op artikel 74 van de Wet geluidhinder;

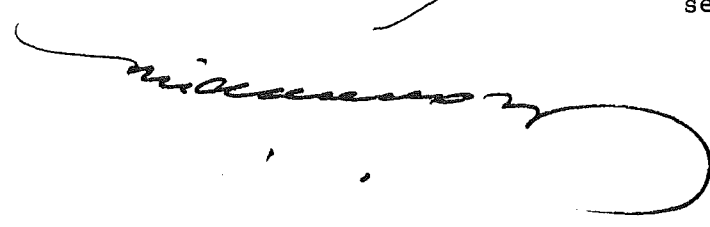
b e s l u i t :

- I. te verklaren dat naar redelijke schatting binnen een periode van 10 jaar van alle wegen binnen de grenzen van de gemeente Sneek welke niet zijn vermeld op de bij dit besluit behorende bijlagen 1 en 2 en de daarbij behorende tekening, minder dan 2450 motorvoertuigen per etmaal gebruik zullen maken;
- II. te verklaren dat naar redelijke schatting binnen een periode van 10 jaar van de op de hiervoor onder I bedoelde bijlage 2 vermelde en op de tekening met een groene kleur aangegeven wegen, 5000 motorvoertuigen of minder per etmaal gebruik zullen maken.

Aldus enz.

Burgemeester en wethouders van Sneek,

 burgemeester,

 secretaris.

Wegen binnen de grenzen van de gemeente Sneek met een geschatte etmaalintensiteit van 2450 motorvoertuigen of meer, met uitzondering van de wegen binnen de bebouwde kom (50 km/hr) met een etmaalintensiteit van 5000 motorvoertuigen en minder.

---

1. Rijksweg A7 (Sneek-Joure)
2. Rijksweg A7 (Sneek-Bolsward)
3. stadsrondweg (N7)
4. noordwestelijke rondweg
5. Leeuwarderweg
6. Lemmerweg
7. Groenedijk (van Ath. Bonninghaleane tot Gravinneweg)
8. Ath. Bonninghaleane
9. Sytsingawiersterleane (van Leeuwarderweg tot Ath. Bonninghaleane)
10. Berkenlaan
11. Goeman Borgesiuslaan
12. Worp Tjaardastraat
13. Oppenhuizerweg
14. Jousterkade
15. Prins Hendrikkade
16. Parkstraat
17. Bolswarderweg
18. Gedempte Pol *
19. Gedempte Poortezijlen *
20. Singel *
21. Hoogend (zuidoostelijke zijde) *
22. Tingietersstraat (van stadsrondweg tot Smidsstraat)
23. Lorentzstraat (van Pieter Zeemanstraat tot gemeentegrens)
24. Zuidwesthoekweg

* Zodra fase III van de Singelroute is uitgevoerd, zal de etmaalintensiteit naar het zich laat aanzien, minder dan 2450 motorvoertuigen bedragen.

Wegen binnen de bebouwde kom (max. snelheid 50 km/hr), waarvan naar redelijke schatting de etmaalintensiteit binnen een periode van 10 jaar 5000 motorvoertuigen of minder doch niet minder dan 2450 motorvoertuigen zal bedragen.

---

1. Gravinneweg (van Groenedijk tot Horseweg)
2. Middelzeelaan (van Groenedijk tot westelijke kruising Meliere)
3. Boeierstraat
4. Valkstraat (van Boeierstraat tot Schouwstraat)
5. Frieswijkstraat
6. Scherhemstraat (van Lemmerweg tot Kaatsland)
7. Kaatsland (van Scherwolderhemstraat tot Almastraat)
8. Almastraat (van Geeuw tot Van Giffenstraat)
9. Van Giffenstraat
10. Dr. Boumaweg
11. Kanaalstraat
12. Hemdijk (van Bolswarderweg tot Brédyk)
13. Brédyk
14. Westhemstraat
15. Akkerwinde (van stadsrondweg N7 tot Zilver schoon)
16. Molenkrite (van stadsrondweg N7 tot Bonkelaar-westelijke gedeelte)

DOSS. -1.772-4
INGEKOMEN SNEEK
Reg. no.
536
-4 MRT 1988

provincie fryslân
provincie friesland

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Sneek
Postbus 10000
8600 HA SNEEK

waterstaat en milieu
postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
8911 kz leeuwarden
bezoekadres:
gedempte keizersgracht 38
telefoon: 058-925925
telefax: 925125
telex: 46552

Leeuwarden, 3 maart 1988.

Ons kenmerk: WM.88/4195,
afdeling Milieu,
toestel ...389/TR/G.
Uw kenmerk: 18/01/88.

Onderwerp:

Verzoek hogere waarde ex artikel 83
Wet geluidhinder; Prins Hendrikkade
te Sneek.

Advies:

Par. Secretaris	Akt.	Sespr.	Par. B.	Par. A.H.
Burgemeester			Besluit . & W. d.d. no.	
Wethouder Scholten				
Wethouder Berg				
Wethouder Faber				
Wethouder mevr. Roosen				

Naar aanleiding van uw bovenvermeld verzoek om een hogere waarde ten behoeve van het ontwerp-bestemmingsplan "Stadskern" te Sneek, delen wij u het volgende mede.

In het onderhavige verzoek wordt vaststelling van een hogere waarde verzocht voor de gevels van de geprojecteerde woningen in drie lagen met een kap, met de mogelijkheid voor parkeerruimte en/of kantoren op de begane grond, op een strook grond aan de Prins Hendrikkade te Sneek.

Uit het verzoek en de daarbij behorende bijlagen blijkt dat er sprake is van een situatie waarin de toepassing van maatregelen, gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting vanwege de weg, van de gevels van de betrokken woningen, alsmede kantoren, tot 50 dB(A) onvoldoende doeltreffend zal zijn, dan wel overwegende bezwaren van stedenbouwkundige en verkeerskundige aard en dat het verzoek betrekking heeft op nog niet geprojecteerde woningen en kantoren in een stedelijk gebied, die door de gekozen situering een open plaats tussen de aanwezige bebouwing opvullen.

Bij brief van 26 januari 1988 heeft de Regionaal Inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne medegedeeld geen bezwaar te hebben tegen het verlenen van hogere waarden.

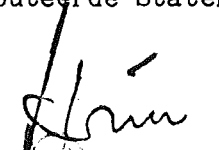
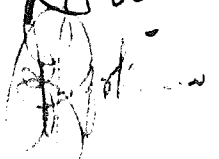
Daar het verzoek gezien het vorenstaande voldoet aan de in het Besluit grenswaarden binnen zones langs wegen genoemde criteria en ook overigens geen bezwaren ontmoet, hebben wij, gelet op artikel 83 van de Wet geluidhinder en genoemd Besluit, besloten tot vaststelling van een hogere waarde als de ten

hoogste toelaatbare geluidbelasting, vanwege de Prins Hendrikkade, op de gevels van de betrokken woningen met kantoren van 64 dB(A).

Overigens zijn wij met u van mening dat op grond van belangen ontleend aan de volkshuisvesting en stedenbouw, niet alle geluidsgevoelige ruimten binnen de woningen en kantoren, gesitueerd kunnen worden aan de geluidluwe zijde van de gebouwen.

Hierbij merken wij nog op dat wij dit besluit ter goedkeuring hebben gezonden naar de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

Gedeputeerde Staten van Friesland,

 , voorzitter,
 , loco-griffier.

Leges f 538,--.

I.a.a.:
Inspecteur van de Volksgezondheid
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Postbus 450
2260 MB LEIDSCHENDAM

Bijl.: 1.

No. 7/II.

De raad van de gemeente Sneek;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 september 1990 (bijlage no. 109);

overwegende dat bij raadsbesluit van 26 februari 1985 een verklaring als bedoeld in artikel 74, lid 2, onder a van de Wet geluidhinder is gegeven voor een groot aantal wegen binnen de bebouwde kom van Sneek;

dat daartoe behoren enkele wegen, waarop het bestemmingsplan Stads-kern, vastgesteld bij besluit van heden, betrekking heeft;

dat ingevolge artikel 74, lid 5, onder a van genoemde wet de bedoelde verklaring ten aanzien van laatstbedoelde wegen is vervallen op het tijdstip van vaststelling van genoemd bestemmingsplan;

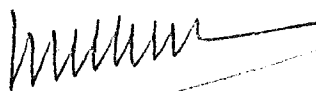
dat er aanleiding is voor deze wegen opnieuw te besluiten tot een dergelijke verklaring;

gelet op artikel 74 van de Wet geluidhinder;

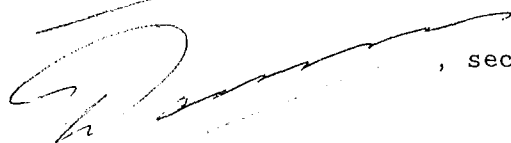
b e s l u i t:

te verklaren dat naar redelijke schatting binnen een periode van 10 jaar minder dan 2450 motorvoertuigen per etmaal gebruik zullen maken van de wegen, ten aanzien waarvan tengevolge van de vaststelling van het bestemmingsplan Stads-kern de bij raadsbesluit van 26 februari 1985, onder nummer 13 I gegeven verklaring is vervallen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 25 september 1990.

, voorzitter.

, secretaris.

Bijlage no. 109
Voorstel van burgemeester en
wethouders tot vaststelling van
het bestemmingsplan Stadskern.

Sneek, 14 september 1990.

Aan de gemeenteraad.

Het in 1979 door de gemeenteraad aanvaarde Structuurplan Binnenstad vormt de basis voor de opstelling van bestemmingsplannen voor de daarin onderscheiden deelgebieden. In de loop van de jaren '80 zijn niet alleen een aantal bestemmingsplannen voorbereid en deels ook al vastgesteld voor enkele deelgebieden rond de stadskern, maar ook voor enige delen van de stadskern, waarvoor in het structuurplan nieuwe invullingen zijn voorzien.

Aanleiding voor de opstelling van bestemmingsplannen vormt tevens de voorgenomen aanwijzing tot beschermd stadsgezicht van de stadskern en de schil aan de buizenzijde van de stadsgracht. De Monumentenwet 1988 verplicht tot vaststelling van een bestemmingsplan ter bescherming van het beschermd stadsgezicht. Een voorstel tot die aanwijzing is eind 1988 door de minister van welzijn, volksgezondheid en cultuur toegezonden; uw raad heeft in januari 1989 ingestemd met dat voorstel. De benodigde adviezen omtrent die aanwijzing zijn inmiddels bij de minister ingediend. Naar verwachting zal de formele procedure tot aanwijzing binnen afzienbare tijd kunnen worden gestart.

Een van de hiervoor bedoelde deelgebieden is de stadskern: het gebied gelegen binnen de gordel gevormd door de stadsgracht. De opstelling van een bestemmingsplan voor dit gebied vraagt in verschillende opzichten bijzondere aandacht, zoals de verscheidenheid en menging van functies, de dynamiek en de historische stedenbouwkundige structuur. Hoewel reeds in 1980 een keuze is gemaakt voor de juridische regeling van de binnenstad van Sneek heeft mede door de complexiteit van het stadskerngebied de voorbereiding van een bestemmingsplan voor dit gebied veel tijd gevergd.

In 1987 heeft over een concept van dat plan het formeel overleg met diverse instanties en tevens inspraak plaatsgehad. De reacties uit overleg en inspraak, de wijzigingen in 1986 in Wet en Besluit op de Ruimtelijke Ordening en het voorstel tot aanwijzing tot beschermd stadsgezicht hebben aanleiding gegeven de wijze van regeling in het plan aan te passen. Een erg belangrijk element daarbij is, dat gebruik wordt gemaakt van de nieuwe mogelijkheid in het plan een beschrijving in hoofdlijnen op te nemen. Daarin wordt meer inzicht gegeven in de manier, waarop getracht zal worden het ruimtelijk beleid te realiseren. De beschrijving geeft daarmee tevens toetsingscriteria voor op grond van het plan te nemen besluiten. De aanpassingen betreffen voor de functionele structuur onder andere het volgende:

- het beleid ten aanzien van de functionele "kleuring" van een gebied is (op basis van het Structuurplan Binnenstad) in de beschrijving in hoofdlijnen aangegeven, met een onderscheid in kernwinkelgebied, woongebied en gemengd gebied (al of niet met bepaalde accenten);
- geen bestemming per pand, maar in hoofdzaak een algemene bestemming gemengde doeleinden, nader ingevuld in de blokzijderegeling; uitzonderingen hierop zijn functies ten aanzien waarvan wijziging niet wordt vrijgelaten, met name een belangrijk deel van de woningen en grootschalige functies;
- functiewijzigingen zijn binnen de in de blokzijderegeling aangegeven grenzen in beginsel niet aan een vrijstelling gebonden, maar "in rechte" toegestaan; daarnaast zijn naar gelang de "kleuring" van gebieden extra mogelijkheden opgenomen via een vrijstellingsregeling, om in die gevallen een nadere afwijking te laten plaatshebben; aan bepaalde functies - met name avond- en nachthoreca en cafetaria's en dergelijke - zijn beperkingen opgelegd wat betreft verplaatsing en/of nieuwvestiging;

- het onderscheid in diverse functies is voor een deel vereenvoudigd, met name ten aanzien van de horeca- en bedrijfsfuncties; het beleid ten aanzien van de horeca is verduidelijkt.

Daarnaast is ook voor de ruimtelijke structuur een beschrijving in hoofdlijnen opgenomen. Daarbij zijn op basis van de ontwerp-toelichting op de aanwijzing tot beschermd stadsgezicht drie zones onderscheiden, waarbij per zone de meer specifieke beleidsdoelstellingen zijn aangegeven.

Door de in het plan opgenomen beschrijving in hoofdlijnen is inzichtelijker gemaakt wat de doeleinden van het bestemmingsplan zijn en hoe de realisering daarvan wordt nagestreefd. Dit algemene plankader biedt een belangrijk stuk rechtszekerheid. Dat wil niet zeggen dat vooraf altijd en overal uit het plan kan worden afgelezen wat in concreto wel en niet kan. Daarvoor zou een zeer gedetailleerd plan nodig zijn, wat enerzijds te weinig flexibiliteit zou meebrengen en anderzijds een schijnzekerheid zou blijken te geven, omdat bepaalde niet in het plan voorziene ontwikkelingen toch wel in het voorgestane beleid zouden blijken te passen. Het opgestelde bestemmingsplan beoogt juist zo goed mogelijk een kader te vormen voor toekomstige ontwikkelingen en voor de afwegingen, die in het concrete geval eventueel door het gemeentebestuur gemaakt moeten worden.

De reacties uit overleg en inspraak en het gemeentelijk commentaar daarop zijn aangegeven in de bijlagen bij de toelichting bij het plan.

Over de hoofdlijnen van de gewijzigde opzet van het bestemmingsplan is in 1988 overleg gepleegd met enkele van de formele overlegpartners. Aan een aantal daar gemaakte opmerkingen is bij de verdere uitwerking de nodige aandacht besteed. Verder is het definitieve ontwerp-plan nog voorgelegd aan de provincie Friesland. Van die zijde zijn nog enkele kanttekeningen geplaatst, die aanleiding geven bij de vaststelling ambtshalve enige wijzigingen in plan en toelichting aan te brengen die de relatie tussen de beschrijving in hoofdlijnen en enkele specifieke bestemmingen verduidelijken. Het ontwerp-bestemmingsplan is met ingang van 27 april tot en met 28 mei 1990 voor een ieder ter inzage gelegd. Binnen die termijn zijn tegen het ontwerp-plan een zestal bezwaarschriften ingediend, te weten door:

- belanghebbenden bij panden aan de Oude Koemarkt-westzijde, Sneek;
- de directeur van Beleggingsmaatschappij "It Uleboerd" te Balk;
- de heer J. Hoekstra van loodgietersbedrijf S. Hoekstra, Oude Koemarkt 47, Sneek;
- de heer H. de Vries, Oude Koemarkt 53, Sneek;
- de heer D. van Netten, Leeuwenburg 1, Sneek;
- de heer E.F. de Jong, Oud Kerkhof 7 te Sneek.

De reclamanten zijn op 27 juni 1990 in de gelegenheid gesteld hun bezwaren tegenover de commissie voor stadsontwikkeling en milieu mondeling toe te lichten. Op één na hebben alle reclamanten - eerstgenoemde groep door middel van enkele vertegenwoordigers - van die mogelijkheid gebruik gemaakt. Verwezen wordt naar het bij de stukken ter inzage gelegde verslag van die hoorzitting. Tijdens de hoorzitting hebben de belanghebbenden bij panden aan de Oude Koemarkt-westzijde een verzameling brieven met aanvullingen op hun bezwaarschrift overhandigd.

In een reactie, die met de bezwaarschriften eveneens bij de stukken ter inzage ligt, zijn wij op elk van de bezwaarschriften ingegaan. Daaruit blijkt dat naar onze mening Tapijthuis Oude Koemarkt B.V. niet ontvankelijk is in haar bezwaren, omdat haar bezwaarschrift ruim na de daarvoor opengestelde termijn is ingediend, evenals de heren J. Buter en J. Hoekstra voor zover het betreft de nieuwe bezwaren, die zijn vermeld in hun op 27 juni overgelegde brieven. Uit onze reactie op de bezwaarschriften blijkt verder dat wij van mening zijn dat de bezwaren van de heren Hoekstra, De Jong en Van Netten gegrond zijn en bij de vaststelling van het plan tot wijzigingen daarin dienen te leiden. De overige bezwaren dienen naar ons oordeel ongegrond te worden verklaard op basis van de in de reactie aangegeven motivering.

Er is voorts aanleiding gebleken naast de wijzigingen die uit de bezwaren voortvloeien, het plan nog op een aantal onderdelen ambtshalve gewijzigd (ten opzichte van het ter visie gelegde ontwerp-plan) vast te stellen. In de eerste plaats gaat het om het op verzoek van de P.T.T. op de plankkaart aangegeven en ter zake een bepaling in de voorschriften opnemen van het zogenaamde straalpad tussen de telefooncentrale aan het Leeuwenburg en de straalverbindingstoren te Tjerkgaast. Daarnaast dient het plan te worden aangepast op een aantal onderdelen, die abusievelijk nog niet of niet correct in het ontwerp-plan waren geregeld. Ook dienen enkele typefouten te worden gecorrigeerd. Verder zijn er sinds de tervisielegging een paar bouwvergunningen verleend, die na het van kracht zijn van het bestemmingsplan slechts zouden kunnen worden verleend met toepassing van een aan ons college toegekende wijzigingsbevoegdheid. Het ligt voor de hand die inmiddels actueel geworden wijzigingen bij de vaststelling direct mee te nemen. Voorts is het wenselijk in het plan rekening te houden met een mogelijkheid in te gaan op de bij Poiesz Supermarkt B.V. leverde ideeën over aanpassing van de parkeerruimte bij haar Sneker winkelvestiging. Die aangelegenheid vraagt nog een nadere afweging; een in het plan op te nemen wijzigingsbevoegdheid biedt de ruimte voor die afweging. Tot slot wijzen wij op de hiervoor al bedoelde aanpassingen naar aanleiding van kanttekeningen van de zijde van de provincie.

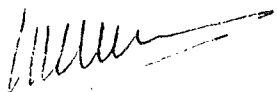
De diverse wijzigingen staan voor de overzichtelijkheid aangegeven in een staat van wijzigingen, met daarbij gevoegde fragmenten van het plan en de toelichting.

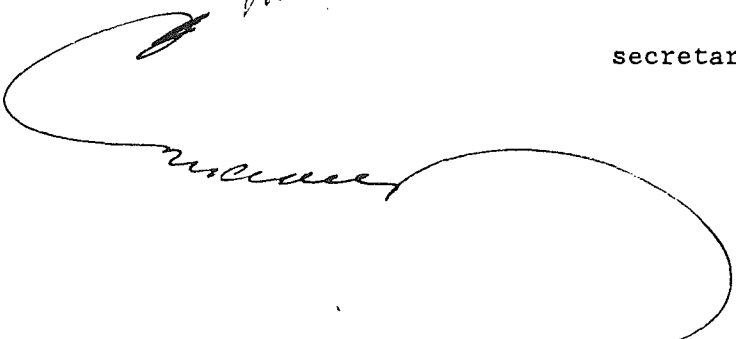
Door uw raad is op 26 februari 1985 ingevolge artikel 74 van de Wet geluidhinder voor een groot aantal wegen binnen de bebouwde kom van Sneek verklaard dat de verkeersintensiteit daar naar verwachting binnen 10 jaar minder dan 2450/respectievelijk 5000 motorvoertuigen per etmaal zal zijn. Die verklaring brengt mee dat er voor de betreffende wegen geen zone respectievelijk een smallere zone als bedoeld in die wet geldt. Door de vaststelling van dit bestemmingsplan komt die verklaring te vervallen voor de in het plangebied begrepen wegen. Teneinde dit "gat" in de verklaring direct weer op te vullen is het gewenst tot een nieuwe verklaring voor deze wegen te besluiten.

Het stemt ons tot vreugde dat na een lange tijd van voorbereiding thans een bestemmingsplan voor de stadskern voor ligt, dat als een adequate planologische regeling voor dit voor Sneek functioneel en ruimtelijk zo belangrijke gebied kan worden beschouwd en die, gelet op de resultaten van inspraak en overleg en op de besprekingen van het ontwerp-plan en de commissie voor de ruimtelijke ordening c.q. voor stadsontwikkeling en milieu en in informele bijeenkomsten met de leden van uw raad, op een ruime mate van consensus kan steunen.

Op basis van het vorenstaande stellen wij u voor achtereenvolgens de bij de stukken overgelegde ontwerp-besluiten vast te stellen. De commissie voor stadsontwikkeling en milieu kan zich met dit voorstel verenigen.

Burgemeester en wethouders van Sneek,

 burgemeester.

 secretaris.

No. 7/I.

De raad van de gemeente Sneek;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 september 1990 (bijlage no. 109);

overwegende dat het ontwerp van het bestemmingsplan Stads-kern met ingang van 27 april 1990 tot en met 28 mei 1990 voor een ieder in het gemeentehuis ter inzage heeft gelegen;

dat tegen het ontwerp-plan binnen die termijn zes bezwaarschriften zijn ingekomen;

dat op grond van de overwegingen, vermeld in de door burgemeester en wethouders bij hun voornoemd voorstel overgelegde reactie op de bezwaarschriften, Tapijthuis Oude Koemarkt B.V., niet-ontvankelijk is in haar bezwaren en de heren J. Buter en J. Hoekstra niet ontvankelijk zijn in de nieuw aangevoerde bezwaren in hun op 27 juni 1990 overhandigde brieven;

dat voorts op grond van de in bedoelde reactie vermelde overwegingen de bezwaren van de heren E.F. de Jong en D. van Netten en het aanvankelijke bezwaar van de heer J. Hoekstra gegrond zijn te achten en tot de in die reactie bedoelde wijzigingen in het plan aanleiding geven;

dat op grond van de in die reactie vermelde overwegingen de bezwaren van de overige reclamanten ongegrond zijn;

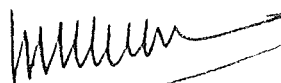
dat het voorts gewenst is het plan ambtshalve gewijzigd vast te stellen op een aantal onderdelen, welke zijn aangegeven in een bij dit besluit behorende staat van wijzigingen;

gelet op de artikelen 23 en volgende van de Wet op de Ruimtelijke Ordening;

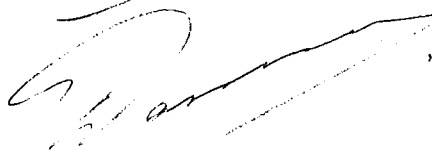
b e s l u i t:

voor het gebied, begrensd door de stadsgrachten langs de Bothniakade, Harinxmakade, Rienck Bockemakade, Waterpoortsgracht, Martiniplein, Kerkgracht, Prins Hendrikkade en Jousterkade vast te stellen het bestemmingsplan Stads-kern overeenkomstig de bij dit besluit behorende plankaart en voorschriften met bijbehorende toelichting, inclusief de in de staat van wijzigingen aangegeven wijzigingen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 25 september 1990.

, voorzitter.

, secretaris.

**TOELICHTING
OP DE
STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN**

Inhoud

Hoofdstuk I

Toelichting op de Staat van bedrijfsactiviteiten

Hoofdstuk II

**Standaardbedrijfsindeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek
(SBI 1974)**

Hoofdstuk III

**Basis-zoneringslijst van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (de
"grote lijst")**

HOOFDSTUK I

Hoofdstuk I

Toelichting op de Staat van Bedrijfsactiviteiten

Inhoud:

1.	Inleiding	1
2.	De basis-zoneringslijst	2
3.	Het gebruik van de Staat van Bedrijfsactiviteiten	5
4.	Flexibiliteit	6

1. Inleiding

Zoals vermeld in de plantoelichting is de Staat van Bedrijfsactiviteiten gebaseerd op de bedrijfsactiviteitenstaat die is opgesteld voor de VNG.

Deze VNG-"basis-zoneringslijst" omvat ongeveer 700 bedrijfsactiviteiten. Daarvan zijn er ruim 400 als een bedrijfsbestemming in de zin van dit bestemmingsplan aan te merken; daarom zijn deze ruim 400 bedrijfsactiviteiten opgenomen in de planvoorschriften, de "Staat van Bedrijfsactiviteiten". Bij iedere bedrijfsactiviteit is in de Staat een "milieucategorie" en een "grootste afstand in meters" aangegeven, die eveneens uit de basis-zoneringslijst zijn overgenomen.

In de volgende paragraaf is de opbouw van de basis-zoneringslijst toegelicht. Dit is nodig vanwege het volgende.

- a. De milieucategorisering van de bedrijfsactiviteiten in het bestemmingsplan dient zo goed mogelijk te worden verantwoord.
- b. Door de milieucategorisering inzichtelijk te maken, ontstaan de volgende mogelijkheden:
  - bij vestiging van een bedrijf met een bepaalde bedrijfsactiviteit kan worden aangegeven welke milieu-aspecten mogelijkterwijs extra aandacht behoeven;
  - bij gebruikmaking van vrijstellingsmogelijkheden ten behoeve van bedrijven die zich niet zonder meer mogen vestigen, dient vrijwel altijd een deskundigenrapport betreffende de te verwachten milieuhinder te worden opgesteld; dit rapport zal in de meeste gevallen gebaseerd kunnen worden op de gegevens die in de basis-zoneringslijst staan;
  - dit geldt op overeenkomstige wijze voor mogelijke aanpassingen van de Staat van Bedrijfsactiviteiten, waarbij (met gebruikmaking van de wijzigingsbevoegdheid indien opgenomen in de bestemmingsplanvoorschriften), bedrijfsactiviteiten naar lagere dan wel hogere categorieën kunnen worden verschoven, als dat uit een oogpunt van milieuhygiëne wenselijk of noodzakelijk is.

Teneinde een zo volledig mogelijk overzicht van de door de VNG verschaft informatie te behouden, is in Hoofdstuk III van deze toelichting de volledige basis-zoneringslijst opgenomen.

2. De basis-zoneringslijst

De opbouw van de basis-zoneringslijst wordt in het volgende aan de hand van een (als voorbeeld gekozen) gedeelte van de lijst besproken.

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- oefte
29.51	Verf-, lak- en vernis- fabrieken	3	C	200	50	200	50	200	2	2	2	2	2	0	200	4
29.52	Drinktinkfabrieken	2	C	100	10	100	30	100	1	2	1	1	2	0	100	4
29.61	Geneesmiddelen- fabrieken:															
	- fabricage van geneesmiddelen	2	C	100	50	200	50	200	2	2	1	2	2	0	200	4
	- formulering en stufen geneesmiddelen	2	—	30	30	50	10	50	1	1	1	1	1	0	50	3

Gedeelte van de basis-zoneringslijst

Verklaring

- * **SBI-code** De code waaronder een bedrijfsactiviteit te vinden is in de Standaardbedrijfsindeling (SBI) van het Centraal Bureau voor de Statistiek; deze SBI is opgenomen in Bijlage II.
- * **Omschrijving** De omschrijving van de bedrijfsactiviteit.
- * **Spreiding** Het spreidingsgetal geeft een indicatie van de verschillen in milieuhinderlijkheid van bedrijven die met dezelfde bedrijfsactiviteit worden omschreven; het getal kan 1, 2 of 3 zijn, waarbij geldt:
  - 1 - is: geringe spreiding;
  - 2 - is: betrekkelijk grote, maar geen abnormaal grote spreiding;
  - 3 - is: bijzonder grote spreiding.
 De verschillen in milieuhinderlijkheid kunnen verband houden met de omvang van de bedrijven, de verouderingsgraad van de bedrijfsvoering, het management en beheer en met al dan niet getroffen milieuvoorzieningen.
- * **Continu** In deze kolom is aangegeven of bij de bepaling van de afstand die in de kolom Geluid is vermeld, al dan niet is uitgegaan van een continubedrijf (door een "C" respectievelijk een "-").
- * **Afstand (in m)** In deze kolommen is per milieu-aspect aangegeven welke afstand tussen de betrokken bedrijfsactiviteit en een rustige woonwijk zou moeten worden aangehouden om hinder te voorkomen. Dit zijn dus aspecten waarbij het vergroten van de afstand de potentiële hinder vermindert. In de lijst zijn de volgende mogelijke afstanden aangehouden: 0, 10, 30, 50, 100, 200, 300, 500, 700, 1000 en 1500 meter.
  - voor:
  - Geur
  - Stof
  - Geluid
  - Trilling
  - Gevaar

*	Index voor: Lucht Water Bodem Verkeer Visueel Ongedierte	De hier vermelde getallen geven een indicatie van de omvang van de mogelijke luchtverontreiniging, waterverontreiniging, bodemverontreiniging, verkeersaantrekkende werking, visuele hinder of hinder door ongedierte tengevolge van de omschreven bedrijfsactiviteit. De index kan 0, 1, 2 of 3 zijn, waarbij geldt dat de "emissie" (de mate van invloed op de uitstraling van een bedrijfsactiviteit op het milieu) qua omvang als volgt is: - 0 - is: potentieel geen emissie; - 1 - is: potentieel geringe emissie; - 2 - is: potentieel aanzienlijke emissie; - 3 - is: potentieel zeer ernstige emissie.
*	Grootste afstand	Dit is de grootste afstand die voor een bedrijfsactiviteit is vermeld onder "Afstand (in m) voor:"; het is in beginsel voor de betrokken bedrijfsactiviteit de afstand die ten minste tot een rustige woonwijk moet worden aangehouden.
*	Milieucategorie	In deze kolom zijn de milieucategorieën 1 t/m 6 aangegeven. Deze categorisering is als volgt tot stand gekomen.

Wijze van Milieucategorisering:

- a. De bedrijfsactiviteiten zijn in eerste instantie op basis van de "Grootste afstand" als volgt ingedeeld:
  - milieucategorie 1: grootste afstanden 0 en 10 meter;
  - milieucategorie 2: grootste afstand 30 meter;
  - milieucategorie 1: grootste afstanden 50 en 100 meter;
  - milieucategorie 1: grootste afstanden 200 en 300 meter;
  - milieucategorie 1: grootste afstanden 500, 700 en 1000 meter;
  - milieucategorie 1: grootste afstanden 1500 meter.
- b. Vervolgens zijn bedrijfsactiviteiten waarvoor bij drie of meer aspecten als grootste afstand 30 meter is vermeld, in categorie 3 ingedeeld (in plaats van in categorie 2); op overeenkomstige wijze zijn bedrijfsactiviteiten waarbij voor drie of meer aspecten als grootste afstanden respectievelijk 100, 300 of 1000 meter zijn vermeld, ingedeeld in respectievelijk de milieucategorieën 4, 5 en 6.
- c. Tenslotte zijn de onder "Index voor" vermelde getallen in de milieucategorisering betrokken, en wel op de volgende manier:
  - een bedrijfsactiviteit waarbij één of meer keren de index 2 is vermeld, is tenminste in categorie 2 ingedeeld;
  - een bedrijfsactiviteit waarbij één t/m drie keer de index 3 is vermeld, is tenminste in categorie 3 ingedeeld;

- een bedrijfsactiviteit waarbij vaker dan drie keer de index 3 is vermeld, is tenminste in categorie 4 ingedeeld.

In onderstaande tabel is het onder a, b en c vermelde samengevat weergegeven.

grootste afstand en evt. aantal malen															
	0	10	30 <3x	30 ≥3x	50	100 <3x	100 ≥3x	200	300 <3x	300 ≥3x	500	700	1000 <3x	1000 ≥3x	1500
alle indices < 2	1		2		3			4				5			6
een of meer indices = 2		2			3			4				5			6
een t/m drie indices = 3			3					4				5			6
vier t/m zes indices = 3				4								5			6

Indeling van bedrijfsactiviteiten in de milieucategorieën 1 t/m 6.

3. Het gebruik van de Staat van Bedrijfsactiviteiten

Om te bepalen of een bedrijf zich in het plangebied mag vestigen, moet de milieucategorie van de desbetreffende bedrijfsactiviteit worden nagegaan in de Staat van Bedrijfsactiviteiten. De bedrijfsactiviteiten staan in de Staat op volgorde van de SBI-code; daarom moet eerst de SBI-code van een bedrijfsactiviteit worden bepaald. De SBI-codes zijn vermeld in Hoofdstuk II; het bepalen van de code van een bedrijfsactiviteit gaat als volgt:

- a. bepaal eerst de bedrijfstak;
- b. bepaal vervolgens in de bedrijfstak de bedrijfsklasse;
- c. bepaal vervolgens in de bedrijfsklasse de bedrijfsgroep;
- d. bepaal in de bedrijfsgroep de bedrijfssubgroep.

Bij de bedrijfssubgroep staat de gezochte SBI-code.

Vervolgens wordt in de Staat van Bedrijfsactiviteiten met behulp van de SBI-code de bedrijfsactiviteit opgezocht, waarmee de milieucategorie bepaald is.

Ter verduidelijking volgt hier als voorbeeld het bepalen van de milieucategorie van een consumptie-ijsfabriek.

- a. de bedrijfstak is: industrie (code 2/3);
- b. de bedrijfsklasse is: voedings- en genotmiddelenindustrie (code 20/21);
- c. de bedrijfsgroep is: zuivel- en melkproduktenindustrie (code 20.2);
- d. de bedrijfssubgroep is: consumptie-ijsfabrieken (code 20.23).

In de Staat van Bedrijfsactiviteiten is vervolgens onder "20.23 Consumptie-ijsfabrieken" als milieucategorie "3" vermeld, hetgeen in het bestemmingsplan kan betekenen, dat vestiging zonder meer is toegestaan.

Tegelijkertijd met het bepalen van de milieucategorie, wordt de voor de desbetreffende bedrijfsactiviteit geldende "grootste afstand in meters" bepaald. Dit kan bijvoorbeeld met name van belang zijn voor bedrijfsactiviteiten in milieucategorie 3, omdat bijvoorbeeld in die milieucategorie voor bedrijven met een grotere "grootste afstand in meters" dan 50 meter, vestiging alleen mogelijk is door middel van een vrijstellingsprocedure.

4. Flexibiliteit

Ter vergroting van de flexibiliteit van het plan zijn in de voorschriften vrijstellingsbepalingen opgenomen, die het mogelijk maken dat bedrijven die voldoen aan bepaalde milieu-eisen zich kunnen vestigen ook al voldoen zij in eerste instantie niet zonder meer aan de bestemmingsbepalingen.

Zoals vermeld in paragraaf 1 van dit hoofdstuk, zal het in de vrijstellingsprocedure op te stellen deskundigenrapport in de meeste gevallen gebaseerd kunnen worden op de milieugegevens die in de basis-zoneringslijst staan vermeld. Daarbij zullen de deskundigen de specifieke gegevens van het bedrijf dat zich in het plangebied wil vestigen, vergelijken met de gegevens die voor een dergelijke bedrijfsactiviteit in de basis-zoneringslijst staan vermeld. In sommige gevallen zal dan aangegeven kunnen worden op welke milieu-aspecten het bedrijf voorzieningen zal moeten treffen om zich te kunnen vestigen. Ook de informatie die in de basis-zoneringslijst met betrekking tot een bepaalde bedrijfsactiviteit is opgenomen, kan (in het kader van een specifieke bedrijfsbeoordeling) op bepaalde punten worden gecorrigeerd. Deze mogelijke correcties zijn de volgende.

- a. **Werktijden**
Als in de basis-zoneringslijst is aangegeven dat de bedrijfsactiviteit plaatsvindt in continubedrijven, terwijl het te beoordelen bedrijf geen continubedrijf zal zijn, dan dient de aangegeven "Afstand (in m) voor: Geluid" één afstandsklasse te worden verlaagd (dus bijvoorbeeld van 50 naar 30 meter). Indien mocht blijken dat het bedrijf een continubedrijf zal zijn, terwijl dat in de basis-zoneringslijst voor de betrokken bedrijfsactiviteit niet is vermeld, dan dient de afstand bij "Geluid" met één klasse te worden verhoogd.
- b. **Interne transportmiddelen**
Indien het te beoordelen bedrijf gebruik zal maken van interne transportmiddelen (zoals heftrucks of tractoren) die door verbrandingsmotoren worden aangedreven, zal als "Afstand (in m) voor: Geluid" bij een continubedrijf tenminste 100 meter moeten worden aangehouden en bij een niet-continubedrijf tenminste 50 meter.
- c. **Bedrijfs grootte**
Indien de grootte van het te beoordelen bedrijf sterk afwijkt van de gemiddelde bedrijfs grootte in de betrokken bedrijfsactiviteit, kan dat aanleiding zijn om de in de basis-zoneringslijst vermelde afstanden en/of indices één stap te verhogen of te verlagen. De kans dat de bedrijfs grootte van een bepaald bedrijf sterk afwijkend is van het gemiddelde, wordt aangegeven door het in de basis-zoneringslijst vermelde spreidingsgetal (zie paragraaf 2).

Indien bij de beoordeling van een bepaald bedrijf inderdaad redenen aanwezig zijn om (in het kader van de beoordeling) de in de basis-zoneringslijst vermelde afstanden en/of indices aan te passen, dan dient vervolgens de milieucategorie (en de "grootste afstand in meters") te worden bepaald op de manier die in paragraaf 2 onder "Wijze van milieucategorisering" is aangegeven. Vervolgens kan dan bezien worden of het betrokken bedrijf zich al of niet in het plangebied kan vestigen.

De flexibiliteit van het bestemmingsplan kan voorts worden vergroot door wijzigingsbevoegdheidsbepalingen, die het mogelijk maken de Staat van Bedrijfsactiviteiten aan te passen (zie paragraaf 1). Bij het toepassen van deze wijzigingsbepalingen zullen de in de Staat aan te brengen veranderingen in de meeste gevallen eveneens gebaseerd zijn op de gegevens omtrent de milieu-aspecten die zijn vermeld in de basis-zoneringslijst. Dit betekent dat de milieu-categorie (en de "grootste afstand in meters") van een bepaalde bedrijfsactiviteit opnieuw wordt bepaald, door te bezien op welke wijze de in de basis-zoneringslijst vermelde afstanden in indices uit een oogpunt van milieu-hygiëne zouden kunnen of moeten worden aangepast.

HOOFDSTUK II

HOOFDSTUK II

STANDAARDBEDRIJFSINDELING VAN HET CENTRAAL BUREAU VOOR DE STATISTIEK (SBI 1974)

INHOUD	blz.
Bedrijfstakken	II-1
Bedrijfsklassen	II-2
Bedrijfsgroepen	II-4
Bedrijfssubgroepen	II-13

VERKLARING: n.e.g. = niet elders genoemd

WIJZE VAN GEBRUIK: zie paragraaf 3 van Hoofdstuk I

Bedrijfstakken

- 0 LANDBOUW EN VISSERIJ
- 1 DELFSTOFFENWINNING
- 2/3 INDUSTRIE
- 4 OPENBARE NUTSBEDRIJVEN
- 5 BOUWNIJVERHEID EN -INSTALLATIEBEDRIJVEN
- 6 HANDEL, HOTEL- EN RESTAURANTWEZEN, REPARATIEBEDRIJVEN VOOR GEBRUIKSGOEDEREN
- 7 TRANSPORT-, OPSLAG- EN COMMUNICATIEBEDRIJVEN
- 8 BANK- EN VERZEKERINGSWEZEN, ZAKELIJKE DIENSTVERLENING
- 9 OVERIGE DIENSTVERLENING

Bedrijfsklassen

- 0 LANDBOUW EN VISSERIJ
  - 01 Land- en tuinbouw
  - 02 Bosbouw
  - 03 Visserij
- 1 DELFSTOFFENWINNING
  - 11 Kolenmijnbouw
  - 12 Aardolie- en aardgaswinning en -exploratie
  - 19 Overige delfstoffenwinning
- 2/3 INDUSTRIE
  - 20/21 Voedings- en genotmiddelenindustrie
  - 22 Textielindustrie
  - 23 Kledingindustrie
  - 24 Leder-, schoen- e.a. lederwarenindustrie (excl. kleding)
  - 25 Hout- en meubelindustrie (excl. metalen meubelen)
  - 26 Papier- en papierwarenindustrie
  - 27 Grafische industrie, uitgeverijen
  - 28 Aardolie-industrie
  - 29 Chemische industrie
  - 30 Kunstmatige en synthetische garen- en vezelindustrie
  - 31 Rubber- en kunststofverwerkende industrie
  - 32 Bouwmaterialen-, aardewerk- en glasindustrie
  - 33 Basis metaalindustrie
  - 34 Metaalproduktenindustrie (excl. machines en transportmiddelen)
  - 35 Machine-industrie
  - 36 Elektrotechnische industrie
  - 37 Transportmiddelenindustrie
  - 38 Instrumenten- en optische industrie
  - 39 Overige industrie
- 4 OPENBARE NUTSBEDRIJVEN
  - 40 Openbare nutsbedrijven
- 5 BOUWNIJVERHEID EN -INSTALLATIEBEDRIJVEN
  - 51 Bouwnijverheid
  - 52 Bouwinstallatiebedrijven
- 6 HANDEL, HOTEL- EN RESTAURANTWEZEN, REPARATIEBEDRIJVEN VOOR GEBRUIKSGOEDEREN
  - 61/62 Groothandel
  - 63/64 Tussenpersonen in de handel
  - 65/66 Detailhandel
  - 67 Hotels, restaurants, café's e.d.
  - 68 Reparatiebedrijven voor gebruiksgoederen
- 7 TRANSPORT-, OPSLAG- EN COMMUNICATIEBEDRIJVEN
  - 71 Spoorwegen
  - 72 Wegvervoer
  - 73 Zeevaart
  - 74 Binnenvaart
  - 75 Luchtvaart
  - 76 Hulpbedrijven van het vervoer
  - 77 Communicatiebedrijven

8 BANK- EN VERZEKERINGSWEZEN, ZAKELIJKE DIENSTVERLENING

- 81 Bankwezen
- 82 Verzekeringswezen
- 83 Exploitatie van en handel in onroerende goederen e.d.
- 84 Zakelijke dienstverlening
- 85 Verhuur van machines e.a. roerende goederen

9 OVERIGE DIENSTVERLENING

- 90 Openbaar bestuur, defensie en wettelijke sociale verzekering
- 91 Religieuze organisaties e.d.
- 92 Onderwijs
- 93 Gezondheids- en veterinaire diensten
- 94 Maatschappelijke dienstverlening
- 95 Sociaal-culturele en culturele instellingen
- 96 Sport en recreatie
- 97 Bedrijfs- en werknemersorganisaties, researchinstellingen, overige sociale organisaties
- 98 Overige dienstverlenende bedrijven
- 99 Particuliere huishoudens met personeel in loondienst

Bedrijfsgroepen

0 LANDBOUW EN VISSERIJ

01 LAND- EN TUINBOUW

- 01.1 Akkerbouw en veehouderij
- 01.2 Tuinbouw
- 01.3 Plantsoendiensten, hoveniersbedrijven
- 01.4 Agrarische dienstverlenende bedrijven
- 01.5 Jacht

02 BOSBOUW

- 02.0 Bosbouw

03 VISSERIJ

- 03.0 Visserij

1 DELFTSTOFFENWINNING

11 KOLENMIJNBOW

- 11.0 Kolenmijnbouw

12 AARDOLIE- EN AARDGASWINNING EN -EXPLORATIE

- 12.0 Aardolie- en aardgaswinning en -exploratie

19 OVERIGE DELFTSTOFFENWINNING

- 19.1 Zand-, grind- en mergelwinning
- 19.2 Zoutwinning
- 19.9 Delfstoffenwinning n.e.g.

2/3 INDUSTRIE

20/21 VOEDINGS- EN GENOTMIDDELENINDUSTRIE

- 20.1 Slachterijen en vleeswarenindustrie
- 20.2 Zuivel- en melkproduktenindustrie
- 20.3 Visbewerkingsinrichtingen
- 20.4 Meelfabrieken, gort- en rijstpellerijen e.d.
- 20.5 Suikerindustrie
- 20.6 Margarine- e.a. plantaardige en dierlijke olie- en vettenindustrie
- 20.7 Groente- en fruitverwerkende industrie
- 20.8 Brood-, beschoit-, banket-, koek- en biscuitfabrieken
- 20.9 Cacao-, chocolade- en suikerwerkindustrie
- 21.1 Zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie
- 21.2 Veevoederindustrie
- 21.3 Overige voedingsmiddelenindustrie
- 21.4 Alcoholfabrieken en distilleerderijen
- 21.5 Bierbrouwerijen en mouterijen
- 21.6 Frisdrankenindustrie
- 21.7 Tabakverwerkende industrie

22 TEXTIELINDUSTRIE

- 22.1 Wolindustrie
- 22.2 Katoenindustrie
- 22.3 Tricot- en kousenindustrie
- 22.4 Textielveredelingsindustrie
- 22.5 Tapijt- en vloermattenindustrie
- 22.6 Linoleum- en viltzeilindustrie
- 22.7 Textielwarenindustrie (excl. kleding)
- 22.9 Overige textielindustrie

23 KLEDINGINDUSTRIE

- 23.1 Confectiekledingindustrie
- 23.2 Loonconfectie-industrie
- 23.3 Maatkledingbedrijven
- 23.4 Pelsbereiderijen, bontfabrieken en bontwerkerijen
- 23.5 Hoeden-, petten- en mode-artikelenindustrie

24 LEDER-, SCHOEN- E.A. LEDERWARENINDUSTRIE (EXCL. KLEDING)

- 24.1 Lederindustrie
- 24.2 Lederwarenindustrie (excl. kleding)
- 24.3 Schoenindustrie

25 HOUT- EN MEUBELINDUSTRIE (EXCL. METALEN MEUBELN)

- 25.1 Houtzagerijen, -schaverijen e.d.
- 25.2 Triplex-, fineer-, vezel-, spaanderplaat- en houtconserverings-industrie
- 25.3 Timmer- en parketvloerenindustrie
- 25.4 Houten emballage-industrie
- 25.5 Overige houtwarenindustrie
- 25.6 Kurk-, vlecht- en borstelwarenindustrie
- 25.7 Meubelindustrie (excl. metalen meubelen)

26 PAPIER- EN PAPIERWARENINDUSTRIE

- 26.1 Papier- en kartonindustrie
- 26.2 Papierwarenindustrie
- 26.3 Golfkarton- en kartonnage-industrie

27 GRAFISCHE INDUSTRIE, UITGEVERIJEN

- 27.1 Grafische industrie
- 27.2 Uitgeverijen
- 27.3 Binderijen

28 AARDOLIE-INDUSTRIE

- 28.1 Aardolieraffinaderijen
- 28.2 Aardolie- en steenkoolproduktenindustrie

29 CHEMISCHE INDUSTRIE

- 29.1 Kunstmeststoffenindustrie
- 29.2 Kunstharsen- e.d. industrie
- 29.3 Verfstoffen- en kleurstoffenindustrie
- 29.4 Overige chemische grondstoffenindustrie
- 29.5 Verf-, lak-, vernis- en drukinktindustrie
- 29.6 Genees- en verbandmiddelenindustrie
- 29.7 Zeep-, was- en reinigingsmiddelen-, parfumerie- en cosmetica-industrie
- 29.8 Chemische bestrijdingsmiddelen- e.d. industrie
- 29.9 Overige chemische produktenindustrie

30 KUNSTMATIGE EN SYNTHETISCHE GAREN- EN VEZELINDUSTRIE

30.0 Kunstmatige en synthetische garen- en vezelindustrie

31 RUBBER- EN KUNSTSTOFVERWERKENDE INDUSTRIE

31.1 Rubberverwerkende industrie

31.2 Loopvlakvernieuwingsindustrie

31.3 Kunststofverwerkende industrie

32 BOUWMATERIALEN-, AARDEWERK- EN GLASINDUSTRIE

32.1 Baksteen- en dakpannenindustrie

32.2 Aardewerkindustrie

32.3 Kalkzandsteenindustrie

32.4 Cement- en kalkindustrie

32.5 Beton- en cementwarenindustrie

32.6 Natuursteenbewerkingsbedrijven

32.7 Overige minerale produktenindustrie

32.8 Glasindustrie en -bewerkingsinrichtingen

33 BASIS METAALINDUSTRIE

33.1 Ruwijzer- en staalindustrie

33.2 Stalen buizenindustrie

33.3 Draadtrekkerijen en koudwalserijen

33.4 Non-ferro metaalindustrie

34 METAALPRODUKTENINDUSTRIE (EXCL. MACHINES EN TRANSPORTMIDDELEN)

34.0 Gieterijen

34.1 Grofsmederijen, stamp- en persbedrijven

34.2 Schroeven-, massadraaiwerk-, veren- e.d. industrie

34.3 Tank-, reservoir- en pijpleidingbouw

34.4 Overige constructiewerkplaatsen

34.5 Metalen meubelindustrie

34.6 Metalen emballage-industrie

34.7 Verwarmings- en kookapparatenindustrie (excl. elektr.)

34.8 Overige metaalwarenindustrie

34.9 Smederijen, oppervlaktebewerkingsbedrijven e.d.

35 MACHINE-INDUSTRIE

35.1 Landbouwmachine-industrie

35.2 Metaalbewerkingsmachine-industrie

35.3 Fabrieken van machines en apparaten voor de voedingsmiddelen-, de chemische en verwante industrieën

35.4 Hef- e.a. transportwerktuigenindustrie, fabrieken van machines voor de mijnbouw, de bouwnijverheid, de bouwmaterialen- en de metallurgische industrie

35.5 Tandwielen-, lagers- e.a. drijfwerkelementenindustrie

35.6 Fabrieken van machines en apparaten voor n.e.g. bepaalde industrieën

35.7 Stoomketel- en krachtwerktuigenindustrie

35.8 Kantoormachine-industrie

35.9 Overige machine- en apparatenindustrie

36 ELEKTROTECHNISCHE INDUSTRIE

36.1 Elektrische draad- en kabelindustrie

36.2 Elektromotoren-, generatoren-, transformatoren-, schakel- en installatiemateriaalindustrie

36.9 Overige elektrotechnische industrie

37 TRANSPORTMIDDELENINDUSTRIE

- 37.1 Auto-industrie en -assemblagebedrijven
- 37.2 Carrosserie-, aanhangwagen- en opleggerindustrie
- 37.3 Auto-onderdelenindustrie
- 37.4 Scheepsbouw- en scheepsreparatiebedrijven
- 37.5 Wagonbouw en spoorwegwerkplaatsen
- 37.6 Rijwiel- en motorrijwielindustrie
- 37.7 Vliegtuigbouw- en vliegtuigreparatiebedrijven
- 37.9 Overige transportmiddelenindustrie

38 INSTRUMENTEN- EN OPTISCHE INDUSTRIE

- 38.1 Medische instrumenten- en orthopedische artikelenindustrie
- 38.2 Meet- en regelapparaten- en overige instrumentenindustrie
- 38.3 Optische en fototechnische industrie
- 38.4 Klokken- en uurwerkindustrie

39 OVERIGE INDUSTRIE

- 39.1 Diamant-, goud- en zilververwerkende en sieradenindustrie
- 39.2 Muziekinstrumentenindustrie
- 39.3 Foto- en filmlaboratoria
- 39.4 Speelgoed- en sportartikelenindustrie
- 39.5 Sociale werkplaatsen
- 39.9 Be- en verwerkende industrie n.e.g.

4 OPENBARE NUTSBEDRIJVEN

40 OPENBARE NUTSBEDRIJVEN

- 40.1 Elektriciteitsbedrijven
- 40.2 Gasdistributiebedrijven
- 40.3 Waterleidingbedrijven

5 BOUWNIJVERHEID EN -INSTALLATIEBEDRIJVEN

51 BOUWNIJVERHEID

- 51.1 Burgerlijke en utiliteitsbouwbedrijven
- 51.2 Grond-, water- en wegenbouwkundige bedrijven
- 51.3 Schilders-, glazenmakers- en behangersbedrijven
- 51.4 Stukadoorsbedrijven
- 51.9 Overige afwerking van gebouwen

52 BOUWINSTALLATIEBEDRIJVEN

- 52.1 Loodgieters-, fitters- en sanitair installatiebedrijven
- 52.2 Centrale verwarmings- en luchtbehandelingsinstallatiebedrijven, isolatiebedrijven
- 52.3 Elektrotechnische installatiebedrijven (B. en U.-bouw)

6 HANDEL, HOTEL- EN RESTAURANTWEZEN, REPARATIEBEDRIJVEN VOOR GEBRUIKSGOEDEREN

61/62 GROOTHANDEL

- 61.1 Groothandel in akkerbouwprodukten, veevoeders, sierteeltprodukten, meststoffen
- 61.2 Groothandel in levende dieren (excl. pluimvee)
- 61.3 Groothandel in textielgrondstoffen en -halffabrikaten, huiden, leder, ruwe tropische produkten (excl. rubber)
- 61.4 Groothandel in ertsen, metalen, minerale olieprodukten, brandstoffen
- 61.5 Groothandel in chemicaliën, oliën, vetten, niet-tropische oliehoudende zaden e.a. oliehoudende grondstoffen, rubber
- 61.6 Groothandel in hout, vlakglas, sanitair en bouwmaterialen
- 61.7 Groothandel in machines en apparaten voor metaal- en houtbewerking, bouwnijverheid, grafische industrie, procesindustrie; landbouw-machines, intern transportmateriaal, kantoormachines
- 61.8 Groothandel in machines en apparaten voor warmte- en koeltechniek; motoren, pompen, appendages, elektrotechnische en elektronische instrumenten, meet- en regelapparatuur, externe transportmiddelen, overige machines en apparaten
- 61.9 Groothandel in verpakkingsmateriaal en vakbenodigdheden
- 62.1 Groothandel in meubelen, antiquiteiten, prenten e.d.
- 62.2 Groothandel in huishoudelijke artikelen, ijzer- en metaalwaren, automobiel-accessoires, verf, behangselpapier
- 62.3 Groothandel in textielwaren, schoeisel, lederwaren
- 62.4 Groothandel in plantaardige voedingsmiddelen, genotmiddelen, levensmiddelen algemeen assortiment
- 62.5 Groothandel in dierlijke voedingsmiddelen, margarine e.d.
- 62.6 Groothandel in farmaceutische, medische, cosmetische artikelen en reinigingsmiddelen
- 62.7 Groothandel in papier, boeken, kantoorbehoeften e.d.
- 62.8 Groothandel in optische, fotografische, sport-, recreatie- en juweliersartikelen, uurwerken, galanterieën, speelgoederen, n.e.g. goederen en goederen algemeen assortiment
- 62.9 Groothandel in schroot, oude materialen en afvalstoffen

63/64 TUSSENPERSONEN IN DE HANDEL

Differentiatie identiek aan klassen 61/62

65/66 DETAILHANDEL

- 65.1 Detailhandel in dierlijke voedingsmiddelen
- 65.2 Detailhandel in plantaardige voedingsmiddelen, genotmiddelen, levensmiddelen algemeen assortiment
- 65.3 Apotheken
- 65.4 Detailhandel in medische, parfumerie- en drogisterij-artikelen
- 65.5 Detailhandel in boven- en onderkleding, mode-artikelen
- 65.6 Detailhandel in kledingstoffen, kleinvakartikelen, textielgoederen algemeen assortiment
- 65.7 Detailhandel in schoeisel, lederwaren en reisartikelen
- 65.8 Detailhandel in woningtextielgoederen, vloerbedekking
- 65.9 Detailhandel in meubelen e.a. woninginrichtingartikelen
- 66.1 Detailhandel in ijzerwaren, verf, behangselpapier, glas- en aardewerk e.d., huishoudelijke artikelen algemeen assortiment
- 66.2 Detailhandel in auto's, rijwielen e.d.
- 66.3 Benzine service stations
- 66.4 Detailhandel in drukwerk, kantoor- en schoolbenodigdheden
- 66.5 Detailhandel in fotografische en optische artikelen, uurwerken, gouden en zilveren voorwerpen, bijouterieën
- 66.6 Detailhandel in bloemen, planten, tuinbenodigdheden, dieren en dierbenodigdheden
- 66.7 Detailhandel in brandstoffen (excl. motorbrandstoffen)
- 66.8 Detailhandel gespecialiseerd in overige artikelen
- 66.9 Warenhuizen, postorderbedrijven en overige algemene goederendetailhandel

67 HOTELS, RESTAURANTS, CAFE'S E.D.

- 67.1 Maaltijden- en spijzenverstrekkennde bedrijven
- 67.2 Drankenverstrekkennde bedrijven
- 67.3 Besloten consumptie-inrichtingen
- 67.4 Hotels en pensions
- 67.5 Vakantiecentra, jeugherbergen, kampeercentra e.d.

68 REPARATIEBEDRIJVEN VOOR GEBRUIKSGOEDEREN

- 68.1 Schoen- e.a. lederwarenreparatiebedrijven
- 68.2 Autoreparatiebedrijven
- 68.3 Rijwiel- en motorrijwielreparatiebedrijven
- 68.4 Uurwerkreparatiebedrijven
- 68.5 Goud- en zilversmederijen (reparatiebedrijven)
- 68.6 Reparatiebedrijven voor elektrische gebruiksgoederen
- 68.7 Muziekinstrumentenreparatiebedrijven
- 68.9 Reparatiebedrijven voor n.e.g. gebruiksgoederen

7 TRANSPORT-, OPSLAG- EN COMMUNICATIEBEDRIJVEN

71 SPOORWEGEN

- 71.0 Spoorwegen

72 WEGVERVOER

- 72.1 Tram- en autobuslijndiensten e.d.
- 72.2 Taxi- en toerwagenbedrijven
- 72.3 Goederenwegvervoer
- 72.4 Wegvervoer verwante bedrijven

73 ZEEVAART

- 73.1 Grote vaart
- 73.2 Kleine handelsvaart
- 73.3 Zeevaart verwante bedrijven

74 BINNENVAART

- 74.1 Binnenvaartbedrijven
- 74.2 Binnenvaart verwante bedrijven

75 LUCHTVAART

- 75.1 Luchtvaartbedrijven
- 75.2 Luchtvaart verwante bedrijven

76 HULPBEDRIJVEN VAN HET VERVOER

- 76.1 Reisbureaus
- 76.2 Expeditieuren, cargadooren, bevrachters e.a. tussenpersonen
- 76.3 Veem- en pakhuisbedrijven

77 COMMUNICATIEBEDRIJVEN

- 77.0 Communicatiebedrijven

8 BANK- EN VERZEKERINGSWEZEN, ZAKELIJKE DIENSTVERLENING

81 BANKWEZEN

- 81.1 Centrale bank en algemene banken
- 81.2 Coöperatief georganiseerde banken, spaarbanken, girodiensten e.d.
- 81.3 Overige krediet- en financieringsinstellingen
- 81.4 Financiële hulpbedrijven

82 VERZEKERINGSWEZEN

- 82.1 Levensverzekeringsmaatschappijen, pensioenfondsen
- 82.2 Schade-, ziekte- en ongevallenverzekeringsbedrijven (excl. sociale verzekeringsorganen)
- 82.3 Assurantietussenpersonen

83 EXPLOITATIE VAN EN HANDEL IN ONROERENDE GOEDEREN E.D.

- 83.1 Exploitatie van en handel in onroerende goederen
- 83.2 Makelaars in onroerende goederen e.d.

84 ZAKELIJKE DIENSTVERLENING

- 84.1 Rechtskundige diensten
- 84.2 Accountants-, boekhoudbureaus, belastingconsulenten
- 84.3 Computer servicediensten
- 84.4 Ingenieurs-, architecten- e.a. technische ontwerp- en adviesbureaus
- 84.5 Reklame- en advertentiebureaus
- 84.6 Economische adviesbureaus
- 84.7 Persbureaus, nieuwsbureaus
- 84.8 Uitzendbedrijven van arbeidskrachten
- 84.9 Overige zakelijke dienstverlening

85 VERHUUR VAN MACHINES E.A. ROERENDE GOEDEREN

- 85.1 Autoverhuurbedrijven (zonder chauffeur)
- 85.2 Machineverhuurbedrijven (zonder bedienend personeel)
- 85.3 Verhuurbedrijven van gebruiksgoederen
- 85.9 Verhuurbedrijven van overige roerende goederen

9 OVERIGE DIENSTVERLENING

90 OPENBAAR BESTUUR, DEFENSIE EN WETTELIJKE SOCIALE VERZEKERING

- 90.1 Algemene overheidsadministraties
- 90.2 Ambassades, consulaten en internationale gemeenschapsorganen
- 90.3 Rechterlijke organisatie, gevangeniswezen
- 90.4 Politie e.d.
- 90.5 Brandweer
- 90.6 Land-, zee- en luchtmacht
- 90.7 Wettelijke sociale verzekeringsorganen, ziekenfondsen

91 RELIGIEUZE ORGANISATIES E.D.

- 91.0 Religieuze organisaties e.d.

92 ONDERWIJS

- 92.1 Kleuteronderwijs
- 92.2 Basisonderwijs
- 92.3 Buitengewoon onderwijs
- 92.4 Algemeen voortgezet onderwijs
- 92.5 Lager en middelbaar beroepsonderwijs
- 92.6 Hoger beroepsonderwijs
- 92.7 Wetenschappelijk en gelijkwaardig onderwijs
- 92.8 Vormingswerk voor jeugdigen
- 92.9 Overig onderwijs

93 GEZONDHEIDS- EN VETERINAIRE DIENSTEN

- 93.1 Algemene en gespecialiseerde ziekenhuizen (excl. psychiatrische)
- 93.2 Psychiatrische inrichtingen en bijzondere psychiatrische klinieken e.d. (excl. verpleeghuizen)
- 93.3 Zwakzinnigeninrichtingen (excl. gezinsvervangende tehuizen)
- 93.4 Verpleeghuizen
- 93.5 Artsenpraktijken
- 93.6 Tandartsenpraktijken en tandheelkundige (poli)klinieken e.d.
- 93.7 Vroedvrouwenpraktijken, zelfstandige verpleegkundigen e.d.
- 93.8 Overige medische dienstverlenende instellingen
- 93.9 Veterinaire diensten

94 MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING

- 94.1 Bejaardentehuizen e.d. (excl. voor psych. gestoorde bejaarden)
- 94.2 Kindertehuizen, sociale tehuizen e.d. (voor niet-gehandicapten)
- 94.3 Tehuizen en dagverblijven voor gehandicapten (geen school)
- 94.4 Sociaal-medische, -psychologische en -pedagogische diensten e.d.
- 94.5 Maatschappelijke organisaties
- 94.6 Gezinsverzorgings- en bejaardenhulpinstellingen
- 94.7 Gezinsvoorlichtings- en overige gezinsdiensten

95 SOCIAAL-CULTURELE EN CULTURELE INSTELLINGEN

- 95.1 Wijk-, buurt- en dorpswerk
- 95.2 Jeugdwerk
- 95.3 Vormings- en ontwikkelingswerk (buiten schoolverband)
- 95.4 Bibliotheken, musea en cultuurbehoud
- 95.5 Radio en televisie
- 95.6 Filmwezen
- 95.7 Schouwburgen, concertgebouwen e.d.
- 95.8 Gezelschappen en zelfstandige kunstenaars
- 95.9 Sociaal-culturele en culturele overkoepelende, samenwerkings- en adviesorganen

96 SPORT EN RECREATIE

- 96.1 Sport
- 96.2 Recreatie
- 96.9 Overkoepelende, samenwerkings- en adviesorganen op sport- en recreatiegebied

97 BEDRIJFS- EN WERKNEMERSORGANISATIES, RESEARCHINSTELLINGEN, OVERIGE SOCIALE ORGANISATIES

- 97.1 Publiekrechtelijke bedrijfsorganen
- 97.2 Werkgevers- en ondernemersorganisaties
- 97.3 Werknemersorganisaties
- 97.4 Beroepsorganisaties
- 97.5 Research- e.d. wetenschappelijke instellingen
- 97.9 Overige sociale organisaties

98 OVERIGE DIENSTVERLENENDE BEDRIJVEN

- 98.1 Reinigings- en ontsmettingsbedrijven
- 98.2 Schoonmaakbedrijven
- 98.3 Wasserijen, chemische reiniging en ververijen e.d.
- 98.4 Kappersbedrijven en schoonheidsinstituten
- 98.5 Foto-ateliers
- 98.9 Overige persoonlijke dienstverlening

99 PARTICULIERE HUISHOUDENS MET PERSONEEL IN LOONDIENTST

- 99.0 Particuliere huishoudens met personeel in loondienst

Bedrijfssubgroepen

0 LANDBOUW EN VISSERIJ

01 LAND- EN TUINBOUW

01.1 Akkerbouw en veehouderij

01.11 Akkerbouw en veehouderij

01.2 Tuinbouw

01.21 Tuinbouw

01.3 Plantsoendiensten, hoveniersbedrijven

01.31 Plantsoendiensten, hoveniersbedrijven

01.4 Agrarische dienstverlenende bedrijven

01.41 Agrarische dienstverlenende bedrijven

01.5 Jacht

01.51 Jacht

02 BOSBOUW

02.0 Bosbouw

02.01 Bosbouw

03 VISSERIJ

03.0 Visserij

03.01 Visserij

1 DELFTOFFENWINNING

11 KOLENMIJNBOUW

11.0 Kolenmijnbouw

11.01 Kolenmijnbouw

12 AARDOLIE- EN AARDGASWINNING EN -EXPLORATIE

12.0 Aardolie- en aardgaswinning en -exploratie

12.01 Aardoliewinning

12.02 Aardgaswinning

12.03 Aardolie- en aardgasexploratie

19 OVERIGE DELFSTOFFENWINNING

- 19.1 Zand-, grind- en mergelwinning
  - 19.11 Zand- en grindwinning
  - 19.12 Mergelwinning
- 19.2 Zoutwinning
  - 19.21 Zoutwinning
- 19.9 Delfstoffenwinning n.e.g.
  - 19.91 Veenderijen
  - 19.92 Splits- en kweekstoffenbewerking
  - 19.99 Overige delfstoffenwinning n.e.g.

2/3 INDUSTRIE

20/21 VOEDINGS- EN GENOTMIDDELENINDUSTRIE

- 20.1 Slachterijen en vleeswarenindustrie
  - 20.11 Openbare slachthuizen
  - 20.12 Loonslachtersbedrijven
  - 20.13 Engrosslachterijen
  - 20.14 Vleeswaren- en vleesconservenfabrieken
  - 20.15 Pluimveeslachterijen
  - 20.16 Vetsmelterijen
  - 20.17 Darmenbewerkingsinrichtingen
- 20.2 Zuivel- en melkproduktenindustrie
  - 20.21 Zuivelproduktenfabrieken
  - 20.22 Consumptiemelk- en melkproduktenfabrieken
  - 20.23 Consumptie-ijsfabrieken
- 20.3 Visbewerkingsinrichtingen
  - 20.31 Visbewerkingsinrichtingen
- 20.4 Meelfabrieken, gort- en rijstpellerijen e.d.
  - 20.41 Meelfabrieken e.a. graanmalerijen
  - 20.42 Gort- en rijstpellerijen, havermout- e.a. grutterswarenfabrieken
- 20.5 Suikerindustrie
  - 20.51 Suikerfabrieken
- 20.6 Margarine- e.a. plantaardige en dierlijke olie- en vettenindustrie
  - 20.61 Plantaardige en dierlijke olie- en vettenfabrieken
  - 20.62 Margarinefabrieken e.d.
- 20.7 Groente- en fruitverwerkende industrie
  - 20.71 Groente- en fruitconservenfabrieken
  - 20.72 Groente-inmakerijen, -inleggerijen

20.8 Brood-, beschuit-, banket-, koek- en biscuitfabrieken

- 20.81 Broodfabrieken en -bakkerijen
- 20.82 Beschuitfabrieken e.d.
- 20.83 Banketbakkerijen
- 20.84 Biscuit-, koek- en banketfabrieken

20.9 Cacao-, chocolade- en suikerwerkindustrie

- 20.91 Cacao- en chocoladefabrieken
- 20.92 Suikerwerkfabrieken

21.1 Zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie

- 21.11 Zetmeel- en zetmeelderivatenfabrieken

21.2 Veevoederindustrie

- 21.21 Mengvoederfabrieken
- 21.29 Veevoederfabrieken n.e.g.

21.3 Overige voedingsmiddelenindustrie

- 21.31 Deegwarenfabrieken
- 21.32 Koffiebranderijen en theepakkerijen
- 21.33 Azijn-, mosterd- en specerijenfabrieken
- 21.34 Bakmeel- en puddingpoederfabrieken
- 21.35 Bakkerijgrondstoffenfabrieken
- 21.36 Soep- en soeparomafabrieken
- 21.37 Aardappelproduktenfabrieken
- 21.39 Voedingsmiddelenfabrieken n.e.g.

21.4 Alcoholfabrieken en distilleerderijen

- 21.41 Gist- en spiritusfabrieken
- 21.42 Distilleerderijen en likeurstokerijen

21.5 Bierbrouwerijen en mouterijen

- 21.51 Bierbrouwerijen
- 21.52 Mouterijen

21.6 Frisdrankenindustrie

- 21.61 Frisdrankenfabrieken

21.7 Tabakverwerkende industrie

- 21.71 Sigarenfabrieken
- 21.72 Sigarettenfabrieken
- 21.73 Tabakskerverijen
- 21.79 Tabakverwerkende fabrieken n.e.g.

22 TEXTIELINDUSTRIE

22.1 Wolindustrie

- 22.11 Wolvezelbewerkende fabrieken
- 22.12 Wolspinnerijen, -twijnerijen en handbreigarenfabrieken
- 22.13 Wolspinnerijen-weverijen
- 22.14 Wolweverijen

22.2 Katoenindustrie

- 22.21 Katoenvezelbewerkende fabrieken
- 22.22 Katoenspinnerijen
- 22.23 Katoentwijnerijen, -spoelerijen, naaigarenfabrieken
- 22.24 Katoenspinnerijen-weverijen
- 22.25 Katoenweverijen

22.3 Tricot- en kousenindustrie

- 22.31 Tricotstukgoederenfabrieken
- 22.32 Kousen- en sokkenfabrieken
- 22.33 Tricot onder- en nachtkledingfabrieken
- 22.34 Tricot bovenkledingfabrieken
- 22.39 Tricotfabrieken n.e.g.

22.4 Textielveredelingsindustrie

- 22.41 Textielblekerijen, -ververijen, -drukkerijen
- 22.42 Loonblekerijen, -ververijen, -drukkerijen
- 22.49 Textielveredelingsbedrijven n.e.g.

22.5 Tapijt- en vloermattenindustrie

- 22.51 Kokos-, sisal- e.d. vloermattenfabrieken
- 22.52 Tapijtfabrieken

22.6 Linoleum- en viltzeilindustrie

- 22.61 Linoleum- en viltzeilfabrieken

22.7 Textielwarenindustrie (excl. kleding)

- 22.71 Huishoud- en woningtextielgoederenfabrieken
- 22.72 Dekenstikkerijen, spreienfabrieken e.d.
- 22.73 Zeilen-, tenten- en dekkledenfabrieken
- 22.79 Textielwarenfabrieken (excl. kleding) n.e.g.

22.9 Overige textielindustrie

- 22.91 Band-, vlecht-, passement- en kantfabrieken
- 22.92 Vilt- en vezelvliesfabrieken
- 22.93 Touw- en nettenfabrieken
- 22.94 Jutespinnerijen en -weverijen
- 22.95 Vlasbewerkingsinrichtingen
- 22.99 Textielfabrieken n.e.g.

23 KLEDINGINDUSTRIE

23.1 Confectiekledingindustrie

- 23.11 Werk- en bedrijfskledingfabrieken
- 23.12 Regenkledingfabrieken
- 23.13 Lederenkledingfabrieken
- 23.14 Herenbovenkledingfabrieken
- 23.15 Mantelfabrieken
- 23.16 Damesbovenkledingfabrieken n.e.g.
- 23.17 Overhemdenfabrieken
- 23.18 Korsetteriefabrieken
- 23.19 Onder- en nachtkledingfabrieken

- 23.2 Loonconfectie-industrie
  - 23.21 Loonconfectiebedrijven
- 23.3 Maatkledingbedrijven
  - 23.31 Herenmaatkledingbedrijven
  - 23.32 Damesmaatkledingbedrijven
- 23.4 Pelsbereiderijen, bontfabrieken en bontwerkerijen
  - 23.41 Pelsbereiderijen
  - 23.42 Bontfabrieken en bontwerkerijen
- 23.5 Hoeden-, petten- en mode-artikelenindustrie
  - 23.51 Hoeden-, petten- en mutsenfabrieken
  - 23.52 Mode-artikelen- en paraplu-fabrieken
  - 23.59 Borduur-, plisseer- e.a. kledingverwante bedrijven n.e.g.
- 24 LEDER-, SCHOEN- E.A. LEDERWARENINDUSTRIE (EXCL. KLEDING)
  - 24.1 Lederindustrie
    - 24.11 Lederfabrieken
  - 24.2 Lederwarenindustrie (excl. kleding)
    - 24.21 Lederwarenfabrieken (excl. kleding)
  - 24.3 Schoenindustrie
    - 24.31 Schoenfabrieken
    - 24.32 Schoenonderdelenfabrieken
    - 24.33 Maat- en orthopedische schoenmakerijen
- 25 HOUT- EN MEUBELINDUSTRIE (EXCL. METALEN MEUBELN)
  - 25.1 Houtzagerijen, -schaverijen e.d.
    - 25.11 Houtzagerijen, -schaverijen e.d.
  - 25.2 Triplex-, fineer-, vezel-, spaanderplaat- en houtconserverings-industrie
    - 25.21 Triplex- en fineerfabrieken
    - 25.22 Vezel- en spaanderplaatfabrieken
    - 25.23 Houtconserveringsbedrijven
  - 25.3 Timmer- en parketvloerenindustrie
    - 25.31 Timmerfabrieken
    - 25.32 Parket- en hardhoutvloerenfabrieken
  - 25.4 Houten emballage-industrie
    - 25.41 Kisten-, kratten- en palletsfabrieken
    - 25.42 Sigarenkistenfabrieken
    - 25.43 Kuiperijen

25.5 Overige houtwarenindustrie

- 25.51 Lijstenfabrieken en encadreerinrichtingen
- 25.52 Houtmeel-, houtwol- en houtvezelfabrieken
- 25.53 Klompenfabrieken
- 25.59 Houtwarenfabrieken n.e.g.

25.6 Kurk-, vlecht- en borstelwarenindustrie

- 25.61 Kurkwarenfabrieken
- 25.62 Borstelwarenfabrieken
- 25.63 Mandenmakerijen
- 25.69 Riet- en vlechtwarenfabrieken n.e.g.

25.7 Meubelindustrie (excl. metalen meubelen)

- 25.71 Meubelfabrieken (houten)
- 25.72 Grafkistenfabrieken
- 25.73 Rietmeubelfabrieken
- 25.74 Matrassenfabrieken (geen staaldraad)
- 25.75 Woningstofferderijen

26 PAPIER- EN PAPIERWARENINDUSTRIE

26.1 Papier- en kartonindustrie

- 26.11 Papier- en kartonfabrieken

26.2 Papierwarenindustrie

- 26.21 Zakken- en apparaatrollenfabrieken
- 26.22 Enveloppen- en kantoorbenodigdhedenfabrieken
- 26.23 Behangselpapierfabrieken
- 26.29 Papierwarenfabrieken n.e.g.

26.3 Golfkarton- en kartonnage-industrie

- 26.31 Golfkartonfabrieken
- 26.32 Kartonnagefabrieken

27 GRAFISCHE INDUSTRIE, UITGEVERIJEN

27.1 Grafische industrie

- 27.11 Dagbladdrukkerijen
- 27.12 Boekdrukkerijen
- 27.13 Offsetdrukkerijen
- 27.14 Diepdrukkerijen
- 27.15 Chemigrafische en fotolithografische bedrijven
- 27.16 Loonzetterijen
- 27.19 Grafische bedrijven n.e.g.

27.2 Uitgeverijen

- 27.21 Dagbladuitgeverijen
- 27.22 Tijdschriftuitgeverijen
- 27.23 Boekuitgeverijen
- 27.29 Uitgeverijen n.e.g.

- 27.3 Binderijen
  - 27.31 Binderijen, brocheerderijen
  - 27.32 Kantoorboekenfabrieken

28 AARDOLIE-INDUSTRIE

- 28.1 Aardolieraffinaderijen
  - 28.11 Aardolieraffinaderijen
- 28.2 Aardolie- en steenkoolproduktenindustrie
  - 28.21 Cokesfabrieken en teerdistilleerderijen
  - 28.22 Bitumineus wegenbouwmateriaalfabrieken
  - 28.23 Bitumineus dakbedekkingsmateriaalfabrieken
  - 28.24 Smeeroliën- en -vettenfabrieken (niet verbonden aan aardolieraffinaderijen)
  - 28.29 Aardolie- en steenkoolproduktenfabrieken n.e.g.

29 CHEMISCHE INDUSTRIE

- 29.1 Kunstmeststoffenindustrie
  - 29.11 Kunstmeststoffenfabrieken
- 29.2 Kunstharsen- e.d. industrie
  - 29.21 Kunstharsenfabrieken e.d.
- 29.3 Verfstoffen- en kleurstoffenindustrie
  - 29.31 Verfstoffen- en kleurstoffenfabrieken
- 29.4 Overige chemische grondstoffenindustrie
  - 29.41 Industriële gassenfabrieken
  - 29.42 Anorganische chemische grondstoffenfabrieken n.e.g.
  - 29.43 Synthetische reuk- en smaakstoffenfabrieken
  - 29.49 Organische chemische grondstoffenfabrieken n.e.g.
- 29.5 Verf-, lak-, vernis- en drukinktindustrie
  - 29.51 Verf-, lak- en vernisfabrieken
  - 29.52 Drukinktfabrieken
- 29.6 Genees- en verbandmiddelenindustrie
  - 29.61 Geneesmiddelenfabrieken
  - 29.62 Verbandmiddelenfabrieken
- 29.7 Zeep-, was- en reinigingsmiddelen-, parfumerie- en cosmetica-industrie
  - 29.71 Zeep-, was- en reinigingsmiddelenfabrieken
  - 29.72 Parfumerie- en cosmeticafabrieken
- 29.8 Chemische bestrijdingsmiddelen- e.d. industrie
  - 29.81 Chemische bestrijdingsmiddelenfabrieken e.d.

29.9 Overige chemische produktenindustrie

- 29.91 Lijm- en plakmiddelenfabrieken
- 29.92 Chemische kantoorbenodigdhedenfabrieken
- 29.93 Poetsmiddelenfabrieken
- 29.94 Fotochemische produktenfabrieken
- 29.95 Springstoffen-, vuurwerk- e.d. fabrieken
- 29.99 Chemische produktenfabrieken n.e.g.

30 KUNSTMATIGE EN SYNTHETISCHE GAREN- EN VEZELINDUSTRIE

30.0 Kunstmatige en synthetische garen- en vezelindustrie

- 30.01 Kunstmatige en synthetische garen- en vezelfabrieken

31 RUBBER- EN KUNSTSTOFVERWERKENDE INDUSTRIE

31.1 Rubberverwerkende industrie

- 31.11 Rubberbandenfabrieken
- 31.12 Rubberartikelenfabrieken
- 31.19 Rubberverwerkende fabrieken n.e.g.

31.2 Loopvlakvernieuwingsindustrie

- 31.21 Loopvlakvernieuwingsbedrijven

31.3 Kunststofverwerkende industrie

- 31.31 Kunststofverwerkende fabrieken

32 BOUWMATERIALEN-, AARDEWERK- EN GLASINDUSTRIE

32.1 Baksteen- en dakpannenindustrie

- 32.11 Baksteenfabrieken
- 32.12 Dakpannenfabrieken

32.2 Aardewerkindustrie

- 32.21 Fijn aardewerk- en porceleinfabrieken
- 32.22 Grof aardewerkfabrieken

32.3 Kalkzandsteenindustrie

- 32.31 Kalkzandsteenfabrieken

32.4 Cement- en kalkindustrie

- 32.41 Cementfabrieken
- 32.42 Kalkfabrieken

32.5 Beton- en cementwarenindustrie

- 32.51 Betonwarenfabrieken
- 32.52 Asbestcementwarenfabrieken
- 32.53 Betonmortelcentrales
- 32.54 Mineraalgebonden bouwplatenfabrieken

32.6 Natuursteenbewerkingsbedrijven

32.61 Natuursteenbewerkingsbedrijven

32.7 Overige minerale produktenindustrie

32.71 Slijp- en polijstmiddelenfabrieken

32.72 Steen-, grit- en krijtmalerijen

32.73 Isolatiematerialenfabrieken

32.79 Minerale produktenfabrieken n.e.g.

32.8 Glasindustrie en -bewerkingsinrichtingen

32.81 Glasfabrieken

32.82 Glasbewerkingsinrichtingen

32.83 Glas-in-loodzetterijen

33 BASIS METAALINDUSTRIE

33.1 Ruwijzer- en staalindustrie

33.11 Ruwijzer- en staalfabrieken

33.2 Stalen buizenindustrie

33.21 Stalen buizenfabrieken

33.3 Draadtrekkerijen en koudwalserijen

33.31 Koudbandwalserijen, stafstaaltrekkerijen

33.32 Koudgewalste en koudgezette profielenfabrieken

33.33 Draadtrekkerijen, draadproduktenfabrieken

33.4 Non-ferro metaalindustrie

33.41 Non-ferro metaalertsvoorbewerking

33.42 Primaire non-ferro metaalfabrieken, non-ferro metaalraffinaderijen

33.43 Non-ferro metaalsmelterijen, onttinningsfabrieken

33.44 Non-ferro metaalwalserijen, -trekkerijen en -extrusiebedrijven

34 METAALPRODUKTENINDUSTRIE (EXCL. MACHINES EN TRANSPORTMIDDELEN)

34.0 Gieterijen

34.01 IJzer- en staalgieterijen

34.02 Non-ferro metaalgieterijen

34.1 Grofsmederijen, stamp- en persbedrijven

34.11 Grofsmederijen, anker- en kettingfabrieken

34.12 Stamp-, pers-, dieptrek- en forceerbedrijven

34.2 Schroeven-, massadraaiwerk-, veren- e.d. industrie

34.21 Gedraaide bouten-, moeren- en massadraaiwerkfabrieken

34.22 Gestampte schroeven-, bouten-, moeren- en klinknagelfabrieken

34.23 Technische verenfabrieken

- 34.3 Tank-, reservoir- en pijpleidingbouw
  - 34.31 Tank-, reservoir- en pijpleidingbouw
- 34.4 Overige constructiewerkplaatsen
  - 34.41 Fabrieken van stalen en non-ferro metalen ramen, deuren, wanden e.d.
  - 34.49 Constructiewerkplaatsen n.e.g.
- 34.5 Metalen meubelindustrie
  - 34.51 Metalen meubelfabrieken
- 34.6 Metalen emballage-industrie
  - 34.61 Vaten-, fusten- en transportkannenfabrieken
  - 34.62 Flessensluitingenfabrieken
  - 34.69 Blikwaren- e.a. metalen emballagefabrieken
- 34.7 Verwarmings- en kookapparatenindustrie (excl. elektr.)
  - 34.71 Centrale verwarmingsketel- en -radiatorenfabrieken
  - 34.72 Lokale verwarmings- en kookapparatenfabrieken (excl. elektr.)
- 34.8 Overige metaalwarenindustrie
  - 34.81 Geperste en gesmede gereedschappenfabrieken
  - 34.82 Scharen-, messen- en bestekkenfabrieken
  - 34.83 Hang- en sluitwerk- en beslagfabrieken
  - 34.84 Verlichtingsornamentenfabrieken
  - 34.85 Huishoudelijke artikelenfabrieken
  - 34.86 Lichte wapen- en munitiefabrieken
  - 34.89 Metaalwarenfabrieken n.e.g.
- 34.9 Smederijen, oppervlaktebewerkingsbedrijven e.d.
  - 34.91 Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen, gereedschapslijperijen
  - 34.92 Reparatiebedrijven voor landbouwmachines en -werktuigen
  - 34.93 Oppervlaktebehandelingsbedrijven

35 MACHINE-INDUSTRIE

- 35.1 Landbouwmachine-industrie
  - 35.11 Landbouwmachinefabrieken
- 35.2 Metaalbewerkingsmachine-industrie
  - 35.21 Fabrieken van gereedschapswerktuigen voor metaalbewerking
  - 35.22 Machinegereedschappenfabrieken
- 35.3 Fabrieken van machines en apparaten voor de voedingsmiddelen-, de chemische en verwante industrieën
  - 35.31 Verpakkingsmachinefabrieken
  - 35.32 Fabrieken van machines en apparaten voor de voedings- en genotmiddelenindustrie en van grootkeukeninstallaties
  - 35.33 Fabrieken van machines en apparaten voor de aardolie-verwerkende, de chemische en de farmaceutische industrie
  - 35.34 Fabrieken van machines en apparaten voor de rubber- en kunststofverwerkende industrie

- 35.4 Hef- e.a. transportwerktuigenindustrie, fabrieken van machines voor de mijnbouw, de bouwnijverheid, de bouwmaterialen- en de metallurgische industrie
  - 35.41 Hijskranen-, liften- e.a. transportwerktuigenfabrieken
  - 35.42 Fabrieken van machines voor de mijnbouw, de bouwnijverheid, de bouwmaterialen- en de metallurgische industrie
- 35.5 Tandwielen-, lagers- e.a. drijfwerkelementenindustrie
  - 35.51 Tandwielen-, lagers- e.a. drijfwerkelementenfabrieken
- 35.6 Fabrieken van machines en apparaten voor n.e.g. bepaalde industrieën
  - 35.61 Fabrieken van machines voor de hout- en meubelindustrie
  - 35.62 Fabrieken van machines voor de textiel- en kledingindustrie
  - 35.63 Fabrieken van machines voor wasserijen en chemische reiniging, voor de leder-, lederverwerkende, papier- en grafische industrie
- 35.7 Stoomketel- en krachtwerktuigenindustrie
  - 35.71 Stoomketel- en stookinrichtingenfabrieken
  - 35.72 Verbrandingsmotoren-, turbine- en overige krachtwerktuigenfabrieken
  - 35.73 Machinekamerinstallatiebedrijven
  - 35.74 Motorenrevisiebedrijven
- 35.8 Kantoormachine-industrie
  - 35.81 Kantoormachinefabrieken
- 35.9 Overige machine- en apparatenindustrie
  - 35.91 Fabrieken van pompen en compressoren, hydraulische en pneumatische elementen en installaties
  - 35.92 Luchttechnische-, koel- en droogapparatenfabrieken, koeltechnische installatiebedrijven
  - 35.93 Weegwerktuigen- en winkelmachinefabrieken
  - 35.94 Huishoudmachinefabrieken (excl. huishoudelijke elektr. apparaten)
  - 35.95 Appendagefabrieken
  - 35.96 Machine-onderdelenfabrieken n.e.g.
  - 35.97 Machine- en apparatenfabrieken n.e.g.
  - 35.98 Machinereparatiebedrijven n.e.g.

36 ELEKTROTECHNISCHE INDUSTRIE

- 36.1 Elektrische draad- en kabelindustrie
  - 36.11 Elektrische draad- en kabelfabrieken
- 36.2 Elektromotoren-, generatoren-, transformatoren-, schakel- en installatiemateriaalindustrie
  - 36.21 Elektromotoren-, generatoren- en transformatorenfabrieken
  - 36.22 Schakel- en installatiemateriaalfabrieken

36.9 Overige elektrotechnische industrie

- 36.91 Accumulatoren- en batterijenfabrieken
- 36.92 Elektrische lampenfabrieken
- 36.93 Elektrische en elektronische meet- en regelapparaten- en elektromedische toestellenfabrieken
- 36.94 Telecommunicatie- en signaalapparatenfabrieken
- 36.95 Fabrieken van radio- en televisie-ontvangapparaten en elektronische apparaten n.e.g.
- 36.96 Grammofoonplaten- en bespeelde magnetofoonbandenfabrieken
- 36.97 Huishoudelijke elektrische apparatenfabrieken
- 36.98 Elektrische apparatenfabrieken n.e.g.
- 36.99 Industriële installatie- en montagebedrijven voor elektrotechnische produkten

37 TRANSPORTMIDDELENINDUSTRIE

37.1 Auto-industrie en -assemblagebedrijven

- 37.11 Autofabrieken en -assemblagebedrijven

37.2 Carrosserie-, aanhangwagen- en opleggerindustrie

- 37.21 Aanhangwagen- en opleggerfabrieken
- 37.22 Carrosseriefabrieken

37.3 Auto-onderdelenindustrie

- 37.31 Auto-onderdelenfabrieken

37.4 Scheepsbouw- en scheepsreparatiebedrijven

- 37.41 Nieuwbouw- en reparatiewerven van jachten
- 37.42 Nieuwbouw- en reparatiewerven van binnenvaartschepen
- 37.43 Nieuwbouw- en reparatiewerven van vissersvaartuigen, zeesleepboten, baggermaterieel, booreilanden e.d.
- 37.44 Nieuwbouw- en reparatiewerven van kustvaartuigen
- 37.45 Nieuwbouw- en reparatiewerven van overige zeeschepen
- 37.46 Scheepsschilder- en -schoonmaakbedrijven
- 37.47 Scheepssloperijen

37.5 Wagonbouw en spoorwegwerkplaatsen

- 37.51 Wagonbouw en spoorwegwerkplaatsen

37.6 Rij wiel- en motorrij wielindustrie

- 37.61 Rij wiel- en motorrij wielfabrieken en -montage-inrichtingen
- 37.62 Framebouwerijen
- 37.63 Rij wiel- en motorrij wielonderdelen- en -toebehorenfabrieken

37.7 Vliegtuigbouw- en vliegtuigreparatiebedrijven

- 37.71 Vliegtuigbouw- en vliegtuigreparatiebedrijven

37.9 Overige transportmiddelenindustrie

- 37.91 Kinderwagenfabrieken
- 37.99 Transportmiddelenfabrieken n.e.g.

38 INSTRUMENTEN- EN OPTISCHE INDUSTRIE

38.1 Medische instrumenten- en orthopedische artikelenindustrie

38.11 Medische, chirurgische en tandheelkundige instrumentenfabrieken

38.12 Orthopedische en prothese-artikelenfabrieken

38.13 Tandtechnische werkplaatsen

38.2 Meet- en regelapparaten- en overige instrumentenindustrie

38.21 Meet- en regelapparaten- en overige instrumentenfabrieken

38.3 Optische en fototechnische industrie

38.31 Optische en fototechnische artikelenfabrieken

38.32 Opticienswerkplaatsen

38.4 Klokken- en uurwerkindustrie

38.41 Klokken- en uurwerkfabrieken

39 OVERIGE INDUSTRIE

39.1 Diamant-, goud- en zilververwerkende en sieradenindustrie

39.11 Diamantslijperijen

39.12 Gouden en zilveren artikelen- en sieradenfabrieken

39.13 Overige sieradenfabrieken; munten- en medaillefabrieken

39.2 Muziekinstrumentenindustrie

39.21 Muziekinstrumentenfabrieken

39.3 Foto- en filmlaboratoria

39.31 Foto- en filmlaboratoria

39.4 Speelgoed- en sportartikelenindustrie

39.41 Speelgoedfabrieken

39.42 Sportartikelenfabrieken

39.5 Sociale werkplaatsen

39.51 Sociale werkplaatsen

39.9 Be- en verwerkende industrie n.e.g.

39.91 Stempelfabrieken

39.99 Overige be- en verwerkende industrie n.e.g.

4 OPENBARE NUTSBEDRIJVEN

40 OPENBARE NUTSBEDRIJVEN

40.1 Elektriciteitsbedrijven

40.11 Elektriciteitsproductiebedrijven

40.12 Elektriciteitsdistributiebedrijven

40.2 Gasdistributiebedrijven

40.21 Gasdistributiebedrijven

- 40.3 Waterleidingbedrijven
  - 40.31 Waterwinningsbedrijven
  - 40.32 Waterdistributiebedrijven

5 BOUWNIJVERHEID EN -INSTALLATIEBEDRIJVEN

51 BOUWNIJVERHEID

- 51.1 Burgerlijke en utiliteitsbouwbedrijven
  - 51.11 Aannemersbedrijven van burgerlijke en utiliteitsbouw (algemeen)
  - 51.12 Heiersbedrijven
  - 51.13 Betonijzervlechtersbedrijven
  - 51.14 Schoorsteen- en ovenbouwbedrijven
  - 51.15 Dakdekkersbedrijven
  - 51.16 Slopersbedrijven
  - 51.19 Gespecialiseerde aannemersbedrijven B. en U.-bouw n.e.g.
- 51.2 Grond-, water- en wegenbouwkundige bedrijven
  - 51.21 Aannemersbedrijven van grond-, water- en wegenbouwkundige werken (algemeen)
  - 51.22 Grond- en putboorderijen, bronbemaalingsbedrijven
  - 51.23 Kabel- en buizenleggersbedrijven
  - 51.24 Baggerbedrijven
  - 51.25 Cultuurtechnische bedrijven, grondwerkbedrijven n.e.g.
  - 51.26 Straatmakersbedrijven
  - 51.27 Steenzetters- en rijswerkersbedrijven
  - 51.28 Openbare werken
  - 51.29 Bouwmachineverhuurbedrijven (met bedienend personeel)
- 51.3 Schilders-, glazenmakers- en behangersbedrijven
  - 51.31 Schilders- en glazenmakersbedrijven
  - 51.32 Behangersbedrijven
- 51.4 Stukadoorsbedrijven
  - 51.41 Stukadoorsbedrijven
- 51.9 Overige afwerking van gebouwen
  - 51.91 Vloerleggers- en terrazzobedrijven
  - 51.92 Tegelzettersbedrijven
  - 51.99 Afwerking van gebouwen n.e.g.

52 BOUWINSTALLATIEBEDRIJVEN

- 52.1 Loodgieters-, fitters- en sanitair installatiebedrijven
  - 52.11 Loodgieters-, fitters- en sanitair installatiebedrijven
- 52.2 Centrale verwarmings- en luchtbehandelingsinstallatiebedrijven, isolatiebedrijven
  - 52.21 Centrale verwarmings- en luchtbehandelingsinstallatiebedrijven
  - 52.22 Isolatiebedrijven

- 52.3 Elektrotechnische installatiebedrijven (B. en U.-bouw)
- 52.31 Elektrotechnische installatiebedrijven (B. en U.-bouw)

6 HANDEL, HOTEL- EN RESTAURANTWEZEN, REPARATIEBEDRIJVEN VOOR GEBRUIKSGOEDEREN

61/62 GROOTHANDEL

- 61.1 Groothandel in akkerbouwprodukten, veevoeders, sierteeltprodukten, meststoffen
  - 61.11 Groothandel in akkerbouwprodukten, veevoeders en meststoffen (algemeen assortiment)
  - 61.12 Groothandel in granen
  - 61.13 Groothandel in zaaizaad en pootgoed
  - 61.14 Groothandel in fijne zaden en peulvruchten
  - 61.15 Groothandel in hooi, stro en ruwvoeders
  - 61.16 Groothandel in meng-, kracht- en ruwvoeders
  - 61.17 Groothandel in bloemen, planten en andere sierteeltprodukten, tuinbenodigdheden
  - 61.18 Groothandel in meststoffen
  - 61.19 Groothandel in akkerbouwprodukten n.e.g.
- 61.2 Groothandel in levende dieren (excl. pluimvee)
  - 61.21 Groothandel in levend vee (excl. pluimvee)
  - 61.22 Groothandel in wilde dieren, siervissen, siervogels e.d.
- 61.3 Groothandel in textielgrondstoffen en -halffabrikaten, huiden, leder, ruwe tropische produkten (excl. rubber)
  - 61.31 Groothandel in textielgrondstoffen en -halffabrikaten
  - 61.32 Groothandel in huiden en vellen
  - 61.33 Groothandel in leder en -halffabrikaten
  - 61.34 Groothandel in ruwe tabak
  - 61.39 Groothandel in ruwe tropische produkten n.e.g.
- 61.4 Groothandel in ertsen, metalen, minerale olieprodukten, brandstoffen
  - 61.41 Groothandel in ertsen
  - 61.42 Groothandel in ijzer, staal en -halffabrikaten
  - 61.43 Groothandel in non-ferro metalen en -halffabrikaten
  - 61.44 Groothandel in minerale olieprodukten (excl. brandstoffen)
  - 61.45 Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen (algemeen assortiment)
  - 61.46 Groothandel in vaste brandstoffen
  - 61.47 Groothandel in vloeibare en gasvormige brandstoffen
- 61.5 Groothandel in chemicaliën, oliën, vetten, niet-tropische oliehoudende zaden e.ä. oliehoudende grondstoffen, rubber
  - 61.51 Groothandel in chemische grondstoffen en chemicaliën voor industriële toepassing
  - 61.52 Groothandel in bestrijdingsmiddelen
  - 61.53 Groothandel in dierlijke en plantaardige oliën en vetten, niet-tropische oliehoudende zaden en andere oliehoudende grondstoffen
  - 61.54 Groothandel in rubber

61.6 Groothandel in hout, vlakglas, sanitair en bouwmaterialen

- 61.61 Groothandel in hardhout
- 61.62 Groothandel in zachthout
- 61.63 Groothandel in plaatmateriaal
- 61.64 Groothandel in vlakglas
- 61.65 Groothandel in sanitaire artikelen en sanitair installatiemateriaal
- 61.66 Groothandel in zand en grind
- 61.69 Groothandel in bouwmaterialen n.e.g.

61.7 Groothandel in machines en apparaten voor metaal- en houtbewerking, bouwnijverheid, grafische industrie, proces-industrie; landbouw-machines, intern transportmateriaal, kantoormachines

- 61.71 Groothandel in metaalbewerkingsmachines en gereedschaps-werktuigen
- 61.72 Groothandel in houtbewerkingsmachines
- 61.73 Groothandel in machines voor de bouwnijverheid en mijnbouw
- 61.74 Groothandel in machines voor de grafische industrie
- 61.75 Groothandel in machines voor de voedings- en genotmiddelen-industrie (excl. verpakkingsmachines)
- 61.76 Groothandel in machines voor de chemische en overige proces-industrie
- 61.77 Groothandel in landbouwmachines (incl. landbouwtractoren)
- 61.78 Groothandel in intern transportmateriaal
- 61.79 Groothandel in kantoormachines

61.8 Groothandel in machines en apparaten voor warmte- en koeltechniek; motoren, pompen, appendages, elektrotechnische en elektronische instrumenten, meet- en regelapparatuur, externe transportmiddelen, overige machines en apparaten

- 61.81 Groothandel in machines en apparaten voor warmtetechniek
- 61.82 Groothandel in machines en apparaten voor koel- en vries-techniek
- 61.83 Groothandel in verbrandingsmotoren, pompen, compressoren
- 61.84 Groothandel in appendages, technisch toebehoren e.d.
- 61.85 Groothandel in elektromotoren, elektrotechnische en elektro-nische instrumenten en onderdelen, schakelkasten en ander installatiemateriaal
- 61.86 Groothandel in meet- en regelapparatuur
- 61.87 Groothandel in automobielen en automobielenonderdelen (incl. banden)
- 61.88 Groothandel in rijwielen en bromfietsen
- 61.89 Groothandel in externe transportmiddelen (excl. automobielen, rijwielen en bromfietsen), machines en apparaten n.e.g.

61.9 Groothandel in verpakkingsmateriaal en vakbenodigdheden

- 61.91 Groothandel in verpakkingsmateriaal
- 61.92 Groothandel in scheepsbenodigdheden en visserij-artikelen
- 61.99 Groothandel in vakbenodigdheden n.e.g.

62.1 Groothandel in meubelen, antiquiteiten, prenten e.d.

- 62.11 Groothandel in huismeubilair
- 62.12 Groothandel in kantoor- en bedrijfsmeubelen
- 62.13 Groothandel in antiquiteiten, schilderijlijsten, prenten e.d.

- 62.2 Groothandel in huishoudelijke artikelen, ijzer- en metaalwaren, automobiël-accessoires, verf, behangselpapier
- 62.21 Groothandel in elektrische gebruiksgoederen
  - 62.22 Groothandel in verwarmings- en kookapparaten (excl. elektr.) en keukengerei
  - 62.23 Groothandel in glas-, porcelein- en aardewerk
  - 62.24 Groothandel in hout-, kurk- en rietwaren
  - 62.25 Groothandel in ijzer- en metaalwaren
  - 62.26 Groothandel in automobiël-accessoires
  - 62.27 Groothandel in verf en verfwaren, behangselpapier
- 62.3 Groothandel in textielwaren, schoeisel, lederwaren
- 62.31 Groothandel in huishoudtextiel, beddegoed en vakkleding (incl. stukgoederen)
  - 62.32 Groothandel in woningtextielgoederen, vloerbedekking
  - 62.33 Groothandel in bovenkleding (excl. vakkleding)
  - 62.34 Groothandel in kledingstoffen
  - 62.35 Groothandel in hoeden, paraplu's en andere mode-artikelen
  - 62.36 Groothandel in onderkleding en kleinvakartikelen
  - 62.37 Groothandel in pelterijen en bont
  - 62.38 Groothandel in schoeisel
  - 62.39 Groothandel in lederwaren en reisartikelen
- 62.4 Groothandel in plantaardige voedingsmiddelen, genotmiddelen, levensmiddelen algemeen assortiment
- 62.41 Groothandel in levensmiddelen algemeen assortiment
  - 62.42 Groothandel in zoetwaren en consumptie-ijs
  - 62.43 Groothandel in groenten en fruit
  - 62.44 Groothandel in consumptie-aardappelen
  - 62.45 Groothandel in alcoholhoudende en alcoholvrije dranken
  - 62.46 Groothandel in tabaksprodukten en rokersbenodigdheden
  - 62.47 Groothandel in bakkerijgrondstoffen
  - 62.49 Groothandel in hoofdzakelijk plantaardige voedingsmiddelen en genotmiddelen n.e.g.
- 62.5 Groothandel in dierlijke voedingsmiddelen, margarine e.d.
- 62.51 Groothandel in melk- en zuivelprodukten, spijsoliën, spijsvetten en margarine
  - 62.52 Groothandel in eieren
  - 62.53 Groothandel in pluimvee, wild en gevogelte
  - 62.54 Groothandel in vlees en vleeswaren
  - 62.55 Groothandel in vis
- 62.6 Groothandel in farmaceutische, medische, cosmetische artikelen en reinigingsmiddelen
- 62.61 Groothandel in medische en tandheelkundige instrumenten, laboratoriumbenodigdheden en verplegingsartikelen
  - 62.62 Groothandel in farmaceutische artikelen
  - 62.63 Groothandel in parfumerieën, cosmetische en toiletartikelen
  - 62.64 Groothandel in was-, poets- en reinigingsmiddelen
- 62.7 Groothandel in papier, boeken, kantoorbehoeften e.d.
- 62.71 Groothandel in papier
  - 62.72 Groothandel in papierwaren
  - 62.73 Groothandel in boeken, tijdschriften en ander drukwerk
  - 62.74 Groothandel in kantoor- en schoolbehoeften

62.8 Groothandel in optische, fotografische, sport-, recreatie- en
juweliersartikelen, uurwerken, galanterieën, speelgoederen,
n.e.g. goederen en goederen algemeen assortiment

- 62.81 Groothandel in optische artikelen
- 62.82 Groothandel in fotografische artikelen
- 62.83 Groothandel in sport- en recreatie-artikelen
- 62.84 Groothandel in juweliersartikelen
- 62.85 Groothandel in uurwerken
- 62.86 Groothandel in galanterieën, souvenirs, bijouterieën
- 62.87 Groothandel in speelgoederen
- 62.88 Groothandel gespecialiseerd in n.e.g. goederen
- 62.89 Groothandel in goederen algemeen assortiment

62.9 Groothandel in schroot, oude materialen en afvalstoffen

- 62.91 Groothandel in ijzer- en staalschroot
- 62.92 Groothandel in oude non-ferro metalen
- 62.93 Groothandel in oude materialen en afvalstoffen

63/64 TUSSENPERSONEN IN DE HANDEL

Differentiatie identiek aan klassen 61/62

65/66 DETAILHANDEL

65.1 Detailhandel in dierlijke voedingsmiddelen

- 65.11 Detailhandel in wild en gevogelte
- 65.12 Detailhandel in vis
- 65.13 Detailhandel in vlees en vleeswaren
- 65.14 Detailhandel in melk en zuivelprodukten

65.2 Detailhandel in plantaardige voedingsmiddelen, genotmiddelen,
levensmiddelen algemeen assortiment

- 65.21 Detailhandel in aardappelen, groente en fruit
- 65.22 Detailhandel in brood
- 65.23 Detailhandel in koek en banket
- 65.24 Detailhandel in chocolade en suikerwerk, consumptie-ijs
- 65.25 Detailhandel in alcoholhoudende en alcoholvrije dranken
- 65.26 Detailhandel in tabaksprodukten
- 65.27 Detailhandel gespecialiseerd in n.e.g. voedings- en
genotmiddelen
- 65.28 Detailhandel in levensmiddelen algemeen assortiment

65.3 Apotheken

- 65.31 Apotheken

65.4 Detailhandel in medische, parfumerie- en drogisterij-artikelen

- 65.41 Detailhandel in medische en orthopedische artikelen
- 65.42 Detailhandel in parfumerie-, toilet- en cosmetische artikelen
- 65.43 Detailhandel in drogisterij-artikelen

65.5 Detailhandel in boven- en onderkleding, mode-artikelen

- 65.51 Detailhandel in herenkleding
- 65.52 Detailhandel in dameskleding
- 65.53 Detailhandel in dames- en herenkleding
- 65.54 Detailhandel in baby- en kinderkleding
- 65.55 Detailhandel in onderkleding, korsetten e.d.
- 65.56 Detailhandel in herenmode-artikelen
- 65.57 Detailhandel in damesmode-artikelen, paraplu's
- 65.58 Detailhandel in bontartikelen

65.6 Detailhandel in kledingstoffen, kleinvakartikelen, textielgoederen algemeen assortiment

- 65.61 Detailhandel in kledingstoffen
- 65.62 Detailhandel in breiwol, handwerken en fournituren
- 65.63 Detailhandel in textielgoederen algemeen assortiment

65.7 Detailhandel in schoeisel, lederwaren en reisartikelen

- 65.71 Detailhandel in schoeisel
- 65.72 Detailhandel in lederwaren en reisartikelen

65.8 Detailhandel in woningtextielgoederen, vloerbedekking

- 65.81 Detailhandel in woningtextielgoederen, vloerbedekking

65.9 Detailhandel in meubelen e.a. woninginrichtingartikelen

- 65.91 Detailhandel in meubelen e.d. (excl. kantoormeubelen)
- 65.92 Detailhandel in antiek
- 65.93 Detailhandel in schilderijen, lijsten, platen, kunst-voorwerpen en religieuze artikelen
- 65.94 Detailhandel in verlichtingsartikelen
- 65.95 Detailhandel in elektrische huishoudelijke apparaten n.e.g.
- 65.96 Detailhandel in radio- en televisietoestellen, afspeel-apparaten, grammofoonplaten e.d.
- 65.97 Detailhandel in muziekinstrumenten
- 65.98 Detailhandel in naai- en breimachines
- 65.99 Detailhandel in wasmachines, koelkasten, haarden, fornuizen, sanitaire artikelen, keukens e.d.

66.1 Detailhandel in ijzerwaren, verf, behangselpapier, glas- en aardewerk e.d., huishoudelijke artikelen algemeen assortiment

- 66.11 Detailhandel in ijzerwaren en gereedschappen
- 66.12 Detailhandel in hout-, riet-, kurk- en plasticwaren
- 66.13 Detailhandel in glas-, porcelein- en aardewerk
- 66.14 Detailhandel in souvenirs en geschenkartikelen
- 66.15 Detailhandel in verf en verfwaren
- 66.16 Detailhandel in behangselpapier
- 66.17 Detailhandel in huishoudelijke artikelen algemeen assortiment

66.2 Detailhandel in auto's, rijwielen e.d.

- 66.21 Detailhandel in nieuwe auto's
- 66.22 Detailhandel in gebruikte auto's
- 66.23 Detailhandel in auto-accessoires en -onderdelen
- 66.24 Detailhandel in rijwielen, bromfietsen en motorrijwielen

66.3 Benzine service stations

- 66.31 Benzine service stations

66.4 Detailhandel in drukwerk, kantoor- en schoolbenodigdheden

- 66.41 Detailhandel in boeken, tijdschriften, couranten
- 66.42 Detailhandel in kantoor- en schoolbenodigdheden
- 66.43 Detailhandel in kantoormachines en -meubelen
- 66.44 Detailhandel in postzegels

66.5 Detailhandel in fotografische en optische artikelen, uurwerken, gouden en zilveren voorwerpen, bijouterieën

- 66.51 Detailhandel in fotografische artikelen
- 66.52 Detailhandel in optische artikelen
- 66.53 Detailhandel in uurwerken, gouden en zilveren voorwerpen, bijouterieën

66.6 Detailhandel in bloemen, planten, tuinbenodigdheden, dieren en dierbenodigdheden

- 66.61 Detailhandel in bloemen en planten
- 66.62 Detailhandel in zaden en tuinbenodigdheden
- 66.63 Detailhandel in dieren en dierbenodigdheden

66.7 Detailhandel in brandstoffen (excl. motorbrandstoffen)

- 66.71 Detailhandel in brandstoffen (excl. motorbrandstoffen)

66.8 Detailhandel gespecialiseerd in overige artikelen

- 66.81 Detailhandel in speelgoederen
- 66.82 Detailhandel in sport- en kampeerartikelen
- 66.83 Detailhandel in caravans
- 66.84 Detailhandel in tweedehands goederen
- 66.89 Detailhandel gespecialiseerd in n.e.g. artikelen

66.9 Warenhuizen, postorderbedrijven en overige algemene goederen-detailhandel

- 66.91 Warenhuizen
- 66.92 Postorderbedrijven
- 66.99 Overige algemene goederendetailhandel

67 HOTELS, RESTAURANTS, CAFE'S E.D.

67.1 Maaltijden- en spijzenverstrekkennde bedrijven

- 67.11 Restaurants
- 67.12 Cafétaria's, lunchrooms e.d.
- 67.13 Dineruitzending

67.2 Drankenverstrekkennde bedrijven

- 67.21 Café's e.d.
- 67.22 IJssalons
- 67.23 Bars, nachtclubs e.d.

67.3 Besloten consumptie-inrichtingen

- 67.31 Bedrijfskantines e.d.
- 67.32 Exploitatie van buffetten in theaters e.d.
- 67.39 Besloten consumptie-inrichtingen n.e.g.

67.4 Hotels en pensions

- 67.41 Hotels
- 67.42 Pensions
- 67.43 Pension-rusthuizen

67.5 Vakantiecentra, jeugdherbergen, kampeercentra e.d.

- 67.51 Jeugdherbergen
- 67.52 Kampeerbedrijven
- 67.53 Vakantiehuizen
- 67.54 Kamerverhuurbedrijven
- 67.59 Logiesverstreckende bedrijven n.e.g.

68 REPARATIEBEDRIJVEN VOOR GEBRUIKSGOEDEREN

68.1 Schoen- e.a. lederwarenreparatiebedrijven

- 68.11 Schoen- e.a. lederwarenreparatiebedrijven

68.2 Autoreparatiebedrijven

- 68.21 Autoreparatiebedrijven (garages)
- 68.22 Autoplaatwerkerijen
- 68.23 Autospuitinrichtingen
- 68.24 Autobekleiderijen
- 68.29 Autoreparatiebedrijven n.e.g.

68.3 Rijwiel- en motorrijwielreparatiebedrijven

- 68.31 Rijwiel- en motorrijwielreparatiebedrijven

68.4 Uurwerkreparatiebedrijven

- 68.41 Uurwerkreparatiebedrijven

68.5 Goud- en zilversmederijen (reparatiebedrijven)

- 68.51 Goud- en zilversmederijen (reparatiebedrijven)

68.6 Reparatiebedrijven voor elektrische gebruiksgoederen

- 68.61 Radio- en televisiereparatiebedrijven
- 68.62 Reparatiebedrijven voor n.e.g. elektrische gebruiksgoederen

68.7 Muziekinstrumentenreparatiebedrijven

- 68.71 Muziekinstrumentenreparatiebedrijven

68.9 Reparatiebedrijven voor n.e.g. gebruiksgoederen

- 68.91 Reparatiebedrijven voor n.e.g. gebruiksgoederen

7 TRANSPORT-, OPSLAG- EN COMMUNICATIEBEDRIJVEN

71 SPOORWEGEN

71.0 Spoorwegen

- 71.01 Spoorwegen

72 WEGVERVOER

- 72.1 Tram- en autobuslijndiensten e.d.
  - 72.11 Tram- en autobusdiensten e.d.
  - 72.12 Groepsvervoerbedrijven
- 72.2 Taxi- en toerwagenbedrijven
  - 72.21 Taxibedrijven
  - 72.22 Toerwagen- en ongeregeld personenvervoerbedrijven
- 72.3 Goederenwegvervoer
  - 72.31 Vrachtautodiensten, afhaal- en besteldiensten
  - 72.32 Melkvervoerbedrijven
  - 72.33 Verhuisbedrijven
  - 72.39 Goederenwegvervoer n.e.g.
- 72.4 Wegvervoer verwante bedrijven
  - 72.41 Autoparkeer- en stallingbedrijven
  - 72.42 Rijwielstallingbedrijven
  - 72.43 Pijpleidingbedrijven
  - 72.49 Wegvervoer verwante bedrijven n.e.g.

73 ZEEVAART

- 73.1 Grote vaart
  - 73.11 Tankvaart (grote vaart)
  - 73.19 Grote vaart n.e.g.
- 73.2 Kleine handelsvaart
  - 73.21 Kleine handelsvaart
- 73.3 Zeevaart verwante bedrijven
  - 73.31 Laad-, los- en overslagbedrijven (t.b.v. zeescheepvaart)
  - 73.32 Reddings- en bergingsdiensten
  - 73.33 Loods- en seinwezen (t.b.v. zeescheepvaart)
  - 73.34 Sluis- en havenwezen (t.b.v. zeescheepvaart)
  - 73.39 Zeevaart verwante bedrijven n.e.g.

74 BINNENVAART

- 74.1 Binnenvaartbedrijven
  - 74.11 Veerdiensten en passagiersvaart
  - 74.12 Sleepvaart (binnenvaart)
  - 74.13 Tankvaart (binnenvaart)
  - 74.19 Binnenvaartbedrijven n.e.g.
- 74.2 Binnenvaart verwante bedrijven
  - 74.21 Laad-, los- en overslagbedrijven (t.b.v. binnenvaart)
  - 74.22 Loods- en seinwezen (t.b.v. binnenvaart)
  - 74.23 Sluis- en havenwezen (t.b.v. binnenvaart)
  - 74.29 Binnenvaart verwante bedrijven n.e.g.

75 LUCHTVAART

75.1 Luchtvaartbedrijven

75.11 Luchtvaartbedrijven

75.2 Luchtvaart verwante bedrijven

75.21 Luchtvaart verwante bedrijven

76 HULPBEDRIJVEN VAN HET VERVOER

76.1 Reisbureaus

76.11 Reisorganisatiebedrijven

76.12 Reisbemiddelingsbedrijven

76.2 Expediteurs, cargadoors, bevrachters e.a. tussenpersonen

76.21 Wegings- en metingsbedrijven

76.22 Expediteurs (geen vervoer)

76.29 Cargadoors, bevrachters en overige tussenpersonen

76.3 Veem- en pakhuisbedrijven

76.31 Veem- en pakhuisbedrijven

77 COMMUNICATIEBEDRIJVEN

77.0 Communicatiebedrijven

77.01 Postdiensten

77.02 Telefoon-, telegraafdiensten e.d.

8 BANK- EN VERZEKERINGSWEZEN, ZAKELIJKE DIENSTVERLENING

81 BANKWEZEN

81.1 Centrale bank en algemene banken

81.11 Centrale bank

81.12 Algemene banken

81.2 Coöperatief georganiseerde banken; spaarbanken, girodiensten e.d.

81.21 Coöperatief georganiseerde banken

81.22 Algemene spaarbanken

81.23 Rijkspostspaarbank

81.24 Girodiensten

81.25 Effectenkredietinstellingen

81.29 Inleggersinstellingen n.e.g.

81.3 Overige krediet- en financieringsinstellingen

- 81.31 Hypotheekbanken en bouwkassen
- 81.32 Consumptief kredietinstellingen
- 81.33 Afbetalings- en huurkoopfinancieringsinstellingen
- 81.34 Wisselmakelaars
- 81.35 Beleggingsinstellingen
- 81.36 Banken voor de lagere overheid
- 81.39 Krediet- en financieringsinstellingen n.e.g.

81.4 Financiële hulpbedrijven

- 81.41 Commissionairs in effecten (geen eff. kredietinstellingen)
- 81.42 Beheers- en administratiekantoren
- 81.49 Financiële hulpbedrijven n.e.g.

82 VERZEKERINGSWEZEN

82.1 Levensverzekeringsmaatschappijen, pensioenfondsen

- 82.11 Levensverzekeringsmaatschappijen
- 82.12 Pensioenfondsen

82.2 Schade-, ziekte- en ongevallenverzekeringsbedrijven
(excl. sociale verzekeringsorganen)

- 82.21 Schade-, ziekte- en ongevallenverzekeringsbedrijven
(excl. sociale verzekeringsorganen)

82.3 Assurantietussenpersonen

- 82.31 Assurantietussenpersonen

83 EXPLOITATIE VAN EN HANDEL IN ONROERENDE GOEDEREN E.D.

83.1 Exploitatie van en handel in onroerende goederen

- 83.11 Exploitatie van en handel in onroerende goederen

83.2 Makelaars in onroerende goederen e.d.

- 83.21 Makelaars in onroerende goederen
- 83.22 Woningbureaus

84 ZAKELIJKE DIENSTVERLENING

84.1 Rechtskundige diensten

- 84.11 Advokatenkantoren
- 84.12 Rechtskundige adviesbureaus (excl. advokatenkantoren)
- 84.13 Notariskantoren
- 84.14 Deurwaarderskantoren
- 84.15 Octrooibureaus

84.2 Accountants-, boekhoudbureaus, belastingconsulenten

- 84.21 Accountantsbureaus
- 84.22 Boekhoudbureaus e.d.
- 84.23 Belastingconsulenten

- 84.3 Computer servicediensten
  - 84.31 Computer servicediensten
- 84.4 Ingenieurs-, architecten- e.a. technische ontwerp- en adviesbureaus
  - 84.41 Ingenieursbureaus
  - 84.42 Architectenbureaus
  - 84.43 Bouwtechnische ontwerp- en adviesbureaus
  - 84.44 Expertise- en taxatiebureaus
  - 84.49 Technische ontwerp- en adviesbureaus n.e.g.
- 84.5 Reklame- en advertentiebureaus
  - 84.51 Reklame- en advertentiebureaus
- 84.6 Economische adviesbureaus
  - 84.61 Economische adviesbureaus
- 84.7 Persbureaus, nieuwsbureaus
  - 84.71 Persbureaus, nieuwsbureaus
  - 84.72 Zelfstandige journalisten
- 84.8 Uitzendbedrijven van arbeidskrachten
  - 84.81 Uitzendbedrijven van arbeidskrachten
- 84.9 Overige zakelijke dienstverlening
  - 84.91 Informatie- en incassobureaus
  - 84.92 Vertaalbureaus
  - 84.93 Kopiëerinrichtingen
  - 84.94 Lichtdrukinrichtingen
  - 84.95 Beurs- en tentoonstellingswezen
  - 84.96 Bewakingsdiensten
  - 84.97 Veilingbedrijven
  - 84.99 Zakelijke dienstverlening n.e.g.

85 VERHUUR VAN MACHINES E.A. ROERENDE GOEDEREN

- 85.1 Autoverhuurbedrijven (zonder chauffeur)
  - 85.11 Autoverhuurbedrijven (zonder chauffeur)
- 85.2 Machineverhuurbedrijven (zonder bedienend personeel)
  - 85.21 Landbouwmachineverhuurbedrijven (zonder bedienend personeel)
  - 85.22 Bouwmachineverhuurbedrijven (zonder bedienend personeel)
  - 85.23 Kantoormachineverhuurbedrijven (zonder bedienend personeel)
  - 85.29 Machineverhuurbedrijven n.e.g. (zonder bedienend personeel)
- 85.3 Verhuurbedrijven van gebruiksgoederen
  - 85.31 Verhuurbedrijven van kleding
  - 85.39 Verhuurbedrijven van huisraad e.a. gebruiksgoederen
- 85.9 Verhuurbedrijven van overige roerende goederen
  - 85.91 Containerverhuurbedrijven e.d.
  - 85.99 Verhuurbedrijven van roerende goederen n.e.g.

9 OVERIGE DIENSTVERLENING

90 OPENBAAR BESTUUR, DEFENSIE EN WETTELIJKE SOCIALE VERZEKERING

90.1 Algemene overheidsadministraties

- 90.11 Algemeen overheidsbestuur
- 90.12 Belastingkantoren, kadaster e.d.
- 90.13 Diensten voor overheidstoezicht

90.2 Ambassades, consulaten en internationale gemeenschapsorganen

- 90.21 Ambassades, gezantschappen en consulaten
- 90.22 Internationale gemeenschapsorganen

90.3 Rechterlijke organisatie, gevangeniswezen

- 90.31 Rechterlijke organisatie
- 90.32 Gevangenen, huizen van bewaring e.d.

90.4 Politie e.d.

- 90.41 Politie e.d.

90.5 Brandweer

- 90.51 Brandweer

90.6 Land-, zee- en luchtmacht

- 90.61 Land-, zee- en luchtmacht

90.7 Wettelijke sociale verzekeringsorganen, ziekenfondsen

- 90.71 Wettelijke sociale verzekeringsorganen
- 90.72 Ziekenfondsen

91 RELIGIEUZE ORGANISATIES E.D.

91.0 Religieuze organisaties e.d.

- 91.01 Religieuze organisaties e.d.

92 ONDERWIJS

92.1 Kleuteronderwijs

- 92.11 Kleuteronderwijs

92.2 Basisonderwijs

- 92.21 Basisonderwijs

92.3 Buitengewoon onderwijs

- 92.31 Buitengewoon onderwijs voor lichamelijk gehandicapten
- 92.32 Buitengewoon onderwijs voor geestelijk en sociaal gehandicapten (incl. dubbelgehandicapten)

92.4 Algemeen voortgezet onderwijs

- 92.41 Algemeen voortgezet onderwijs

- 92.5 Lager en middelbaar beroepsonderwijs
  - 92.51 Lager en middelbaar beroepsonderwijs
- 92.6 Hoger beroepsonderwijs
  - 92.61 Hoger beroepsonderwijs
- 92.7 Wetenschappelijk en gelijkwaardig onderwijs
  - 92.71 Wetenschappelijk en gelijkwaardig onderwijs
- 92.8 Vormingswerk voor jeugdigen
  - 92.81 Vormingswerk voor jeugdigen
- 92.9 Overig onderwijs
  - 92.91 Autorijscholen
  - 92.99 Onderwijs n.e.g.

93 GEZONDHEIDS- EN VETERINAIRE DIENSTEN

- 93.1 Algemene en gespecialiseerde ziekenhuizen (excl. psychiatrische)
  - 93.11 Algemene ziekenhuizen (excl. academische)
  - 93.12 Academische algemene ziekenhuizen
  - 93.13 Gespecialiseerde ziekenhuizen, klinieken e.d.
(incl. academische, excl. psychiatrische)
- 93.2 Psychiatrische inrichtingen en bijzondere psychiatrische klinieken e.d. (excl. verpleeghuizen)
  - 93.21 Psychiatrische inrichtingen en bijzondere psychiatrische klinieken e.d. (excl. verpleeghuizen)
- 93.3 Zwakzinnigeninrichtingen (excl. gezinsvervangende tehuizen)
  - 93.31 Zwakzinnigeninrichtingen (excl. gezinsvervangende tehuizen)
- 93.4 Verpleeghuizen
  - 93.41 Verpleeghuizen voor somatisch zieken
  - 93.42 Verpleeghuizen voor psychisch gestoorde
  - 93.43 Verpleeghuizen voor somatisch zieken en psychisch gestoorde
- 93.5 Artsenpraktijken
  - 93.51 Huisartsenpraktijken
  - 93.52 Medische specialistenpraktijken
- 93.6 Tandartsenpraktijken en tandheelkundige (poli)klinieken e.d.
  - 93.61 Tandartsenpraktijken en tandheelkundige (poli)klinieken
  - 93.62 Schooltandverzorgingsdiensten e.d.
- 93.7 Vroedvrouwenpraktijken, zelfstandige verpleegkundigen e.d.
  - 93.71 Vroedvrouwenpraktijken
  - 93.72 Verpleegkundigen e.d. (zelfstandig)

93.8 Overige medische dienstverlenende instellingen

- 93.81 Medische en verpleegkundige diensten e.d.
- 93.82 Paramedische instituten en praktijken
- 93.83 Medische dagverblijven voor lichamelijk gehandicapten (geen school)
- 93.84 Medische dagverblijven voor psychisch gestoorde (incl. dubbelgehandicapten) (geen school)
- 93.85 Poliklinieken (niet aan ziekenhuizen verbonden)
- 93.86 Medische laboratoria
- 93.87 Medische samenwerkings- en adviesorganen

93.9 Veterinaire diensten

- 93.91 Dierenartsenpraktijken
- 93.92 Veeverloskundigenpraktijken e.d.
- 93.99 Veterinaire diensten n.e.g.

94 MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING

94.1 Bejaardentehuizen e.d. (excl. voor psych. gestoorde bejaarden)

- 94.11 Bejaardentehuizen (excl. voor psych. gestoorde bejaarden)
- 94.12 Woonvoorzieningen uitsluitend voor bejaarden (geen bejaardentehuizen)

94.2 Kindertehuizen, sociale tehuizen e.d. (voor niet-gehandicapten)

- 94.21 Kindertehuizen (niet-gehandicapte kinderen) (geen school)
- 94.22 Sociale tehuizen (niet-gehandicapte volwassenen)

94.3 Tehuizen en dagverblijven voor gehandicapten (geen school)

- 94.31 Tehuizen voor lichamelijk gehandicapten (geen school)
- 94.32 Tehuizen voor geestelijk gehandicapten (incl. dubbelgehandicapten) (geen school)
- 94.33 Dagverblijven voor lichamelijk gehandicapten (niet medisch, geen school)
- 94.34 Dagverblijven voor geestelijk gehandicapten (incl. dubbelgehandicapten) (niet medisch, geen school)

94.4 Sociaal-medische, -psychologische en -pedagogische diensten e.d.

- 94.41 Sociaal-medische, -psychologische en -pedagogische diensten e.d.

94.5 Maatschappelijke organisaties

- 94.51 Algemeen maatschappelijke organisaties
- 94.52 Kinderbeschermingsverenigingen (geen tehuizen)
- 94.53 Maatschappelijke organisaties voor andere speciale groepen (geen tehuizen)
- 94.54 Maatschappelijke samenwerkingsorganen
- 94.55 Maatschappelijke adviesorganen voor samenlevingsopbouw

94.6 Gezinsverzorgings- en bejaardenhulpinstellingen

- 94.61 Gezinsverzorgings- en bejaardenhulpinstellingen
- 94.62 Dienstencentra voor bejaarden

94.7 Gezinsvoorlichtings- en overige gezinsdiensten

- 94.71 Kinderdagverblijven, crèches (gezonde kinderen)
- 94.72 Gezinsvoorlichtingsdiensten, huwelijksbemiddelingsbureaus

95 SOCIAAL-CULTURELE EN CULTURELE INSTELLINGEN

95.1 Wijk-, buurt- en dorpswerk

- 95.11 Verenigingen en organisaties op het gebied van wijk-, buurt- en dorpswerk (zonder accommodaties)
- 95.12 Wijk-, buurt- en dorpshuizen (incl. verenigingen met accommodaties)

95.2 Jeugdwerk

- 95.21 Jeugdverenigingen en -organisaties (zonder accommodaties)
- 95.22 Jeugdgebouwen e.d. (incl. verenigingen met accommodaties)

95.3 Vormings- en ontwikkelingswerk (buiten schoolverband)

- 95.31 Verenigingen en organisaties op het gebied van vormings- en ontwikkelingswerk (zonder accommodaties)
- 95.32 Volkshogescholen, vormingscentra voor volwassenen e.d. (incl. verenigingen met accommodaties)
- 95.33 Centra voor kunstzinnige vorming (geen beroepsopleiding)
- 95.34 Muziekscholen (geen beroepsopleiding)

95.4 Bibliotheken, musea en cultuurbehoud

- 95.41 Verenigingen en organisaties op het gebied van bibliotheken, musea en cultuurbehoud
- 95.42 Bibliotheken
- 95.43 Archieven (openbare)
- 95.44 Musea
- 95.45 Kunstzalen en -galerijen
- 95.46 Planten- en dierentuinen

95.5 Radio en televisie

- 95.51 Radio- en televisieverenigingen en -organisaties
- 95.52 Radio- en televisiestudio's
- 95.53 Radio- en televisiedistributiebedrijven

95.6 Filmwezen

- 95.61 Verenigingen en organisaties op filmgebied
- 95.62 Filmproductiecentra
- 95.63 Filmverhuurkantoren e.d.
- 95.64 Bioscopen

95.7 Schouwburgen, concertgebouwen e.d.

- 95.71 Verenigingen en organisaties op theatergebied
- 95.72 Schouwburgen, theaters en concertgebouwen
- 95.73 Dienstverlenende bedrijven t.b.v. het theaterwezen

95.8 Gezelschappen en zelfstandige kunstenaars

- 95.81 Verenigingen en organisaties op het gebied van kunstbeoefening
- 95.82 Gezelschappen en zelfstandige kunstenaars op het gebied van toneel en mime
- 95.83 Gezelschappen en zelfstandige kunstenaars op het gebied van muziek, opera en ballet
- 95.84 Beeldende kunstenaars (zelfstandig)
- 95.85 Letterkundigen (zelfstandig)
- 95.89 Kunstenaars (zelfstandig) n.e.g.

95.9 Sociaal-culturele en culturele overkoepelende, samenwerkings- en adviesorganen

95.91 Sociaal-culturele en culturele overkoepelende, samenwerkings- en adviesorganen

96 SPORT EN RECREATIE

96.1 Sport

96.11 Sportverenigingen en -organisaties (zonder accommodaties)
96.12 Sportaccommodaties (incl. verenigingen met accommodaties)
96.13 Sportscholen, zelfstandige sportinstructeurs
96.14 Beroepssportlieden

96.2 Recreatie

96.21 Verenigingen en organisaties op recreatiegebied
96.22 Recreatiecentra e.d.
96.23 Loterijen, kansspelen e.d.
96.29 Amusementsgelegenheden n.e.g.

96.9 Overkoepelende, samenwerkings- en adviesorganen op sport- en recreatiegebied

96.91 Overkoepelende, samenwerkings- en adviesorganen op sport- en recreatiegebied

97 BEDRIJFS- EN WERKNEMERSORGANISATIES, RESEARCHINSTELLINGEN, OVERIGE SOCIALE ORGANISATIES

97.1 Publiekrechtelijke bedrijfsorganen

97.11 Publiekrechtelijke bedrijfsorganen

97.2 Werkgevers- en ondernemersorganisaties

97.21 Werkgevers- en ondernemersorganisaties

97.3 Werknemersorganisaties

97.31 Werknemersorganisaties

97.4 Beroepsorganisaties

97.41 Beroepsorganisaties

97.5 Research- e.d. wetenschappelijke instellingen

97.51 Agrarische proefstations e.d. instellingen
97.52 Overige technische e.a. natuurwetenschappelijke proefstations, laboratoria e.d. instellingen
97.53 Economisch- en sociaal-wetenschappelijke instellingen
97.59 Research- e.d. wetenschappelijke instellingen n.e.g.

97.9 Overige sociale organisaties

97.91 Overige sociale organisaties

98 OVERIGE DIENSTVERLENENDE BEDRIJVEN

98.1 Reinigings- en ontsmettingsbedrijven

- 98.11 Vuilophaal- en straatreinigingsbedrijven
- 98.12 Rioolwaterzuiveringsinrichtingen (incl. rioolgemalen)
- 98.13 Vuilverwerkingsbedrijven (geen compostbedrijven)
- 98.14 Ongediertebestrijdings- en ontsmettingsbedrijven

98.2 Schoonmaakbedrijven

- 98.21 Glazenwasserijen en schoonmaakbedrijven
- 98.22 Schoorsteenvegers
- 98.23 Autowasserijen
- 98.29 Schoonmaakbedrijven n.e.g.

98.3 Wasserijen, chemische reiniging en ververijen e.d.

- 98.31 Wasserijen en strijkinrichtingen
- 98.32 Chemische wasserijen en ververijen
- 98.33 Wasverzendinrichtingen
- 98.34 Stoppage- en oppersinrichtingen
- 98.35 Wassalons, wasserettes e.d.
- 98.36 Tapijtreinigingsbedrijven e.d.

98.4 Kappersbedrijven en schoonheidsinstituten

- 98.41 Herenkappersbedrijven
- 98.42 Dameskappersbedrijven
- 98.43 Dames- en herenkappersbedrijven
- 98.44 Schoonheidsinstituten

98.5 Foto-ateliers

- 98.51 Foto-ateliers

98.9 Overige persoonlijke dienstverlening

- 98.91 Begrafeniswezen
- 98.92 Badhuizen
- 98.99 Persoonlijke dienstverlening n.e.g.

99 PARTICULIERE HUISHOUDENS MET PERSONEEL IN LOONDIENST

99.0 Particuliere huishoudens met personeel in loondienst

- 99.01 Particuliere huishoudens met personeel in loondienst

1,

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

HOOFDSTUK III

HOOFDSTUK III

BASIS-ZONERINGSLIJST VAN DE VERENIGING VAN NEDERLANDSE GEMEENTEN (de "grote lijst")

- III-1 -

Attentie: de aangegeven afstanden zijn niet als normen of richtlijnen bedoeld, zij beogen slechts algemene informatie te bieden.

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierte
	Opslagen gevaarlijke stoffen *															
	butaan, propaan, LPG, tot reservoir-inhoud 2 m³, drukopslag boven- gronds	1	—	—	—	—	—	30	—	—	—	—	0	—	30	2
	butaan, propaan, LPG, reservoir-inhoud 2 tot 8 m³, drukopslag boven- gronds	1	—	—	—	—	—	50 ¹	—	—	—	—	1	—	50 ¹	3
	butaan, propaan, LPG, reservoir-inhoud 8 tot 20 m³, drukopslag boven- gronds	2	—	—	—	—	—	100 ¹	—	—	—	—	2	—	100 ¹	3
	vluchtige koolwater- stoffen, reservoir-inhoud g.d. 20 m³, drukopslag bovengronds	3	—	—	—	—	—	1000	—	—	—	—	3	—	1000	5

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierte
	vluchtige koolwater- stoffen, reservoir-inhoud g.d. 20 m³, gekoelde opslag	3	—	—	—	—	—	700	—	—	—	—	3	—	700	5
	niet reactieve gasen gekoeld	3	—	—	—	—	—	50	—	—	—	—	—	—	50	3
	gasflessen opslag (acetyleen, butaan, propaan e.d.)	—	—	—	—	—	—	— ¹	—	—	—	—	—	—	— ¹	
	brandbare vloeistoffen in ondergrondse tanks: K1-klasse	2	—	30	—	—	—	10	1	—	2	—	—	—	30	2
	brandbare vloeistoffen in ondergrondse tanks: K2-K3-klasse	2	—	10	—	—	—	—	0	—	2	—	—	—	10	2
	brandbare vloeistoffen in bovengrondse tanks: K1-klasse	2	—	50	—	—	—	100	2	—	1	—	2	—	100	3
	brandbare vloeistoffen in bovengrondse tanks: K2-K3-klasse	2	—	30	—	—	—	30	1	—	1	—	2	—	30	2
	Installaties															
	gasflessenvulinstallaties (butaan, propaan)	2	—	10	0	30	10	100	1	0	0	2	1	0	100	3
	laadschoppen/shovel bulldozer/tractor	2	—	30	—	100	10	30 ¹	1	—	—	—	—	—	100	3
	laboratoria; chemisch, isotopen A ¹	3	—	30	0	30	10	50	1	1	1	1	2	0	50	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierte
	luchtbehandelingsinst. t.b.v. detailhandel	2	C	10	0	30	10	0	0	0	0	0	1	0	30	2
	keukeninrichtingen	2	C	30	0	10	0	10	0	1	0	0	0	1	30	2
	koelinstallaties van 1,5 tot 300 kW	2	C	0	0	50	10	0	0	0	0	0	1	0	50	3
	total energy installatie (gasmotoren)	2	C	10	0	50	10	30	1	0	0	0	0	0	50	3
	verbranden van afval t.b.v. energie-opwekking	3	C	50	30	30	10	30	2	0	1	0	1	0	50	3
	noodaggregaten t.b.v. elektriciteitsopwekking	3	—	10	0	30	10	10	1	0	0	0	0	0	30	2
	rioolgemalen	2	C	30	0	10	10	0	1	0	0	0	1	0	30	2
	verfspuitinstallaties en moffel- en emailleer- ovens	2	—	100	30	50	10	50	2	1	1	0	1	0	100	3
	vorkheftrucks met verbrandingsmotor	1	—	10	—	50	10	30 ¹	1	—	—	—	—	—	50	3
	vorkheftrucks, elektrisch	1	—	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	30	2
	gas: reduceer-, compres- sor-, meet- en regelinst. Zie s.b.l. 40															
	transformatoren: Zie s.b.l. 40															

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierte
	vatenspoelinstallatie	2	—	50	10	50	10	50	2	2	3	1	2	0	50	3
	stookinstallaties; Zie s.b.l. 01.21															
	windmolens	3	C	0	0	50	10	30	0	0	0	0	2	0	50	3

1 Zie Integrale Nota LPG (kamerstuk 1983-1984, 18233, nrs. 1-2) ministeriële circulaire d.d. 21 maart 1984.

2 Zie Handboek Hinderwet hoofdstuk II.

3 Afstand voor gevaar 30 m in geval van LPG als brandstof.

4 Nader onderzoek noodzakelijk; vooral bestrijding bij de bron.

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:							Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Onge- dierde	Grootste afstand	
01	Landbouw en veeteelt															
01.1	Akkerbouw en veehouderij:															
	- akkerbouw; bedrijfs- gebouwen	2	C	10	30	30	0	10	0	1	1	1	1	1	30	2
	- rundveehouderijen	3	C	50	30	50	0	10	1	1	1	1	1	2	50	3
	- intensieve vee- houderijen	2	C	300	50	100	0	10	2	2	1	1	2	2	300 ¹	4
	- gemengde vee- houderijen (rundvee en varkens)	3	C	100	30	50	0	10	1	1	1	1	1	2	100	3
	- nertslokkerijen	2	C	300	50	50	0	10	1	2	1	1	1	2	300 ²	4
	- akkers	3	C	10	10	10	0	10	1	2	2	0	0	1	10	2
01.2	Tuinbouw:															
	- algemeen	2	C	10	10	10	0	10	1	2	2	1	1	1	10	2
	- met verwarmde kas, oliegestookt	2	C	30	10	50	10	10	2	1	2	1	2	1	50	3
	- met verwarmde kas, gasgestookt	2	—	10	10	50	—	—	1	—	—	—	—	—	50	3
	- met verwarmde kas, kolengestookt	2	—	30	100	50	—	—	2	—	—	—	—	—	100	3
01.3	plantsoenendiensten, hoveniersbedrijven	2	—	10	10	10	0	10	1	1	1	1	1	1	10	1

[illegible]

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:						Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Onge- dierte		
12.03	- k.d. 10.000.000 N m³/d	2	C	50	0	500	50	500	2	1	1	1	2	0	500	5
	- g.d. 10.000.000 N m³/d	2	C	50	0	700	50	500	2	1	1	1	2	0	700	5
	Aardolie- en gasexplo- ratie (tijdelijke activ.)	2	C	50	30	100	50	300	1	2	3	2	3	0	300	4
19.11	Zand- en grindwinning	2	C	10	100	300	50	10	1	2	1	3	2	0	300	4
19.12	Mergelwinning	2	C	10	200	300	200	100	2	1	1	3	2	0	300	4
19.2	Zoutwinning (putten)	2	C	50	10	100	50	50	1	3	3	1	1	0	100	3
19.91	Veenderijen	3	C	50	50	100	10	50	1	2	1	2	2	0	100	3
19.92	Spiljt- en kweekstoffen- bewerkingsbedrijven	3	C	10	0	100	30	1500	2	0	0	2	2	0	1500	6
19.93	Overige delfstoffen- winning n.e.g.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20/21	Voedings- en genot- middelenindustrie															
20.11	Slachthuizen	3	C	100	0	200	10	10	1	3	1	3	2	2	200	4
20.12	Loonslachtersbedrijven	2	C	50	0	50	0	0	0	2	1	1	1	2	50	3
20.13	Slachterijen	3	C	100	0	200	10	10	1	3	1	3	2	2	200	4
20.14	Vleeswaren- en vlees- conservenfabrieken	3	C	100	0	200	10	10	1	2	1	2	2	2	200	4
20.15	Pluimveeslachterijen	2	C	100	0	200	10	10	1	3	1	3	2	2	200	4
20.16	Vetmelterijen p.c. g.d. 10 l/j	3	C	700	0	100	30	50	1	2	1	2	2	1	700	5
20.17	Bewerkingsinr. van darmen en vleesafvallen	3	C	300	0	100	10	10	1	2	1	2	2	1	300	4

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:						Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Onge- dierte		
20.21	Zuivelprodukten- fabrieken	3	C	50	100	300	50	100	2	2	1	3	2	1	300	4
20.22	Melkproduktenfabrieken:															
	- p.c. g.d. 55.000 l/j	2	C	50	0	200	30	10	1	2	1	3	2	1	200	4
	- p.c. k.d. 55.000 l/j	2	C	50	0	100	10	10	1	2	1	2	2	1	100	3
20.23	Consumptie-ijsfabrieken	2	C	30	0	100	10	10	1	1	1	2	2	1	100	3
20.31	Visbewerkings- inrichtingen:															
	- drogen	2	C	700	10	200	10	30	2	1	1	2	2	2	700	5
	- conserveren	2	C	200	0	100	10	10	1	2	1	2	2	2	200	4
	- verwerken anderszins	3	C	200	10	50	10	10	1	2	1	2	2	2	200	4
20.41	Meelfabrieken:															
	- v.c. g.d. 100 l/uur	2	C	50	100	300	50	100	1	1	1	2	2	2	300	4
	- v.c. k.d. 100 l/uur	2	C	50	100	200	30	100	1	1	1	2	2	2	200	4
20.42	Grutterswarenfabrieken	3	C	50	100	200	50	100	1	1	1	2	2	2	200	4
20.51	Suikerfabrieken	2	C	1000	200	700	50	500	2	3	2	3	3	2	1000	5
20.61	Olie- en vettenfabrieken:															
	- zonder extractie	2	C	300	100	300	50	100	2	2	1	2	2	2	300	4
	- met extractie	2	C	300	100	300	50	500	2	1	2	2	2	2	500	5
20.62	Margarinefabrieken e.d.	2	C	200	10	200	50	50	2	2	1	2	2	1	200	4

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierde
20.71	Groente- en fruit- conservefabrieken:															
	- algemeen	3	C	50	10	100	10	10	1	2	1	2	2	1	100	3
	- met koolsoorten	2	C	200	10	100	10	10	1	2	1	2	2	1	200	4
	- met drogerijen	2	C	300	10	200	10	30	2	1	1	2	2	2	300	4
	- met uienconserve- ring (zoutuitleggerij)	3	C	300	10	100	10	10	1	2	1	2	2	1	300	4
20.72	Groente-inmakerijen en -leggerijen	3	C	100	10	100	10	10	1	1	1	2	2	1	100	3
20.81.1	Broodbakkerijen v.c. k.d. 2500 kg meel/week:															
	- bestemd voor winkel- bedrijf ter plaatse	1	C	30	10	30	10	10	1	0	0	1	0	1	30	2
	- bestemd voor toe- levering aan derden	2	C	30	10	50	10	30	1	0	0	1	1	2	50	3
20.81.2	Broodfabrieken	2	C	100	30	100	30	100	2	0	0	2	2	2	100	4
20.82	Beschuifabrieken e.d.	2	—	100	30	50	30	100	2	0	0	2	2	2	100	3
20.83	Banketbakkerijen	1	—	10	0	10	0	0	1	0	0	1	0	1	10	1
20.84	Biscuit-, koek- en banketfabrieken	2	—	100	30	50	30	100	2	0	0	2	2	2	100	3
20.91	Cacao- en chocolade- fabrieken	2	—	500	50	100	30	100	2	1	1	2	2	1	500	5
20.92	Suikerwerkfabrieken:															
	- zonder suiker branden	2	—	100	30	50	10	50	2	1	1	2	2	1	100	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierde
	- met suiker branden	2	—	300	30	50	10	50	2	1	1	2	2	1	300	4
21.11	Zetmeel(derivaten) fabr.	2	C	300	100	300	50	100	2	3	1	2	2	2	300	4
21.21	Mengvoederfabrieken:															
	- v.c. g.d. 100 l/u	2	C	300	100	300	50	100	2	1	1	2	2	2	300	4
	- v.c. k.d. 100 l/u	2	C	200	100	200	30	100	2	1	1	2	2	2	200	4
21.29	Veevoederfabr. n.e.g. (destructie, vismeel)	3	C	1000	100	300	50	50	2	2	1	2	2	2	1000	5
21.31	Deegwarenfabrieken	2	—	50	30	50	10	10	1	1	0	2	2	1	50	3
21.32	Branderijen:															
	- koffie	3	C	500	50	200	50	50	2	1	1	2	2	1	500	5
	- overige (thee- pakkerijen e.d.)	2	—	100	50	50	10	10	1	1	0	1	1	1	100	3
21.33	Azijn-, mosterd- en specerijenfabrieken	3	—	200	30	100	50	30	1	1	1	2	2	1	200	4
21.34	Bakmeel- en pudding- poederfabrieken	3	—	200	50	50	10	100	1	1	0	2	2	1	200	4
21.35	Bakkerijgrondstoffen- fabrieken	3	—	200	50	50	10	100	1	1	0	2	2	1	200	4
21.36	Soep(aroma) fabrieken (nat-droog: geurt)	3	—	300	50	50	10	50	2	2	0	2	2	1	300	4
21.37	Aardappelprod. fabrieken	3	—	500	50	100	30	50	2	2	1	2	2	1	500	5
21.39	Voedingsmidd. fabrieken n.e.g.	3	—	200	30	50	10	30	1	2	1	2	2	1	200	4
21.41	Gist- en spiritus- fabrieken	2	C	700	100	300	50	200	2	2	1	2	2	0	700	5

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:						Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Onge- dierte		
21.42	Distilleerderijen e.d.	2	C	300	30	200	10	100	2	1	1	2	2	0	300	4
21.51	Bierbrouwerijen	2	C	300	50	300	50	50	2	2	1	3	2	1	300	4
21.52	Moulerijen	2	C	300	50	100	10	50	1	2	1	2	2	1	300	4
21.61	Frisdrankenfabrieken	2	C	50	10	200	50	30	1	2	1	3	2	0	200	4
21.7	Tabakverwerkende ind.	3	C	200	50	100	30	50	1	1	0	2	2	1	200	4
22	Textielindustrie															
22.11	Wolvezelbewerk. fabr.	3	—	100	50	100	30	50	1	1	1	2	2	0	100	3
22.12	Wolspinnerijen e.d.	2	—	30	10	100	30	50	1	1	0	1	2	0	100	3
22.13	Wolspinnerijen- weverijen	2	—	30	10	200	200	50	1	1	0	1	2	0	200	4
22.14	Wolweverijen (mecha- nische weefgetouwen)	2	—	10	10	200	200	50	1	0	0	1	2	0	200	4
22.21	Katoenvezelbewerk. fabr.	3	—	50	50	100	30	50	1	1	1	2	2	0	100	3
22.22	Katoenspinnerijen	2	—	30	10	100	30	50	1	1	0	1	2	0	100	3
22.23	Katoentwijnerijen, -spoelerijen, naalgaren- fabrieken	2	—	30	10	100	30	50	1	1	0	1	2	0	100	3
22.24	Katoenspinnerijen- weverijen	2	—	30	10	200	200	50	1	1	0	1	2	0	200	4
22.25	Katoenweverijen	2	—	10	10	200	200	50	1	0	0	1	2	0	200	4
22.3	Tricot- en kousenind.	2	—	10	10	50	30	50	0	1	1	2	2	0	50	3
22.4	Textielveredeling: - veredelingsind.	2	—	100	10	200	30	50	1	2	2	2	2	0	200	4

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:						Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Onge- dierte		
	- als textiel drukken	2	—	200	10	200	50	50	2	2	2	2	2	0	200	4
22.5	Tapijt- en vloermatten- ind. (kunststofonder- laag: geur)	3	—	200	50	200	50	100	2	1	1	2	2	0	200	4
22.6	Linoleum- en viltzeil- fabrieken	3	—	700	100	200	50	100	2	1	1	2	2	0	700	5
22.7	Textielwarenindustrie	3	—	10	10	30	10	30	0	0	0	1	1	0	30	2
22.9	Overige textielindustrie:															
	- textielind. n.e.g.	3	—	10	10	30	10	30	0	0	0	1	1	0	30	2
	- vlasroterijen	2	—	300	10	50	10	50	1	2	1	1	2	0	300	4
	- vlasbewerkingsinricht.	2	—	200	50	100	10	50	1	0	0	1	2	0	200	4
	- touwslagerijen	2	—	10	10	50	10	30	0	0	0	1	1	0	50	3
23	Kledingindustrie															
23.1	Confectiekledingind.	2	—	10	10	30	10	30	0	0	0	1	2	0	30	2
23.2	Loonconfectiefabrieken	2	—	10	10	30	10	30	0	0	0	1	2	0	30	2
23.3	Maatkledingbedrijven	2	—	10	10	10	10	10	0	0	0	0	1	0	10	1
23.4	Pelsbereiderijen, bont- fabrieken en bont- werkerijen	2	—	10	10	10	10	10	0	0	0	0	1	0	10	1
23.5	Hoeden-, petten- en mode-artikelenfabrieken	2	—	10	10	10	10	10	0	0	0	0	1	0	10	1
24	Lederwarenindustrie															
24.1	Lederfabrieken	2	—	300	100	100	50	50	2	3	3	2	2	0	300	4
24.2	Lederwarenfabrieken (excl. kleding)	3	—	50	10	30	30	30	2	1	1	2	2	0	50	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierte
24.3	Schoenindustrie	3	—	50	10	50	30	30	2	1	1	2	2	0	50	3
25	Hout- en meubelindustrie															
25.1	Houtzagerijen en -schaverijen	3	—	30	100	200	30	50	0	0	0	2	2	0	200	4
25.21	Triplex- en lineerfabr.	2	—	100	30	100	30	100	2	1	1	2	2	0	100	4
25.22	Vezel- en spaander- plaatfabrieken	2	—	200	100	100	30	100	2	1	1	2	2	0	200	4
25.23	Houtconserveringsbedr.	3	—	500	50	100	10	100	3	2	3	2	2	0	500	5
25.31	Timmerfabrieken	3	—	30	50	200	30	50	1	0	1	2	2	0	200	4
25.32	Parket- en hardhout- vloerenfabrieken	2	—	100	30	100	30	50	2	1	1	2	2	0	100	3
25.4	Houten emballage ind.	3	—	30	50	100	30	50	1	0	1	2	2	0	100	3
25.5	Overige houtverw. ind.:															
	— klein: o.v. k.d. 50 kW	2	—	10	30	50	10	30	0	0	0	1	1	0	50	3
	— groot: o.v. g.d. 50 kW	2	—	30	50	100	30	50	1	0	1	2	2	0	100	3
25.61	Kurkwarenfabrieken	3	—	200	50	50	10	50	2	1	1	2	2	0	200	4
25.62	Borstelwarenfabrieken	3	—	50	10	100	30	50	2	1	1	2	2	0	100	3
25.63	Mandenmakerijen	2	—	10	0	10	0	30	0	0	0	0	1	0	30	2
25.69	Vlechtwarenfabrieken	2	—	10	0	10	0	30	0	0	0	0	1	0	30	2
25.71	Meubelfabrieken (incl. lakspulterij)	3	—	100	100	100	30	50	2	1	1	2	2	0	100	4
25.72	Gratkistenfabrieken	2	—	30	10	30	10	30	1	0	0	1	1	0	30	3
25.73	Rietmeubelfabrieken	2	—	50	10	30	10	30	1	1	1	1	1	0	50	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Trit- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierte
25.74	Matrassenfabrieken	2	—	30	50	50	10	50	1	0	0	2	2	0	50	3
25.75	Woningstoffeerderijen	1	—	10	10	10	0	10	0	0	0	1	1	0	10	1
26	Papier- en papierwaren- industrie															
26.1	Papier- en kartonfabr.:															
	— p.c. g.d. 300 t/d	2	C	200	100	300	50	100	2	3	1	3	2	1	300	4
	— p.c. g.d. 70 t/d en k.d. 300 t/d	2	C	100	50	200	50	50	2	2	1	2	2	1	200	4
	— p.c. k.d. 70 t/d	3	—	50	50	50	30	30	1	2	1	1	2	1	50	3
26.2	Papierwarenind.	3	—	30	10	50	10	30	1	1	0	2	2	1	50	3
26.31	Golfkartonfabrieken	2	C	100	50	200	50	50	2	2	1	2	2	1	200	4
26.32	Kartonnagefabrieken	3	—	30	10	50	30	30	1	1	0	2	2	1	50	3
27	Grafische Industrie, uitgeverijen															
27.11	Dagbladrukkerijen	2	C	50	10	200	50	30	2	2	2	3	2	0	200	4
27.12	Handelsrukkerijen (klein) en kopieerinrich- tingen (boekdruk, offset, flexografie e.d.)	3	—	30	10	50	30	10	1	1	1	1	1	0	50	3
27.13	Offset-rotatiedrukke- rijen (groot, met thermische drogerij):															
	— zonder naverbranding	2	C	200	10	100	50	30	2	2	2	2	2	0	200	4
	— met naverbranding	2	C	50	10	100	50	30	1	2	2	2	2	0	100	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierte
27.14	Rotatie-diepdrukkerijen:															
	— zonder terugwinning oplosmiddel	2	C	200	10	100	50	30	2	2	2	2	2	0	200	4
	— met terugwinning oplosmiddel	2	C	50	10	100	50	30	1	2	2	2	2	0	100	3
27.15	Chemigrafische bedrijven	2	—	30	10	10	10	30	2	2	2	2	1	0	30	2
27.16	Loonzetterijen	2	—	0	0	10	0	0	0	0	1	1	0	0	10	1
27.19	Zeefdrukkerijen	3	—	30	10	30	10	30	1	1	1	1	1	0	30	3
27.2	Uitgeverijen (uitsl. kantoor)	2	—	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
27.3	Blinderijen e.d.	3	—	30	10	30	10	30	1	0	0	2	1	0	30	3
28	Aardolie- en steenkool- verwerk. industrie															
28.1	Aardolieraffinaderijen:															
	— met petrochemie	2	C	1500	50	1500	100	1500	3	3	3	3	3	0	1500	6
	— zonder verdere petrochemie	2	C	1500	50	1000	100	1500	3	3	3	3	3	0	1500	6
28.21	Cokesfabr. en teerdest.:															
	— v.c. g.d. 1.000.000 l/j	2	C	1500	700	1500	100	300	3	2	3	2	3	0	1500	6
	— v.c. k.d. 1.000.000 l/j	2	C	1500	700	700	100	200	3	2	3	2	3	0	1500	6
28.22	Bitumineus wegenbouw- materialenfabrieken:															
	— v.c. g.d. 100 l/u	2	—	500	100	300	50	50	2	1	2	3	3	0	500	5
	— v.c. k.d. 100 l/u	2	—	300	100	200	30	50	2	1	2	2	3	0	300	4

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierte
28.23	Bitumineus dakbedek- kingsmaterialen- fabrieken	2	—	200	50	100	30	50	2	1	2	2	2	0	200	4
28.24	Smeeroliën- en vetten- fabrieken	2	—	50	10	100	30	100	2	1	2	2	2	0	100	3
28.29	Overige aardolie- en steenkoolverwerk. ind.:															
	— steenkoolprodukten- fabrieken n.e.g.	2	—	300	300	200	50	50	1	1	1	2	2	0	300	4
	— aardolieprodukten- fabrieken n.e.g.	3	—	500	10	200	10	100	3	2	2	2	2	0	500	5
29	Chemische industrie															
29.1	Kunstmeststoffenfabr.	3	C	700	300	500	50	700	3	2	2	2	3	0	700	5
29.2	Kunstharsenfabr. e.d.	3	C	700	50	300	50	500	3	2	2	2	3	0	700	5
29.3	Kleur- en verfstoffen- fabrieken	3	C	300	100	300	50	200	2	2	2	2	3	0	300	4
29.41	Industr. gassenfabrieken:															
	— niet explosief	2	C	50	10	700	50	100	2	2	1	2	3	0	700	5
	— explosief	2	C	100	10	700	50	500	2	2	1	2	3	0	700	5
29.42	Anorg. chem. grond- stoffenfabrieken n.e.g. ¹	3	C	500	100	500	50	500	2	2	2	2	3	0	500	5
29.48	Synth. reuk- en smaak- stoffenfabrieken	2	C	1000	10	300	30	100	2	2	2	2	2	0	1000	5
29.49	Organ. chem. grond- stoffenfabrieken n.e.g. ²	3	C	1000	100	500	50	700	3	2	2	2	3	0	1000	5

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:						Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Onge- dierde		
29.51	Verf-, lak- en vernis- fabrieken	3	C	200	50	200	50	200	2	2	2	2	2	0	200	4
29.52	Drukinktfabrieken	2	C	100	10	100	30	100	1	2	1	1	2	0	100	4
29.61	Geneesmiddelen- fabrieken:															
	- fabricage van geneesmiddelen	2	C	100	50	200	50	200	2	2	1	2	2	0	200	4
	- formulering en afvul- len geneesmiddelen	2	—	30	30	50	10	50	1	1	1	1	1	0	50	3
29.62	Verbandmidd., fabrieken	2	—	10	10	30	10	50	0	0	0	1	1	0	50	3
29.71	Zeep-, was- en reinig- ingsmiddelenfabrieken	3	C	200	200	200	30	100	1	2	1	2	2	0	200	4
29.72	Parfumerie- en cosme- ticafabrieken	3	C	200	30	100	30	50	1	1	1	1	2	0	200	4
29.8	Chem. bestrijdingsmidd., fabrieken n.e.g.	2	C	300	50	10	30	1500 ^a	2	2	2	2	2	0	1500 ^a	6
29.91	Lijm- en plakmiddelen- fabrieken:															
	- zonder dierlijke en synth. grondstoffen	3	—	100	30	100	30	50	2	2	1	2	2	0	100	3
	- met dierlijke en synth. grondstoffen	3	—	500	30	100	30	100	2	2	1	2	2	2	500	5
29.92	Chem. kantoorbenodigd- hedenfabrieken	3	—	100	10	50	30	50	1	1	1	1	2	0	100	3
29.93	Poetsmiddelenfabrieken	3	—	50	10	50	10	50	1	1	1	1	2	0	50	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:						Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Onge- dierde		
29.94	Fotochem. prod. fabr.	2	—	50	10	50	10	100	2	2	2	2	2	0	100	3
29.95	Springstoffen-, vuur- werk- e.d. fabrieken	3	—	30	30	50	10	500	1	1	2	1	2	0	500	5
29.99	Chem. producten- fabrieken n.e.g.	3	—	200	50	100	30	100	1	2	2	2	2	0	200	4
30	Kunstmatige en synthe- tische garen- en vezel- fabrieken															
30	Kunstmatige en synthe- tische garen- en vezel- fabrieken	3	C	300	50	500	50	300 ^a	2	2	2	2	2	0	500	5
31	Rubber- en kunststof- verwerkende industrie															
31.11	Rubberbandenfabrieken	2	C	300	50	300	30	100	2	1	1	2	2	0	300	4
31.12	Rubber-artikelenfabr.	3	—	100	10	50	10	50	1	1	1	1	2	0	100	3
31.19	Rubberregeneratiebedr.	2	—	300	50	100	30	50	2	1	1	2	2	0	300	4
31.2	Loopvlakvernieuwings- bedrijven:															
	- vloeropp. g.d. 100 m ²	2	—	200	50	100	30	100	2	1	1	2	2	0	200	4
	- vloeropp. k.d. 100 m ²	2	—	50	10	30	10	30	1	1	1	1	2	0	50	3
31.3	Kunststofverw. fabr.:															
	- met fenolharsen	2	—	500	50	100	30	200	2	1	1	1	2	0	500	5
	- zonder fenolharsen	2	—	200	50	100	30	100	1	1	1	1	2	0	200	4

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:							Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Onge- dierte			
32	Bouwmaterialen-, aarde- werk- en glasindustrie																
32.11	Baksteenfabrieken	2	—	50	200	200	30	30	2	1	1	2	2	0	200	4	
32.11.2	Baksteenelementfabr.	2	—	10	100	100	30	10	0	1	0	1	2	0	100	3	
32.12	Dakpannenfabrieken	2	—	50	200	200	30	30	2	1	1	2	2	0	200	4	
32.2	Aardewerkindustrie:																
	— groot (elektr. ovens g.d. 40 kW totaal)	2	—	30	200	200	30	30	2	2	1	2	2	0	200	4	
	— klein (elektr. ovens k.d. 40 kW totaal)	2	—	10	30	30	10	10	1	1	0	1	1	0	30	2	
32.3	Kalkzandsteenfabrieken	2	—	50	200	200	30	30	2	1	1	2	2	0	200	4	
32.41	Cementfabrieken	2	C	30	500	700	50	30	2	1	1	2	3	0	700	5	
32.42	Kalkfabrieken	2	—	50	300	200	30	30	2	2	2	2	2	0	300	4	
32.51	Betonwarenfabrieken:																
	— algemeen	2	—	10	100	200	50	30	1	1	1	2	2	0	200	4	
	— met slagtegelpersen, gesloten gebouwen	2	—	10	100	300	200	30	1	1	1	2	2	0	300	4	
	— met betonklinker- prod., open lucht	2	—	10	200	700	200	30	1	1	1	2	2	0	700	5	
32.52	Asbestcementwaren- fabr.	2	—	10	100	100	30	300	2	1	1	2	2	0	300	4	
32.53	Betonmortelcentrales:																
	— p.c. g.d. 100 Vu	2	—	10	200	300	50	10	1	1	1	3	3	0	300	4	

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierte
32.54	— p.c. k.d. 100 V/u	2	—	10	100	200	30	10	1	1	1	2	2	0	200	4
	Mineraalgebonden bouwplatenfabrieken	2	—	50	100	100	30	30	2	1	1	2	2	0	100	3
32.6	Natuursteen bewerk. bedrijven	3	—	0	30	100	10	10	0	1	0	1	2	0	100	3
32.71	Slijp- en polijstmidd. fabrieken	2	—	10	50	50	10	10	1	1	1	1	2	0	50	3
32.72	Steen, grit- en krijt- malerijen:															
	— gesloten gebouwen (excl. steenbrekerijen)	2	—	10	100	200	50	10	0	0	1	2	2	0	200	4
	— schelpenmalerijen	2	—	100	100	200									200	4
	— steenbrekerijen e.d., open lucht	2	—	10	200	700	100	10	0	0	1	2	3	0	700	5
	— steenbrekerijen e.d., gesloten gebouwen	2	—	10	100	300	50						2	0	300	4
32.73	Isolatiemater. fabrieken	3	C	200	200	200	30	50'	2	1	1	2	2	0	200'	4
32.79	Minerale produkten- fabrieken n.e.g.	3	—	50	100	100	30	50'	2	1	1	2	2	0	100'	3
32.81	Glasfabrieken	2	—	30	100	300	50	50	2	1	1	2	2	0	300	4
32.82	Glasbewerkingsbedrijven:															
	— zonder glasfiber- en glaswolmaterialen e.d.	3	—	30	50	50	10	30	1	1	1	1	1	0	50	3
	— met geïmpregneerd glasfiber, glaswol e.d.	2	C	700	200	300	50	50	3	1	2	2	2	0	700	5

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:						Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Ongede- dierte		
32.83	Glas-in-loodzetten	2	—	10	0	30	0	10	1	0	0	1	1	0	30	2
33	Basis metaalindustrie															
33.1	Ruwijzer- en staalfabr.	2	C	1500	1500	1500	200	500	3	2	3	3	3	0	1500	6
33.2	Stalen-buizenfabrieken	2	—	50	50	700	50	50	2	2	2	2	2	0	700	5
33.31	Koudbandwalserijen	2	—	50	50	700	50	50	1	1	1	2	2	0	700	5
33.32	Profielzetterijen	2	—	50	50	700	50	50	1	1	1	2	2	0	700	5
33.33	Draadtrekkerijen e.d.	3	—	50	50	300	50	50	1	1	1	2	2	0	300	4
33.41	Non-ferro-metaalens- voorbewerkingsbedrijven	2	—	100	300	500	50	50	2	1	2	2	3	0	500	5
33.42	Primaire non-ferro- metaalfabrieken	3	—	200	300	500	50	50	2	2	2	2	2	0	500	5
33.43	Non-ferro-metaal- smelterijen e.d.:															
	— zonder rookgasfilters	2	—	200	500	500	50	50	2	2	2	2	2	0	500	5
	— met rookgasfilters	2	—	200	100	500	50	50	2	2	2	2	2	0	500	5
33.44	Non-ferro-metaalwalse- rijen, -trekkerijen, e.d.	3	—	50	50	700	50	50	1	1	1	2	2	0	700	5
33.91	Hervinningsbedrijven voor ijzer en staal: auto- shredders (open lucht)*	2	C	50	200	1000	100	200	1	1	3	2	3	0	1000	5
34	Metaalproducten- industrie															
34.01	IJzer- en staalgietrijen	3	C	100	300	500	50	50	2	1	1	2	2	0	500	5

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:						Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Ongede- dierte		
34.02	Non-ferro-metaalgietrijen:															
	— smeltputten g.d. 100 l	2	C	100	300	300	100	50	3	1	2	2	2	0	300	4
	— smeltputten k.d. 100 l	2	—	50	50	50	30	30	1	1	1	1	1	0	50	3
34.11	Groefsmederijen e.d.	2	—	50	100	300	100	50	1	1	1	2	2	0	300	4
34.12	Stamp-, pers-, dieptrek- en forceerbedrijven	2	—	10	30	100	50	30	1	1	1	1	2	0	100	3
34.2	Schroeven-, massadraai- werk-, veren- e.d. ind.	2	—	10	30	100	30	30	1	1	1	1	2	0	100	3
34.3	Tank-, reservoir- en pijpleidingbouwbedrijven:															
	— gesloten gebouw	3	—	30	30	200	30	30	1	1	1	2	2	0	200	4
	— in open lucht, t.o. g.d. 10 ha	2	—	50	200	700	50	50	1	1	1	2	3	0	700	5
	— in open lucht, t.o. tussen 3 en 10 ha	2	—	50	200	500	50	50	1	1	1	2	3	0	500	5
	— in open lucht, t.o. tussen 1 en 3 ha	2	—	30	100	300	50	50	1	1	1	2	2	0	300	4
34.4	Overige constructie- werkplaatsen (excl. lak- ken of coaten; gesloten gebouwen)	3	—	30	30	200	30	30	1	1	1	2	2	0	200	4
34.5	Metalen-meubelfabr. e.d. (incl. lakken en moffelen)	3	—	100	30	100	30	50	2	1	1	2	2	0	100	3
34.6	Metalen emballage ind. (incl. lakken en moffelen)	3	—	100	30	100	30	50	2	1	1	2	2	0	100	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:						Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Trit- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Onge- dierte		
34.7	C.v.-ketel en -radiato- renfabr. (excl. moffelen)	2	—	100	30	100	30	50	2	1	1	2	2	0	100	3
34.8	Overige metaalwareniind.	3	—	50	30	100	30	30	1	1	1	2	2	0	100	3
34.91	Smederijen, lasinricht., bankwerkerijen e.d.	3	—	50	30	100	30	30	1	1	1	2	2	0	100	3
34.92	Reparatiebedrijven voor landbouwmachines e.d.	2	—	50	30	100	10	30	1	1	1	2	2	0	100	3
34.93	Metaaloppervlakte- behandelingsbedrijven:															
	— algemeen	3	—	200	100	50	30	50	2	2	2	2	2	0	200	4
	— mechanische opper- vlaktebehandeling (slijpen, polijsten)	3	—	30	50	50	30	30	1	1	1	2	2	0	50	3
	— anodiseer- (eloxeer-) bedrijven	3	—	50	30	50	10	30	1	2	2	2	2	0	50	3
	— chemische opper- vlaktebehandeling (b.v. zwarten)	3	—	50	30	50	10	30	1	3	2	2	2	0	50	3
	— emailleerbedrijven	3	—	100	50	50	10	50	2	1	2	2	2	0	100	3
	— galvaniseerbedr. (ver- nikkelen, verchromen, verzinken, verkoperen e.d.)	3	—	100	30	50	10	50	2	3	3	2	2	0	100	3
	— straalbedrijven	2	—	30	100	200	50	30	2	1	1	2	2	0	200	4
	— metaalharderijen	3	—	30	50	100	30	50	2	1	2	1	2	0	100	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:						Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Trit- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Onge- dierte		
	— lakspuiterijen en moffelbedrijven	3	—	100	30	100	30	100	2	1	2	2	2	0	100	4
	— schoopeerbedrijven	2	—	50	100	100	30	30	2	1	2	2	2	0	100	3
	— thermische verzinke- rijen	2	—	200	200	100	30	50	2	1	2	2	2	0	200	4
	— thermische vertinne- rijen	2	—	200	200	100	30	50	2	1	2	2	2	0	200	4
35	Machine-industrie															
35	Machine-industrie:															
	— produktie-vloer- oppervl. k.d. 2000 m²	3	—	50	30	100	30	30	1	1	1	2	2	0	100	3
	— produktie-vloer- oppervl. g.d. 2000 m²	3	—	50	50	200	30	50	1	1	1	2	2	0	200	4
	— produktie-vloer- oppervl. g.d. 2000 m² en levens machinaal smeden	3	—	50	50	300	50	50	1	1	1	2	2	0	300	4
36	Elektrotechnische industrie															
36	Elektrotechn. ind. excl. draad-, kabel-, accumu- latoren- en batter.fabr.:															
	— aspect: coating, bitu- men, lak, bakeliet	2	—	300	50	0	0	100	2	2	1	0	1	0	300	4
	— aspect: transforma- tor-vloeistof PCB- houdend	2	—	300	50	0	0	100	2	2	3	0	1	0	300	4

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierte
	- non-ferro-draad- of buisentrekkerij	2	—	300	50	0	0	100	2	1	3	0	1	0	300	4
	- aspect: radio-actieve bronnen (pacemakers)	2	—	300	50	0	0	500	2	1	3	0	1	0	500	5
	- aspect: productie kool-elektrodes	2	—	300	50	0	0	500	2	1	3	0	1	0	500	5
	- elektro-technische ind. n.e.g. (spreiding vooral grootte)	3	—	30	10	50	10	30	1	0	0	1	0	0	50	3
36.1	Elektrische draad- en kabelfabrieken	3	—	100	30	200	50	50	2	1	1	2	2	0	200	4
36.91	Accumulatoren- en batterijenfabrieken	2	—	100	100	100	30	50	2	1	2	2	2	0	100	4
36.97/98	Elektrische apparaten- fabrieken	2	—	100	50	100	30	50	2	2	2	2	2	1	100	3
37	Transportmiddelen- industrie															
37.11.1	Autofabrieken en assemblagebedrijven	2	—	300	50	300	50	50	2	2	2	3	2	0	300	4
37.11.2	Autobussen- en vracht- wagenreparatiebedrijven (excl. carrosseriewerk)	2	—	50	30	100	30	50	1	1	1	3	2	0	100	3
37.21	Aanhangwagen- en opleggerfabrieken	3	—	50	30	100	30	50	1	1	1	2	2	0	100	3
37.22	Carrosseriefabrieken	3	—	100	30	200	30	50	1	1	1	2	2	0	200	4
37.3	Auto-onderdelen- fabrieken	2	—	50	30	100	30	30*	1	1	1	2	2	0	100	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierte
37.4	Scheepswerven (staal- bouw) incl. reparatie:															
	- t.o. g.d. 10 ha	2	C	200	200	700	50	50	2	2	2	2	3	0	700	5
	- t.o. tussen 3 en 10 ha	2	C	200	200	500	50	50	2	2	2	2	3	0	500	5
	- t.o. tussen 1 en 3 ha	2	C	200	200	300	50	50	2	2	2	2	3	0	300	4
	- t.o. k.d. 1 ha of ver- werk. kunststof en hout	3	—	100	100	100	30	30	1	1	1	1	2	0	100	4
37.46	Scheepsbedrijven:															
	- scheepsschilder- en schoonm. bedrijven e.d.	3	C	500	200	300	30	200	3	3	2	1	2	0	500	5
	- scheepssloperijen	3	—	200	200	700	50	100	1	1	2	1	3	0	700	5
37.5	Wagonbouw- en spoor- wegwerkplaatsen (lijn- werk-werkplaatsen)	2	—	50	50	100	30	30	1	1	1	2	2	0	100	3
37.6	Rijwiel- en motorrij- wielfabrieken	3	—	100	50	100	30	50	2	1	1	2	2	0	100	3
37.7	Vliegtuigbouw en reparatiebedrijven:															
	- excl. proefdraaien motoren	3	—	100	50	200	50	50	2	1	2	2	2	0	200	4
	- incl. proefdraaien motoren	3	—	100	50	1000	50	50	2	1	2	2	2	0	1000	5
37.9	Transportmiddelen- industrie n.e.g.	3	—	50	30	100	30	50	1	1	1	2	2	0	100	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierte
38	Instrumenten- en optische industrie															
38	Instrumenten- en optische industrie	3	—	30	10	30	10	30	1	1	0	1	1	0	30	3
39	Overige industrie															
39	Overige industrie voor zover n.e.g.	3	—	30	10	30	10	30	1	1	0	1	1	0	30	3
39.3	Foto- en filmlaboratoria	2	—	30	0	30	10	50	1	2	1	2	2	0	50	3
39.41	Speelgoedartikelenfabr.	3	—	50	50	50	30	50	1	1	1	2	2	0	50	3
39.42	Sportartikelen/fabrieken	3	—	50	50	50	30	50	1	1	1	2	2	0	50	3
39.5	Sociale werkplaatsen met lakspuiterijen	3	—	100	50	100	30	50	2	1	1	2	2	0	100	3
39.99.1	Compostbedrijven	3	—	500	300	200	30	50	2	2	2	3	2	2	500	5
40	Productie en distributie van elektriciteit, gas, water, warmtevoorz. bedr. e.d.															
40.11	Elektr. prod. bedrijven:															
	— kolengestookt	2	C	100	700	700	50	300	3	2	2	2	3	0	700	5
	— oliegestookt	2	C	100	30	500	50	300	3	2	2	2	3	0	500	5
	— gasgestookt	2	C	30	30	500	50	300	2	2	1	1	3	0	500	5
	— kerncentrales	2	C	30	30	500 ¹⁸	50	1500	2	2	1	1	3	0	1500 ¹⁸	6
	— gasturbine-centrales	2	C	10	10	300	50	300	2	1	1	1	2	0	300	4

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:							Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Onge- dierte	Grootste afstand	
40.12	Transformatorstations:															
	– g.d. 1000 MWe (open, afgeschermd)	1	C	0	0	500	30	50	0	0	1	0	2	0	500	5
	– tussen 200 en 1000 MWe	1	C	0	0	300	30	50	0	0	1	0	2	0	300	4
	– tussen 100 en 200 MWe	1	C	0	0	100	10	50	0	0	1	0	2	0	100	3
	– tussen 10 en 100 MWe	1	C	0	0	50	10	30	0	0	1	0	2	0	50	3
	– k.d. 10 MWe	2	C	0	0	30	10	10	0	0	1	0	1	0	30	2
40.2	gasontvang- en verdeel- stations cat. D	2	C	0	0	100	10	50	0	0	0	0	1	0	100	3
40.2	gasdrukregel- en meet- ruimten (kasten en gebouwen cat. B en C)	2	C	0	0	30	10	10	0	0	0	0	0	0	30	2
40.2	Gasdistributiebedrijven:															
	– gascompressor- stations g.d. 100 MW	2	C	0	0	500	100	200	0	0	0	0	2	0	500	5
	– gascompressor- stations k.d. 100 MW	2	C	0	0	300	50	200	0	0	0	0	1	0	300	4
40.31	Waterwinning/bereiding:															
	– met chloorgas	2	C	50	0	50	10	1500	1	1	1	1	2	0	1500	6
	– bereiding met chloor- bleekloog e.d. en/of straling	2	C	10	0	50	10	50	1	1	1	1	2	0	50	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Trit- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- diente
40.32	Waterdistributiebedr.:															
	- pompstations g.d. 15 MW	2	C	0	0	300	100	10	0	0	0	0	2	0	300	4
	- pompstations tussen 1 en 15 MW	2	C	0	0	100	50	10	0	0	0	0	1	0	100	3
	- pompstations k.d. 1 MW	2	C	0	0	30	10	10	0	0	0	0	1	0	30	2
40.4	Warmtevoorzieningsbedr.:															
	- stadsverwarming	2	C	30	0	100	30	50	2	1	1	0	2	0	100	3
	- blokverwarming	2	C	10	0	30	10	30	1	0	0	0	1	0	30	2
51	Bouwnijverheid															
51	Bouwbedrijven:															
	- algemeen	3	—	10	30	50	10	30	1	0	1	1	2	0	50	3
	- aspect: impregneren, bitumineren, verven: geur en gevaar	3	—	50	30	50	10	50	1	0	1	1	2	0	50	3
	- aspect: ijzer vlechten, steenbewerken: geluid	3	—	50	30	100	10	50	1	0	1	1	2	0	100	3
52	Bouwinstallatie bedrijven															
52	Bouwinstallatie bedr.	3	—	30	10	30	10	30	1	0	1	1	2	0	30	3
61/62	Groothandel															
61.11	Akkerbouwprodukten, algemeen assortiment	2	—	30	30	30	10	30	0	0	0	2	2	2	30	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierte
61.12	Granen	2	—	30	50	100	30	50	0	0	0	2	2	2	100	3
61.13	Zaaizaad en pootgoed	2	—	10	10	50	10	30	0	0	0	2	2	2	50	3
61.14	Fijne zaden en peul- vruchten	2	—	10	10	30	10	30	0	0	0	2	2	2	30	2
61.15	Hooi en stro	2	—	30	50	50	10	50	0	0	0	2	2	2	50	3
61.16	Meng-, kracht- en ruw- voerders	2	—	30	50	50	10	30	0	0	0	2	2	2	50	3
61.17	Bloemen, planten en tuinbenodigdheden	2	—	10	10	30	10	10	0	0	0	2	1	1	30	2
61.18	Meststoffen	2	—	100	50	30	10	50	1	1	2	2	2	1	100	3
61.19	Akkerbouwprodukten n.e.g.	2	—	30	30	30	10	30	0	0	0	2	2	1	30	3
61.21	Levend vee	3	C	50	10	100	10	10	0	1	1	2	2	2	100	3
61.22	Wilde dieren, siervogels e.d.	3	C	50	10	50	10	10	0	1	1	1	1	2	50	3
61.31	Textielgrondstoffen en -halfabrikaten	2	—	30	30	30	10	50	0	0	0	2	2	1	50	3
61.32	Huiden en vellen	2	—	100	10	30	10	30	0	0	0	2	2	1	100	3
61.33	Leder en -halfabrikaten	2	—	50	10	30	10	30	0	0	0	2	2	1	50	3
61.34	Ruwe tabak	2	—	100	30	30	10	30	0	0	0	2	2	1	100	3
61.39	Ruwe tropische produkten n.e.g.	3	—	100	30	30	10	30	0	0	0	2	2	1	100	3
61.41	Erisen (incl. overslag)	3	C	50	700	500	50	30	1	1	2	3	3	0	700	5
61.42	IJzer, staal- en -half- fabrikaten	2	—	10	50	200	30	30	0	0	1	2	2	0	200	4

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:						Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Onge- dierte		
61.43	Non-ferro metalen en -halfabrikaten	2	—	10	30	100	30	30	0	0	1	2	2	0	100	3
61.44	Minerale olieprodukten (excl. brandstoffen)	3	—	50	10	50	10	100	1	1	2	2	2	0	100	3
61.45	Vaste, vloeibare en gas- vormige brandstoffen (algemeen assortiment)	3	—	100	10	50	10	500 ¹¹	2	1	2	2	2	0	500 ¹¹	5
61.46	Vaste brandstoffen:															
	— kolenterminal	2	C	50	700	500	50	100	1	1	2	3	3	0	700	5
	— klein, lokaal verzorgingsgebied	2	—	10	100	50	30	30	0	0	1	2	2	0	100	3
61.47	Vloeibare brandstoffen:															
	— vloeistoffen	3	—	100	10	50	10	300	2	1	2	2	2	0	300	4
	— tot vloeistof ver- dichte gasen	3	—	50	0	50	10	500 ¹¹	1	0	0	2	2	0	500 ¹¹	5
61.51	Chemische grondstof- fen en chemicaliën voor industriële toepassing	3	—	50	50	30	10	300	1	1	2	2	2	0	300	4
61.52	Bestrijdingsmiddelen ¹¹	3	—	50	30	30	10	500	1	1	2	2	2	0	500	5
61.53	Oliën, vetten en olie- houdende grondstoffen	2	—	100	30	30	10	50	1	1	1	2	2	1	100	3
61.54	Rubber	2	—	50	10	30	10	50	0	0	0	2	2	0	50	3
61.6	Hout, vlakglas, sanitair en bouwmaterialen excl. 61.66 en 61.69	2	—	10	10	50	10	50	0	0	0	2	2	0	50	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:						Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Onge- dierte		
61.66	Zand en grind	2	—	10	50	100	30	10	0	0	0	2	2	0	100	3
61.69	Bouwmaterialen n.e.g.	3	—	10	50	50	30	30	0	0	1	2	2	0	50	3
61.7	Machines, techn. benodigdheden	3	—	10	10	50	10	30	0	0	0	2	2	0	50	3
61.8	Machines, techn. benodigdheden	3	—	10	10	50	10	30	0	0	0	2	2	0	50	3
61.91	Verpakkingsmaterialen	3	—	10	10	30	10	50	0	0	0	2	2	0	50	3
61.92	Scheepsbenodigdheden	2	—	10	10	30	10	30	0	0	0	2	2	0	30	2
61.99	Vakbenodigdheden e.d.	2	—	10	10	30	10	30	0	0	0	2	2	0	30	2
62.1	Meubelen, antiquiteiten e.d.	2	—	10	10	30	10	50	0	0	0	2	2	0	50	3
62.2	Huishoudelijke artikelen, ijzerwaren, auto-acces- soires, houtwaren e.d.	2	—	10	10	30	10	30	0	0	0	2	2	0	30	2
62.27	Verf en behang	2	—	10	10	30	10	100	1	1	1	2	2	0	100	3
62.3	Textielwaren, schoeisel e.d.	2	—	30	10	30	10	30	0	0	0	2	2	0	30	3
62.4	Voedings- en genot- middelen (plantaardig)	2	C	30	10	50	10	30	0	0	0	2	2	1	50	3
62.5	Voedings- en genot- middelen (dierlijk)	2	C	30	10	50	10	30	0	0	0	2	2	1	50	3
62.6	Farmaceutische, medische, cosmetische artikelen en reinigings- middelen	3	—	30	10	30	10	50	1	1	1	2	2	0	50	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierte
62.7	Papier, boeken en kantoorbehoeften	2	—	10	10	30	10	50	0	0	0	2	2	0	50	3
62.8	Optische, fotografische, sport- e.d. artikelen:															
	— zonder vuurwerk	3	—	10	10	30	10	30	0	0	0	2	2	0	30	2
	— met vuurwerk	2	—	10	10	30	10	100	0	0	0	2	2	0	100	3
62.91	IJzer- en staalschroot:															
	— slopen in open lucht met schrootschaar of pers	2	—	30	50	300	50	100	1	1	2	2	3	0	300	4
	— diversen schroot	2	—	30	30	100	30	30	1	1	1	2	2	0	100	3
	— autosloperijen	3	—	30	30	50	10	50	1	1	2	2	3	0	50	3
62.92	Oude non-ferro metalen	2	—	30	30	50	30	30	1	1	2	2	2	0	50	3
62.93	Oude materialen en afvalstoffen:															
	— oud papier, lompen en rubber	2	—	30	30	30	10	50	0	0	1	2	2	1	50	3
	— dierlijk afval	2	—	300	10	30	10	10	1	1	1	2	2	2	300	4
	— puin, glas en hout	2	—	10	30	50	10	10	0	0	1	2	2	0	50	3
63/64	Tussenpersonen in de groothandel															
63/64	Tussenpersonen in de groothandel (kantoren)	1	—	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:							Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Onge- dierte			
65/66	Detailhandel																
65/66	Detailhandel, buurtver- zorgend, voor zover n.e.g.	2	—	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
65.12	Vis, indien bakken	2	—	30	0	10	0	10	0	1	0	1	0	1	30	2	
65.13	Vlees, indien roken, koken of smelten	2	—	30	0	10	0	10	1	1	0	1	0	1	30	2	
65.22	Brood en banket, indien bakken; zie SBI-code 20.8																
65.28	Supermarkten:																
	— verkoopopp. k.d. 150 m²	2	—	0	0	10	0	0	0	1	0	1	0	1	10	1	
	— verkoopopp. g.d. 150 m²	2	—	0	0	30	10	10	0	1	0	2	1	1	30	2	
65.31	Apotheken	1	—	0	0	0	0	10	0	0	0	1	0	0	10	1	
65.43	Drogisterijen	2	—	10	0	0	0	10	0	0	0	1	0	0	10	1	
65.92	Antiek, indien met werkplaats (logen)	2	—	10	10	10	0	10	1	1	1	1	0	0	10	1	
66.15	Bouwmaterialen:																
	— ver(waren)	2	—	10	0	0	0	10	0	0	0	1	0	0	10	1	
	— 'doe het zelf'	2	—	10	10	30	10	30	0	0	0	1	1	0	30	2	
66.2	Personenauto's, fietsen, motorfietsen e.d.	2	—	10	0	10	0	10	0	1	0	2	1	0	10	2	
66.31	Benzine-service-stations:																
	— zonder LPG	3	—	30	0	30	10	30	2	1	2	3	1	0	30	3	

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onga- dierte
	- met LPG	3	—	30	0	30	10	100 ^a	2	1	2	3	1	0	100 ^a	3
66.71	Huisbrandstoffen	2	—	10	10	10	0	30	1	1	2	1	2	0	30	2
66.89	Vuurwerk	2	—	0	0	0	0	10	0	0	0	1	0	0	10	1
66.91	Warenhuizen	2	—	0	0	30	0	30	0	1	0	3	2	0	30	3
67	Hotels, restaurants, cafés e.d.															
67.11	Restaurants	2	C	30	0	10	0	10	0	1	0	2	0	1	30	2
67.12	Cafetaria's	2	C	30	0	30	0	10	0	1	0	2	1	1	30	2
67.13	Dineruitzendings- bedrijven	2	C	30	0	10	0	10	0	1	0	2	0	1	30	2
67.21	Cafés, bars	2	C	10	0	30	0	10	0	0	0	2	0	0	30	2
67.22	Wissalons	2	—	0	0	10	0	0	0	1	0	2	0	0	10	2
67.23	Nachtclubs, bar- dancings e.d.	2	C	10	0	100	10	10	0	0	0	2	0	0	100	3
67.3	Besloten consumptie- inrichtingen (kantines)	3	C	10	0	30	10	10	0	1	0	2	0	1	30	2
67.4	Hotels en pensions:															
	- zonder maaltijd	1	C	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	- met maaltijd	2	C	30	0	10	0	10	0	1	0	2	0	1	30	2
67.5	Vakantiecentra, logies- verstrekende bedrijven	3	C	10	0	30	0	10	0	1	1	2	1	1	30	2

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Ongede- ierte
68	Reparatie bedrijven voor gebruiksgoederen															
68.1	Schoen- e.a. leder- warenreparatiebedrijven	2	—	10	0	10	10	10	0	0	0	1	0	0	10	1
68.21	Autoreparatiebedrijven	2	—	10	10	30	10	30	1	1	2	2	1	0	30	2
68.22	Autoplaatwerkers	2	—	10	30	100	10	30	0	1	1	1	1	0	100	3
68.23	Autospuitinrichtingen	2	—	100	30	50	10	50	2	1	1	1	1	0	100	3
68.24	Autobekleders	2	—	10	10	10	0	10	0	0	0	1	0	0	10	1
68.29	Autorep. bedr. n.e.g.:															
	— zonder tectyleerderij	2	—	10	10	30	10	30	0	1	1	2	1	0	30	2
	— met tectyleerderij	2	—	100	10	30	0	30	1	2	2	2	1	0	100	3
68.3	Fietsen-, bromfietsen- en motorfietsen-rep. bedr.	2	—	10	0	30	10	10	1	1	1	2	1	0	30	2
68.4	Uurwerkreparatiebedr.	2	—	0	0	10	0	10	0	0	0	1	0	0	10	1
68.5	Goud- en zilvermede- rijen (reparatiebedr.)	2	—	0	0	10	0	10	0	0	0	1	0	0	10	1
68.6	Reparatiebedrijven voor elektr. gebruiksgoederen	2	—	0	0	10	0	10	0	0	0	1	0	0	10	1
68.7	Reparatiebedrijven voor muziekinstrumenten	2	—	0	0	10	0	10	0	0	0	1	0	0	10	1
68.9	Reparatiebedrijven voor n.e.g. gebruiksgoederen	2	—	0	0	10	0	10	0	0	0	1	0	0	10	1

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierte
71	Spoorwegen															
71	Spoorwegen:															
	– stations	3	C	10	10	100	50	50 ¹¹	0	0	1	3	2	0	100 ¹¹	3
	– rangeerterreinen	3	C	30	30	200	50	300 ¹¹	1	0	1	3	2	0	300 ¹¹	4
72	Wegvervoer															
72.1	Bus-, tram- en metro- stations	2	C	10	10	100	30	10	1	0	1	3	2	0	100	3
72.21	Taxistandplaatsen	2	C	10	0	30	0	0	0	0	0	1	1	0	30	2
72.22	Touringcarbedrijven	2	C	10	10	100	30	30	1	1	1	3	2	0	100	3
72.3	Goederenwegvervoer- bedrijven:															
	– zonder schoonmaken tanks	2	C	10	10	100	30	30	1	1	1	3	2	0	100	3
	– met schoonmaken tanks	3	C	200	30	100	30	100	2	2	2	3	2	0	200	4
72.41	Autoparkeer- en stal- lingsbedrijven	3	C	30	10	100	30	30	1	1	1	3	2	0	100	3
72.42	Fietsenstallingsbedr.	2	C	10	0	30	0	10	0	0	0	1	1	0	30	2
72.43	Pomp- en compressor- stations	2	C	0	0	50	10	10 ¹⁶	0	0	0	0	0	0	50	3
72.49	Wegvervoer verwante bedrijven n.e.g.	2	C	10	10	100	30	30	1	1	1	3	2	0	100	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Trit- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onge- dierte
73	Zeevaart															
73.3	Zeevaart verwante bedr.:															
	- container terminals	2	C	30	10	300	50	300	1	1	1	3	3	0	300	4
	- overslag los gestort materiaal g.d. 1000 t/u	3	C	100	700	1500	50	100	2	1	2	3	3	2	1500	6
	- overslag los gestort k.d. 1000 t/u	3	C	100	500	700	50	100	2	1	2	3	3	2	700	5
	- stukgoed overslag 300 t/u en meer	3	C	30	30	200	50	100	1	1	1	3	3	1	200	4
	- idem k.d. 300 t/u	3	C	50	300	300	50	50	1	1	2	3	3	2	300	4
	- olieterminal incl. LPG e.d.	3	C	300	50	200	50	1500 ¹⁷	3	2	3	2	3	0	1500 ¹⁷	6
	- stukgoed	3	C	30	30	200	50	100	1	1	1	3	3	1	200	4
	- tankercleaning-bedr.	2	C	300	30	200	30	200	2	3	2	1	2	0	300	4
74	Binnenvaart															
74.2	Binnenvaart:															
	- container overslag	2	—	10	10	100	30	30	0	0	1	2	2	0	100	3
	- stukgoedoverslag	2	—	10	30	100	30	30	0	1	1	2	2	1	100	3
	- bulk	3	—	30	100	100	30	30	0	1	2	2	2	2	100	3
	- olie/LPG e.d.	2	—	100	10	50	30	100	2	2	2	2	2	0	100	3
	- laad-, los- en over- slagbedr.	3	C	50	100	100	30	50	2	1	1	3	1	0	100	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:				Index voor:				Ver- keer	Visu- eel	Onge- dierte	Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem					
75	Luchtvaart															
75.21.1	Luchthavens	3	C	50	50	1500	30	100	2	2	2	3	3	0	1500	6
76	Hulpbedrijven van het vervoer															
76	Hulpbedrijven van het vervoer (uitsluitend kantoorfuncties), excl. s.b.i. 76.3	2	C	0	0	10	0	0	0	0	0	2	1	0	10	2
76.3	Veem- en pakhuisbedr.	3	C	100	50	100	30	50	1	1	1	3	2	1	100	3
77	Communicatiebedrijven															
77.01	Postdiensten	3	C	10	10	50	10	30	0	0	0	2	2	0	50	3
77.02	Telefoon-, telegraaf- diensten e.d.	2	C	0	0	30	10	30	0	0	1	1	2	0	30	2
81	Bankwazen															
81	Banken:															
	- k.d. 150 m² vloeropp.	2	C	0	0	10	0	0	0	0	0	1	0	0	10	1
	- g.d. 150 m² vloeropp.	2	C	0	0	30	10	0	1	0	0	2	1	0	30	2
82	Verzekeringswazen															
82	Verzekeringsbedrijven:															
	- k.d. 150 m² vloeropp.	2	C	0	0	10	0	0	0	0	0	1	0	0	10	1
	- g.d. 150 m² vloeropp.	2	C	0	0	30	10	0	1	0	0	2	1	0	30	2

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:				Index voor:				Ver- keer	Visu- eel	Onge- dierte	Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem					
83	Exploitatie van en handel in onroerende goederen															
83	Exploitatie- en handels- bedr. in onroerend goed:															
	- k.d. 150 m² vloeropp.	2	C	0	0	10	0	0	0	0	0	1	0	0	10	1
	- g.d. 150 m² vloeropp.	2	C	0	0	30	10	0	1	0	0	2	1	0	30	2
84	Zakelijke dienstverlening															
84	Zakelijke dienstverlening (kantoren):															
	- k.d. 150 m² vloeropp.	2	C	0	0	10	0	0	0	0	0	1	0	0	10	1
	- g.d. 150 m² vloeropp.	2	C	0	0	30	10	0	1	0	0	2	1	0	30	2
84.96	Beurzen, tentoonstel- lingsgebouwen	3	C	10	30	100	0	50	1	1	1	3	2	0	100	3
84.97	Veilinggebouwen e.d.	3	C	100	50	100	10	30	1	1	1	3	2	1	100	3
84.99.8	Loonpakketrijen	2	C	30	10	50	10	10	0	1	1	2	1	1	50	3
85	Verhuur van machines en andere roerende goederen															
85.1	Autoverhuurbedrijven	2	C	10	10	50	10	30	1	1	1	2	1	0	50	3
85.2	Machineverhuurbedr.	3	C	10	10	50	10	10	1	1	1	2	2	0	50	3
85.3	Verhuurbedrijven van gebruiksgoederen	2	---	0	0	10	0	10	0	0	0	1	1	0	10	1
85.9	Verhuurbedrijven van n.e.g. roerende goederen	3	C	10	10	100	30	30	0	1	1	2	2	0	100	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onged- ierte
90	Openbaar bestuur															
90	Openbaar bestuur:															
	- alg. voor zover n.e.g.	2	C	0	0	30	10	0	1	0	0	2	1	0	30	2
	- politiekantoren	3	C	0	0	50	0	0	1	0	0	2	1	0	50	3
	- brandweerkazernes	3	C	0	0	50	0	10	1	0	0	2	1	0	50	3
	- land-, lucht- en zeemachikazernes e.d.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
91	Religieuze organisaties															
91	Kerkgebouwen e.d.	2	C	0	0	30	0	0	0	0	0	2	1	0	30	2
92	Onderwijs															
92	Onderwijsinstellingen (zie ook laboratoria)	3	C	0	0	30	0	10	1	0	0	2	1	0	30	2
93	Gezondheidszorg- en veterinaire diensten															
93	Gezondheidszorg- en veterinaire diensten:															
	- algemeen	2	C	10	0	30	10	10	0	1	0	1	1	0	30	2
	- individuele praktijken	2	C	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	- groepspraktijken, klinieken en dieren- artsen	2	C	10	0	30	10	10	0	1	0	1	1	0	30	2
93.1	Ziekenhuizen	2	C	30	0	50	30	50	2	2	1	2	2	0	50	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onged- ierte
94	Maatschappelijke dienst- verlening															
94	Maatschapp. dienst- verlening incl. keuken	2	C	30	0	30	10	10	1	1	0	1	1	1	30	2
95	Sociaal-culturele instellingen															
95	Sociaal-culturele instellingen;															
	- buurt- en clubhuizen	2	C	10	0	50	10	10	0	0	0	2	1	0	50	3
	- bibliotheken en musea	2	C	0	0	10	0	10	1	0	0	2	1	0	10	2
	- dierentuinen	2	C	50	10	50	0	10	1	1	1	3	1	2	50	3
	- studio's (film, TV, radio, geluid)	2	C	0	0	50	10	50	1	1	0	2	1	0	50	3
	- theaters, bioscopen e.d.	2	C	0	0	50	10	50	1	0	0	3	1	0	50	3
	- ateliers voor kunst (nijverheid)	2	C	30	10	30	10	30	0	0	1	1	1	0	30	3
	- muziek en ballet- scholen	2	C	0	0	50	10	10	0	0	0	2	1	0	50	3
	- sociaal-culturele in- stellingen n.e.g.	2	C	0	0	10	0	0	0	0	0	1	0	0	10	1
96	Sport en recreatie															
96.1	Sportvoorzieningen;															
	- zwembaden overdekt	2	C	30	0	50	10	10	1	1	0	2	1	0	50	3

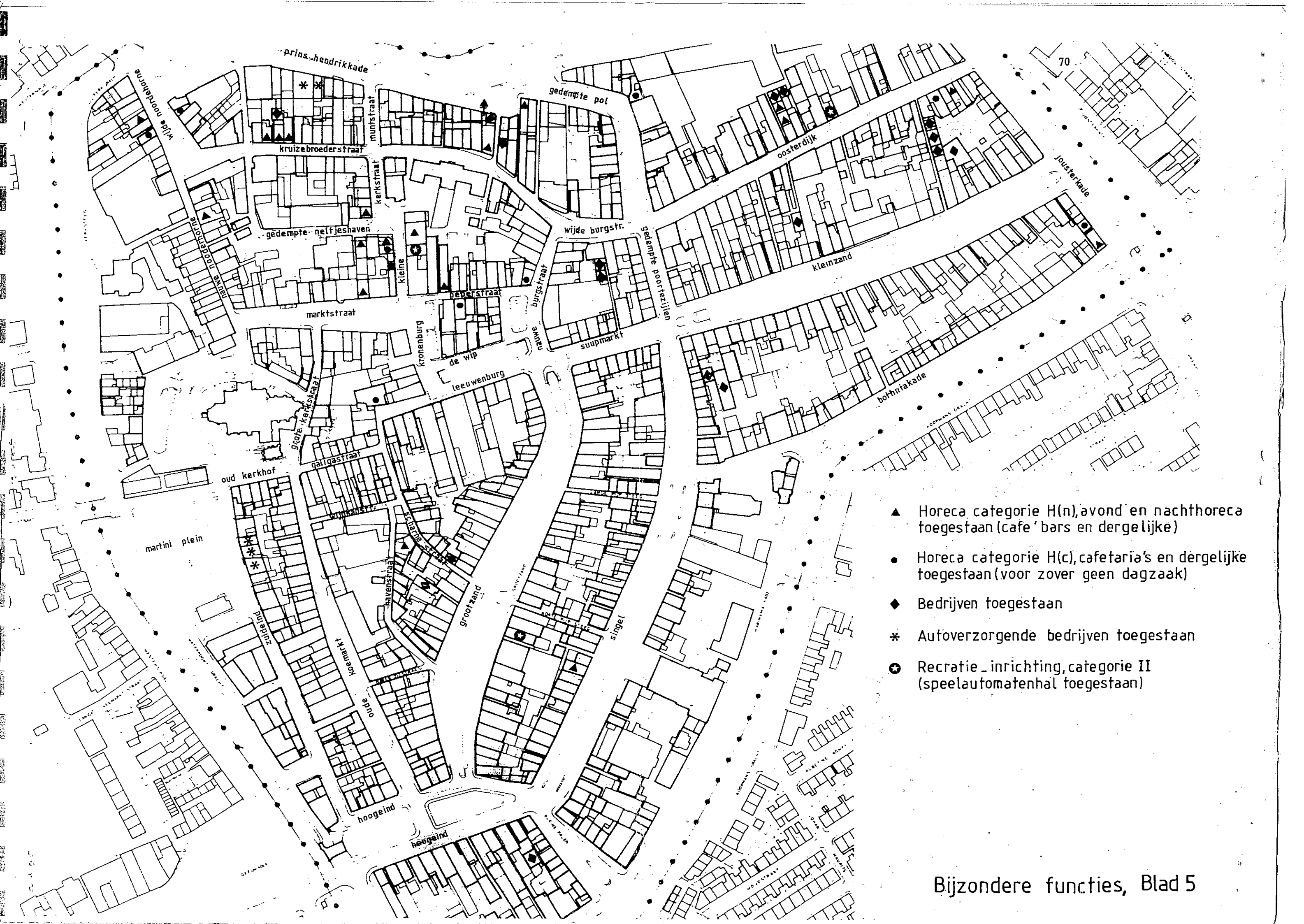
SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:						Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Onged- ierte		
	- zwembaden niet overdekt	2	C	30	10	100	10	10	1	1	1	2	1	1	100	3
	- sportscholen, gymnastiekzalen	2	C	0	0	30	10	0	1	0	0	1	1	0	30	2
	- autocircuits, racebanen, motocross-terreinen e.d.	2	—	50	50	1000	10	30	1	0	1	2	1	0	1000	5
	- bowlingcentra	2	C	10	0	50	10	10	1	0	0	2	1	0	50	3
	- skelterbanen	2	C	50	50	700	10	10	1	1	1	1	1	0	700	5
	- sporthallen	2	C	10	0	50	10	10	1	0	0	2	1	0	50	3
	- stadions en ijsbanen (open lucht)	2	C	10	10	200	10	10	0	0	0	3	2	0	200	4
96.2	Recreatievoorzieningen:															
	- recreatiecentra, vaste kermis e.d.	2	—	30	10	100	10	10	0	1	1	3	2	1	100	3
	- casino's	2	C	30	0	30	10	10	1	1	0	2	1	0	30	2
	- dansscholen	2	C	0	0	50	10	10	0	0	0	2	1	0	50	3
	- feestzalen	2	C	30	0	100	10	10	0	0	0	2	1	0	100	3
	- amusementshallen	2	C	0	0	30	10	10	0	0	0	2	1	0	30	2
	- modelvliegtuig-velden	2	—	10	0	300	0	30	1	0	0	1	0	0	300	4
97	Bedrijfs- en werknemers-organisaties															
97	Bedrijfs- en werknemers-organisaties (kantoren)	3	—	0	0	30	10	0	1	0	0	1	1	0	30	2

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:						Grootste afstand	Milieu- cate- gorie
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel	Onged- ierte		
98	Overige dienstverlenende bedrijven															
98.11.1	Vuilophaal-, straatreinigingsbedrijven e.d.	2	C	50	50	100	30	30	1	1	1	2	2	1	100	3
98.11.2	Vuilstortplaatsen	3	—	300	300	100	30	50 ¹⁰	1	2	2	3	2	2	300 ¹⁰	4
98.12	Rioolwaterzuiverings-inrichtingen:															
	- g.d. 300.000 i.e.	2	C	500	50	500	30	50	1	1	1	0	2	1	500	5
	- tussen 100.000 en 300.000 i.e.	2	C	300	50	300	30	50	1	1	1	0	2	1	300	4
	- k.d. 100.000 i.e.	2	C	200	30	200	30	50	1	1	1	0	2	1	200	4
	- indien slibdroging thermisch	—	—	700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	700	5
98.13	Afvalverwerkings-bedrijven:															
	- afvalscheidings-install.	2	C	100	200	300	50	50	1	1	1	3	2	2	300	4
	- verwerking olieachtige afval (afgewerkte olie)	2	C	100	10	50	10	50	1	1	3	2	2	0	100	3
	- kabelbranderijen	2	—	200	50	30	10	30	2	0	2	1	2	0	200	4
	- radio-actief afval	3	C	10	100	200	30	1500 ¹¹	1	1	1	1	1	0	1500 ¹¹	6
	- pathogeen afvalverbranding (voor ziekenhuizen)	2	—	30	10	30	10	50	1	0	0	1	2	0	50	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onged- ierte
	- oplosmiddellereug- winningsinstall. (dest.)	2	—	100	10	30	10	50	1	1	2	1	2	0	100	3
	- vuilverbrandingsinr.: huishuif, slib	2	C	200	200	300	50	50	3	1	1	3	3	2	300	4
	- vuilverbrandingsinr.: chemisch afval	2	C	200	100	300	50	50	3	1	2	3	3	0	300	4
	- verwerking chemisch afval (fotochem., galvano)	2	—	100	50	50	10	30	2	2	2	1	2	0	100	3
	- puinbreken en -zeven, open lucht	2	—	30	200	700	100	10	0	0	1	2	3	0	700	5
	- puinbreken en -zeven, gesloten gebouw	2	—	30	100	300	100	10	0	0	1	2	2	0	300	4
98.14	Ongedierde bestrijdings- en ontsmettingsbedrijven	2	—	10	10	30	0	100	1	1	1	1	2	0	100	3
98.15	Polderbemalingsinricht.	2	C	0	0	50	10	10	1	0	0	0	1	0	50	3
98.21	Glazenwasserijen en schoonmaakbedrijven	2	C	0	0	30	0	0	0	0	0	1	1	0	30	2
98.22	Schoorsteenveegbedr.	2	—	0	10	10	0	0	0	0	0	1	1	0	10	1
98.23	Autowasserijen	2	—	10	0	50	10	0	0	1	1	2	1	0	50	3
98.29	Schoonmaakbedr. n.e.g.	2	—	0	0	10	0	0	0	0	0	1	1	0	10	1
98.31	Wasserijen en strijk- inrichtingen	2	C	50	30	100	30	50	1	2	1	2	2	0	100	3
98.32	Chemische wasserijen en ververijen	2	—	30	10	30	10	30	1	2	2	1	1	0	30	3

SBI-code	Omschrijving	Sprei- ding	Con- tinu	Afstand (in m) voor:					Index voor:					Grootste afstand	Milieu- cate- gorie	
				Geur	Stof	Geluid	Tril- ling	Gevaar	Lucht	Water	Bodem	Ver- keer	Visu- eel			Onged- ierte
98.33	Wasverzendinrichtingen	2	—	0	0	10	0	0	0	0	0	2	0	0	10	2
98.34	Stoppage- en oppersinr.	2	—	10	0	10	10	0	0	0	0	1	0	0	10	1
98.35	Wasserettes, wassalons	2	—	10	10	10	10	0	0	2	0	1	0	0	10	2
98.36	Tapjtreinigingsbedr. (niet ter plaatse, alleen verzenden)	2	—	0	0	10	0	0	0	0	0	1	0	0	10	1
98.4	Kappersbedrijven en schoonheidsinstituten	2	—	10	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	10	1
98.5	Foto-ateliers (incl. ontwikkelen voor eigen winkelbedrijf)	2	—	10	0	0	0	10	0	1	0	1	0	0	10	1
98.91	Begrafenisondernemingen:															
	— indien met crematorium	2	—	100	10	30	10	10	1	1	0	2	2	0	100	3
	— uitvaartcentra	2	—	0	0	10	0	0	0	0	0	2	1	0	10	2
	— begraafplaatsen	2	—	30	10	10	0	0	0	0	0	2	0	0	30	2
98.92	Badhuizen en sauna- baden	2	C	10	0	30	10	0	1	1	0	1	1	0	30	2
98.99	Persoonlijke dienst- verlening n.e.g.:															
	— voor zover n.e.g.	3	C	0	0	10	0	0	0	0	0	1	0	0	10	1
	— dierenasiels	2	C	30	10	100	0	0	0	1	1	1	1	1	100	3

- ▲ Horeca categorie H(n), avond en nachthoreca toegestaan (cafe' bars en dergelijke)
- Horeca categorie H(c), cafetaria's en dergelijke toegestaan (voor zover geen dagzaak)
- ◆ Bedrijven toegestaan
- * Autoverzorgende bedrijven toegestaan
- ★ Recreatie - inrichting, categorie II (speelautomatenhal toegestaan)